032:3M21:9 F7

PANCHAKALYANI.

V. VARGHESE

MURUGAN BINDING WORKS,
NO. 3, BOMMULLER STREET,
ELEPHANT GATE, MADRAS-1.

:1:9 F7
ni.
035:3M21:1:9
F7
95926

MUL
95926

Madras University

Call Number 032:3M21

Accession Number 95921

Available for loan from ———

This book should be returned on
the date last marked belo

ഡഡ്ചർ ൪.

മാർ
മാത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസിന്റെ
പഞ്ചകല്യാണി.

ഗ്രന്ഥകർത്താ
ചിരമെഴുത്തു് കെ. എം. വറുഗീസ്.

പ്രസാധകന്മാർ
മലയാളമനോരമക്കമ്പനി (ക്ലിപ്തം) കോട്ടയം.

(പകർപ്പവകാശം പ്രസാധകന്മാരിൽ)

മലയാളമനോരമ പ്രസ്സ്
കോട്ടയം
1927

95/26
F7

മാർ മത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസിന്റെ പഞ്ചകല്യാണി.

"മാണിക്യ മച്ചയിട്ട ശിലുവൈക്കും, ആൽ വൈക്കും
പാൽ കശക്കും
പൂണൂകയർത്തുള്ള മുൽമുടിക്കും, പോർതിരുക
ങ്കോൽ ആണിക്കും,
ങ്ങണിക്കും, അൻറാങ്കെ കെട്ടി അടിത്തുങ്കൽ
തുണക്കും,
തിവിയ തിരുക്കായം അഞ്ചുക്ക,
സ്നോത്തിരമേ."

ക്രൈസ്തവവർഷം പത്തൊൻപതാംശതകത്തിലേ കേരളീയമാത്രാമ്മാ നസ്രാണിരാജാവെന്ന അപരാഭിധാനത്തിനു സ്പഷ്ടാ അർഹനായ പാലക്കുന്നത്തു മാർ മത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസുമെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനിയേപ്പറ്റി കേട്ടിട്ടില്ലാത്ത കേരളീയർ ആരുതന്നെയാണുള്ളതു്. കൊല്ലം 1028-ാമാണ്ടു മുതൽ 1052-ാമാണ്ടുവരെ തിരുവിതാംകൂർ, കൊച്ചി, മലബാർ എന്നീ മൂന്നു സംസ്ഥാനങ്ങളെ അധിവസിച്ചിരുന്ന സിറിയൻക്രിസ്ത്യൻ മഹാസമുദായത്തെ അത്യന്തം പൌരുഷത്തോടുകൂടി ഭരിച്ചിരുന്ന ധീരപരാക്രമിയായ ആ മലങ്കരമെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ അപദാനകഥകൾ ഓരോന്നും ജാത്യാഭിമാനികളായ സഹനസ്രാണികളുടെയും, സിരാചക്രത്തിലൂടെ ത്വരിതസഞ്ചരണം ചെയ്യുന്ന ചുടുരക്തത്തിന്റെ ഓരോ കണത്തെ ഇന്നും അതിശക്തിയോടുകൂടിത്തന്നെ തിളപ്പിക്കുന്നുവല്ലോ. മഹാപുരുഷനായ ആ മെത്രാപ്പോലീത്തായെപ്പറ്റി ഒരു പുരാതനനസ്രാണി തമിഴ്കവി ഇപ്രകാരം കീർത്തിച്ചിരിക്കുന്നു.

("നടുത്തീർപ്പു ചെയ്യുവാനുറെ" എന്ന മട്ട്).

I

* "അതികസമ്പന്നയോക-മരാമണ്ണാകും മല്ലാനഭറഹാമിൻ
മത്തിയോസ് മന്നനവർ മകടപ്പൊൻമുടി തരിത്തു.
തങ്കത്തളിത്തങ്കികളും തരണിമേവും തരളവൈട്ടയ്ഞ്ഞാലെ
ശമത്തിടകെട്ടുകളും ശന്നം ശരപ്പൊളി തങ്കം.
തലവർകൾ ക്രൂടി-തന്തമിട്ടങ്കെ-വക ചെയ്തീടുവിൻ-ചെവികി
(യിൽത്തല
തരണിയിൽ പല-പൗനികളാകിയ-മന്തിരമാകെ-നെടുങ്കുവി
(ടികളും
വാണനിലാത്തിരി-വെയ്യുവിലങ്കവെ-ശ്രുന്തിരമേറിയ-ശ്രുക്രമറ
(ന്തിട
ഉൗശിനി ഏളന്തിന-വാശിയിനാലെ
അതിക സമ്പന്നയോക-പൂവിയോർ പുകളാന
താപത്തരികെ പ'ണ്ണിൽ കുലത്തരചൻ."

II

അന്നെമരിച്ചുതനെ അരുളാലറിവെയുറപ്പാൻ-
അതിവേതവാഴി
യെന്നേരും നീതവനാന ചുതനെ നീ പൂവിയിനിൽ-
വാഴ്ക വരം അതൽവോ.
മറയാനതിൻ പൊരുളാ-മനശാലുനകരുളിന്നെറ
തുൻ മറൈ
വാഴിയോൻ മുന്നററിപ്പതിനെട്ട വാനന
രൽപ്പടിയാൽ

---

* മേൽ ചേർത്തിട്ടുള്ള ഒന്നാം നമ്പർ പാട്ടിന്റെ ചാകര ശീലുകൾ പല സ്ഥലത്തും അന്വേഷിച്ചിട്ടും ഇതേവരെ കിട്ടീട്ടില്ല. തുമ്പമൺ അക്കാ ചിലകൈല്ലാം അറിവുണ്ടെന്നു കേൾക്കുന്നു. അറിവുള്ളവർ മറ്റു മനോരമയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനായി "പഴുതിക്കുന്നു, മാവേലിക്കര" എന്ന മേൽവിലാസത്തിൽ ഈ കുഴത്തുകാരന്റെ പേക്ക് അയച്ചുതരണമെന്നുപേക്ഷിക്കുന്നു.

K. M. V.

മറയാലുയർത്തിയതു–വെകുമോന ശംപുകൾ ചേനരും
അരുളിന്റെ നൽപ്പുവി
പാഴ്ക നീയെൻറുമ്മെ വാഴ്ത്തിയെ മകടാതി പൊൻമുടി
അരുളിന്റെ ചെങ്കരത്തിൽ
കുരിശിന്റെ ശങ്കെ പുകൾവടിയും, പണിമലെ
പർ പണ്ണുവെക
അൻറിയോക്കിയാന കരാലുമെയ്യർക്കുടി തകുമ്മാൻ
മാറത്തുനാദ്യാസെൻറും
താരണിപുകളേറ്, അരുളിന നൽത്തുകുരുളുകിയും
സപ്പായി സുത്തിക്കുനും
തരുവാനതക്കിണെ–യാനന്ദക്കണ–മോനതപ്പൻ
യിൻറനൽപ്പുടൻ
എങ്കും മനുപതിയായ് ഇറയേൽ–അരുൾ
കൊപ്പായ്
എൻറും മേവും പാത്രിയക്കീസവർകളും
മേതിനിയരും പുകൾ
മേതിയരും ചൊല്ലി വാഴ്ത്തിനാർ–തുരവര–
പർകളും വാഴ്ത്തിനാരെ"

സുപ്രസിദ്ധമായ മാടത്തിൻകീഴ രാജകുടുംബത്തിന്റെ നിവാസസ്ഥാനമായ തുപ്പുണിത്തുപ്പ് പ്രദേശം കുരിശാകൃതിയിൽ കിടക്കുന്ന ഒരു വലിയ പട്ടണമാണ്. കേന്ദ്രത്തിൽനിന്നു കിഴക്കോട്ടും പടിഞ്ഞാറോട്ടും തെക്കോട്ടും വടക്കോട്ടും നീണ്ടുകിടക്കുന്ന വമ്പിച്ച കമ്പോളങ്ങളിൽ കൊച്ചിരാജ്യത്തിനും രാജകുടുംബത്തിനും വേണ്ടി തങ്ങളുടെ ഹൃദയരക്തമേ ലോഭംകൂടാതെ ഉറ്റിക്കൊടുത്ത പുരാതനയുദ്ധവീരന്മാരായ പെരുമ്പടപ്പു നമ്പ്യാണികളുടെ സന്താനപരമ്പരകൾ ഇരുപുറവുംകൂടി പാർക്കുന്നു. അവർ ശക്തിക്കും പകരം വാണിജ്യശക്തികൊണ്ടു രാജ്യലക്ഷ്മിയെ സദാ പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നു. അനേകശതവർഷങ്ങളായി മിശ്രാചാരശൃംഖലകളാൽ ബന്ധിക്കപ്പെട്ട് അന്ധകാരത്തിൽ അണ്ടുകിടക്കുന്ന ഹൈന്ദവസമുദായങ്ങളുടെ നേരെ ഉദ്ധാരണപരിശ്രമമായ വലംകൈ പ്രേമപൂവ്വം നീട്ടിനിൽക്കുന്ന ഈ ഒരു ശ്രേഷ്ഠജനസമൂഹം, കൊച്ചിരാജ്യത്തെയും മാടത്തിൻകീഴ രാജകുടുംബത്തിന്റെ ശാശ്വതമായ നിലനില്പിനേയും സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം തങ്ങൾക്കുള്ള ചരിത്രപ്രകീർത്തി

തമായ പുരാതനമേനകളേയും പൂർവ്വബന്ധങ്ങളേയും സദാ ലക്ഷ്യ
പ്പെടുത്തുമാറു പെരുമ്പടപ്പുരാജധാനിയുടെ മുമ്പിൽ അയുധംതാ
ഴ്ത്തി വശ്യരിക്കുന്ന വീരയോദ്ധാക്കളേപ്പോലെ അതിപ്രശാന്ത
മായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന കായ്ക്കൽ എന്നൊരു നസ്രാണിയുടെയും ശി
രസ്സിനെ ഒരു മുഴം ഉയർത്തിപ്പിടിക്കാൻ പോന്നതു പ്രോണശ
ക്തിയേ നിരന്തരം പ്രവഹിക്കുന്നതെന്നെ ചെയ്യു.

നാലുവഴിയും ഒന്നിച്ചുകൂടുന്നതായ പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തിൽനിന്നു
ഏകദേശം ഒരു മൈൽ നീളത്തിൽ കിടക്കുന്ന കിഴക്കേക്കോമ്പാ
ളത്തിന്റെ കിഴക്കേഅറ്റത്തായി കൊച്ചിമഹാരാജാക്കന്മാരു
ടെ നിവാസസ്ഥാനമായ കനകക്കുന്നുകൊട്ടാരവും, നാലു ഫർലോം
ഈ പടിഞ്ഞാറായി പടിഞ്ഞാറേകോമ്പോളത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാ
റേ അറ്റത്തു തുപ്പുണിത്തുറക്കോട്ടവാതിലും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു.
കോട്ടവാതിലിനു ഒരുപാടു കിഴക്കായി കോട്ടയ്ക്കുള്ളിൽ തന്നെയാ
ണു കൊച്ചിരാജകുടുംബാംഗങ്ങൾ നിവസിച്ചുവരുന്നതായ കൊ
ച്ചി കോവിലകങ്ങൾ കിടക്കുന്നതു്. കൊച്ചിരാജ്യത്തെ പ്രധാ
ന ക്ഷേത്രമായ തുപ്പുണിത്തുറവിഷ്ണുക്ഷേത്രം ഇതിന്റെ മദ്ധ്യ
ത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. പടിഞ്ഞാറേ കോട്ടവാതുക്കൽനിന്നും
ഏകദേശം ഒരു ഫർലോംഗ്നീളത്തിൽ ഇരുവശവും കാണ
പ്പെടുന്ന ഹൈന്ദവഗൃഹങ്ങളെ ഒഴിച്ചാൽ മേടത്തിൻകീഴ് രാജാ
ക്കന്മാരുടെ രാജധാനിയായ തുപ്പുണിത്തുറനഗരം ഉഴവൻ ഒരു
രണ്ടാം * മഹാദേവർപട്ടണം എന്ന നിലയിൽ നാലുവഴിക്കൊ
ട്ടും നിന്നുകിടക്കുന്ന നാലു കമ്പോളങ്ങളിലുമായി ഇരുവശത്തും
കേളിയരസ്രാണികളുടെ ഗൃഹപരമ്പരകളാൽ ആവൃതമായി
രിക്കുന്നു. കൊച്ചി കോവിലകങ്ങളുടെയും, സിംഹാസനാരൂഢ
ന്മാരായ മഹാരാജക്കന്മാർ ഇരുന്നരുളുന്ന കനകക്കുന്നുകൊട്ടാര
ത്തിന്റെയും, തുപ്പുണിത്തുറമഹാക്ഷേത്രത്തിലെ വമ്പിച്ച കൊടി
മരത്തിന്റെ അഗ്രപീഠത്തെത്തന്നെയും അതിലംഘിച്ച് ആകാ
ശമണ്ഡലത്തിൽ ഞങ്ങിങ്ങായി ഉയർന്നുകാണപ്പെടുന്ന മൂന്നു
ലോഹക്കുരിശുകൾ, അടിമതത്തിൽനിന്നും അന്ധാചാരജഡി
ലമായ ജാതിക്കെട്ടുകളിൽനിന്നും, മാടരാജ്യനിവാസികളായ

---

* കൊടുങ്ങല്ലൂരിലെ പഴയ മഹാദേവർപട്ടണം കേരളീ
യക്രിസ്ത്യാനികളുടെ പ്രധാന നിവാസസ്ഥാനമായിരുന്നു എന്നു
ചരിത്രപ്രസിദ്ധം.

മലയാളികൾക്കു സ്വാതന്ത്ര്യപഥത്തിലേക്കു ഹസ്താവലംബം നൽകിയ അതിപരിശുദ്ധമായ ഒരു പൌരസ്ത്യമതത്തിന്റെ മഹാഗ്രഹശകുനിയെ സർവ്വത്ര പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ഹൃദയം കർഷകമാംവണ്ണം പരിലസിക്കുന്ന കാഴ്ച ശ്രദ്ധയാ അഹ്ലാദകരം! ഇവയൊക്കെ കിഴക്കേകുമ്പോളത്തിന്റെ കിഴക്കുഭാഗത്തു കനകപ്പൊന്നുകൊട്ടാരത്തോടു സമാരംഭിച്ചു വടക്കേ നിരയിലായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന കരിങ്ങാശ്ശേരി സുറിയാനിപ്പള്ളിയുടെയും, വടക്കേകുമ്പോളത്തിന്റെ മദ്ധ്യഭാഗത്തു കിഴക്കേ നിരയിലായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന മലങ്കര നടമൽ സുറിയാനിപ്പള്ളിയുടെയും, നടമേൽപ്പള്ളിയിൽനിന്നു പിരിഞ്ഞുപോയവരായ സുറിയാനിക്കാർക്കുടി 999-മാണ്ടു തെക്കേകുമ്പോളത്തിന്റെ മീകുവാറും മദ്ധ്യഭാഗത്തായി പടിഞ്ഞാറേ നിരയിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള റോമൻകത്തോലിക്കു സുറിയാനിപ്പള്ളിയുടെയും ശ്രീമാപിലുകളുടെ ശരോച്ഛ്രായങ്ങളിൽ സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളവതന്നെ. രാവിലെയും വൈകുന്നേരവും ഈ ക്രൈസ്തവദേവാലയങ്ങളുടെ ഉന്നതമായ രട്ടുമണിമാടികളിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടുന്ന മധുരഗംഭീരമായ ഘണ്ടാനാദപരമ്പരകൾ പതിനഞ്ചുശതാബ്ദത്തിലേ നസ്രാണിരാജകുടുംബമായിരുന്ന വില്വാർവട്ടംനാട്ടുപ, രാജകുടുംബമായിട്ടും രാജ്യവകാശത്തോടുകൂടി പെരുമ്പടപ്പുരാജകുടുംബത്തിൽ ലയിച്ചതിനുതുല്യം, തുപ്പൂണിത്തുറ മഹാക്ഷേത്രത്തിലേ ശ്രീബലിപരമ്പരകളെ അരുധിക്കുന്നതായ വൈദേശികമഹത്തുക്കളോടിടകലർന്ന, കൊച്ചിരാജ്യത്തെ രണ്ടു പ്രധാന രാജനീയമതങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ചിരപ്രതിഷ്ഠിതമായ സൌഹാർദ്ദബന്ധത്തെ സദാ സങ്കീർത്തനം ചെയ്യുന്നതാണു. അർജ്ജുനപ്രതിഷ്ഠിതമെന്നൈതിഹ്യസമ്പന്നത്തിനോടുകൂടിയതായ ഈ മഹാക്ഷേത്രമായവട്ടെ 1096 തുലാം 6-നു- അർദ്ധരാത്രിക്കു ശേഷം അഗ്നികിരയായ സന്ദർഭത്തിൽ തീ, കൊച്ചീക്കോവിലകങ്ങളിലേക്കുടി ബാധിക്കുമെന്നു നിലയിലായപ്പോൾ മഹാമഹശ്രീ ഇളമൂറ കുട്ടൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അത്യുച്ചമായ നിലവിളിയോടുകൂടി കമ്പോളമദ്ധ്യത്തിലേക്കു് ഓടി രാജഭക്തന്മാരായ നസ്രാണിപ്രജകളെ ഉണർത്തി സഹായം അപേക്ഷിക്കുകയും തുപ്പൂണിത്തുറ നസ്രാണികൾ ഒന്നടങ്കം, ഉണ്ട ചോറിനുചിതം കാട്ടുവാനായി ജീവനേക്കുടി തൃണവൽഗണിച്ചു കൊച്ചിരാജകുടുംബത്തിനുവേ

ണ്ടി ശത്രുകളുടെ വാൾവായ്ത്തലകളിൽ കഴുത്തണച്ചുകൊടുത്ത തങ്ങളുടെ പൂർവ്വികന്മാരുടെ ധീരസന്നദ്ധതയോട്ടുകൂടി ക്ഷേത്രത്തിലേക്കു പാഞ്ഞു, പടന്നുകയറുന്ന "തിരിതീരിൽനിന്നു കൊച്ചീരാജകുടുംബത്തേയും കോവിലകങ്ങളേയും രക്ഷിക്കുകയും ചെയ്ത കഥ പ്രസിദ്ധമായിട്ടുള്ളതാണല്ലോ. തിരുവിതാംകൂർ രാജ്യചരിത്രകർത്താവായ ശങ്കുണ്ണിമേനവൻ പ്രസ്താവിക്കുന്നതുപോലെ ഒരു ഇടപ്രഭു മാത്രമായിരുന്ന കൊച്ചിരാജാവു് അയോധനനിപുണന്മാരും ധനികന്മാരുമായ സുറിയാനിക്രിസ്ത്യാനികളുടെ നിരന്തരസഹായത്താൽ പ്രബലനായ ഒരു രാജാവായിത്തീർന്നതുകൂടാതെ നസ്രാണികളുടെ വീരരക്തത്തിൽ കഴുകിശുദ്ധപ്പെടുത്തായ കൊച്ചീരാജ്യത്തെ മണ്ണിൻറെ നനവും രക്തത്തിൻറെ ചൂടും നമ്മുടെ കഥാനായകനായ മാർ മത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസുമെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു മലങ്കര നസ്രാണിസമുദായത്തിനു രക്ഷപടം കയ്യേൽക്കുന്ന കാലത്തു മിക്കവാറും വിട്ടുപോയിരുന്ന എങ്കിലും, സ്ഥിരപരിശ്രമികളും ഉത്സാഹശാലികളുമായ പെരുമ്പടപ്പുനസ്രാണികൾ തുറന്നുവിട്ട സിംഹക്കുട്ടികൾക്കുള്ള മൃഗയയോടുകൂടിത്തന്നെ രാജസേവനകർമ്മം അതിഭംഗിയായി നിർവ്വഹിച്ചുപോന്നു.

കൊല്ലം 1040-ാമാണ്ടു ധനുമാസം 10-ാംനു- പത്തുമണി സമയം നെടുകെയും കുറുകെയും കിടക്കുന്ന തുപ്പുണിത്തുറകുന്നോളത്തിൻറെ ഇരുവശത്തുമുള്ള നസ്രാണിഗൃഹങ്ങളുടെ പുരോഭാഗം മുഴുവൻ മെഴുകി പുകളിട്ടു പട്ടുപാവാടകൾ പുരകെ യിരിച്ചു് അലങ്കരിച്ചിരിക്കുന്നു. "101 തിരിവിളക്കുകൾ" എന്നു കൂടി പേരുള്ള വമ്പിച്ച തൂക്കുവിളക്കുകളിൽ പകൽവിളക്കു കൊളുത്തി മുകളിൽ തൂക്കിയും, ഇരുപുറവും കത്തുവിളക്കുകൾ കൊളുത്തിവച്ചും മുൻതിണ്ണകൾ എല്ലാം അതികമനീയമാക്കിട്ടുണ്ടു്. രാജപാതയുടെ വക്കത്തായി കിടക്കുന്ന ചെറുമുറ്റങ്ങളിൽ നെടുങ്കോൽവിളക്കുകൾ നിരപ്പെ നാട്ടി കത്തിച്ചിരിക്കുന്നു. പച്ചിലത്തോരണങ്ങളും പട്ടുകൊടികളും എല്ലാ ഭാഗത്തും കാണാനുണ്ടു്. തൊഴിലാളി പള്ളിയിൽ പോകുന്നതിനായി മാത്രം പ്രായേണ പുറത്തിറങ്ങാറുള്ള അന്തഃഗൃഹവാസിനികളായ നസ്രാണിസ്ത്രീകൾ, ബാലന്മാർ, പട്ടവൃദ്ധന്മാർ എന്നിവരൊക്കെ വിശേഷവസ്ത്രങ്ങൾ ധരിച്ചു ഗൃഹപ്രാന്തങ്ങളിൽ ഭയഭക്തിബഹുമാനപൂർവ്വം ആരുടെയോ വരവിനെ പ്രതീക്ഷിച്ചു നിൽക്ക

ന്നു. തെക്കുഭാഗത്തു കറേ ദൂരത്തിലായി മുഴങ്ങുന്ന കതിനാ വെടികളുടെ തുടരെത്തുടരെയുള്ള ഭയങ്കരരടിതങ്ങളും, പഞ്ചവാദ്യം, പാണ്ടിവാദ്യം, കൊമ്പുവിളി, കഴലൂത്തു തുടങ്ങിയുള്ള വിവിധഘോഷനിനദങ്ങളും ക്രമപ്രവൃദ്ധമായ സ്പഷ്ടതയോടുകൂടി സമ്മേളിച്ച് അടുത്തുതന്നെ കേൾക്കപ്പെട്ടു. പട്ടമെത്തകൾ, ഈട്ടിപ്പെട്ടികൾ, നെട്ടർപ്പെട്ടികൾ, വളവുപുറപ്പെട്ടികൾ തുടങ്ങിയുള്ള വിവിധസാമാനങ്ങൾ കയറ്റിട്ടുള്ള വണ്ടികൾ ഓരോന്നതിന്റെ മേൽനോട്ടത്തിൽ നടമേൽപ്പള്ളിയുടെ മുൻഭാഗത്തായി വന്നിറങ്ങുന്നുണ്ട്. ഏതാനും പേർ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ കമ്പോളത്തിൽ ഓടിയെത്തി "എഴുന്നള്ളത്ത് എത്തിക്കഴിഞ്ഞു, തിരുവാങ്കുളംവഴിയാണു" എന്നു ജനങ്ങൾക്കു മുന്നറിവു കൊടുത്തു. കമ്പോളങ്ങളിൽ അകപ്പാടെ അപ്പോഴേക്കു് ഉൽക്കണ്ഠാപൂർവ്വമായ ഒരു ഉന്മേഷവും, അഹ്ലാദപരമായ ഒരു ബഹളവും പ്രകാശിച്ചു. മലങ്കര സുറിയാനിപ്പള്ളികളിലേ ഒട്ടുമണികൾ രണ്ടും അത്യുച്ചത്തിൽ മുഴങ്ങിത്തുടങ്ങി. ആർപ്പുവിളികളും കോലാഹലശബ്ദവും അതിദൂരത്തിൽ കേൾക്കുമാറായി. അല്പസമയത്തിനുള്ളിൽ അയ്യായിരത്തിലധികം നസ്രാണികളാൽ പരിവൃതനായ മലങ്കര സുറിയാനിസഭാധ്യക്ഷൻ മാർ മത്തൂസ് അഞ്ചാനാസ്യോസുമെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് എഴുന്നള്ളിയിരിക്കുന്ന പല്ലക്കു്, പട്ടത്തൊങ്ങൽ വകയിൽ ഷാടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള നടപ്പന്തലിൻകീഴിലായി തുപ്പണിത്തുറപ്പട്ടണത്തിന്റെ കിഴക്കുഭാഗത്തു ജനതാമദ്ധ്യത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. വാദ്യഘോഷങ്ങളുടെയും കൂട്ടിയാർപ്പുകളുടെയും നിരന്തരസമ്മേളനദ്ധ്വാനം കനകക്കുന്നുകൊട്ടാരത്തിന്റെയും കൊച്ചീക്കോവിലകങ്ങളുടെയും ഉള്ളിൽക്കൂടി ഇരമ്പിപ്പാഞ്ഞു. പല്ലക്കിന്റെ മുമ്പിലും പിമ്പിലുമായി രാജപാതയിൽക്കൂടി പടിഞ്ഞാറോട്ടു സാവധാനം ഒഴുകുന്ന ജനസമൂഹത്തിന്റെ ഇരുവശവും മുത്തുക്കുട പച്ചക്കുട, പവിഴക്കുട, പട്ടുകുട, നെടിയകുട, മെഴുവട്ടക്കുട, എന്നീ ഇനത്തിൽ പെട്ടതായ ആയിരത്തിഇരുനൂറിൽ അധികം കുടകളും, കൊടി, തഴ, വാലാക്കുഴ എന്നിത്യാദി അലങ്കാരചിഹ്നങ്ങളും കോൽവിളക്കുകളും നിരപ്പേ പ്രദർശിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ഘോഷയാത്രയുടെ മുമ്പിൽ ആയുധാഭ്യാസചതുരന്മാരായ അനവധി നസ്രാണിയുവാക്കൾ കുന്തങ്ങൾ, വാളുകൾ എന്നിവ ആകാശമണ്ഡലത്തിൽ മത്സരിച്ചു് എറിഞ്ഞു പിടിച്ചു

കളിച്ചിരുന്നു. ഇവരുടെ പിമ്പിലായി ഇരുപത്തിരണ്ടു സ്വർണ്ണക്കുരിശുകൾ മദ്ധ്യത്തിൽ നെടുകെ നിരത്തി പിടിച്ചിട്ടുണ്ട്. പല്ലക്കിന്റെ പുറകിൽ ഇരുവശങ്ങളിലുമായി അകമ്പടി സേവിച്ചിരുന്ന രണ്ടു ഗജവീരന്മാരുടെ പുറത്തു് ആനഅമ്പാരികളിൽ ചിലർ ഇരുന്നു കേരളീയസ്ത്രീകൾക്കു കേരളചക്രവർത്തികളിൽനിന്നു ലഭിച്ചിട്ടുള്ള ഇതരസ്ഥാനമാനങ്ങളിൽപെട്ടതായ അലവട്ടം, വെഞ്ചാമരം എന്നിവകൾ കൂടക്കൂടെ വീശുകയും ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു ശംഖുനാദം ഉച്ചത്തിൽ മുഴക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

രാജ്ഞിയാത്ര കരിങ്ങാശ്ശേരിയുടെ മുമ്പിലെത്തി. പല്ലക്കു നിറുത്തപ്പെട്ടു. മെത്രാപ്പോലീത്താ പല്ലക്കിൽനിന്നിറങ്ങി, മലങ്കരവികാരി, കായ്സ്ഥൻവികാരി, കണ്ടനാട്ടു പാടത്തുകത്തനാർ, കറിച്ചിറത്തു വികാരിക്കത്തനാർ, ഇടത്വാ കിഴക്കേത്തലക്കൽ വികാരിക്കത്തനാർ എന്നു തുടങ്ങിയുള്ള പരിജനങ്ങളോടുകൂടി പള്ളിക്കത്തേക്കു പ്രവേശിച്ചു "ലുത്തിനിയാ" എന്നു പറയുന്ന സന്ദർശനാരാധന കഴിച്ചിട്ടു വീണ്ടും പല്ലക്കിന്റെ സമീപത്തേക്കു വന്നു. കേരളഭൂമിയിൽ അക്കാലത്തു ജീവിച്ചിരുന്ന മഹാപുരുഷന്മാരായ ഏവരേയും അതിശയിക്കത്തക്ക ബുദ്ധിവൈഭവത്തോടുകൂടിയ അധിരോഹത്തനായ മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ ശിരസ്സിൽ മാണിക്യരത്നഖചിതമായ ഒരു മുടിവായൻകൂടി പണ്ടുപ്പെടിരുന്നു. രാജ്ഞാകാരിയായ ഏതൊരു ധീരനേതാവിന്റെയും അധരപുടത്തെ ഒരൊറ്റ നോട്ടത്താൽ സുംഭിപ്പിച്ചുകളയത്തക്കവണ്ണം രക്തരേഖാസങ്കീർണ്ണമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വൈദ്യുതനേത്രങ്ങൾ ആകാശമണ്ഡലത്തിൽ ഉയരെച്ചുറ്റിക്കുന്ന ഗൃദ്ധ്രവയ്യന്റെ കണ്ണുകൾക്കൊപ്പം സൂക്ഷ്മവീക്ഷണനിപുണതയോടുകൂടിയതും, തുണസുംഭങ്ങളുടെ ഇടയിൽ പതുങ്ങുന്ന ഇരയുടെ നേരെ അതീവജാഗ്രവീക്ഷണം ചെയ്യുന്ന കേസരിവീരന്റെ നിലക്കാണൽ കണ്ണിനൊപ്പം സദാ വജ്രസൂചികൾ ചിതറുന്നതുമായിരുന്നു. ചെന്തിക്കനൽക്കട്ടയോടുകൂടിയതായ ആ തീഷ്ണനേത്രങ്ങൾ, പരിസരവൃത്തത്തിൽ പരക്കെ പരന്നിട്ടുള്ള ചെങ്കുരിമാന്തളിർവർണ്ണത്താൽ ഹൃദയാകർഷകമായ മഞ്ഞുണ്ണികളായി പ്രകാശിക്കുന്നു. അധികംതൈർഘ്യമോ ഹ്രസ്വമോ അല്ലാതെ അധോഭാഗം അതിഭംഗിയായി കനത്തുരുണ്ടു് ഇരുവശത്തുമുള്ള പുടപക്ഷങ്ങളെ അതിഗംഭീരമംസവർണ്ണം തുടുപ്പിച്ച ഭാരദ്വന്ദ്വത്തോടുകൂടി സദാ ഒരു വീരസം

ചിന്തുന്നതായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാസിക, ഒരു വൈദികശ്രേ
ക്ഷൻ എന്നത നേക്കാൾ അനേകായിരം വീരയോദ്ധാക്കളെ രോ
ക്കാൻ അവതരിച്ച ഒരു ഭടവ്യൂഹനേതാവിന്റെ വദനബിംബ
ത്തിനു് ഏറ്റവും യോജിച്ചതായിരുന്നു. എന്നുങ്കിലും ഉച്ചരി
ക്കുന്നതിനായി അധരപുടം ചിടത്തുന്നതായ എല്ലാ സന്ദർഭങ്ങ
ളിലു, പുടപക്ഷങ്ങൾ രണ്ടും പേടിപ്പാന്നിപ്പിക്കുന്നവിധം വിസ്തൃ
മിക്കുകി വിജൃംഭിക്കുന്നതായ ഒരു പ്രത്യേക സ്വഭാവത്തോടു
കൂടിയ നാസ്യഗ്രാസികയായിരുന്നു അതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ
അധരമധ്യത്തിൽ ഒരു ചോരച്ചുവപ്പുരേഖയോടുകൂടി
പാടലവർണ്ണം കലർന്ന ധീരനായ ഒരു അഭിഭാഷകവയ്യനു് ഏ
റ്റവും യോജിച്ച നിലയിൽ സദാ വിദ്വേഷസന്നദ്ധതയെ പ്രകാ
ശിപ്പിക്കുന്നു. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു നരച്ചുതുടങ്ങിയ രോമമുഖങ്ങൾ നി
രന്തരം ഗാകൃതിയിലേട്ടുകൂടി മാറിടത്തിൽ വിലസുന്നതായ അ
ദ്ദേഹത്തിന്റെ താടിമീശയുടെ ഉരുണ്ടശ്രത്തു ഒരേ കനത്തിൽ
അതിനിബിഡമായവണ്ണം വളർന്നു തുങ്ങുന്ന താടിമീശയും, ഇടയ്ക്കി
ടയ്ക്കു് ഇളംപച്ചനിപ്പൊരി പാറുന്ന നേത്രതേജസ്സുകളിലെ സജീ
വഗൗരവവും ഒക്കെപ്പാടെ കൂടിയുള്ള ആ ഒരു സമ്മേളനത്തി
ൽ തന്ത്രകലാകുശലന്മാരായ മൈൽക്കോണ്ട മേധാവികൾക്കു കൂ
ടി അഗ്രാഹ്യമായിട്ടുള്ള സംഖ്യാതീതങ്ങളായ ലോകരഹസ്യങ്ങ
ൾ ഒളിച്ചുവച്ചിട്ടുള്ളതായി തോന്നിപ്പോവുന്നു. കോപം ജനിക്കു
ന്നതായ സന്ദർഭങ്ങളിൽ നിശ്ചലമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മു
ഖത്തു രോമസമൂഹങ്ങൾ മാത്രം തുള്ളിവിറച്ചുകൊണ്ടു നിൽക്കു
ന്ന ആ ഒരു കാഴ്ച ഏറ്റവും ഭയാനകമായ ഒന്നുതന്നെ ആയിരു
ന്നു. സൂര്യപ്രകാശം തട്ടുമ്പോൾ പുഷ്യരാഗവർണ്ണം ചിന്തുന്ന മാ
ന്തളിർപ്പുകൊണ്ടുള്ള ഒരു പുറംകുപ്പായമാണു് അദ്ദേഹം ധരി
ച്ചിട്ടുള്ളതു്. അതിന്മീതെ ഏകദേശം അരയോളവും താണി
റങ്ങുന്നതും, വക്കിൽ കസവുപിരിനൂൽത്തിരികൾ നിരപ്പെ തൊ
ങ്ങിയിട്ടുള്ളതുമായ വിലയേറിയ തങ്കനൂൽപ്പട്ടകൊണ്ടുള്ള ഒരു
മുറിക്കുപ്പായവും ചേർത്തിയിരുന്നു. പാദത്തിൽ സ്വർണ്ണപ്പൂക്കൾ തുന്നി
ച്ചേർത്തിട്ടുള്ള രണ്ടു കരിനീലാമ്പട്ടച്ചെരിപ്പുകളും ധരിച്ചിരുന്നു.
വില്വാർവട്ടം നസ്രാണിരാജാവിന്റെ തൃക്കൈയിൽ പരിലസി
ച്ചിരുന്ന കനകച്ചെങ്കോൽ പോലെ നവരത്നഖചിതമായ ഒരു
തങ്കസ്പീഖാ (കൈക്കുരിശു്) അദ്ദേഹത്തിന്റെ വലതുകര
ത്തിൽ തിളങ്ങി പ്രകാശിച്ചിരുന്നു. വാളുകളും, പൂലിത്തോൽ

പരിചകളും ഏന്തിയ പന്ത്രണ്ടു ശിപായിമാരും, വെള്ളിപ്പിടി
മൊന്തകളും, സ്വർണ്ണച്ചെല്ലവും, പൊൻപിടിത്തണ്ടുള്ളതായ മ
യിൽപ്പീലി വിശറികളും എടുത്തിട്ടുള്ള നാല വെള്ളിവില്ലാ
ക്കാരും, അംശവടിയും, വെള്ളികെട്ടിയതായ വിശേഷപ്പെട്ട ശീ
മമുളവടിയും പിടിച്ചിട്ടുള്ള രണ്ടു കുഞ്ഞനാരമാരും അദ്ദേഹത്തി
ന്റെ ഇരുപുറവും നിൽപ്പുണ്ട്. ഈ നിലയിലുള്ള മെത്രാപ്പോ
ലീത്തായുടെ യാത്രയെപ്പറ്റി ഒരു നസ്രാണി തമിഴ്കവി ഇ
ങ്ങനെ പാടിയിരിക്കുന്നു.

"ചുകമെ തിരുചമകത്തുക്കിണയിൻറ
തരണിയിൽ കാൺകിലെൻ സ്വാമി-തിവിയ
ത്യനെരാജവൈകമാനി.
അമ്മനെ, അരുൾമുകുതനെ, മുക്കിയ കിറുപതനയെ, ചത്യജീവ
പുണ്ണിയൻ അർപ്പുതൻ മാർ അത്താനാത്യോസു തിവിയ (തയ,
ആനന്തമെസ്സാപ്പോലീത്താ-ഉന്തൻ
കരുതരിയ, തിരുവിരുതു, പവനിയുടൻ, പെരുമയും,
അരുമയും, ഉന്തൻ അരുമൈ പൊക്കിലവും-ചമുകമെ തിരു-
പാവചെന്തിര ചൊങ്കാൽ ചെലുത്തും പരിചുത്തപുണ്ണിയ-
പൊർപ്പുതമോക്ഷ
തേവണാനവസ്സാരചന വാഴമെ ചിറപ്പിൻ
മുക്കിയാനന്തസ്സോത്തിരം.
അവർജയമെ ഉരൈ, രസുനകിരീടം മകുടമെ
ചെങ്കോൽ ചെളുകാമൽനേത്രാ
പുഷ്പമാണിക്കരുണി മുത്താരെ, നവകാണിക്കൈ
ചേന്നിത്തുത്താരു-വൈക
അങ്കിതരിത്തു, അചരിത്തു തിരുചൈങ്കൈവിരൽ മുത്തെ തൊട്ട
പുണ്ണിയൻ-അകവിത്തിയ, യോക ഉത്തമ, തിവിയ (ത്തു,
ചത്തിയ ഏകപൊർപ്പുത-ചമുക
അണ്ടർകോലവും, മിന്നിയിലകും അളകിന കുപ്പായമുടുത്തു
വിണ്ടലേങ്കാരമാന്തളിർ ചോണയും, മികുനവവകൈ തൊട്ടുത്തു.
അൻപൊൻതണ്ടരുളയിരം പൊൻമോതിരം
താനണിന്തേൻ വാഴ്വുമെട്ടുത്തു
അകറോൻ തെണ്ടുകോലവും, ചപ്പുവടിയും,
ചിറപ്പുടനെ കരം പിടിത്തു
തേവചന്ത്രചൂരിയത്താരകയാസ്സന്ത താശരുണാസത്യ ഏവക്കം."

കിരീടം വായ്ത്ത മവുലി മുന്നിലങ്കെ ചില്യവെ
ആയിത്തുവല്തു–കൈതുലങ്ക
തേവ അതിക്കം, പൊറാ അചനാനത്തിൽ വരും
നീതിപ്പിറകാച ഉൻപാതത്തെ
അചരിത്തിട്ടം താസരുക്കൾ വേതവീശിക വാശപൊർപ്പുത
അൻറിയാക്കിയാനകരിൽ പ്രധാന പാത്രിയക്കീസും മലങ്കരക്ക
വീരചന്ത്രമനപുകൾ മന്ത്രരത്നമനവിരുന്നുമുണ്ണു
ചൊൽ വല്ലമൈ ചെയ്യും ശെരുനാക്കം
എൻ പാശ നിത്തിയ, വേതന്തത്തിയ അചരത്തിട്ടം
താസരുക്കൾ
വേതവീശിക വാശപൊപ്പുത–
അർപ്പുതനെ, ചപ്പിറചാതമെ, നപ്പുതാ അരുൾ
പൊർപ്പുതാ–മുക"

മാർ മത്തൂസ് അത്തനാസ്യോസ് മെത്രാപ്പോലീത്താ അവർകളുടെ കണ്ണുകൾക്കുള്ള ആ ഒരു നിസ്സല്യവൈദ്യുതകാന്തിയെപ്പറ്റി രസകരമായ ഒരു കഥയുണ്ട്. ഒരിക്കൽ മെത്രാപ്പോലീത്താ പുത്തൻകാവുപള്ളിയിൽനിന്നു ചെങ്ങന്നൂർപ്പള്ളിയിലേക്ക് ഒരു രഹസ്യയാത്ര ചെയ്തായിരുന്നു. ചെങ്ങന്നൂർ ശിവരാത്രിക്ഷേത്രത്തിൽ അന്ന് എട്ടാം ഉത്സവത്തിന്റെ പൊടിപൂരമാണു്. സ്ഥാനികളായ പത്തില്യത്തിൽ പോറ മാരും കുപ്രമാണികളായ നായന്മാരും വേലകളി കാണ്മാൻ കളിത്തട്ടിലും പരിസരങ്ങളിലും യഥാസ്ഥാനം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു. മെത്രാപ്പോലീത്താ ചെങ്ങന്നൂർപ്പള്ളിയിലേക്കു പോകുന്നതിനായി അതുവഴി വരുന്നുണ്ടെന്നു കേട്ട പ്രമാണികളെല്ലാവരുംകൂടി അദ്ദേഹത്തെ ഒന്നു തൊട്ടിവിടണമെന്നു തീരുമാനിച്ചിരിക്കയാണു്. നാലുമണി സമയമായപ്പോൾ സാധാരണപതിവനുസരിച്ചു വെള്ളിവില്ലാക്കാർ, പിടിമൊന്തക്കാർ, ചെല്ലക്കാരൻ എന്നിവരോടുകൂടി മെത്രാപ്പോലീത്താ പടിഞ്ഞാറോട്ടു പുറപ്പെട്ടു. കിഴക്കേ നടയിലായപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ ഏതുവിധേനയും ഒന്നു ഇളിഭ്യരാശിയാക്കിവിടുന്നതിനു ചിലർക്ക് ഉത്സാഹം കലശലായിത്തുടങ്ങി. അതിലേക്ക് എന്തൊക്കെയോ പണിത്തരങ്ങൾ അവർ ഇതിനിടയ്ക്കു സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഗംഭീരനായ മെത്രാപ്പോലീത്താ വഴിയിൽ കൂടിനിൽക്കുന്ന ജനക്കൂട്ടത്തെ കണ്ഭാവംപോലും നടിക്കാതെ കുതിരയെ മുന്നോട്ടു നടത്തി. കു

ളിത്തട്ടോട് സമീപിച്ചപ്പോൾ അവിടെ ഇരുന്നിരുന്നവരിൽ ഒരുത്തൻ അത്ഭംവമുള്ള സ്വരത്തിൽ ഉച്ചത്തിൽ ചുമച്ചു മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ ശ്രദ്ധയേ ബലദാകർഷിച്ചുകൊണ്ട് "ഇന്നത്തേവേലകളി കുതിരപ്പുറത്തുകയറിപ്പുറപ്പെട്ടിരിക്കയാണ്" എന്നു ക്രുസൽ ക്രുദ്ധനെ ഉല്ലിച്ചു. ഉദാസീനനായി മുന്നോട്ടേക്കു ദൃഷ്ടികൾ നട്ടിച്ചിരുന്ന സിംഹസമനനായ മെത്രാപ്പോലീത്താ തൽക്ഷണം ബണ്ണറിയിലേ അഗ്നിപർവ്വതത്തിനു തുല്യം തീപ്പൊരി ചിതറുമാറു ദൃഷ്ടികൾ കൂർപ്പിച്ചുനോക്കുകയും, മെത്രാപ്പോലീത്താ ഇളിച്ചുതല താഴ്ത്തുന്നതു കാണുമാറായി കാത്തിരുന്ന പ്രമാണികളെല്ലാവരും അവിചാരിതമായി മന്നിപ്പരന്ന ചെന്തീക്കൊള്ളിയാൻ ഏറുമാതിരി ഞടുതി തെറ്റിഘണീഭവിച്ചു അതിരായ ഭീതിയോടും അമ്പരപ്പോടും ജാള്യതയോടുംകൂടി മേൽമുണ്ടു ചുരുട്ടി കക്ഷത്തിൽവച്ചു നിരപ്പെ തഞ്ചെഴുത്തു അട്ട ചുരുളുംപോലെ വല്ലാതെ ചുളിപ്പോകയും ചെയ്തു. പിന്നീട് അദ്ദേഹത്തിൻറെ കുതിരയുടെ വാലുകുടിയും ഉയ്യിലിഭാഗത്തിൽനിന്നു മറഞ്ഞശേഷമേ അവർ കളിഞ്ഞടികളിൽ ആസനമുറപ്പിച്ചു ഇരിക്കുന്നതിനു ധൈര്യമുണ്ടായുള്ളൂ. ഒടുവിൽ അവിടെ വന്നുചേർന്ന ചില യോഗ്യന്മാരായ നായർപ്രമാണികൾ മെത്രാപ്പോലീത്തായെ അധിക്ഷേപിക്കുന്നതിനായി മുതിർന്നവരെ കഠിനമായി ശാസിക്കയും അധിക്ഷേപിക്കുകയും ചെയ്തു.

കണ്ടനാട്ടുനിന്നുമുള്ള മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ ഈ എഴുന്നള്ളത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇഷ്ടപാത്രങ്ങളായ ചില പ്രമാണികൾകൂടി ഉണ്ടായിരുന്നു. പുരാതനമായ ഒരു പദ്യശകലത്തിൽ അവരുടെ പേരുകൾ ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു:—

"മീശിഹയരുളതിനാൽ കൊച്ചിതവമീരുന്ത്—
ബഹുമാനനീവ്വുളയെ കേൽവായെ
മീശിഹായരൽപുകളോ മേതിനിയോർ—
പുകളോ മേതിനിയോർ പുകളോ
മേതിനിക്കു വിളങ്കിയതിരുമൈതമിൽ
വാശമികൾന്തിടും
മത്തിരുമെത്രാപ്പോലീത്തനുമതുപരായി
കണ്ടനോട്ടം വിട്ടകന്നെ—കുവലർകലഞ്ഞുമെത്തും
കത്തനാരവർകളും മറ്റും—കവിഞ്ഞോർ പോറ്റും"

മീറിയ തുമ്പമൺ മന്നവരെന്നവരാന,–പുതിയകാവിൽ
ചൂണ്ടവും മറചോതിപിറന്ത വികാരി
വടക്കേത്തല കാരണകത്തന്മാരവർകളും മറ്റും"

ഘോഷയാത്ര പടിഞ്ഞാറോട്ട നീങ്ങി, പട്ടണമദ്ധ്യത്തിലെത്തി. തിരുവിതാംകൂർ, കൊച്ചി, മലബാർ എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങളിലുള്ള നസ്രാണിമഹാജനങ്ങളുടെ അത്മീയഭരണകർത്താവായ ആ മതാദ്ധ്യക്ഷവര്യന്റെ പൂജ്യസാന്നിദ്ധ്യത്താൽ ഉജ്ജ്വലാഭിമാനികളായിത്തീർന്ന പെരുമ്പടപ്പുനസ്രാണികൾ അത്യുച്ചമായ ആർപ്പുവിളികൊണ്ടു തുമ്പൂണിത്തുരുപ്പട്ടണത്തെ വല്ലാതെ വിടവിടപ്പിച്ചു. തൽക്ഷണം അശ്വാരൂഢനായ ഒരാൾ പടിഞ്ഞാറെ കമ്പോളത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തുനിന്നു അതിവേഗത്തിൽ കിഴക്കോട്ടേക്കു വന്നു. ഒരു കസവുകീറ്റുതലക്കെട്ടു ധരിച്ചിരുന്ന ആ ദേഹത്തിന്റെ അരയിൽ പിണച്ചുകെട്ടിയിരുന്ന ഒരു വലിയ വാൾ തൂങ്ങിക്കിടന്നിരുന്നു. കൈയിൽ വെള്ളികെട്ടിയ ഒരു ചൂരലും ഉണ്ടായിരുന്നു. തത്തമംഗലം കുട്ടായിമേനവൻ എന്ന പേരുള്ള ഈ ദേഹം അക്കാലത്തു കൊച്ചിയിലുള്ള പോലീസുനായിക്കന്മാ (ഇൻസ്പെക്ടർ)രിൽ വച്ചു ബാഹുപരാക്രമംകൊണ്ടു അതിപ്രസിദ്ധനായ ഒരാളായിരുന്നു. മേനവൻ ധീരതയോടുകൂടി മുന്നോട്ടേക്കു വന്നു ഘോഷയാത്രയുടെ മുമ്പിൽ കുന്തങ്ങളും വാളുകളും എറിഞ്ഞുകളിച്ചിരുന്ന യുവാക്കന്മാരോടു് ഉച്ചമായ ശബ്ദത്തിൽ വാളുവും വാദ്യഘോഷവും നിറുത്തട്ടെ; ഇനി ഒരടിപോലും മുമ്പോട്ടു കടക്കുവാൻ പാടില്ല" എന്നു് അരുൾചെയ്തു. പിന്നിൽനിന്നു മുമ്പോട്ടേക്കു പായുന്ന ഉന്മിച്ച ജനപ്രവാഹം നിമിത്തം പുരോഗമനം നിറുത്തി അഭ്യാസകർമ്മത്തിൽനിന്നു വിരമിപ്പാൻ കഴിയാതെയും ഇടവകപ്രമാണികളുടെ ആജ്ഞാപനംകൂടാതെ അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെയും, യുവാക്കന്മാർ സ്വകൃത്യനിർവ്വഹണത്തോടുകൂടിത്തന്നെ മുന്നോട്ടു നടകൊണ്ടു.

കുട്ടായിമേനവൻ വീണ്ടും ഒരിക്കൽകൂടി ആജ്ഞാപനം നൽകിയെങ്കിലും ഫലമുണ്ടാകായ്കയാൽ അതിയായ കോപത്തോടുകൂടി കുതിരയെ മുമ്പോട്ടു തെളിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു കടന്നുകുത്തിൽ കല്ലിടുകയാണെന്നു് ഓർമ്മിക്കാതെ കൈയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ചൂരൽവടികൊണ്ടു വാളേറുകാരിൽ ഒരാളുടെ തലയ്ക്കൊരടികൊടുത്തു. തങ്ങളുടെ പിമ്പിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന സ്വഗ്രുദ്ധ്യക്ഷനായ

പെരുപ്പോലീത്തായുടെ വിവിധശക്തികളേക്കുറിച്ചുള്ള ദൃഢവിശ്വാസത്തോടുകൂടി വാളേറുകാരിൽ ഒരാൾ കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന കന്തത്തിന്റെ പിടികൊണ്ട് പോലീസുനായ്ക്കുന്റെ കുതിരയുടെ തുടത്തടത്തിൽ ആഞ്ഞൊരടികൊടുത്തു. ക്ഷിപ്രകോപിയായ ആ അശ്വം വേദനസഹിയാതെ പിൻകാലിൽ മറിഞ്ഞതും, കുതിരയോടുകൂടി മേനവൻനായ്ക്കൻ വല്ലാതെ നിലം പതിഞ്ഞതും ഒരേ ക്ഷണം കഴിഞ്ഞു. കൂട്ടായിമേനവനോടുകൂടി ചേരുവാനായി കിഴക്കോട്ടേക്കു പുറപ്പെട്ടിരുന്ന പോലീസുശിപായികൾ ഇതു കണ്ടു തങ്ങളുടെ നായകൻ വീണ സ്ഥലത്തേക്ക് അതിവേഗത്തിൽ ഓടിയെത്തി വാളേറുകാരിൽ ചിലരുമായി ഒരു മുഷ്ടിയുദ്ധം നടത്തി. ചിലർ കളിക്കാരിൽ ചിലരുടെ വാളുകൾ ചവുട്ടിയൊടിച്ചു. മറ്റുചിലർ വാദ്യമേളക്കാരേ സ്വകൃത്യത്തിൽനിന്നു പിന്തിരിപ്പാൻ ശ്രമിച്ചു. അല്പനിമിഷത്തിനുള്ളിൽ ഒരു വലുതായ ഉന്തുതള്ളും ബഹളവും ഘോഷയാത്രയുടെ മുമ്പിൽ വ്യാപിച്ചു. മുൻഭാഗത്തു് എന്തൊക്കെയോ വലുതായ ബഹളം നടക്കുന്നുവെന്നു മനസ്സിലാക്കീട്ട സ്ഥലവാസികളായ ചില പ്രമാണികൾ പല്ലകിന്റെ സമീപത്തുനിന്നു ലഹളസ്ഥലത്തേക്കു വന്നു.

കൂട്ടായിമേനവൻ അധികാരസ്വരത്തിൽ കല്പിച്ചു:—നാട്ടുനീങ്ങിയ വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ നാട്ടുവാഴ്ചയ്ക്കു മയെ ലംഘിച്ചു കീഴ്നടപ്പിനും നാട്ടാചാരത്തിനും വിരോധമായി വാദ്യമേളങ്ങളോടുകൂടി ഘോഷയാത്ര നടത്തി രാജകുടുംബത്തേയും പൊന്നുതമ്പുരാനേയും അപമാനിച്ചിരിക്കുന്ന സംഗതി സംബന്ധിച്ചു ഞാൻ നിങ്ങളെല്ലാവരേയും ഉത്തരവിൻപ്രകാരം കൈയാമം (വിലങ്ങു) വച്ചിരിക്കുന്നു. (പോലീസുകാരുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞു) ഉം—വയ്ക്കുട്ടെ കൈയാമം, നിരപ്പു വയ്ക്കുട്ടെ.

പ്രമാണികൾ—കീഴ്നടപ്പു ലംഘിച്ചിട്ടുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്നു നിശ്ചയിക്കുന്നതിനുള്ള സന്ദർഭവും സ്ഥലവും ഇതുതല്ലോ. കൈയാമംവയ്ക്കുകയോ തുറുകിലിടുകയോ എന്തൊക്കെ വേണമെങ്കിലും ആവാം; വിരോധമില്ല. പക്ഷേ ഈ ഘോഷയാത്ര വളളിയിൽ (നടമേൽപ്പള്ളി) എത്തി പെരുപ്പോലീത്തായുടെ തൃക്കൈ മുത്തി പിരിയുന്നതുവരെ ബഹളമുണ്ടാകാതെയിരിക്കയാണു നല്ലതു്. അതുവരേയും അവിടുത്തേക്കു ക്ഷമിപ്പാൻ വിരോധമുണ്ടോ?

കുട്ടായി—(പോലീസുകാരോട്) ഉം—അലോചിച്ചു കൊണ്ടു നിൽക്കണോ. വയ്യാനല്ലെ പറഞ്ഞതു കൈയാമം.

പോലീസുനയ്യന്റെ ആജ്ഞാപനം ഉടൻ നിർവ്വഹിക്കപ്പെട്ടു. ഒരു വല്ലാത്ത കോപവും താപവും ജനസംഘം മുഴുവൻ വ്യാപിച്ചു.

നാടുവാഴുന്ന മഹാരാജാക്കന്മാരും രാജകുടുംബത്തിൽ വയസ്സുമൂപ്പുള്ള അമ്മത്തമ്പുരാക്കന്മാരും നാടുനീങ്ങിയാൽ നാട്ടാരൊട്ടുക്കു ഒരു കൊല്ലം മുഴുവൻ ദുഃഖം ആചരിക്കയെന്നുള്ളതു പുരാതനകാലം മുതൽക്കേ തിരുവിതാംകൂറിലും കൊച്ചിയിലും നടപ്പിലിരിക്കുന്ന ഒരാചാരമാണ്. അക്കാലത്തു ക്ഷേത്രങ്ങളിലും കാവുകളിലും പള്ളികളിലും നടത്തപ്പെടുന്നതായ ഉത്സവങ്ങളിൽ കഥകളി, ശാസ്ത്രകളി, ക്രുത്ത്, തുള്ളൽ, വാളേറ്, വെടിക്കെട്ടു മുതലായ കലാപ്രദർശനങ്ങളൊന്നും തന്നെ നടത്തുകപതിവില്ല. അങ്ങനെതന്നെ നാട്ടുകാർ നടത്തുന്ന ഗൃഹസദ്യകൾക്കായിരുന്നാലും, ക്ഷേത്രസംബന്ധമായി നടത്തപ്പെടുന്ന ഉത്സവസദ്യകൾക്കായിരുന്നാലും, അന്നാക്കെ വറുത്തുപ്പേരി, ശർക്കരഉപ്പേരി, വറുത്ത വലിപപ്പടകം എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഖാദ്യവസ്തുക്കൾ ഒന്നും തന്നെ ഉപയോഗിപ്പാൻ പാടില്ലെന്നായിരുന്നു വയ്പ്. അതിനും പുറമെ തോരണം കെട്ടുക, വിവാഹകർമ്മങ്ങൾക്കു സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുക, ക്ഷേത്രങ്ങളിലും പള്ളികളിലും വൈദികകർമ്മങ്ങൾക്കു് അവശ്യമായ ചില വാദ്യങ്ങൾ ഒഴിച്ചു, കുടിയാനവന്മാരുടെ ഗൃഹങ്ങളിൽ വാദ്യഘോഷധ്വനിപ്പിക്കുക എന്നിവയൊന്നും, ചെയ്യാൻ അക്കാലം തന്നെ അധികാരമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അതെങ്കിലും ഇവയ്ക്കുതിരായി എന്തെങ്കിലും ചെയ്തിരുന്നാൽ അതു രാജകുടുംബത്തേയും തീപ്പെട്ടവരും നാടുവാഴുന്നവരുമായ മഹാരാജാക്കന്മാരേയും നിന്ദിക്കുന്നതായ ഒരു പ്രവൃത്തിയായി ഗണിച്ചു് അങ്ങനെയുള്ളവർക്കു കഠിനശിക്ഷകൾ നൽകുന്നതു് അക്കാലത്തെ ഒരു ചട്ടമായിരുന്നു. 1040-മാണ്ടു നടന്നതായ ഇരിപ്പിലെ കഥാസംഭവത്തിനു * ശേഷം, ഈ പത്തു വർഷത്തെ നിരന്തരമായ വിദ്യാഭ്യാസവും പരിചാരവും മൂലം രാ

---

* 1028 മുതൽ 1039 മകരം 26-ാംതീയതിവരെ കൊച്ചിരാജ്യം ഭരിച്ചിരുന്ന രവിവർമ്മരാജാവിന്റെ സ്വർഗ്ഗാരോഹണം സംബന്ധിച്ചുള്ള നാടുവാഴ്ചയ്ക്കു.

ജ്യനിയമങ്ങളും രേണതന്ത്രങ്ങളും അചാരസമ്പ്രദായങ്ങളുമൊക്കെ വളരെ വളരെ മാറിപ്പോയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും; ഈ കാലത്തു ശ്രീമൂലംതിരുനാൾ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ സ്വർഗ്ഗാരോഹണം സംബന്ധിച്ചു തൽക്കാലത്തിൽ നാട്ടുവലായ്മ പുറപ്പാടാരത്തിനു വലിയ ഭേദമില്ലെന്നും, നാട്ടുവലായ്മ മൂലം കഥകളിക്കാരെക്കൊണ്ടു കഷ്ടപ്പെടുന്നതായ സങ്കടം ബോധിപ്പിക്കയാൽ കരുണാനിധിയായ നമ്മുടെ മഹാറാണി തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കഥകളിക്കാർക്കു ചില ആനുകൂല്യങ്ങൾ ചെയ്തുകൊടുത്തും, നാട്ടുവലായ്മ അവസാനിച്ചിരിക്കുന്നതിനായി കീഴ്വഴക്കമായി നടത്തുന്നതായ സദ്യകൾക്കു മേലിൽ വലിയപ്പുടം ഉപയോഗിച്ചുകൊള്ളുന്നതിനുള്ള തിന്റെ ലക്ഷ്യമായി തിരുവനന്തപുരം കിഴക്കേ കോട്ടവാതിൽക്കൽ, അലിൻമുകളിലായി ഒരു തൂലം തൂക്കുന്നതിൽ ഒരു വലിയ പടുകം കെട്ടിത്തൂക്കിയതുമുള്ള കഥകൾ, ഇപ്പോൾ എല്ലാവർക്കും തന്നെ ശ്രദ്ധിക്കുവാൻ സാധിച്ചതാണല്ലോ. ഇങ്ങനെ കഥ ഇത്രമാത്രമായ സ്ഥിതിക്കു് അറുപതു വർഷത്തിനു മുമ്പുള്ള നാട്ടുവലായ്മയുടെ രീതിയെ സംബന്ധിച്ചു വായനക്കാർ സ്വയം ഊഹിച്ചുകൊണ്ടാൽ മതിയാവും. ഒരു സാധാരണ പ്രജ എന്ന നിലപോയിട്ടു കായ്കളുടെ ഗുണഗണങ്ങളെപ്പറ്റി വേണ്ടതുപോലെ ജ്ഞാനമുള്ള ഒരു സുമുഖനായ വൃക്ഷൻ തന്നെ ഈവക രാജകീയാചാരത്തെ ലംഘിക്കുകയെന്നുവന്നാലുള്ള കഥയെപ്പറ്റി എന്തൊന്നു പറയാനാണു്. പക്ഷേ ബുദ്ധിമാനായ നമ്മുടെ കഥാനായകൻ അതിനു തക്കതായ എന്തെങ്കിലും സമാധാനം കണ്ടെത്തുന്നുണ്ടായിരിക്കുമെന്നു മാത്രമേ തൽക്കാലം നമുക്കു വിശ്വസിച്ചുകൂടൂ.

പുരോഭാഗത്തു കുറേ അകലത്തിൽ നടക്കുന്ന ഈ ബഹളത്തെ സംബന്ധിച്ചു സൂക്ഷ്മദൃക്കായ മെത്രാപ്പോലീത്താ ഉടനടി തൽക്ഷണം അറിയുകിട്ടി. അദ്ദേഹം പല്ലക്കോട്ടു ചേർന്നു നിന്നിരുന്ന ഖിദ്മത്തുകാരൻ തുമ്പശ്ശേരി അമനാദാരെ കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന സപ്ലൈസ്ബിബ് ഒരു സങ്കേതസൂചി എന്ന നിലയിൽ അല്പമൊന്നു് ഉയർത്തിക്കാണിച്ചുകൊണ്ടു് ഒന്നു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കുകമാത്രം ചെയ്തു. മതിമാനായ അമനാദാർക്കു കാര്യം മുഴുവൻ മനസ്സിലായി. "കൊല്ലുന്ന രാജാവിനു തിന്നുന്നാശ്രി" എന്ന മട്ടിൽ മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ പ്രധാന സേവകനും ആലോചനക്കാര

നും വിശ്വാസപാത്രവുമായിരുന്ന ഈ വീരപുരുഷന്റെ മുഖത്തു മാർ മത്തൂസ് അത്മനാദേസ്യാസു മെത്രാപ്പോലീത്താ ഒറ്റ അടി കൊണ്ടു ഒഴിച്ചു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വദേശികളും കുടുംബാംഗങ്ങൾ തന്നെയും ദുഷ്ടിയുറപ്പിച്ചു നോക്കീട്ടില്ലെന്നാണ് ഐതിഹ്യം. ഒരിക്കൽ അമനാടാർ തന്റെ സഹോദരീപുത്രനായ ഒരു ബാലനെ വാത്സല്യസ്മിതത്തോടുകൂടി അങ്കതലത്തിലണച്ചു് ഓമനിക്കുവാൻ ഭാവിക്കവേ, അമനാടാരുടെ ദുഷ്ടി ആ ബാലന്റെ മുഖത്തു് അറിയാതെ തന്നെ പതിച്ചുപോകയാൽ കുട്ടി തൽക്ഷണം ബോധം കെട്ടു മൃതപ്രായനായി നിലത്തു വീണുപോയി എന്നും, വളരെ നേരം കഴിഞ്ഞിട്ടു മാത്രമേ ബാലനു പ്രജ്ഞയുണ്ടായുള്ളൂ എന്നും കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. കനത്തു വട്ടം വർദ്ധിച്ചതായ കഴുത്തിൽ പൊൻമുട്ടുകൾക്കു തുല്യം ചുറ്റിപ്പറ്റിയിരിക്കുന്ന മാംസളമായ ഒന്നോ രണ്ടോ ഞൊറികളുടെ മീതെ നന്നേ തെരുത്തു പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുള്ളതായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തടിച്ച പരന്ന താടി, സംസാരിക്കുന്ന സന്ദർഭങ്ങളിലൊക്കെ അത്യന്തം ഗൌരവത്തോടുകൂടി താനേ മേല്പോട്ടു പെട്ടി പൊതിപ്പുറുകി സാധാരണമായിരുന്നു. തന്റെ മുഖത്തു നോക്കി സംസാരിക്കുന്ന ആളുകൾ ഭയംകൊണ്ടു ഞെട്ടി വീണുപോകാതിരിക്കുവാനായി അമനാടാർ ശിരസ്സു സാധാരണ വലതുഭുജത്തോടടുപ്പിച്ചു നിലത്തു നോക്കി മാത്രമേ സംസാരിക്കു പതിവുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. കനത്തു തടിച്ച സപ്ഷ്ടവ്യക്തമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരീരം മുഴുവൻ നിറഞ്ഞിരുന്ന കറുത്തിരണ്ട രോമസമൂഹങ്ങൾ ഒന്നോടൊന്നു തൊടാതെ മുള്ളൻപന്നിയുടെ കൂർമ്പൻമുള്ളുകൾക്കു തുല്യം എഴുന്നുകൃത്തു ശരീരമാസകലം ചുവട്ടിൽ നിഴൽചേർത്തു നിന്നിരുന്ന അരുതരുതാത്ത ഒരു ഭയങ്കരാകാരത്വവും ധീരധീരന്മാരെയും അമ്പരിപ്പിക്കുന്നതിനു മതിയായവതന്നെ; ഈ നിലയിൽ കരികട്ടാരമുള്ളുകൾക്കു തുല്യം സൂചിമുഖസദൃശമായി കൃത്തുചീർത്തു നിന്നിരുന്നതായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മേൽമീശ, മഹാരാക്ഷസിയായ ഒരു രാക്ഷസഭാവത്താൽ അമനാടാരുടെ മുഖത്തെ അതിരൌദ്രമാക്കിത്തീർത്തിരുന്നു.

"തുമ്പോണമനാടാരുടെ രോമം കണ്ടു പന്തളത്താന നടമടക്കി," "മാർ അത്മനാദേസ്യാസിന്റെ കണ്ണും അമനാടാരുടെ മീശയും" എന്നിങ്ങനെ ചില വൃദ്ധന്മാർ ഇന്നും അമനാടാരുടെ അസാധാരണമായ രോമപ്രഭാവത്തെപ്പറ്റി കീർത്തിക്കാറുണ്ടു്.

ഘോഷയാത്ര തടഞ്ഞു് ഇടവകപ്രമാണികളെ കൈയാമം വച്ചു എന്നു കേട്ടപ്പോൾ അമനാമാർ രണ്ടുമൂന്നു സ്പ്രിട്ടുഷ്ടിയിട്ടു് അട്ടഹാ. ജനസംഘത്തിൽക്കൂടി നന്നേ തെങ്ങിതെങ്ങി പോലിസുനായ്ക്കന്റെ സമീപത്തുക്കു വന്നു്, അയാളുടെ മുഖത്തു് ട്ടിയിറപ്പിച്ചു് അല്പം ഉരത്ത ശബ്ദത്തിൽ "എന്താണിക്കാട്ടിയതു്" എന്നു ചോദിക്കുമാത്രം. തൽക്ഷണം വീര്യപരാക്രമം കൊണ്ടു കൊച്ചീരാജ്യം മുഴുവൻ കീർത്തിനേടിട്ടുള്ള കട്ടായിമേനവൻ കുതിരപ്പുറത്തുനിന്നു ഭയാശ്ചര്യപരവശനായി താഴത്തേക്കു ചാടി. കുതിരയും പകച്ചുതെട്ടി ഏതാനും അടികൾ പിന്നോക്കം വച്ചു. മേനവൻ വല്ലാതെ അമ്പരന്നു. അയാളുടെ മുഖസ്സിൽ ഇതു രുദ്രഗംഭീരമായ ഒരു മുഖവും, അസ്സുരോമഞ്ചഭൂയിഷ്ഠമായ ഒരു ശരീരവും പേറെ കണ്ടിരുന്നില്ല. തന്റെ മുമ്പിൽ നിൽക്കുന്ന അസാധാരണപുരുഷൻ ആരുതന്നെയായിരുന്നാലും, അദ്ദേഹം ബുദ്ധിശക്തികൊണ്ടും, പ്രഭാവശക്തികൊണ്ടും, മേധാവിത്വംകൊണ്ടും അത്യന്തം പൂജ്യനായ ഒരു പുരുഷകേസരിയും മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ സേവകപ്രധാനന്മാരിൽ ഒരുവനായിരിക്കണമെന്നു കട്ടായിമേനവൻ വിശ്വസിച്ചു.

അമനാമാർ—എന്താണിക്കാട്ടിയതെന്നു നിങ്ങളോടാണു ചോദിച്ചതു്?

കട്ടായി—(ശാന്തസ്വരത്തിൽ) നാട്ടുവാലായ്മ ലംഘിച്ചുള്ള ഒരു എതിരേല്പായതിനാൽ ഘോഷയാത്ര തടഞ്ഞുനിറുത്തിട്ടു കറുകക്കാരായ പ്രമാണികളെ ഉത്തരവിൻപ്രകാരം കൈയാമം വച്ചിരിക്കയാണു്.

അമനാ—കേവലമായ എതിരേൽപ്പും വൈദികസംബന്ധമായ ഘോഷയാത്രയും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം എന്താണെന്നു നിങ്ങൾക്കറിയാമോ?

കട്ടായി—(കുറച്ചു് ആലോചിച്ചിട്ടു്) അറിയാം.

അമനാ—തൃപ്പൂണിത്തുറക്ഷേത്രത്തിലേ മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ സച്ചിദ്വിഗ്രഹത്തെ വാദ്യഘോഷങ്ങളോടുകൂടി തന്ത്രികൾ പള്ളിനായാട്ടിനായും മറ്റും വെളിയിലേക്കു് എഴുന്നള്ളിക്കുന്നതും, ഒരു കടിയാനവൻ ഒരു വിവാഹകർമ്മം പ്രമാണിച്ചു് ഒരു ഘോഷയാത്രനടത്തുന്നതും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമുണ്ടെന്നോ ഇല്ലെന്നോ നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നതു്?

കുട്ടായി—ഉണ്ടെന്നതന്നെ ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു.

അമനാ—എഴുന്നള്ളത്തുസമയം തന്ത്രിയുടെ നില്പു വിഗ്രഹത്തിന്റെ മുമ്പിലോ പിമ്പിലോ? കണ്ടിട്ടുണ്ടോ നിങ്ങൾ?

കുട്ടായി—പിമ്പിൽതന്നെയാണു്. എന്താണു സംശയം.

അമനാ—(ഘോഷയാത്രാസംഘത്തിൽ മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ മുമ്പിലായി മുന്നോട്ടേക്കു നിരത്തിപ്പിടിച്ചിട്ടുള്ള വലിയ സപ്തർഷിക്കുരിശുകളെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ടു്) അവ എന്താണെന്നു നിങ്ങൾക്കറിയാമോ?

കുട്ടായി—അറിയാം.

അമനാ—ക്രിസ്ത്യാനികളും, ഇന്ത്യയിലുള്ള മഹാരാജാക്കന്മാരും, ഭൂലോകത്തിലുള്ള ചക്രവർത്തികളും ഇവരുടെ ഏതു നിലയിൽ ഗണിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നാണു നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നതു്. ശീമമഹാറാണിയുടെ കിരീടത്തിന്റെ മുകളിൽ വച്ചിട്ടുള്ള അടയാളച്ചിഹ്നം എന്താണെന്നു നിങ്ങൾ കേട്ടിട്ടുണ്ടോ?

കുട്ടായി—ഏകദേശമായി കേട്ടിട്ടുണ്ടു്.

അമനാ—ഉണ്ടു്; അല്ലേ. ഉം—ഇരിക്കട്ടെ. പുതുതായി നാടുവാഴ്ച ആരംഭിക്കുന്ന രാജാക്കന്മാരേ അതതുകാലം പുരോഹിതാധ്യക്ഷന്മാരായി മലയാളമടച്ചുവാഴുന്ന മലങ്കരമെത്രാപ്പോലീത്തന്മാർ ചെന്നു കണ്ടു് അവരേയും അവരുടെ രാജ്യവാഴ്ചയേയും രാജകിട്ടുംബത്തേയും അനുഗ്രഹിച്ചുപോരുന്ന പുരാതനമായ ചടങ്ങിനെ അനുവർത്തിക്കുന്നതിനായിട്ടുതന്നെ മെത്രാപ്പോലീത്താ ഇന്നു് ഇവിടേക്കു് എഴുന്നള്ളിയിരിക്കുന്നതെന്നുള്ള സംഗതി നിങ്ങൾ നന്നായി ഓർമ്മിച്ചുകൊള്ളണം. അധികമൊന്നും സംസാരിച്ചുനില്പാൻ സമയമില്ല. വച്ച കൈവിലങ്ങു് എടുക്കുന്നവോ, അതോ പള്ളിയിൽ കയറി വിശ്രമിക്കുന്നതിനു മുൻപായി ഈ ഘോഷയാത്ര ഇതേസ്ഥിതിയിൽത്തന്നെ കോവിലകത്തെത്തി വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ തിരുമുമ്പിൽവച്ചു നിങ്ങളേക്കൊണ്ടുതന്നെ വിലങ്ങു് എടുപ്പിക്കണമോ എന്താണു വേണ്ടതെന്നു് ആലോചിച്ചു വേഗം പറഞ്ഞേക്കൂ.

കുട്ടായിമേനവൻ കുടുങ്ങി. അയാൾ ഉപ്പുനീരിൽ വീണ ഞണ്ടുഗംപോലെ അമനാദാരുടെ മുമ്പിൽ ഗത്യന്തരമില്ലാതെ പുളഞ്ഞുതുടങ്ങുകയായി. അപരിചിതനെങ്കിലും പ്രഭാവശ്രീമാനായ ആ ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്തു നോക്കി എന്തെങ്കിലും ഒരു വി

പരിതോക്തി പറയുന്നതായാൽ താൻ മണ്ണതിനുപോകുന്നതിനു് അതുതന്നെ ഒരു കാരണമായിത്തീരുമെന്നു നാസ്സൻ ഭയപ്പെട്ടു. ചില ആളുകളുടെ പ്രഭാവഗാംഭീര്യത്തിന്റെ മുമ്പിൽ മറ്റു ചിലർ, അവർ എത്രതന്നെ ശക്തന്മാരായിരുന്നാലും, തലകുനിച്ചുപോകുന്നതായി നാം പലപ്പോഴും കണ്ടിട്ടുണ്ടു്. മറ്റുള്ളവരെ ഭരിപ്പാൻ പ്രകൃതിയാൽത്തന്നെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ചില പുരുഷപുംഗവന്മാരിൽ മാത്രമേ രാജകീയമായ ഈ ഒരു മഹാശക്തി അന്തർഭവിച്ചിട്ടുള്ളതായി നാം കാണുന്നുള്ളൂ. അങ്ങനെയുള്ളവരുടെ വാക്കും, നോക്കും, സ്പർശവും, ശബ്ദവും, ഉച്ചാരണംതന്നെയും മറ്റുള്ളവരുടേതിൽനിന്നു വളരെ വ്യത്യസ്തമായ ഒരു നിലയിലായിരിക്കും. അത്തരം അംഗലക്ഷണങ്ങളും മുഖസ്പർശവും ഇക്കാലത്തുള്ള ആളുകളിൽ വളരെ ചുരുക്കമായിട്ടു മാത്രമേ കാണുന്നുള്ളൂ. എങ്കിലും മാർ മത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസ് മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ പിൻഗാമിയായ ഇന്നത്തെ മലങ്കരസുറിയാനിസഭാധ്യക്ഷൻ മാർ ദീവന്നാസ്യോസു മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമേനിയുടെ മുഖകമലത്തിൽ ഈ ഒരു രാജകീയഗാംഭീര്യവും, നൈസർഗ്ഗികമായ പൈതൃകൈതന്യവും, പ്രഭാവധീരതയും നിരന്തരസ്സരണംചെയ്യുന്നതായി ഈ എഴുത്തുകാരൻ പലപ്പോഴും ദർശിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

ഉത്തരവാദപ്പെട്ട പ്രവർത്തികളെയോ സ്വന്തം വയറ്റത്തു് അടിയേൽക്കത്തക്കവിധം അന്യന്റെ കൈയിൽ വടി കൊടുക്കയോ എന്താണു വേണ്ടതെന്നുള്ളതിനെസംബന്ധിച്ചു കുട്ടയിമേനവൻ ഗാഢമായി ആലോചിച്ചു. അല്പേഹത്തിന്റെ മനശ്ശക്തി മുഴുവൻ അമനാദുരുടെ കുടുമ്മത്തിൽ മേൽമീശയുടെ മുമ്പിൽ തെറിതെറിക്കയായി.

അമനാ—മെത്രാപ്പോലീത്താതിരുമേനി വല്ലകിൽ ഇരുന്നു മുഷിയുന്നു എന്നു് ഓർമ്മിക്കണം. രണ്ടിലൊന്നു വേഗം തീർച്ചപ്പെടുത്തണം.

കുട്ടയി—കയ്യാമം എടുത്തുകൊള്ളുക.

അമനാ—ക്ഷണം.

നാസ്സൻ പ്രമാണികളുടെ കൈയിൽനിന്നു് അമനാ ഊരിച്ചു് ഒഴിഞ്ഞു മാറിനിന്നു. ഘോഷയാത്ര നിർബാധം വടക്കോട്ടു തിരിച്ചു. അര മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ ഘോഷയാത്ര നടമേൽ

പള്ളിയിൽ എത്തി, മെത്രാപ്പോലീത്താ പള്ളിയകത്തു പ്രവേശിച്ചു സന്ദർശനാരാധന കഴിച്ചിട്ട് ഒരു ചെറിയ പ്രസംഗത്തോടുകൂടി എല്ലാവരേയും അനുഗ്രഹിച്ചു.

മണി പന്ത്രണ്ടടിച്ചു. മാർ മത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസ് മെത്രാപ്പോലീത്തായും ഇടവകപ്രമാണികളും കൂടി നാട്ടുവാലായ്മ ലംഘിച്ചു വലിയതമ്പുരാനെ അധിക്ഷേപിച്ചു എന്നും, രാഷ്ട്രായത്ത പിരിച്ചുവിടുന്നതിനും മറ്റുമായി ചെന്ന കൂട്ടായിമേനവനെ ഭയപ്പെടുത്തി ഓടിച്ചു എന്നും, പോലീസുകാരേ ഹോമദണ്ഡം ചെയ്തു എന്നും ഒരു ശ്രുതി തുമ്പുണ്ടായിരുന്നപ്പോൾ മുഴുവൻ അല്പനിമിഷത്തിനുള്ളിൽ പരന്നു. എന്തൊരു അത്യാപത്തിലാണോ തങ്ങൾ അകപ്പെടുവാൻപോകുന്നതെന്ന് അറിയാതെ ഇടവകപ്രമാണികൾ എല്ലാവരും വല്ലാതെ ഭയപ്പെട്ടു. ചിലർ അപ്പോൾത്തന്നെ ഓടി ഒളിച്ചു. മറ്റു ചിലർ പള്ളിമേടയേ അഭയംപ്രാപിച്ചു.

ഇടവകപ്രമാണികൾ—നാട്ടുവാലായ്മയാണെന്നുള്ള കഥയേ അടിയങ്ങൾ തീരെ ഓർമ്മിച്ചില്ല. അടിയങ്ങളുടെ ഓർമ്മപ്പിശകുകൊണ്ടു തിരുമനസ്സിലേക്കുകൂടി ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാകുമല്ലോ എന്നോർത്ത് അടിയങ്ങൾ വല്ലാതെ വ്യസനിക്കുന്നു. നാട്ടുവാലായ്മ കഴിയുന്നതിനു് ഇനി ഏതാനും ദിവസങ്ങൾകൂടിയേ ഉള്ളൂ. അടിയങ്ങളുടെ ഗ്രഹപ്പിഴകൊണ്ടു മാത്രം വന്ന ഒരാപത്താണിതെന്നു വിടകൊണ്ടാൽ മതിയാകും.

മാർ മത്തൂ—സാരമില്ല. നിങ്ങൾ ന്യായരഹിതമായി യാതൊന്നും ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നു നമുക്കു ദൃഢനിശ്ചയമുണ്ടു്. അതിനാൽ ഭയപ്പെട്ടു് അധൈര്യത്തെ ഒളിച്ചുവയ്ക്കാതെ എല്ലാവരും അവരവരുടെ വീടുകളിൽ പോയി കാര്യം നോക്കണം. നമ്മുടെ പിതാക്കന്മാരുടെ രക്തംകൊണ്ടു സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ളതായ ഈ രാജ്യത്തു നിങ്ങൾ കേവലം കുട്ടികളെപ്പോലെ ഭീരുത്വം കാട്ടുന്നതു നന്നല്ല. വേണ്ടതൊക്കെ ഇവിടെ നോക്കിക്കൊള്ളാം.

ഇടവക—തിരുമനസ്സിലേക്കു് ഇങ്ങനെ കല്പിക്കാം. അടിയങ്ങളുടെ ഇന്നും, നാളെയും, മറന്നാളും ഇവിടെത്തന്നെ താമസിപ്പാനുള്ളവരാണു്. പ്രജകളുടെ ജീവനും പുഴുവും ഒന്നായി ഗണിച്ചിരുന്ന ശക്തൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ഭരിച്ചതായ ഒരു രാജ്യമാണിതു്. അടിയങ്ങളുടെ ധനവും, മാന

വും, ദേഹവും അപകടത്തിലായിരിക്കയാണെന്നുള്ള സംഗതി യിൽ ഇനിയും കല്പിച്ചു സംശയിച്ചിട്ടാവശ്യമില്ല. ഇങ്ങോട്ടേക്ക് ഇപ്പോൾത്തന്നെ എഴുന്നള്ളത്തു വേണമെന്നു കല്പിപ്പാനും വരും. വരായ്കയൊന്നും ചിന്തിക്കാതെ അടിയങ്ങൾ എഴുന്നള്ളത്തിനു വട്ടംകൂട്ടുവാനുമൊക്കെ ഇടയായതു് അടിയങ്ങളുടെ കഷ്ടകാലംകൊണ്ടു മാത്രമാണെന്നു അടിയങ്ങൾസമാധാനിക്കുന്നുള്ളൂ.

മാർ മത്തൂ—നിങ്ങൾ യാതൊരുതരത്തിലും കുറ്റക്കാരല്ല. എന്തെങ്കിലും കുറ്റം ചെയ്തിട്ടുള്ളതായി സർക്കാർ വിചാരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ആ കുറ്റം നാം ചെയ്തിട്ടുള്ളതായിമാത്രം ഗണിച്ചാൽ മതിയാകും. അതിനാൽ ഇതിന്റെ പരിണാമം അറിഞ്ഞശേഷമേ നാം ഇനി തുപ്പണിത്തുറ വിടുന്നുള്ളൂ. ആരും ഒന്നുകൊണ്ടും ഭയപ്പെടണ്ട. എല്ലാവരും അവരവരുടെ വീടുകളിലേക്കു പൊയ്ക്കൊള്ളണം. ഇവിടെ ആരും നിൽക്കണമെന്നില്ല.

പ്രമാണികൾ എല്ലാവരും അങ്ങാടികളിലേക്കു മടങ്ങി. മണിയും രണ്ടടിച്ചു. മാർ മത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസു മെത്രാപ്പോലീത്താ കൊച്ചിരാജകുടുംബത്തേയും രാജസിംഹാസനത്തേയും മനഃപൂർവ്വം അധിക്ഷേപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു്, തുപ്പണിത്തുറക്കോവിലകം മുഴുവൻ വത്തമാനം പരന്നിരിക്കുന്നു എന്നും, കൂട്ടായിമേനവന്റെ ഭീരുത്വത്തെപ്പറ്റിയും, എറണാകുളത്തു തുപ്പണിത്തുറയിലുള്ള പ്രധാനപ്പെട്ട എല്ലാ സർക്കാർഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെപ്പറ്റിയും വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കു് അത്യന്തം തിരുവുള്ളക്കേടായിരിക്കുന്നു എന്നും കേട്ട സർക്കാരുദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ഇടനെഞ്ചു പൊട്ടുതുടങ്ങി. നാടുവാഴിയായ മഹാരാജാവിനെ ധിക്കരിച്ചു പ്രമാണികളെ എല്ലാവരെയും എത്രയും ക്ഷണത്തിൽ കയ്യാമം വച്ചു തുറുങ്കിലടച്ചുകൊള്ളണമെന്നു ദിവാൻപേഷ്കാരുടെ കർശനമായ ഉത്തരവും പുറപ്പെട്ടു. എറണാകുളം പോലീസുസൂപ്രണ്ടായ കണ്ണൂർ കുഞ്ഞിരാമയ്യൻ എന്നൊരു പരദേശിബ്രാഹ്മണനായിരുന്നു ഇതിലേക്കു മുതലപ്പെട്ടത്തിയതു്. കുഞ്ഞിരാമയ്യൻ എന്നു് അധികാരസ്ഥാനങ്ങളിൽ കേൾവിപ്പെട്ടിരുന്ന ഈ ബ്രാഹ്മണന്റെ കാരിരുമ്പിനിറവും ശരീരശക്തിയും നിമിത്തം കുഞ്ഞിരാമവൻ എന്നകൂടി ഈ ദേഹത്തെ ആളുകൾ വിളിച്ചുപോന്നിരുന്നു. മോഷ്ടയാത്രാസംഘത്തിൽ പ്രമാണ്യംവഹിച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥലവാസികൾ ആരൊക്കെയാണെന്നു കഴിവുള്ളിടത്തോളം സൂക്ഷ്മാന്വേഷണം ചെയ്യണമെന്നും, കണ്ണിൽ കാണുന്നവരുടെ കൈകെ

ളൊക്കെ ആമത്തിൽ കുടുക്കുന്നതു ബുദ്ധിപൂർവ്വമല്ലെന്നും കരുതി കസ്തൂരിഅയ്യർ, നാസ്സുന്റെ ഉപ്പുകെട്ടുകളൊന്നും കൂടാതെ സാധാരണവേഷത്തിൽ രഹസ്യമായി നടമേൽപ്പുള്ളിയിലേക്കു തിരിച്ചു. കുറുക്കന്മാരായ പ്രാണികളെ എല്ലാവരേയും, മെത്രാപ്പോലീത്താ * പുള്ളിമേടയുടെമേൽത്തട്ടുമുറിയിൽ ഒളിപ്പിച്ചിരിക്കയാണെന്നു വഴിക്കുവച്ചു് ഒരു ശ്രുതി കൂടി ഇതിനിടയ്ക്കു കസ്തൂരിനാസ്സുന്റെ ചെവിയിൽ വീണു. മാർ മത്തായിസ് അത്താനാസ്യോസു മെത്രാപ്പോലീത്താ അവർകൾ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ പുള്ളിമേടയുടെ മേൽത്തട്ടിൽ കുറുനരിയെ കുറുവാകൊണ്ടു സാവധാനം ലാത്തുകയായിരുന്നു. സ്ഥാനചിഹ്നങ്ങൾ വിശേഷവിധിയായി യാതൊന്നുംതന്നെ അദ്ദേഹം അപ്പോൾ ധരിച്ചിരുന്നില്ല. ഒരു വെള്ളക്കുപ്പായം മാത്രം ശരീരത്തിൽ അടുത്തു തുടുന്നുണ്ടു്. തലയിൽ ധരിച്ചിരുന്ന സ്ഥാനവസ്ത്രം (മസനസ്സാ) അദ്ദേഹം ചിലപ്പോഴൊക്കെ ചെയ്യാറുള്ളമാതിരി ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു വീതികൂടിയ വെള്ളക്കരകളുള്ള ഒരു മുഖപ്പു (പഴയകാടൻ) ലേസ്സുകൊണ്ടു് ഉദാസീനമായി ചുറ്റിമറച്ചിരുന്നു. കസ്തൂരിഅയ്യൻ സൂക്ഷ്മപരിസരങ്ങളേയും ഗാഢവീക്ഷണം ചെയ്തുകൊണ്ടു പുള്ളിമേടയുടെ താഴത്തെ വരാന്തയിലേക്കു വന്നു.

കസ്തൂരി—ഹെയ്! മുതുകത്തുനാരെ, ഇവിടെ വന്നിട്ടുള്ള ഈ നസ്രാണിമാപ്പിളമാരുടെ മെത്രാൻ എവിടെയാണു്. മുകളിലാണോ?

മെത്രാപ്പോ—ഇവിടെയുണ്ടു്. എന്തിനാണു്?

കസ്തൂരി—അയാളെ ഒന്നുകണ്ടിരിക്കാമെന്നു വിചാരിച്ചു ചോദിച്ചുപെന്നേയുള്ളു.

മെത്രാപ്പോ—കാണാൻ സമയമുണ്ടോ എന്നറിയണം.

കസ്തൂരി—വലിയതമ്പുരാനോ മറ്റോ ആണോ സമയം നോക്കിക്കാണാൻ, നസ്രാണിമാപ്പിളമാരുടെ ഒരു മെത്രാനല്ലേ അയാൾ.

---

* നടമേൽപ്പുള്ളിയുടെ തെക്കുകിഴക്കുവശം നിന്നിരുന്ന ഈ മേട ആയിരത്തിഎൺപത്താറിൽ പഴക്കംമൂലം പൊളിച്ചുകളഞ്ഞശേഷം ഇപ്പോഴത്തെ പുതിയമേട പണിയിച്ചിരിക്കുന്നു.

മെത്രാപ്പോ–മറ്റുള്ളവർ മാനിക്കുന്ന അളിനെ നാമും ബഹുമാനിക്കണം. അതാണു നമുക്കു മാന്യം. ഒന്നുമില്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹം ഒരു വലിയ സമുദായത്തിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷനല്ല. അങ്ങനെയെങ്കിലും ഒരു ബഹുമാനം അദ്ദേഹത്തിനില്ലേ. നിങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി കുറേക്കൂടി ബഹുമാനമായി സംസാരിച്ചാൽക്കൊള്ളാം. ഞാൻ കേട്ടതുകൊണ്ടുതരുക്കേടൊന്നുമില്ല എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിപായികളോ വെള്ളരിവില്പുകാരോ ഇതു കേട്ടാൽ അവർ കോപിച്ചെന്നു വന്നേക്കും. അതു കഴപ്പമാണ്.

കസ്തൂരി—നിങ്ങൾ കത്തനാരന്മാരും സ്ത്രീണിമപ്പിള്ളമാരുംകൂടി അയാളെ ചട്ടവും ചിട്ടവും ഒന്നും നോക്കാതെ "പോയിൻപോയിൻ" വിളിച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്നതുപോലെ ഞങ്ങളും അയാളുടെ മുൻപിൽ പയ്യെപുകഴ്ത്തി അടക്കി നിൽക്കണമെന്നോ.

"ഇല്ലായിരിക്കും" എന്നു് അല്പം ഒരു മന്ദസ്മിതത്തോടുകൂടി പറഞ്ഞുകൊണ്ടു മെത്രാപ്പോലീത്താ വീണ്ടും സാവധാനം നടന്നുതുടങ്ങി. തന്റെ മുൻപിൽ നിൽക്കുന്ന ആൾ ഒരു പോല്സുകാരനാണെന്നു് അദ്ദേഹം അപ്പോൾത്തന്നെ ഊഹിച്ചുകഴിഞ്ഞു.

കസ്തൂരി—മെത്രാൻ ഉറങ്ങുകയും മറ്റും അല്ലല്ലോ.

മെത്രാപ്പോ—ഇപ്പോൾ ഉറങ്ങുകയില്ല.

കസ്തൂരി—ഞാൻ മുകളിലേക്കുതന്നെ പോയി കണ്ടുകൊള്ളാം.

മെത്രാപ്പോ—അവട്ടെ.

കസ്തൂരിഅയ്യൻ മുകളിലേക്കുള്ള കോണിപ്പടിയുടെ ഒന്നുരണ്ടു പടികൾ കയറിയപ്പോൾ മുകളിൽനിന്നു് ഒരാൾ താഴേക്കു് ഇറങ്ങിവരുന്നതായികണ്ടു്.

കസ്തൂരി—ഏടാ, മെത്രാൻ മുകളിലുണ്ടോ?

മെത്രാപ്പോ—(ഇറങ്ങിവരുന്ന മൂന്നാമനെ നോക്കി)* സമയം നോക്കി കന്നിൻകൊമ്പുഡപ്പിയിൽ കുറച്ചു പുകയിലപ്പൊടി ഇട്ടു് അമത്തിയടച്ചുവയ്ക്കു.

---

* ഇതൊരു സങ്കേതസൂചിയാണു്. കയറിച്ചെല്ലുന്ന അളിനെ സന്ദർഭം നോക്കി നല്ല കണക്കിനു് അടിപൊട്ടത്തി അമത്തിയിട്ടുകണമെന്നു് സാരം.

മൂന്നാമൻ—(നാസ്സനോട്) അളേഹത്തേക്കാണെന്നേ?

കസ്തൂരി—കാണണം.

മൂന്നാ—കയറിച്ചെല്ലണം.

കസ്തൂരിഅയ്യൻ മുമ്പേയും മൂന്നാമൻ പിമ്പേയുമായി മുകളിലേക്കു കയറിപ്പോയി.

കസ്തൂരി—ചെത്താൻ എവിടെയിരിക്കുന്നു?

മൂന്നാ—ഇവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. താഴേക്കോ മറ്റോ ഇറങ്ങിയതായിരിക്കാം.

മെത്രാപ്പോലീത്താ ഒളിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഇടവകപ്രമാണികളെ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനു് ഇതുതന്നെ തരം എന്നു കസ്തൂരി നാസ്സൻ നിശ്ചയിച്ചു. അയാൾ അവിടെ നിന്നു നില്പിൽ മേൽത്തട്ടിന്റെ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളിലേക്കും ഓടിച്ചുനോക്കി. എതിർവശത്തുള്ള ഒരു മുറിയുടെ പൂട്ടിന്റെ മുഖപ്പാറയിൽ ഒരു വലിയ ക്ലൂത്തുകോൽ തൂങ്ങുന്നതായി അയാൾ കണ്ടു. ഇടവകപ്രമാണികളെ ഒളിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള മുറി അതുതന്നെയായിരിക്കണമെന്നും അയാൾ തീരുമാനിച്ചു. കസ്തൂരിനാസ്സൻ ആ മുറിയുടെ വാതിലിനോടടുത്തുചെന്നു് അതിന്റെ പൂട്ടു തുറക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു.

മൂന്നാ—എന്തിനാണു മുറി തുറക്കുന്നതു്. ഉം—കായ്ക്കുമെന്തു്?

കസ്തൂരി—അല്പം ഒരു കായ്ക്കും ഉണ്ടായിട്ടു തുറക്കുകയാണു്. നീ അരായിട്ടാൻ ചോദിപ്പാൻ.

മൂന്നാ—ഞാൻ നിന്റെ അമ്മാനായിട്ടു ചോദിക്കുന്നു. ഹൂ! പറപ്പെട്ടി ഇറങ്ങു വെളിക്കു്. തിരുമേനിയെ കാണാൻ വന്നിരിക്കയാണെന്നു പറഞ്ഞു കൊണ്ടാൻ നോക്കുകയാണോ കള്ളക്കുട്ടാ, ഡയോ, ഡാലാ.

ഉറച്ച ശബ്ദിക്കുന്നതുമൂലം താഴെനിന്നു് അളുകൾ മുകളിലേക്കു് ഓടിവരുവാൻ ഇടയുള്ളതിനാൽ പ്രതിപക്ഷിയേ ഒതുവിധേനയും നുബ്ബനാക്കിട്ടു് മുറി തുറക്കുന്നതെന്നു നിശ്ചയിച്ചു കസ്തൂരിഅയ്യൻ ഗൌരവസ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞു:—

"മിണ്ടിപ്പോകരുതു്. ഒരക്ഷരംപോലും ശബ്ദിച്ചുപോകരുതു്. എറണാകുളം പോലീസുനാസ്സൻ കസ്തൂരിഅയ്യനാണു മു

റി തുറക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതെന്നു നല്ലതിനല്ലാം കരുതിക്കൊ ള്ളണം. കല്പനയ്ക്കു തിരായി ഒരക്ഷരംപോലും ശബ്ദിച്ചുപോ യെങ്കിൽ ഇനിയത്തെ നിന്റെ താമസം ഏറണാകുളം കല്പറ ത്തുറങ്കിലാണെന്നു് ഓർത്തോളണം.".

"ഹൂ! പോകിരി, നീയോ തുറുങ്കു കാട്ടാൻ. ഇറങ്ങ കളപ്പയിലേ താഴെ" എന്നു് അത്യുച്ചത്തിൽ ഗർജ്ജിച്ചുകൊണ്ടു് ഇരയുടെമേൽ ചാടിവീഴുന്ന ഈറകൂട്ടംപോലെ ശൌര്യത്തോടു കൂടി അയാൾ നാണുന്റെ നേരേ ചാടി. രണ്ടുപേരും പിടിഇട്ടു. ശത്രുവിനെ ക്ഷണത്തിൽ അടിപ്പെടുത്തേണ്ടതു് അവശ്യമാണെ ന്നു നാണുൻ വിചാരിച്ചുവെങ്കിലും തന്റെ എതിരാളി താൻ വിചാരിച്ചിരുന്നതുപോലെ ബലഹീനനല്ലെന്നു കസ്തൂരിയയ്യ നു മനസ്സിലായിത്തുടങ്ങി. അദ്ദേഹം ശത്രുവിന്റെ ഇടത്തുള്ളജം ഇടതുകയ്യോടു ചേർത്തു പൂട്ടി കാൽമുട്ടു് നെഞ്ചിൽ ഊന്നി കഴു ത്തുവിനോടു മലർത്തി കാൽ തട്ടുവാൻ ശ്രമിക്കുവേ, എതിരാളി നാണുന്റെ കണ്ണത്തിൽ "ആനവാരി" പൂട്ടി, കൈമുട്ടു നെഞ്ചിൽ ഞെരിച്ചമർത്തി മെയ്യൊതുക്കി ഉരംതാങ്ങി, തട്ടുപലകയിൽ അടിപ്പാനുള്ള ഭാവമായി.

കാൽ ഇളകിപ്പോയെങ്കിൽ കഴുത്തു കടുകിൽത്തന്നെ എന്നു നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടു് നാണുൻ വലംകാൽ ശത്രുവിന്റെ ഇടംകാ ലിൽ കൊളുത്തി കഴുത്തും കയ്യും ക്രൂടി ഒന്നിച്ചു ചേർത്തു പൂട്ടി കഴു ത്തു കക്ഷത്തിൽ അമർത്തുവാൻ തരം നോക്കിത്തുടങ്ങി. ശ്വാസ പ്രയത്നത്തിന്റെ ശക്തികൊണ്ടും മാംസപേശികളുടെ കഠിന സമർദ്ദം കൊണ്ടും സന്ധിബന്ധങ്ങൾ ഓരോന്നും ഞെരി ഞെരിഞ്ഞു രണ്ടുപേരുടെയും ശരീരത്തിൽ നിന്നു് ചടചടശ ബ്ദം പുറപ്പെട്ടു. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു് ഓരോരുത്തരും മിന്നൽവേഗത്തിൽ ഓരോരോ പൂട്ടുകളിൽപ്പെട്ടുകയും, ഉത്തരക്ഷണത്തിൽ അതതു പൂട്ടുകൾ ഒഴിഞ്ഞു മറുപൂട്ടുകളിൽ കൂട്ടുങ്ങുകയും ചെയ്തു. കസ്തൂ രിയയ്യൻ ഇതിനിടയ്ക്കു തന്റെ അരയിൽ തോലുറയ്ക്കുള്ളിലാ യി സൂക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള അരവാളിൽ കൈ വച്ചതായി എതിരാളി ക്കു മനസ്സിലായുകയാൽ അയാൾ നാണുന്റെ കാലിൽ "ശവാരി കൈട്ടു" കെട്ടി മുന്നോട്ടു് ആയം കൂട്ടി തല നെഞ്ചിൽ ഇടിച്ചമർത്തി താഴത്തുള്ളിമലർത്തി അരവാൾ കൈക്കലാക്കി, ജേതാവായ ശ ത്രുവിനെ നെഞ്ചിൽ താടിമർത്തി ഉരുമ്മിയുള്ള ചില പ്രയോഗങ്ങൾ പ്രയോഗിച്ചു തുടങ്ങി. കസ്തൂരിയയ്യൻ ഈവിനിട

ക്ക തന്റെ സ്വശക്തികളും പ്രയോഗിച്ച് എതിരാളിയെ തടിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു. പക്ഷേ ഈ ശ്രമം തീരെ സഫലമായില്ലെന്നുമാത്രമല്ലാ അയാൾ വല്ലാതെ ക്ഷീണിച്ച ശത്രുവിന്റെ "താടിത്തുപ്പി"ന്റെ തീരെ കീഴ്പ്പെടേണ്ടിവരികയും ചെയ്തു.

താഴെ ചാത്തിക്കൊണ്ടു നിന്ന മെത്രാപ്പോലീത്താ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ മുകളിലേക്കു സാവധാനം കയറിച്ചെന്നു. അപാരചിന്തനായ ഏതൊരു ഇതാന്റെയും സാന്നിദ്ധ്യം പ്രതിയോഗിയുടെ കഠിനകൃത്യങ്ങളിൽനിന്നു തനിക്കു വിമോചനം ലഭിക്കുമെന്നുള്ള ആശാകണികയോടുകൂടി അടിപെട്ടു പുളയുന്ന കസ്തൂരിയയ്യൻ അഗാധനായ അളിന്റെ പദന്യാസം കേട്ട് അത്യുച്ചത്തിൽ, "സ്വാമി കാപ്പാത്തവേണം കാപ്പാത്തവേണം" എന്നു തമിഴിൽ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു. മെത്രാപ്പോലീത്താ, ശബ്ദംകേട്ട സ്ഥലത്തേക്കു സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിട്ട് "എന്തിതു് മുത്തുക്കറുപ്പൻ,, എന്നു് അശ്ചര്യഭാവത്തിൽ ചോദിച്ചു.

മുത്തുക്കറുപ്പൻ—തിരുമേനീ ഈ പോലിസു് നായ്ക്കൻ എന്നെ കൊല്ലുവാൻ ശ്രമിക്കയാണു്.

കസ്തൂരി—സ്വാമി, കാപ്പാത്ത വേണം. വാത്തകൾ എല്ലാം വഴിയെ ശൊല്ലുവാം. ഉശിർ കിടയ്ക്കട്ടും.

മെത്രാപ്പോ—മുത്തുക്കറുപ്പൻ, എഴുന്നേൽക്കു നിന്നെ അദ്ദേഹം യാതൊന്നും ചെയ്യുകയില്ല.

നീറിവിറങ്ങി കുത്തിക്കുലക്കി മറിയുന്ന കൊലകൊമ്പനാന പാപ്പാന്റെ ആജ്ഞ അനുസരിച്ചു കരസ്സു കയറുന്നമാതിരി കരിമ്പുവിഗ്രഹനായ ആ ഭീമകായൻ, കസ്തൂരിനായ്ക്കന്റെ മാർവ്വിൽനിന്നു് വിജൃംഭിതവിഷ്ണുവായി എഴുന്നേറ്റു മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ സന്നിധിയിൽ വിനീതനായി ഒതുങ്ങി നിന്നു. നടുവിൽ ഒരു സീമന്തരേഖയേ തെളിയിച്ചുകൊണ്ട് ഇരുവശത്തേക്കും വകഞ്ഞു നിണ്ടുകിടക്കുന്ന അയാളുടെ കറുത്തിരണ്ട തലമുടി കായികാഭ്യാസചതുരനായ ഒരു മഹാമല്ലനു ചേർച്ചയായ വിധം ഭുജത്തോളം താഴ്ന്നു പരന്നു കിടക്കുന്നു. വിരിഞ്ഞു പരന്ന കാകപക്ഷങ്ങൾ പോലെ വീതിയേറ്റു മുന്തിനിന്നു കുനിഞ്ഞുനിൽക്കുന്നതായ അയാളുടെ മേൽമീശ, തുടിച്ചു പാന്നു തടിച്ചു കെട്ടിയ ഇരുകന്നങ്ങളിലും, പരന്തി വിളഞ്ഞി വെട്ടി നി-

ത്തിയിരിക്കുന്ന വീതുളിക്കുപ്പടികളിൽ കോണ്ടുകൊള്ളിച്ചു് ഇരുകണ്ണുമൂലങ്ങളിലേക്കും പാഞ്ഞു് അവിടെ മിന്നിക്കാണപ്പെടുന്ന വൈരക്കട്ടക്കണ്ണിന്റെ തകിടുരികുകളിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്നു. കായികവ്യായാമസിദ്ധമായ മഹാബലിഷ്ഠതയുടെ വിജൃംഭിതസ്വരൂപമെന്ന നിലയിൽ ഉരുണ്ട പിരങ്കിയുണ്ട നടുവേ പിളർന്നു കമ്മട്ടിവച്ചതുപോലെ ഇടിച്ചാൽ മുഷ്ടിതെറിക്കുന്നവിധം കട്ടിയായി ഉറച്ചുരുണ്ട മാംസപേശികൾ അയാളുടെ വിരിമാറിനേയും, കട്ടംമുലകളേയും, ഹസ്തമുസലങ്ങളേയും, പാർശ്വതലങ്ങളേയും അവരണം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. കൊല്ലത്തു് ഇത്തിക്കരയിലുള്ള ഒരു വെള്ളാളകുടുംബത്തിലെ അംഗമായ ഈ പെരുമല്ലൻ അദ്യകാലത്തു പാലക്കുന്നത്തു കുടുംബത്തിലെ ഒരു അശ്രിതനായിരുന്നു. അവിടത്തെ തറവാട്ടമ്മപ്പന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി മുത്തുകുറുപ്പൻ കൊല്ലക്കാരനായ ഒരു പട്ടാണിയുടെ കീഴിൽ മൽപ്പിടിത്തമുറകളും കായികാഭ്യാസവും പരിശീലിച്ചു മാർമത്യൂസ് അത്താനാസ്യോസിന്റെ വെള്ളിവില്ലുകാരനായിത്തീർന്നിരിക്കയാണു്. പ്രായം നാല്പത്തഞ്ചോടു് അടുത്തു നിൽക്കും. നല്ല പുണക്കുടി. മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ ശിപായിമാരെ വിശ്രമാവസരങ്ങളിൽ പിടിമുറകൾ അഭ്യസിപ്പിക്കുന്ന ജോലിക്കുടി മുത്തുകുറുപ്പൻ വഹിച്ചിരുന്നു. ഇപ്പോൾ മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ വേറൊരു വെള്ളിവില്ലുകാരനായ ചെങ്ങന്നൂർ വെട്ടുകഴി മാമൻ എന്ന ആളിൽ നിന്നു് അടവുകളും കുറേശ്ശ പരിശീലിച്ചിരുന്നു. മുത്തുകുറുപ്പന്റെ സഹോദരനായ ഒരു മേല്പുപ്പിള്ള കൂടി മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ ശിപായിവൃത്തിയിൽ പെട്ടിരുന്നു. എന്നാൽ അയാൾ മുത്തുകുറുപ്പനോളം തന്നെ ബലവാനോ ധീരനോ ആയിരുന്നില്ല.

തന്റെ മുൻപിൽ നിൽക്കുന്ന ആൾ മെത്രാപ്പോലീത്താ ആണെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ കസ്തൂരിനായ്ക്കൻ വല്ലാതെ ലജ്ജിച്ചു വശായി. അയാൾ അല്പം സങ്കോചത്തോടുകൂടി മുത്തുകുറുപ്പന്റെ എതിർവശത്തായി നിലകൊണ്ടു. രണ്ടുപേരും ലന്തയുദ്ധത്തിന്റെ കാരണങ്ങൾ അവരവർക്കു് അനുകൂലമായ വിധം മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ സന്നിധിയിൽ വിനീതസ്വരത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചു.

മെത്രാപ്പോ—മുത്തുകുറുപ്പന്റെ ഭാഗത്താണു തെറ്റു്. അല്ലേ ഹം പോലീസുനായ്ക്കനാണെന്നു്, അറിവുകിട്ടിയക്ഷണത്തിൽ മു

റിക്കുള്ളിൽ ആരെങ്കിലും ഒളിച്ചിരിപ്പുണ്ടെങ്കിൽ അവരെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നതിനായി മുത്തു മുറി തുറന്നുകൊടുക്കയോ തുറക്കുന്നതിനു് അനുവദിക്കയോ ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നു.

മുത്തു—ഇല്ലേഹം ആരാണെന്നും, അവശ്യമെന്താണെന്നുമുള്ള കഥകൾ അദ്യമേ തന്നെ വെളിപ്പെടുത്തിയിരുന്നുവെങ്കിൽ അപ്പോൾത്തന്നെ മുറി തുറന്നു കൊടുക്കുമായിരുന്നു.

മെത്രാപ്പോ—നാസ്സുൻ അങ്ങനെ ചെയ്തിരുന്നു എങ്കിൽ ഈ കുഴപ്പങ്ങൾ യാതൊന്നും ഉണ്ടാവുകയില്ലായിരുന്നു. നിങ്ങൾ രണ്ടു പേരും കേവലം ബലാബലം പരീക്ഷിച്ചു എന്നു മാത്രമല്ലോ.

കസ്സൂരി—ആ കാര്യത്തിൽ ഞാൻ വീഴ്ചക്കാരനല്ലെന്നു് അവിടുന്നു തന്നെ കണ്ടു ബോധിച്ചിരിക്കുന്നുവല്ലോ.

മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ ആജ്ഞാനുസരണം മുത്തുക്കുറുപ്പൻ മേൽത്തട്ടുമുറികളെല്ലാം തുറന്നു.

മെത്രാപ്പോ—നാസ്സുന്റെ മുറികളൊക്കെ പരിശോധിക്കാം.

കസ്തൂരി—വേണമെന്നില്ല. അവിടുന്നു പറഞ്ഞാൽ മാത്രം മതിയാകും.

മെത്രാപ്പോ—നമ്മുടെ ഇന്നത്തെ യാത്രയുടെ വൈദികസംബന്ധമായിട്ടുള്ള ഒന്നാണു്. ചില വൈദികകർമ്മങ്ങളുടെ അനുഷ്ഠാനത്തിനു വേണ്ടി നാം ഇവിടെ എത്തിയിരിക്കുന്നു. ഈ വിധത്തിലുള്ള നമ്മുടെ ആഗമനം നാട്ടുവാലായ്മയെ ലക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള ഒന്നാണെന്നു നമുക്കു് അശേഷം വിശ്വാസമില്ല. സർക്കാരിനു നേരേ മറിച്ചാണു് അഭിപ്രായമെങ്കിൽ, ആ കാര്യത്തിനു നമ്മുടെ പേരിലാണു് കേസെടുക്കേണ്ടതു്. സാധുക്കളും ശാന്തന്മാരുമായ ഇവിടെയുള്ള ഇടവകപ്രമാണികൾ എല്ലാവരും ഈ കാര്യത്തിൽ നിർദ്ദോഷികളാണു്. അവരെ ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ നീതിക്കെതിരായി ഉപദ്രവിക്കാൻ സർക്കാർ മുതിരുന്നപക്ഷം അതു നമ്മുടെ നേരെ പ്രവർത്തിച്ചതായി നാം ഗണിക്കുന്നതാണു്. കുറ്റംചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നു പറയുന്നപക്ഷം അതു നാം ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണു്. അങ്ങനെയല്ലേ? നാസ്സുൻ എന്തു പറയുന്നു?

"നാസ്സുൻ എന്തു പറയുന്നു" എന്നുള്ള ഈ ചോദ്യം കനകക്കുന്നുകൊട്ടാരത്തിന്റെ ഉള്ളിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടാൽകൂടി ലേശവും ഭയപ്പെടാത്ത കസ്തൂരിയ്യൻ, മാർ തൊമ്മാസ്യോസു മെത്രാപ്പോലീത്താ അവർകളുടെ മുമ്പാകെ നിന്നു ചീറ്റുന്നതാ

യ നേത്രഗോളങ്ങളിൽ നോക്കി ഒരു അഭിപ്രായപ്രകടനം ചെയ്യാൻ തീരെ അസമർത്ഥനായി ഭവിച്ചു. രാജകീയമായ ഒരു മഹാതേജസ്സും പ്രൗഢപ്രഭാവമായ ഒരു ഗാംഭീര്യപ്പെരുമയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്തു വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നതായിക്കണ്ടു നായ്ക്കൻ വല്ലാതെ ഭയപ്പെട്ടു. വല്ല വിധവും അയാൾക്ക് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പിൽനിന്നു കടന്നാൽ മതിയെന്നായി.

കസ്തൂരിയ്യൻ വിനയസ്വരത്തിൽ മറുപടി പറഞ്ഞു. "അവിടുന്നു പറയുന്നതു ശരിയാണു്."

"അതേ കുറ്റം എന്റെ മേൽത്തന്നെ ആരോപിക്കുന്നതാണുചിതം." എന്നു മെത്രാപ്പോലീത്താ ഉച്ചരിച്ചു.

കസ്തൂരിയ്യൻ വള്ളിമേടവിട്ടു പോയി. മുറ്റത്തുകുറച്ചു നിൽനിന്നു് അയാൾക്കു കിട്ടിയ സമ്മാനങ്ങൾ മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ അറിയോട്ടുകുടിയോ, അഥവാ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വല്ല നേത്രസംജ്ഞാപനത്താലോ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതാണെന്നു് ഒരു സംശയവും നായ്ക്കനിൽ കടന്നുകൂടി. അയാൾ നേരെ ദിവാൻ പേഷ്കാരുടെ മുമ്പിലെത്തി, മെത്രാപ്പോലീത്താ സക്കാരുദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ ലേശവും വകവയ്ക്കാത്ത ഒരു അഹങ്കാരിയാണെന്നും, ഇടവകപ്രമാണികളെ കേസിൽനിന്നു് ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി അദ്ദേഹം രഹസ്യമായി എന്തൊക്കെയോ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹത്തെ ധരിപ്പിച്ചു. അന്നു വൈകിട്ടു നാലുമണിയോടുകൂടി കസ്തൂരിനായ്ക്കൻ ഇടവകപ്രമാണികളെ പിടിപ്പാൻ അങ്ങാടിയിൽ എത്തിയിരുന്നുവെന്നും, ഒട്ടുവിൽ അവരെയും തന്നെ കാണായ്കയാൽ ഇക്കരെഭഗവത്യോടുകൂടി മടങ്ങിപ്പോന്നുവെന്നും, ഇടവകപ്രമാണികളുടെ വീട്ടിൽനിന്നു വിരുന്നു സൽക്കാരം കഴിഞ്ഞു വന്ന അമിനാദർ മുതലായവരിൽനിന്നു മെത്രാപ്പോലീത്തായ്ക്കു് അറിവു കിട്ടി.

അടുത്ത ദിവസം രാവിലെ ഏഴുമണിസമയത്തു തുപ്പുണിത്തുറ രാജധാനിപ്പട്ടണത്തിൽ "പഞ്ചകല്യാണിയുടെ പുറപ്പാടായതിനാൽ കുട്ടികളെ ആരും വെളിക്കിറക്കരുതു്" എന്ന നിരപ്പേരു ശ്രുതി പരന്നു. കേട്ടവർ, കേട്ടവർ പഞ്ചകല്യാണിയുടെ പുറപ്പാടു കാണ്മാനായി ഓരോ സ്ഥലങ്ങളിൽ നിലയും ഉറപ്പിച്ചു. പഞ്ചകല്യാണിയെ പരിചയമുള്ള ചിലർ അവളുടെ സൌന്ദര്യകോമളതയേപ്പറ്റിയും, ചിലർ അവളുടെ ബുദ്ധിശക്തിയേ

പ്പററിയും, ചേറെ ചിലർ അവളുടെ ഗമനമനോഹാരിതത്തെപ്പ
ററിയും പാരോ കഥകൾ വിസ്തരിച്ചുതുടങ്ങി. പ്രഭാതകാലത്തെ
നിത്യകർമ്മാനുഷ്ഠാനങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമന
സ്സുകൊണ്ടു് ഈ സന്ദർഭത്തിൽ താഴത്തേക്കു വന്നു് അവിടെ
സന്നിധാനം വിശ്രമിക്കുന്ന കളിർകാറ്റററു കുറേനേരം ലാത്തിയ
ശേഷം അല്പം ശബ്ദമുയർത്തി "ഫെസിറോ" എന്നു വിളിച്ചു.
"അടിയൻ" എന്നു വിനീതസ്വരത്തിൽ ഉച്ചരിച്ചുകൊണ്ടു പട്ട
തലേക്കെട്ടു. പട്ടുടുപ്പും ധരിച്ച ഒരു ദീർഘകായൻ അദ്ദേഹത്തി
ന്റെ സന്നിധിയെ സമീപിച്ചു. വസ്തുതകൾ തുറന്നുതുറന്നു കാട്ടു
ന്നു, വക്കാകെ വട്ടക്കെട്ടിയതായ അയാളുടെ പരന്ന പരുപരുത്ത
പതിയൻമുകിന്റെ താഴെ ജനനസമയത്തു വായ് മുഴുവൻ
തൊലി പരന്നു മൂടിപ്പോകയാൽ ഓരോ ഒരു ദയാലു ഒരു ക
ത്തികൊണ്ടു് അധരസ്ഥാനത്തു നെടുകേ ഒന്നു പോറി തൊലി
കീറി വായുണ്ടാക്കിയ മാതിരി, ചൊടി തേഞ്ഞു തേമ്പി ദീർ
ഘരേഖാമാത്രമായി പരിശേഷിച്ചിട്ടുള്ള അയാളുടെ അധര
ത്തിനു ചുറ്റും ഒരു പന്നിവാൽ ചുറ്റിവളച്ചു വച്ചു മട്ട, പ
ററിക്കുണ്ടന്ന പെളളിക്കമ്പിമീശയുടെ നരകൊണ്ടു് അമ്പും;
ചുളി തൊറിഞ്ഞു തൊലി വിണ്ട പകുതി മറഞ്ഞ ഇടത്തുക
ണ്ണിന്റെ ജരാബാധ്യലതയാൽ അറുപത്തഞ്ചും; ചുവന്ന കലങ്ങി
സദാ ഒരുതുള്ളി വെള്ളം അടിപ്പോളയിൽ കെട്ടി നനവാൻ',
അല്പമൊരു അധിമാംസം പരന്നുവീരിഞ്ഞു കന്തളിച്ച ചോര
കലിപ്പൻകണ്ണിന്റെ ആസുരരക്ഷതയാൽ ഇരുപത്തഞ്ചും വയ
സ്സു പ്രായംതോന്നിക്കുന്ന ഒരു അത്ഭുതജീവിയായിരുന്നു അയാൾ.
കോമളഗാത്രിയായ പഞ്ചകല്യാണിയുടെ നിരന്തരശുശ്രൂഷണ
ത്തിനായി നിയമിക്കപ്പെട്ട ഈ നെട്ടംകോലത്തിന്റെ സംരക്ഷാ
ർത്ഥം കോട്ടയം കന്തന്മാൻ എന്നാണെങ്കിലും ഈയാളുടെ
പന്നിവാൽ മേൽമീശക്കമ്പിവളയത്തിന്റെ രസപുഷ്ടി നിമി
ത്തം ഈ വിദ്വാനെ മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു
സാധാരണ ഫെസിറോ എന്നായിരുന്നു വിളിച്ചുപോന്നതു്. ഈ
സുറിയാനിവാക്കിന്റെ അർത്ഥം പന്നി എന്നാണേ്. പഞ്ചകല്യാ
ണിയുടെ ശുശ്രൂഷണത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇയാൾക്കു
ണ്ടായിരുന്ന പ്രധാന ജോലി അവൾക്കു് ആഹാരം തയ്യാറു
കിട്ടാതാക്കുക, വ്യായാമം നൽകുക എന്നിവയൊക്കെയായിരു

ന്നു. അവ കായ്ത്തിൽ അയാൾക്കുണ്ടായിരുന്ന ശ്രദ്ധ്യക്കുറവിയും നിഷ്ഠയും ഒന്നു പ്രത്യേകവുമായിരുന്നു.

മെത്രാപ്പോ—ഇന്നു വൈകിട്ടത്തെ യാത്രയ്ക്കു മുമ്പായി സ്ഥലപരിചയം സിദ്ധിക്കത്തക്കവണ്ണം നമ്മുടെ പഞ്ചകല്യാണിയെ ഇപ്പോൾത്തന്നെ പട്ടണം മുഴുവൻ കാട്ടിക്കൊണ്ടുവരൂ.

കുഞ്ഞമ്മൻ—കോവലം നടയിൽ മാത്രമോ?

മെത്രാപ്പോ—പോരാ. അവളേ എല്ലാവക്കും ശരിക്കു കണ്ടു മനസ്സിലാക്കത്തക്കവണ്ണംതന്നെ വേണം. എവിടെ, പഞ്ചകല്യാണിയെ ഇവിടേക്കു കൊണ്ടുവരട്ടെ.

1859-ൽ ബോംബെയിൽവച്ച് അന്നത്തെ ഗവണ്മെന്റുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ നടത്തപ്പെട്ട ഒരു വലിയ കുതിരപ്പന്തയത്തിൽ കീർത്തിപ്പെട്ട പല കുതിരകളേയും തോല്പിച്ച് ഒന്നാംസമ്മാനത്തിനർഹയായിത്തീർന്ന ഒരു അറബിക്കുതിരയാണ് പഞ്ചകല്യാണി. മനോഹരവും ഐശ്വര്യസൂചകവുമായ ഒരു ചെമ്പോരൻനിറം ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു ചില ഉത്തമസ്ഥാനങ്ങളിൽ വിളങ്ങിക്കാണുന്ന വെള്ളപ്പുള്ളികളോടുകൂടി അവളുടെ ഗാത്രലാവണ്യത്തേ ഏറ്റവും പരിപുഷ്ടമാക്കിയിരിക്കുന്നു. തിന്നു തിമർത്തു ലഗാനിലമങ്ങാതെ പുളച്ചു മദിച്ചു നിൽക്കുന്ന പഞ്ചകല്യാണിയുടെ മുഖഗംഭീര്യവും, ശരീരപുഷ്ടിയും, നീതംബവിസ്തൃതിയും നിമിത്തം സാധാരണ അശ്വകൽക്കു അവളെ സമീപിപ്പാൻ ക്രൂടി ഭയമായിരുന്നു. നടയിലാണെങ്കിൽ ഒരേ രീതിയിൽ ഒരു കുഴപ്പവും ക്രൂടാതെ എത്രദൂരം പോകുന്നതിനും, ഓട്ടത്തിനാണെങ്കിൽ അവളുടെ ശരീരം അംഗംപ്രതി അശേഷം ദൃശ്യമല്ലാത്തവിധം മിന്നൽവേഗത്തിൽ പറന്നു പായുന്നതിനും, ചാട്ടത്തിനാണെങ്കിൽ ചുഴലിക്കാറ്റിന്റെ സതാരോൽഗ്രമനത്തേക്രൂടി ജയിക്കത്തക്ക ശരീരലാഘവത്തോടുകൂടി ഏറ്റവും പൊക്കത്തിൽ ഉയർന്നു ചാടുന്നതിനും പഞ്ചകല്യാണിക്കുള്ള പാടവം സുപ്രസിദ്ധമായിരുന്നു. ഫൈസിറോ അല്പസമയത്തിനുള്ളിൽ മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ വിശിഷ്ടലക്ഷണസംയുക്തയായ പഞ്ചകല്യാണിയെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമീപത്തേക്കു കൊണ്ടുവന്നു. തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ആ പൊക്കമേറിയ തുരഗവീരന്റെ മീതെമീതെ മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ തിരുമേനി ഇണക്കംകൊടുത്തു കയറിച്ചുകൊണ്ടു വാത്സല്യസൂചകമായ സ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞു. "പഞ്ചകല്യാണി,

× ശോഭീ, തുപ്പുണിത്തുറപ്പട്ടണം നീ ആദ്യം കണ്ടോൻ പോകയുണ്ട്. കൊട്ടാരം കുതിരപ്പന്തിയിൽ നിൽപ്പുള്ള കീർത്തിപ്പെട്ട പല കുതിരകളേക്കാൾ നീ ഒട്ടുംതന്നെ കുറവുള്ളവളല്ല. പോയി മടങ്ങി വരികതന്നെ.

മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ വാത്സല്യശബ്ദം ശ്രവിച്ച ക്ഷണത്തിൽ ആ ശ്രേഷ്ഠവർഗ്ഗീയയായ അശ്വരോമാഞ്ചകഞ്ചുകിതയായി മൻകളമ്പിളക്കി ചവിട്ടുകയും പ്രസ്തുതഗംഭീരമായ നാസാപുടം തുടരെത്തുടരെ തുറിച്ചു ചിനക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട് അതിന്റെ സ്വാമിയോടുള്ള കൃതജ്ഞതയെ സ്പഷ്ടമായി പ്രകാശിപ്പിച്ചു.

കുഞ്ഞമ്മൻ പഞ്ചകല്യാണിയെ റോഡിലിറക്കി സാവധാനം കടിഞ്ഞാൺ ഇളക്കിവിട്ടു. അങ്ങാടി നെടുകെ അവളുടെ ശീഘ്രഗമനം കാണ്മാനായി ക്രുദ്ധക്രുദ്ധമായി നിൽക്കുന്ന ജനക്രുദ്ധത്തിൽ ചിലർ റോഡിൽ അവിടവിടെയായി എട്ടടി, പത്തടി, പതിനഞ്ചടി, ഇരുപതടി, ഇരുപത്തഞ്ചടി എന്നീ അകലത്തിൽ ഒരുകോൽ വീതിയിലായി ഇരുവശത്തും ഓരോ പച്ചടകത്തോളം വിസ്താരത്തിൽ കുമ്മായപ്പൊടി തൂറിയിരുന്നു. വേറെ ചിലർ അഞ്ചടി, എട്ടടി, പത്തടി എന്നീ കണക്കുകളിൽ റോഡ് വിലങ്ങെ കടലാസുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിട്ടുള്ള തുടലുകൾ വലിച്ചു പിടിച്ചിരുന്നു. മറ്റു ചിലർ വഴിയിൽ അവിടവിടെ തൂശനിലയിലായി ചില കസവു നേന്ത്രക്കുലകൾ വച്ചിരുന്നു. കുറച്ചു ദൂരം പോയ്കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കു പഞ്ചകല്യാണിയുടെ ശരീരം സാമാന്യമായിട്ടൊന്നു വിയർത്തു. അതോടുകൂടി അവൾക്ക് ഊക്കും ഉശിരും തവരയും എന്തെന്നില്ലാതെ വർദ്ധിക്കയായി. അവളുടെ അസാമാന്യമായ ഗതിവേഗം കാണികളെ അശ്വശ്ശുചരതന്ത്രരാക്കിത്തീർത്തു. പിറകോട്ടാഞ്ഞു മുമ്പോട്ടായംക്രുദ്ധി ഒരേ ഒറക്കുതിയാൽ അകാശമണ്ഡലത്തിലേക്കു പറന്നു. 5–ം, 8–ം, 10–ം അടി പൊക്കത്തിലായി വിലങ്ങിട്ടുള്ള ഓരോ കടലാസുചങ്ങലകളേയും അത്യത്ഭുതകരമാംവണ്ണം ചാടിക്കടന്നു കുമ്മായപ്പൊടിയുടെ ഒത്ത മദ്ധ്യത്തിൽ കൂറി തെറ്റിക്കാതെ ശരിക്കു കൈക്കളമ്പു താഴ്ത്തി കുപോതഗതിയിൽ പായുന്ന അ

× കൊള്ളാം! പഞ്ചകല്യാണി നിന്റെ വീഴ്ക്കുതുങ്ങൽ അത്ഭുതകരമായിരിക്കുന്നു. നീ മിടുമിടുക്കിതന്നെ.

അറബിക്കുതിരയുടെ ഇടിനാദപരമ്പരയ്ക്കു തുല്യമായ കുളമ്പടിശബ്ദത്താൽ തുപ്പുണിത്തുറപ്പട്ടണം മാറ്റൊലിക്കൊണ്ടു. ഇരുവശത്തും സംഖ്യയില്ലാതെ നിരന്നുനിൽക്കുന്ന ജനാവലി ഒന്നുകൊണ്ട് അത്യുൽഭരിതരായി കരഘോഷം മുഴക്കി. അതിശക്തിയോടുകൂടി കുതിച്ചുപായുന്ന ആ ബലിഷ്ഠാശ്വത്തിന്റെ അചിന്ത്യഗതിവേഗത്തിനാൽ ഹെസിറോയുടെ ശരീരം ആകാശമണ്ഡലത്തിൽ അങ്ങിങ്ങായി പറക്കുന്ന ഒരു തോൽവാർക്ഷണംപോലെ അവ്യക്തമായി പറഞ്ഞിരുന്നുമെന്നു മാത്രം. ചിലപ്പോൾ നിലത്തോളം പറഞ്ഞിറങ്ങുന്ന ആ പന്തായക്കുതിരയുടെ പുറത്തിരുന്നുകൊണ്ടുതന്നെ അതിന്റെ ശീഘ്രഗമനത്തിൽ ഹെസിറോ താഴത്തു വച്ചിട്ടുള്ള സമ്മാനനേയ്ത്തുകൾ നിഷ്പ്രയാസം എടുക്കുകയും, ചിലപ്പോൾ യാതൊരു ഹസ്തവലംബവും കൂടാതെ പഞ്ചകല്യാണിയുടെ പുറത്തു് എഴുന്നേറ്റുനിന്നു ഹസ്തതാഡനം ചെയ്യുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഇങ്ങനെ ഭൂകൈലാസത്തിലും ഉത്തരക്ഷണത്തിൽ ആകാശമണ്ഡലത്തിലുംകൂടിയുള്ള പഞ്ചകല്യാണിയുടെ ഈ തപരിതഗമനത്തിൽ ഹെസിറോ മൂർച്ഛനായി നിലത്തു വീണുപോകയോ, അഥവാ അതിദൂരേക്കു തെറിച്ചുപോകയോ ചെയ്യുമെന്നു കാണികൾ എല്ലാവരും ഒന്നുപോലെ ഭയപ്പെട്ടുകതന്നെ ചെയ്തു.

പഞ്ചകല്യാണി തുപ്പുണിത്തുറക്കോട്ടയ്ക്കകം കടന്നപ്പോഴേക്കു കാണികളുടെ സംഖ്യ എന്നെന്നില്ലാതെ വർദ്ധിച്ചു. കുതിരാവൈടികൾപോലെ അത്യുച്ചത്തിൽ ധ്വനിക്കുന്ന കുളമ്പടിശബ്ദം കോട്ടയ്ക്കുള്ളിൽ താമസിക്കുന്ന ഇളമുറത്തമ്പുരാക്കന്മാരുടെ ശ്രദ്ധയേ ഹഠാൽ ആകർഷിച്ചു. രാജകുമാരന്മാരിൽ പലരും പുറത്തേക്കു വന്നു മണിമാളികയുടെ പടിഞ്ഞാറുവശത്തുകൂടി വടക്കേക്കോട്ടവാതിൽക്കലേക്കു പ്രവണ്ഡവാതവേഗത്തിൽ പാഞ്ഞു വരുന്ന ആ അത്ഭുതജീവിയെ നോക്കി നില്പായി. പഞ്ചകല്യാണി കോവിലകങ്ങളോടു സമീപിച്ചപ്പോൾ ഹെസിറോ, തമ്പുരാക്കന്മാർ എല്ലാവരും ഒന്നുകൊണ്ട് അത്ഭുതവിവശരായി മൂക്കിൽ വിരൽ വയ്ക്കുകവണ്ണം അവളുടെ ചാട്ടത്തിന്റെ നീട്ടം പൂർവ്വാധികം വർദ്ധിപ്പിച്ചു. പിൻകാലിൽ ഭയം നിറുത്തി ആ അറബിക്കുതിരയേ ആകാശമണ്ഡലത്തിലേക്കു കുതിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു് അവിടെ കോവിലകമതിൽക്കെട്ടിൽനിന്നു റോഡിലേക്കു, പത്തുചുവടുണ്ടോ പൊക്കത്തിൽ നിന്നു ചാ

ൽക്കുന്ന ഒരു ചെറിയ മരവിൽനിന്നു് ഒരു ചെറിയ ചില്ലിക്കൊമ്പു പിടിച്ചമർത്തി തമ്പുരാക്കന്മാരുടെ സമീപത്തേക്കു് എറിഞ്ഞു. ഹെസിറോയുടെ ഈ പ്രവൃത്തി തമ്പുരാക്കന്മാക്കു് അശേഷം രസിച്ചില്ലെന്നു മാത്രമല്ല അതു് അകൃതിരക്കാരന്റെ ഒരു ധാർഷ്ട്യമാണെന്നു വ്യാഖ്യാനിക്കുകയും ചെയ്തു. തുപ്പുണിത്തുറക്കോട്ടയ്ക്കുള്ളിൽ കടന്നു കോവിലകങ്ങളുടെ മുമ്പിലൂടെ തമ്പുരാക്കന്മാരുടെ മുഖത്തടിക്കുന്നവിധം ക്രസൽ ക്കുടാതെ കുതിരയെ പായിച്ചു് അഭ്യാസപാടവം കാട്ടാൻ ധൈര്യപ്പെട്ട ആ കുതിരക്കാരൻ ആരാണെന്നു് അറിഞ്ഞുവരുന്നതിനായി തമ്പുരാക്കന്മാർ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്ന കൊട്ടാരം കാവൽക്കാരിൽ ചിലരെ അപ്പോൾത്തന്നെ നിയോഗിച്ചു. അല്പസമയത്തിനുള്ളിൽ അവർ, അയാൾ, തലേദിവസം നാട്ടുവാലായ്മ ലംഘിച്ചു നടമേൽപ്പള്ളിയിൽ കയറിച്ചെന്നിട്ടുള്ള നസ്രാണിമെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ കുതിരക്കാരിൽ ഒരുവനാണെന്നും കുതിര മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ സ്വന്തമാണെന്നും അറിയിച്ചു. നാട്ടുവാലായ്മ ലംഘിച്ച മെത്രാപ്പോലീത്താ എന്നു കേട്ടപ്പോൾ ഇളമുറത്തമ്പുരാക്കന്മാർ എല്ലാവരുംതന്നെ നെറിവു മുളിച്ചു ചിലർ വല്ലാതെ കോപിച്ചു. ചിലർ ആ കുതിരയേ ജീവനോടെ വച്ചേക്കരുതെന്നു് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. തുപ്പുണിത്തുറക്കോവിലകങ്ങളുടെ മുമ്പിലൂടെ ലേശമെങ്കിലും ശങ്കയും ബഹുമാനവും കൂടാതെ ഈ വിധത്തിൽ കുതിരയെ പായിച്ചുവിടാൻ സാധാരണ കുതിരക്കാർ ആരുംതന്നെ ധൈര്യപ്പെടാത്ത സ്ഥിതിക്കു് ഈ ഒരു കുതിരക്കാരൻ മാത്രം ഈ ധിക്കാരപൂർവ്വം പ്രവർത്തിച്ചതു മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ ദുഷ്പ്രേരണകൊണ്ടാണെന്നും മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ അഹംഭാവത്തിനു് ഇതിലധികമായ ഒരു ലക്ഷ്യം ആവശ്യമില്ലെന്നും കൊച്ചുതമ്പുരാക്കന്മാർ എല്ലാവരുംകൂടി യോജിച്ചു് അഭിപ്രായപ്പെടുകയും വിവരം ഇളയതമ്പുരാൻതിരുമേനിയെ തിരുമനസ്സറിയിക്കുകയും ചെയ്തു.

തുപ്പുണിത്തുറപ്പട്ടണമാകെ ഇളക്കി മറിച്ചു വിയർപ്പുനീറ്റിൽ അറാടിക്കൊണ്ടു പഴൈകല്യാണി നടമേൽപ്പള്ളിയിൽ മടങ്ങിയെത്തി. മേൽത്തട്ടിലിരുന്ന മെത്രാപ്പോലീത്താ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ താഴത്തേക്കിറങ്ങി പഴൈകല്യാണിയുടെ സമീപത്തേക്കു വന്നു.

മെത്രാ—ശോമിക്ക സ്ഥലങ്ങളെല്ലാം പരിചയപ്പെട്ട കഴിഞ്ഞുവല്ലോ.

ഫെസിറോ—അടിയൻ; മിക്കവാറും പരിചയപ്പെട്ട മട്ടാണ്.

മെത്രാ—കോട്ടയ്ക്കുള്ളിലും.

ഫെസിറോ—അടിയൻ; അവിടെയും ഏകദേശം അങ്ങനെതന്നെ. പഞ്ചകല്യാണി ഇതിനു മുമ്പാരിക്കലും ഇന്നത്തെപ്പോലെ ഓട്ടകയോ ചാട്ടകയോ ചെയ്തുണ്ടായിട്ടില്ല. എല്ലാവർക്കും വളരെ സന്തോഷമായി. തമ്പുരാക്കന്മാർക്കുടി കാണ്മാൻ പുറത്തിറങ്ങി. നമ്മുടെ അള്ളകളിൽനിന്ന് അടിയനും ചില സമ്മാനങ്ങൾ കിട്ടുകയുണ്ടായി.

മെത്രാ—Well! Pancha Kalliyani the skill and grace of your extraordinary movements are simply wonderful. You deserve to be praised highly.

ഫെസിറോ അതു അറിഞ്ഞിരുന്നതിനായി കിഴക്കുഭാഗത്തുള്ള പുഴയിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി.

അന്നത്തെ സൂര്യോദയം അതു മലയാളം അടച്ചുവാഴുന്ന മതാദ്ധ്യക്ഷവയ്ദ്യന്റെ സായാഹ്നസവാരിയെ സമുൽകൃഷ്ടാരാധനം ചെയ്യാൻ സജ്ജമായിരിക്കുന്നു. ഭഗവാൻ ദിവാകരസ്വാമിക്കുടിയും അതു മലങ്കരസഭാചാര്യപ്രഭവിനെ അള്ളഹത്തിന്റെ അരുമയിപ്രജകൾ വച്ചുലങ്കരിച്ചാദരിക്കുന്നവിധം അനുഭവിപ്പാനായി അംബരവീഥി മുഴുവൻ അറുതിയില്ലാതെ പട്ടത്തിട്ടുള്ള ശുഭ്രമേഘവിരിപ്പുകളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ അരുണവർണ്ണമനോഹരമായ അമൂല്യരത്നകമ്പളം ചാർത്തി, നട്ടുവിൽ ചെങ്കനകനീരാളത്തുകിൽ പതിച്ചു് എല്ലാറ്റിന്റെയും മുമ്പിൽ സർവ്വകർമ്മസാക്ഷിയായ താൻതന്നെ, ജാജ്വല്യമാനമായ പളുപ്പുകൽവിളക്കായി× പരിലസിക്കുന്നു. തുപ്പുണിത്തുറ കിഴക്കേകോട്ടവാതിൽക്കൽ നിന്നു കനകക്കുന്നുംഗ്രാവിലേക്കു കിഴക്കുമേ

× നസ്രാണിമെത്രാന്മാർ പരസ്യമായി പുറത്തേക്കു് എഴുന്നള്ളുന്ന അവസരങ്ങളിൽ പ്രൊട്ടസ്റ്റന്റുപദവി അനുസരിച്ചു നസ്രാണികൾ ഇവരെ ആദരിക്കുന്നതിനായി പട്ടുപാവാടകൽ വിരിച്ചു പകൽവിളക്കു കൊളുത്തിപ്പോരുന്നു.

ക്കായി കിടക്കുന്ന പ്രധാന രാജപഥത്തിൽ കിഴക്കേ കോട്ടവാതിൽമുതൽ മദ്ധ്യമേന്ദ്രവരെയുള്ള, പുത്തനങ്ങാടിറോഡിന്റെയും, അവിടെയെ കുരിശാകൃതിയിൽ വിലങ്ങി വടക്കും തെക്കുമുള്ള ക്രൈസ്തവദേവാലയങ്ങളുടെ മുൻവശത്തുകൂടി തെക്കുവടക്കായി കിടക്കുന്ന "എറണാകുളം-ഉദയംപേരൂർറോഡി"ൽ വടക്കുള്ളതിന്റെയും ഇരുവശത്തുമുള്ള നസ്രാണിനികേതനങ്ങളുടെ പുരോഭാഗം മുഴുവൻ കലാചാരക്രമം അനുസരിച്ച മതാചാര്യബഹുമാനാർത്ഥം പകൽവിളക്കുകളും പച്ചിലത്തോരണങ്ങളും തൂക്കി അലങ്കരിച്ചിരിക്കുന്നു. മർ മത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസുമെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് അന്നേദിവസം ആ ഭാഗങ്ങളിലേക്കു സവാരി എഴുന്നള്ളുവാൻ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളതായി അങ്ങാടി മുഴുവൻ നേരത്തെ വർത്തമാനം പരന്നിരുന്നു.

കൃത്യം നാലുമണിക്ക് ആ മഹാനുഭാവനായ നസ്രാണി സമുദായനാഥൻ രണ്ടു വെള്ളിവില്ലുകാരാൽ അനുഗതനായി താഴത്തേക്കു വന്നു. സ്വർണ്ണച്ചരടുപൂപ്പുകൾ യഥാസ്ഥാനം തുന്നിപ്പിടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതായ ഒരു കരിനീലനിറമുള്ള സേനപ്പസാ (1) യാണ് അദ്ദേഹം അപ്പോൾ ശിരസ്സിൽ ധരിച്ചിരുന്നത്. ശരീരത്തിൽ അടിയാളവും തങ്കക്കുടുക്കുകൾ ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഇളഞ്ചുവപ്പുവർണ്ണമോലുന്ന ഒരു ചെമ്പുനിറമുള്ളോഹയും ധരിച്ചിരുന്നു. കഴുത്തിൽ സ്വർണ്ണക്കുത്തുചങ്ങലകളിൽ തിളങ്ങിത്തൂങ്ങുന്ന ചെന്നീരാണിക്യരത്നഖചിതമായ ഒരു തങ്കക്കുരിശ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാറിടത്തിൽ തൊടിമീശയുടെ അധോഭാഗത്തായി പ്രോജ്ജ്വലിക്കുന്നുണ്ട്. അതിനോടു ചേർന്നതന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വർണ്ണഘടികാരത്തിന്റെ കനകശൃംഖലകളും പ്രകാശിക്കുന്നു. ചിരിഞ്ഞ മുല്ലപ്പൂവോളം വ്യാസമുള്ളതായ ഒരു നക്ഷത്രവജ്രവും അമൂല്യമായ തങ്കത്താമരപ്പൂവു ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതായ ഒരു കനകസാരസനത്താൽ ആ പുഷ്പഭോഹയെ അദ്ദേഹം ശരീരത്തോടു മേൽത്തു മുട്ടുവായി ബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. പഴുത്തുകനിഞ്ഞു തേനൊലിക്കുന്ന മുന്തിരിങ്ങാപ്പഴത്തിന്റെ ചെന്തവിട്ടുനിറം

---

[1] നസ്രാണി മെത്രാന്മാരും മെത്രാപ്പോലീത്തന്മാരും സാധാരണ തലയിൽ ധരിക്കുന്നതായ കറുത്ത നീരാളശീല ചുറ്റ്. ഇതിൽ ക്രിസ്തുവിനെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പന്ത്രണ്ടു ശിഷ്യന്മാരേയും ലക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതായ പതിമ്മൂന്നു കുരിശുകൾ തുന്നിച്ചേർത്തിരിക്കും.

പൂണ്ണനായ അള്ളേഹത്തിന്റെ മസ്സണകോമളമായ മസ്സൺപ
രപ്പിന്റെ ചുറ്റും സപ്പ്ച്ചട്ടം ചേന്ന ഒരു മൂക്കുകണ്ണടയും പരി
ലസിക്കുന്നുണ്ട്. കൈയിൽ സവാരി പോവുമ്പോൾ മാത്രം സാ
ധാരണ കൊണ്ടുപോകാറുള്ള സപ്പ്ച്ചം കെട്ടിയ ഒരു ചൂരലും ഉ
ണ്ടായിരുന്നു.

പ്രധാന കുതിരക്കാരനായ കോട്ടയം അവുസേപ്പ് ഈ സ
ന്ദർഭത്തിൽ പഞ്ചകല്യാണിയെ സവാരിക്കു സന്നദ്ധമാക്കി മെ
ത്രാപ്പോലീത്തായുടെ സമീപത്തേക്കു കൊണ്ടുവന്നു. കാഴ്ചയ്ക്ക്
അത്യന്തം സുന്ദരനും മാംസളശരീരനുമായ അയാൾ കസവുകര
പിടിപ്പിച്ച ഒരു കാശ്മീരുപട്ടുതലക്കെട്ടും, ഒരു കിന്നരിയുടുപ്പും
കിന്നരിവച്ച കാൽശരായിയും, വെള്ളിമുദ്ര വച്ചതായ ഒരു പ
ട്ടരക്കെട്ടും ധരിച്ചിരുന്നു. അയാളുടെ കൈയിൽ സപ്പ്ച്ചപ്പിടിയു
ള്ളതായ ഒരു ഭംഗിയേറിയ വെഞ്ചാമരവ്യജനവും ഉണ്ടായിരു
ന്നു. പഞ്ചകല്യാണിയുടെ രൂപമായിരുന്നു ഇതിലുധികം ദർ
നീയം. ഇരു ചെവികളുടെ അഗ്രഭാഗത്തിൽ അഗ്രം സ്പർശിച്ചു
കിടക്കത്തക്കവണ്ണം അവയുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ നാട്ടിനിറുത്തിയിട്ടു
ള്ള ഒരു വെള്ളിക്കമ്പിയുടെ അറ്റത്തു്, ഒരു കിരീടം വച്ചമാ
തിരി ചുറ്റും സംഘടിച്ചു തുങ്ങുന്ന കമനീയമായ ഒട്ടകപ്പക്ഷിത്തൂ
വൽത്തുരായിയുടെ ഉച്ചിയിലായി, ഉയർന്നു വിലസുന്ന ഒരു സ
പ്പ്ച്ചക്കുരിശു്, ആ അറബിക്കുതിരയുടെ പുറത്തു സവാരി ചെയ്യു
ന്ന ആൾ ഏതൊരു വമ്പിച്ച സമുദായത്തിന്റെ പുരോഹിതാ
ധ്യക്ഷനാണെന്നുള്ള വാസ്തവത്തെ നിഷ്പ്രയാസം വെളിപ്പെടു
ത്തുന്നുണ്ട്. അതിപ്രകാശമാനമായ പാൽവപ്പ്ചൈരക്കല്ലുക
ളും നീലക്കല്ലുകളും ഇടകലരെ ചേത്തിട്ടുള്ളതായ ഒരു ഭംഗിയു
ള്ള നെറ്റിക്കെട്ടും തോൽവാറിൽ വിശേഷപ്പെട്ട വെള്ളിവേല
കൾ ചെയ്തിട്ടുള്ളതായ മുഖപ്പട്ടയും അവയിൽ ഇരുവശത്തും മി
ന്നിത്തിളങ്ങുന്ന വെള്ളിത്തുടലുകളും, വെള്ളിക്കടിവാളത്തോടു
ചേർന്നുകാണുന്ന വെള്ളിവളയങ്ങളും, കപ്പ്ത്തുലത്തിന്റെ ഇരു
വശങ്ങളിലുമായി മുഖപ്പട്ടയോടു ചേത്തു ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള മി
നുമിനുങ്ങുന്ന രണ്ടു ചെറിയ സപ്പ്ച്ചത്താമരപ്പൂക്കളും പഞ്ച
കല്യാണിയുടെ വദനസൌഭാഗ്യത്തിനു രാജകീയമായ ഒരു പ്ര
ഭാവശ്രീത്വത്തെ പ്രദാനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

ഉറച്ചതുണ്ടു പതുപതുത്തു മനോഹരമായ അവളുടെ ഉട
ലിലാവട്ടെ, പച്ച, മഞ്ഞ, ഊത, ചുവപ്പ് എന്നീ ചതുർവപ്പ്ണങ്ങ

ളോട്ടുകൂടി ഓരോന്നും മറ്റൊന്നിനേക്കാൾ നീളം, വീതി കൂടി, അതിന്റെ വക്കുകളെ മറ്റൊന്നിന്റെ അരികുകളിലായി സ്വന്തനിറത്തിൽ വിസ്തൃതമായി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടതിക്കൊണ്ട് ഈ ടിക്കടി പ്രകാശിച്ചു കാണുന്നതായ നീരാളപ്പട്ടവിരികളിൽ ഏറ്റവും അടിക്കായി പട്ടത്തിട്ടുള്ളവയുടെ താന്ന വക്കുകളിൽ ഇടതിങ്ങി തുങ്ങുന്ന തങ്കനൂൽകൊണ്ടുള്ള പൊടിപ്പുകൾ പഞ്ചകല്യാണിയുടെ ശരീരത്തിന്റെ മൃദുചലനത്തിൽ ഹൃദയാകർഷകമായ മധുരമർമ്മരങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചുകൊണ്ട് അവളുടെ ശരീരകാന്തിയെ ശതഗുണീഭവിപ്പിക്കുന്നു. അത്യന്തം സൂക്ഷ്മതയോടുകൂടി വെള്ളിവേലത്തരങ്ങൾ ചേർത്തിട്ടുള്ള മനോഹരമായ ഒരു ജീനിയും നീരാളവിരിപ്പുകളുടെ മുകളിലായി ചേർത്തു ബന്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. വെള്ളിക്കെട്ടുള്ള പരപ്പൻചങ്ങലയോടു ചേർത്തു ബന്ധിച്ചിട്ടുള്ള മിനുക്കമേറിയ രണ്ട് അങ്കവടികളും അവയുടെ ഇരുവശങ്ങളിലുമായി തുങ്ങിക്കിടക്കുന്നു.

വെള്ളിവില്ലാങ്കരിൽ ഒരാൾ മുത്തുക്കുറപ്പൻ തന്നെ. ഇതരൻ, "സത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ചില അവസരങ്ങളിൽ × ഗുറിയോ, എന്നു കല്പിച്ചു വിളിക്കാറുള്ള മാരാമണ്ണുകാരനായ അമ്പോറ്റി എന്ന ഭീമകായനാണ്. ചെറുപ്പത്തിലേ വെട്ടും തടയും അഭ്യസിച്ചിരുന്ന ഈ പെരുമല്പന്റെ കായശക്തിയേപ്പറ്റി ഒരു കഥ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഒരിക്കൽ മാർ മത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസു മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്, (1) ഓമല്ലൂർ പള്ളിയിൽ എഴുന്നള്ളിയിരിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ പടിഞ്ഞാറുവശത്തുള്ള മുണ്ടകക്കണ്ടത്തിൽ വച്ചു രണ്ടു ക്രാറൻ പോത്തുകൾ തമ്മിൽ വെട്ടു തുടങ്ങി. പോത്തുകളിൽ ഒന്നു മറ്റതിനേക്കാൾ അല്പം ചെറുതും, വലിയ പോത്തു, ജനപദവിയായ് ഒരു മുസ്സൽമാനായിരുന്നു. വെട്ടി വെട്ടി കുറേ കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കു ചെറിയപോത്തിന്റെ കഴുത്തിൽ നിന്നു രക്തം കുറേശ്ശ പ്രവഹിച്ചു തുടങ്ങി. ഈ നിലയിൽ അല്പസമയം കൂടി കഴിഞ്ഞാൽ ചെറിയ പോത്തു ചത്തു വീണുപോവുമെന്നു് എല്ലാവർക്കും തന്നെ അറിയാമായിരുന്നു എങ്കിലും ആർക്കും

× ഇതൊരു സുറിയാനി വാക്കാണു്. കടുവാക്കുട്ടി എന്നർത്ഥം. (1) തെക്കുള്ള വേറൊരു പള്ളിയിൽ വച്ചാണെന്നും പ്രസ്താവമുണ്ടു്.

അതിനെ സമീപിപ്പാൻ ധൈര്യമുണ്ടായില്ല. ചെറിയ പോത്തു തന്നെ മുണ്ടയുള്ള ഒരു തരം നല്ല പോത്തായതിനാൽ അതു പിന്തിരിഞ്ഞോടാതെ അവുംവിധം നിന്നു പൊരുതുതുടങ്ങി. എങ്കിലും അതിനു ക്ഷീണം ക്രമേണ വർദ്ധിച്ചു വരുന്നതായിട്ടാണ് കണ്ടത്. പെട്ടുമുക്കുന്നതിനു മുമ്പായി പോത്തുകളെ ഏതുവിധേനയും പിരിച്ചുവിടണമെന്നു കരുതി തീറുകാരായ ചിലർ ക്രമേണ ഇതിനിടയിൽ ചില മറുപോരുകൾ നോക്കിയെങ്കിലും, അതൊന്നും ഫലപ്പെടാതെ പെട്ടിന്റെ ഭയങ്കരത്വം വർദ്ധിക്കയാണു ചെയ്തത്. ഒടുവിൽ വിവരം അറിഞ്ഞു് ഉടമസ്ഥനായ ക്രിസ്യാനി അവിടെ എത്തി പല വിദ്യകളും പരീക്ഷിച്ചു നോക്കീട്ടും ഫലമൊന്നുമുണ്ടാകായ്കയാൽ അവസാനമായി ഒരു പ്രയോഗം കൂടി ചെയ്തുനോക്കുന്നതിലേക്കു് ഒന്നുരണ്ടു മുളകൾ എടുത്തുകൊണ്ടു പോവുന്നതിനായി പാളിവരാന്തയിലേക്കു വന്നു. അയാൾ പോത്തുകളുടെ ഉടമസ്ഥനാണെന്നറിഞ്ഞ മെത്രാപ്പോലീത്താ അയാളെ സമീപത്തേക്കു വിളിപ്പിച്ചു.

മെത്രാ:—എന്തുചെയ്തിട്ടും പോത്തുകൾ പിൻമാറുന്ന ഭാവമില്ലെന്നാണോ?

ഉടമസ്ഥൻ—പലതരത്തിൽ നോക്കീട്ടും പിൻമാറുന്ന മട്ടു കാണുന്നില്ല. വലിയ പോത്തിനെ ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ അകറ്റിയിപ്പിക്കിൽ ചെറുതു് ഉടനേ ചത്തു വീണുപോകും. അതിനെ രക്ഷിപ്പാൻ ഒരു നിവൃത്തിയും അടിയൻ കാണുന്നില്ല.

മെത്രാ—വലിയ പോത്തിനെ അകറ്റാൻ ചെയ്യുന്ന ശ്രമത്തിൽ അതിനെന്തെങ്കിലും അപകടം പറ്റിയെങ്കിൽ എന്തു ചെയ്യും?

ഉടമ—വലുതിനെന്തെങ്കിലും അപകടം പറ്റിയാലും തരക്കേടില്ല. ചെറുതു രക്ഷപെട്ട കിട്ടിയാൽ മതി. അതു് ഒരു നല്ലവർഗ്ഗം പോത്താണു്. വിലയും കൂടെ കൂട്ടുതലാണു്.

മെത്രാ—ഇനി എന്തു ചെയ്യുന്നാണു് ഉദ്ദേശിക്കുന്നതു്?

ഉടമ—ഒരു മുള, കൊമ്പുകളുടെ മദ്ധ്യേ ഇട്ടുനോക്കാമെന്നാണു്. ഒന്നുരണ്ടു മുള ഒടിച്ചു പൊട്ടിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഒരിക്കൽ കൂടി ഒന്നു വെറുതെ പരീക്ഷിച്ചു നോക്കാമെന്നേയുള്ളു. ഫലമുണ്ടാവുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു പിൻഭാഗത്തേക്കു കണ്ണും തിരിച്ചു ഹ
റിയോ എന്നു വിളിക്കയും അടിയൻ, എന്നു വിനീതസ്വരത്തിൽ
ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ടു് അമ്പോറ്റി തിരുമുമ്പിൽ പ്രവേശിക്കയും
ചെയ്തു.

മെത്രാ—(മുണ്ടകക്കണ്ടത്തിലേക്കു തുണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊ
ണ്ടു്) ആ വലിയ പോത്തിനെ പിടിച്ചു് അകറ്റി മാറ്റി
നിത്തു്.

ഹറിയോ—അതിനെന്തെങ്കിലും കഠിനമായ ഹേടേണ്ഡം
പറ്റിപ്പോയെങ്കിൽ—

ഉടമ—എന്തുതന്നെ അപകടം പറ്റിയാലും ഇനി തരുക്ക
ടില്ല. ചെറുതിനെ രക്ഷിച്ചാൽ മതിയായിരുന്നു.

മെത്രാ—ടയ ഒന്നും വിചാരിക്കേണ്ട ഘട്ടമല്ല. പൊയ്ക്കോ
ള്ളു.

അമ്പോറ്റി മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ തിരുവാഴി മുത്തിയി
ട്ടു് ഉടമസ്ഥനോടൊന്നുമിച്ചു വയലിലേക്കു പോയി. മെത്രാച്ച
ന്റെ ശിപായി പോത്തിനെ അകറ്റാൻ ചാകുന്നവനെ കേ
ട്ടു് അനവധി ആളുകൾ കാണികളായി അവിടവിടെ മുറ്റും
കൂടി.

ഹറിയോ വളരെ കരുതലോടുകൂടി പോത്തിന്റെ സമീ
പത്തേക്കു ചെന്നു. കുറച്ചുനേരം അവയുടെ പെട്ടെ നോക്കിക്കണ്ട
ശേഷം വെട്ടിക്കോതിനിൽക്കുന്ന വലിയ പോത്തിന്റെ ഇടതു
കൊമ്പിൽ ഇടതുകൈകൊണ്ടു പിടിച്ചു് ഒരു വശത്തേക്കു വലി
ച്ചു. ഹറിയോ കൊമ്പിൽ പിടിക്കുടിയപ്പോഴേക്കു വലിയപോ
ത്തിന്റെ വിധം മാറി. അതു തന്റെ രണ്ടു ശത്രുക്കളേയും ഒ
രേസമയംതന്നെ തിരിഞ്ഞും മറിഞ്ഞും ഏറ്റവും ശൌര്യത്തോ
ടുകൂടി വെട്ടിത്തുടങ്ങി. ഹറിയോയുടെ കഥ ഇതിനോടെ തീരു
മെന്നു് എല്ലാവരും തീർച്ചപ്പെടുത്തി. പള്ളിമേൽ അട്ടിലുണ്ടായി
രുന്ന മെത്രാപ്പോലീത്തായും മറ്റുള്ളവരും ഹറിയോയുടെ മറു
പോരു് എന്താണെന്നു് ഉൽക്കണ്ഠപൂർവ്വം നോക്കിനിൽക്കുകയാ
ണു്. കഴിവുള്ളിടത്തോളം വലിയ പോത്തിനു് അപായം പി
ണയ്ക്കാതെ അതിനെ അകറ്റിമാറ്റണമെന്നായിരുന്നു ഹറിയോ
യുടെ ഉദ്ദേശ്യം. അതിനാൽ ഒരിക്കൽകൂടി ബലം പ്രയോഗിച്ചു
വലിയ പോത്തിനെ തള്ളിമാറ്റാൻ അയാൾ ഉദ്യമിച്ചു. അ

ഞ്ഞുവെട്ടി കൊമ്പിടയുന്ന വലിയ പോത്തിന്റെ വമ്പിച്ചകൊമ്പുകൾ അകറ്റിക്കഴിഞ്ഞാലുടൻ ചെറിയ പോത്തിനെ മാറ്റിരക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതിനായി ഉടമസ്ഥനും മറ്റു ചില പോത്തുകാരുംകൂടി സമീപത്തു കാത്തുനിൽക്കയുമാണു്. ഗ്രറിയോ ബലം പ്രയോഗിച്ചു വലിയ പോത്തിന്റെ ഊക്കൻകൊമ്പു മുമ്പോട്ടേക്കു് അഞ്ഞു വലിച്ചു മാത്രയിൽ അരനിറകലി കൊണ്ടു വെട്ടുപോത്തു് ഒരൊറ്റക്കോന്തിനു ഗ്രറിയോയുടെ കഥ കഴിക്കുന്നതിനായി അയാളുടെനേരെ അതിശയകരമായ ഒരു ചീറ്റത്തോട്ടക്കുടി പാഞ്ഞു. ഗ്രറിയോ അവിടെ തൽക്ഷണം ധീരതയോടുകൂടി പോത്തിന്റെ ഇടങ്കൊമ്പിൽ ഇടംകൈ ഉറപ്പിച്ചു വലംകൈകൊണ്ടു വാലിന്റെ കടയ്ക്കൽ എത്തിപ്പിടിച്ചു പോത്തിന്റെ ഉടൽ വില്ലുപോലെ വളയത്തക്കവണ്ണം ആ ഉഗ്രമൃഗത്തിന്റെ കൈത്തളവു് അടുപ്പിച്ചു വാരിയോഗത്തു വലകാൽമുട്ടു് ഉരുമ്മിയമർത്തി ഊന്നി വച്ചുകൊടുത്തശേഷം ഒരൊറ്റ ഊന്നു്. പപ്പടകം പൊടിയുന്ന മാതിരി ചടചട എന്നുള്ള ശബ്ദത്തോടുകൂടി വാരിയെല്ലുകൾ ആസകലം പടപടെ പൊടിഞ്ഞുതകർന്നു തളർന്നു് ആ വീരൻ വെട്ടുപോത്തു മുകിൽകൂടി രക്തം സ്രവിച്ചു പിൻവശത്തേക്കു പാഞ്ഞു. ഗ്രറിയോ കൈവിട്ടു മാറിനിന്നു, വലംകാൽകൊണ്ടു കൊടുത്താൻ ഒരു തള്ളു്. ഭള്ളോ എന്നപോത്തു നിലത്തു്. അമ്പോററി വീണപോയ ആ വെട്ടപോത്തിന്റെ വാൽ പിടിച്ചു് ആഞ്ഞുവലിച്ചു മുറുവാരി തട്ടി താങ്ങി എഴുന്നേല്പിച്ചുവെങ്കിലും ഏതാനുംനിമിഷത്തിനുള്ളിൽ ആ പോത്തു കഥാശേഷനായിത്തീരുകയാണു ചെയ്തതു്.

മാർ മത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസ് മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സിലെ അടുത്ത ചാപ്പ്യനിൽപ്പെട്ട ഈ വെള്ളിവില്ലുക്കാരന്റെ മാതാപിതാക്കന്മാർ അയാളുടെ ചെറുപ്പകാലത്തുതന്നെ മരിച്ചുപോകയാൽ ഗ്രറിയോ ആദ്യകാലംമുതൽക്കേ മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ പരിരക്ഷണയിലായിരുന്നു. ഇയ്യാൾ ഒരു യുവാവായിരുന്ന കാലത്തു് ഒരിക്കൽ ഏതോ കാരണംപ്രമാണിച്ചു തിരുമേനി ഈയാളെ ഒരു ചെറിയ ചൂരൽവടികൊണ്ടു പ്രഹരിച്ചപ്പോൾ ഗ്രറിയോ വേദന സഹിയാതെ "എന്റെ അമ്പോററി അച്ചാ, എന്നെ തല്ലരുതേ" എന്നു് അപേക്ഷിക്കുന്നിമിത്തം അന്നത്തെ സിമ്മനാരിമല്ലനായിരുന്ന സരസനായ കൈതയിൽ മല്ലൻ അന്നുമുതൽക്കു യുവാവിനു് അമ്പോററി എന്ന പേരി

ട്ടുകയും, അങ്ങനെ ആ ഓമനപ്പേരിനു പ്രചുരപ്രചാരം സിദ്ധി
ക്കയും ചെയ്തു. ഈ വെള്ളരിവില്പാക്കാരനേ കൂടാതെ ചെങ്ങ
ന്നൂർ പുത്തൻതെരുവിൽ കുറുത്തിയാട്ട തരിയൻ, പഴേടത്തു
വടിഞ്ഞാറേതിൽ കുഞ്ഞുണ്ണൈനാ, തെക്കേറേത്തു തരണി, വെ
ട്ടുകുഴി മാമൻ എന്നിവർ കൂടിയും കവണിയും ഉടുത്തു വക്കിൽ
കസവുകിന്നരി വച്ച കുറുക വട്ടത്തൊപ്പിയും ധരിച്ചു ത്രുജ
ജലം നിറച്ച രണ്ടു വെള്ളരിപ്പിടി മൊന്തകളും, സുഗന്ധചെറു
ലച്ചുരൽ നിരത്തി അടുക്കിട്ടുള്ള സഞ്ചിച്ചെല്ലവും, പീലിക്കണ്ണാ
ടി പിശറിയും എടുത്തു പതിവുപോലെ മെത്രാപ്പോലീത്താ തി
രുമനസ്സിലെ സവാരിക്ക് അകമ്പടി സേവിപ്പാനായി സമീപ
ത്തുതന്നെ തെയ്യാറായി നിൽക്കുന്നു. ഇവരുടെ മുമ്പിൽ പഞ്ച
കല്യാണിയുടെ ഇരുവശത്തുമായി പുത്തൻ തെരുവിൽ അഴി
ക്കകത്തു വറുഗീസ്, മാവേലിക്കര കല്ലുപുറത്തു ചാക്കോ എ
ന്നിവർ പുറവും പച്ചവില്ലസൂത്രത്തിൽ അഗ്രഭാഗത്തു നീലപ്പള്ള
ങ്ങ മണികൾ ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള തൊങ്ങൽവല ഞൊത്തിയ രണ്ടു
ചെറിയ ചെമ്പട്ടുമുണ്ടുകളും പിടിച്ചു സവാരിയോടൊരുമി
ച്ചു പുറപ്പെടാൻ സന്നദ്ധരായി നിൽപ്പുണ്ട്. അടുത്തുതന്നെ അ
ന്തസ്സിനു് അനുയോജ്യമായ വേഷഭൂഷാദികളോടുകൂടി മെത്രാപ്പോലീ
ത്തായുടെ വെള്ളിക്കെട്ടിയ മുളവടിയും എടുത്തുകൊണ്ടു് അമ
നുഷ്യരും ഒന്നുരണ്ടു വൈദികന്മാരും നിൽക്കുന്നു.

മെത്രാപ്പോലീത്താ അവർകൾ പഞ്ചകല്യാണിയുടെ ലഗാ
ൻ തൂക്കയിൽ ഗ്രഹിച്ചു തൂക്കാൽ അങ്കവടിയിൽ ചവുട്ടി ആ
പൊക്കമേറിയ അശ്വത്തിന്മേൽ ചാടിക്കയറി അതിനെ സാവ
ധാനം നടത്തി. ആ അറബിക്കുതിരയുടെ നടതന്നെ പല സ
വാരിഭ്രാന്തന്മാരേയും ആകർഷിച്ചിട്ടുള്ളതാണു്. അവൾ മെത്രാ
പ്പോലീത്തായുടെ കൈവശം വന്നുചേരുന്നതിനു മുമ്പായി അവ
ളുടെ ഉടമസ്ഥനായിരുന്ന തിരുവിതാംകൂർ–കൊച്ചി ബ്രിട്ടീഷ്
റസിഡണ്ടു മിസ്റ്റർ കല്വൻധ്വരയേയുംകൊണ്ടു സവാരിചെയ്തി
ട്ടുള്ള മിക്ക അവസരങ്ങളിലും അവളുടെ മനോഹരമായ ന
ർത്തനഗമനംമൂലം ഉളവാകുന്ന കായചലനസൌഖ്യത്താൽ സാ
യ്പു് പലപ്പോഴും നിദ്രാവശഗനായ്കകൂടി ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നോണ്ട
കേൾവി. മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടുതന്നെ നടയി
ൽ പല രീതിയിലും പഞ്ചകല്യാണിയെ വിട്ടുമായിരുന്നു. ന
ടയ്ക്കു നിലയിലായിരിക്കുമ്പോഴും വില്പാക്കാരൻ ശിപായിമാ

രും മുത്തുക്കുടക്കാരും ഒപ്പം ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്. ചില പ്പോൾ പഞ്ചകല്യാണിയുടെ നടയ്ക്കു ശീവ്രത കൂട്ടുന്ന ചില സന്ദർഭങ്ങളുണ്ട് അപ്പോഴും മേൽപ്പറഞ്ഞവർ സ്ഥാനം തെറ്റാതെ * ശോമിയെ പിന്തുടർന്നുകൊള്ളണം. എന്നാൽ അന്നേദിവസം അമനാദർ മുതലായവർ പടിഞ്ഞാറേ കമ്പോളവും, കോട്ടയ്ക്കകവും കാണുമാറായി സവാരിയോടൊത്തുമിച്ചു പുറപ്പെട്ടിരുന്നതിനാൽ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് കുതിരയെ വളരെ മന്ദഗതിയിൽ മാത്രമായിരുന്നു നടത്തിയിരുന്നതു്.

കോവിലകം—കനകക്കുന്നുറോഡിനെ പ്രധാനകേന്ദ്രമാക്കി കുരിശാകൃതിയിൽ വിലങ്ങിപ്പോവുന്ന എറണാകുളം—ഉദയംപേരൂർ റോഡിനു മൂന്നു ഫർലോംഗ് പടിഞ്ഞാറായും, കിഴക്കേ കോട്ടവാതിലിനു കിഴക്കുവശത്തായും വേറൊരു റോഡുകൂടി വിലങ്ങേ കിടപ്പുണ്ട്. തെക്കുവടക്കായി കിടക്കുന്ന ഈ രണ്ടു റോഡുകളുടെയും മദ്ധ്യത്തിലുള്ള കോവിലകം—കനകക്കുന്നു (പുത്തനങ്ങാടി) റോഡിനെ പടിഞ്ഞാറേ കമ്പോളമെന്നാണു നാമകരണം ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. പടിഞ്ഞാറുവശത്തായി കിടക്കുന്ന പ്രസ്തുത റോഡാവട്ടെ കുറേ വടക്കോട്ടു ചെന്നു രണ്ടുഭാഗം ചാഞ്ഞു, തുപ്പുണിത്തുറക്ഷേത്രത്തിന്റെ മുമ്പിൽക്കൂടി വടക്കേക്കോട്ടവാതിൽ കടന്നു വടക്കോട്ടു നീണ്ടുകിടക്കുന്ന എറണാകുളം—തുപ്പുണിത്തുറ ക്ഷേത്രറോഡിൽ ചെന്നുചേരുന്നു. മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഈ ഭാഗത്തേക്കു് ഈ പ്രാവശ്യം ആദ്യമായി എഴുന്നള്ളുന്ന സന്ദർഭമായതിനാൽ ആ ഭാഗത്തുള്ള നസ്രാണികൾ കിഴക്കും വടക്കുമുള്ള കമ്പോളങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചു പകൽവിളക്കുകളുടെ സംഖ്യയും മറ്റും വർദ്ധി

---

* പഞ്ചകല്യാണിയുടെ ഒരു ഓമനപ്പേരാണിതു്. മിസ്റ്റർ കല്ലൻ തിരുവനന്തപുരത്തുവച്ചു പഞ്ചകല്യാണിയെ ലേലംചെയ്തിച്ച അവസരത്തിൽ മെത്രാപ്പോലീത്തായ്ക്കുവേണ്ടി അന്നു ലേലത്തിൽ വിളികേട്ടതു റസിഡൻസി ഫെഡ്റ്റെർ ആയിരുന്നു. മിസ്റ്റർ കല്ലന്റെ ഒരു മേനാവും മെത്രാപ്പോലീത്താ ലേലത്തിൽ പിടിക്കയുണ്ടായി. ഇതു് ഇപ്പോൾ കോട്ടയം പഴയ സിമ്മനാരിയിൽ ഇരിപ്പുണ്ടു്. മെത്രാപ്പോലീത്താ പഞ്ചകല്യാണിക്കു പ്രധാനമായി കൊടുത്തുവന്ന ആഹാരം വട്ടയപ്പം ആയിരുന്നു.

പ്പിച്ച തങ്ങളുടെ കപ്പോളത്തെ കൂടുതൽ മനോഹരമാക്കി തിരുമനസ്സിലേ വരവും കാത്തു നിൽക്കുകയാണ്.

പെരുമ്പടപ്പു രാജവംശത്തിലേ കിരീടാവകാശിയായ ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ഒരു ധീരനും വലിയൊരാത്മാഭിമാനിയും മാമൂലാചാരാനുഷ്ഠാനപ്രസക്തനുമായിരുന്നുവെന്നുള്ളതു പ്രസിദ്ധമാണ്. മിക്കവാറും കോവിലകത്തിനുള്ളിൽ മാത്രം കഴിച്ചുകൂട്ടിയിരുന്ന അവിടത്തേക്ക്, ആ കാലത്തു രാജ്യവാസികളുടെ സാമുദായികാചാരങ്ങളേ സംബന്ധിച്ചോ, അവരുടെ മാതൃപക്ഷന്മാരുടെ ജീവിതരീതികളെപ്പറ്റിയോ വേണ്ടിടത്തോളം ജ്ഞാനമുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നതൊന്നു പറയാം. അതുകൊണ്ടായിരിക്കണം മൂന്നോ നാലോ ദിവസം കൊണ്ടുതീരുന്ന ചെമ്പുറപ്പാടുപോലും സവാരി എഴുന്നള്ളി മടങ്ങിവരുന്നതുവരെ മിക്കവാറും കോവിലകത്തിനുള്ളിൽത്തന്നെയായിരിക്കും കഴിച്ചുകൂട്ടാറുള്ളതു്. സവാരി എഴുന്നള്ളുന്ന സന്ദർഭങ്ങളിൽ അങ്ങാടികളിലുള്ള നസ്രാണികളെല്ലാവരും എഴുന്നേറ്റുനിന്നു തിരുമേനിയെ അഞ്ജലിനമസ്കാരം ചെയ്യുക സാധാരണമാണ്. കൊച്ചി വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടോ, പ്രായംകൂടിയ അമ്മതമ്പുരാക്കന്മാരിൽ ആരെങ്കിലുമോ അല്ലാതെ മറ്റാരുംതന്നെ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ തിരുമനസ്സിലേ സവാരിക്കെതിരായി വാഹനങ്ങളെ നയിക്കുമാറുണ്ടായിരുന്നില്ല. പല്ലക്കിലോ, മേനാവിലോ, കുതിരപ്പുറത്തോ കയറി വരുന്ന ബഹുമാന്യനായ ഏതൊരു പ്രജതന്നെയായിരുന്നാലും ഒരു വെള്ളക്കുതിരപ്പുറത്തു കയറി, അധികാരമുദ്രധരിച്ച രണ്ടു ഹരിക്കാരന്മാരാൽ അനുഗതനായി സവാരിയെഴുന്നള്ളുന്ന ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേ തിരുമേനി ദൂരത്തു കണ്ടുകൂട്ടുമ്പോൾത്തന്നെ വാഹനങ്ങളെ വശങ്ങളിലേക്ക് ഒഴിച്ചുമാറ്റിട്ട് തൽക്ഷണം താഴത്തിറങ്ങി താണുവണങ്ങി നിൽക്കയും, എഴുന്നള്ളിക്കഴിഞ്ഞശേഷം മാത്രം വാഹനങ്ങളെ നയിക്കയുമാണു ചെയ്തിരുന്നതു. തിരുമനസ്സിലേ സവാരിഎഴുന്നള്ളത്തിൽ ഏതെങ്കിലുംവിധത്തിലുള്ള വാഹനങ്ങളോ ഘോഷയാത്രകളോ എതിരേ വന്നു തിരുമേനിക്ക് അസഹ്യമുണ്ടാകാതിരിപ്പാൻ ഒരു വെള്ളിഞ്ഞാടിക്കാരൻ സവാരിക്കു കുറേ ദൂരം മുമ്പിലായി നടന്നു, വിവരം ജനങ്ങളെ തെര്യപ്പെടുത്തുന്നതും സാധാരണമായിരുന്നു. ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമേനിയെപ്പറ്റി എല്ലാവർക്കുംതന്നെ വലിയ ഭയമായിരുന്നതിനാൽ

ആരും കണ്ടതൽക്കുടാതെ അവിടത്തെ സവാരിയെ അഭിമുഖീകരിപ്പാൻ ഉദ്യമിക്കുമായിരുന്നില്ല.

തുപ്പുണിത്തുറ വിഷ്ണുക്ഷേത്രത്തിലെ ശ്രീകോവിൽ തുടങ്ങിയുള്ള പ്രതിഷ്ഠാവിഗ്രഹങ്ങളുടെ ശിരോതലത്തിൽ തിളങ്ങുന്ന പൊൻതാഴികക്കുടങ്ങളും, വടക്കും പടിഞ്ഞാറുമുള്ള വമ്പിച്ച കമ്പോളങ്ങളിലെ നസ്രാണിനികേതനങ്ങളുടെ പുരോഭാഗങ്ങളെ അലങ്കരിക്കുന്ന ദീപജാലങ്ങളും, അസ്തഗിരിപ്പുറപ്പിൽ തങ്കത്തുവൽ വിതിത്തുനിൽക്കുന്ന കനകമരാളത്തരുണിയുടെ ചെംതുചിറകിൻകീഴിൽനിന്നു ചിരിഞ്ഞു മറിനിൽക്കുന്ന സപ്തപ്രകാശകിരണങ്ങളായി അവിടവിടെ പരിലസിക്കുന്നു. പടിഞ്ഞാറേക്കോട്ടവാതിലിന്റെ പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തായി തെക്കുവടക്കു കിടക്കുന്ന വിസ്തൃതമായ ജലാശയത്തിൽ തട്ടിപ്പറപ്പെടുന്ന മന്ദവായുവും ഒരു സൂക്ഷ്മസ്വരസംഗീതത്തെ ഘോഷിക്കുടി കിഴക്കോട്ടു വ്യാപിക്കുന്നു. കേരളീയ ക്രിസ്ത്യാനിസമുദായത്തിന്റെ പരമാധ്യക്ഷഗുരുവായ മാർ മത്തായിസ്ത്താനാസ്യാസുമെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സിലേ സവാരിഎഴുന്നള്ളത്തും വടക്കേക്കമ്പോളം തെക്കോട്ടുതിരിഞ്ഞു മദ്ധ്യകേന്ദ്രത്തിലെത്തി. അന്നേരം രാവിലെ പഞ്ചകല്യാണിയുടെ മഹാശീഘ്രശ്വാസമനം കണ്ടു് അത്ഭുതപരവശരായിത്തീർന്ന ജനസമൂഹം മുഴുവൻ ഇപ്പോൾ അവളുടെ മനോഹരമായ മന്ദഗമനം അത്യന്തം കൌതുകത്തോടെ നോക്കിയിരിക്കുമാറു്.

മുൻകാലത്തു നസ്രാണിമെത്രാപ്പോലീത്തന്മാരും അവരുടെ മുൻഗാമികളായ അക്കദയാക്കോന്മാരും പട്ടാളങ്ങളുടെ അകമ്പടിയോടുകൂടി മാത്രമേ പുറത്തിറങ്ങി സഞ്ചരിക്കുക പരിപാടിയായിരുന്നുള്ളു. നസ്രാണിസമുദായത്തിന്റെ വൈദികവും ലൌകികവുമായ (ക്രിമിനൽ ഒഴിച്ചു്) ഭരണംകൂടി അക്കാലത്തു് അക്കദയാക്കോന്മാരിൽ ലയിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ടു പട്ടാളങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കേണ്ടതായ ആവശ്യവും അവക്കുണ്ടായിരുന്നു. ഇതിലേക്കു് ഒരു വലിയകൂട്ടം നസ്രാണിയോദ്ധാക്കളെ അവർ കൂടെത്താമസിപ്പിച്ചിരുന്നു. യുദ്ധകാലത്തു കേരളരാജാക്കന്മാർ അവരവരുടെ സൈന്യസഞ്ചയത്തിൽപ്പെട്ട നസ്രാണിയോദ്ധാക്കൾക്കു പുറമേ അക്കദയാക്കോന്മാരോടുകൂടിയും സൈന്യസഹായം അപേക്ഷിക്കയും അവർ സൈന്യങ്ങളെ അയച്ചുകൊടുക്കയും പതിവായിരുന്നു. എന്നാൽ യുദ്ധാവശ്യത്തിനും പ്രതാപസംരക്ഷണാർത്ഥിനും

ചിൽക്കാലത്തു സൈന്യസംരക്ഷണം അവശ്യമില്ലെന്നായപ്പോൾ ഈസ്റ്റിണിമെത്രാപ്പോലീത്തമാർ ഭടസഞ്ചയത്തിനു പകരം കേവലം അംഗരക്ഷകഭടന്മാരേക്കൊണ്ടു മാത്രം സംതൃപ്തിപ്പെട്ടു. നമ്മുടെ കഥാനായകന്റെ കാലമായപ്പോഴേക്കു ഈ അംഗരക്ഷകഭടന്മാർ കേവലം വെള്ളരിവില്ലുകാരും ശിപായികളുമായി പരിണമിച്ചു. കേരളത്തിൽ യുദ്ധവൃത്തിയും, രാജ്യരക്ഷാപുരുഷത്വവും സൈന്യസമ്പന്നവും ഒരു പ്രത്യേകവർഗ്ഗക്കാരുടെ മാത്രമുള്ളതാണെന്നു വകതിരിവില്ലാത്ത ചിലർ സഹനത്തും അസഹനത്തും പെരുമ്പറ മുഴക്കുവാനുള്ള ഇക്കാലത്തു മേല്പറഞ്ഞവയുടെ വിശ്വസ്തതയെ തെളിയിപ്പാൻ അല്പം ചരിത്രരേഖകൾ മാത്രമെങ്കിലും ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതു് ആവശ്യമാണെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

"സുറിയാനിമെത്രാനു് ആത്മീയവും, ലൌകികവുമായ എല്ലാ അധികാരവും ഉള്ളതാകുന്നു. അവരുടെ ഇടവകയിലെ എല്ലാ വൈദികവും സിവിലുമായ വ്യവഹാരങ്ങളുടെ വിധികർത്താക്കന്മാർ അവർതന്നെയായിരുന്നു. അവരുടെ പദവികൾമൂലം ഹിന്തുരാജാക്കന്മാർക്കും വിധികർത്താക്കന്മാർക്കും അവരുടെ കാര്യങ്ങളിൽ പ്രവേശിപ്പാൻ പാടില്ല. എന്നാൽ ക്രിമിനൽക്കേസുകളിൽ പ്രവേശിക്കാം. സുറിയാനിക്കാർ രാജാക്കന്മാർക്കു നികുതികൊടുക്കുന്നതിനും പുറമേ യുദ്ധമുണ്ടാകുമ്പോൾ കുറേ പട്ടാളങ്ങളേയും അയച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതാകുന്നു. പുരുഷന്മാർ എല്ലായ്പോഴും ആയുധപാണികളായിട്ടാണു നടക്കുന്നതു് ഒരു വാളും, പരിചയും കൂടാതെ അവരെ പുറത്തു കാണുകയില്ല. എട്ടു വയസ്സു മുതൽ ഇരുപത്തിയഞ്ചു വയസ്സുവരെ അവർ നല്ലപോലെ ആയുധാഭ്യാസം ചെയ്യുന്നു. ഇവർ നല്ല നായാട്ടുകാരും യോദ്ധാക്കളുമാകുന്നു. ഒരു ഹിന്തുരാജാവിനെപ്പറ്റിയുള്ള ഭയവും വിലയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാട്ടിലുള്ള ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ എണ്ണത്തെ അശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ നിലയും എല്ലുകാര്യത്തിലും ഇവർ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന വിശ്വസ്തത,സത്യസന്ധത എന്നിവയാലും ഇവർ ഹിന്തുരാജാക്കന്മാരാൽ മാനിച്ചു രക്ഷിക്കപ്പെട്ടുപോരുന്നു. മലയാളചക്രവർത്തിയായ ചേരമാൻപെരുമാൾ ഇവർക്കു കൊടുത്തിട്ടുള്ള പദവികളാൽ ഇവർ നാട്ടിലെ പ്രഭുക്കന്മാരായ നായന്മാരേക്കാൾ ഉന്നതിയിലിരിക്കുന്നു. രാജാക്കന്മാർ പോലും ബഹുമാനിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണവർഗ്ഗം മാത്രമേ ഇവരേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠന്മാരായി ഗണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളൂ. നാട്ടി

ലെ നിയമം അനുസരിച്ചു തട്ടാൻ, അശാരി, മൂശാരി കൊല്ലൻ ഈ വർഗ്ഗക്കാരുടെ രക്ഷാനാഥന്മാർ ക്രിസ്ത്യാനികളാണ്. ചാന്നാൻ, ഈഴവർ ഇവരും ഇവർക്കു കീഴുള്ള പണിക്കാരാണ്. മുൻ പറഞ്ഞ വർഗ്ഗക്കാരിൽ ആരെങ്കിലും വല്ലവരും ഉപദ്രവിക്കുന്നതായാൽ അവർ ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ അടുക്കൽ സങ്കടം പറയുകയും, അവർ അതിനു പ്രതിവിധി നിശ്ചയിക്കയും ചെയ്യുന്നു. . . . അവരുടെ അവസ്ഥയെ സൂക്ഷിക്കുന്നതിനായി അവർ താണജാതിക്കാരേയും നായന്മാരേയും തൊടാതിരിക്കുന്നു. വഴിമേൽ വഴിയോട്ടം ഇവർക്ക് പതിവാണ്. നായന്മാരും മാറിക്കൊടുക്കണം; അല്ലാത്തപക്ഷം ഉടൻ അവരെ കൊല്ലുന്നതിനു ഇവർക്ക് അധികാരമുള്ളതാണ്. . . . ഈ പദവിയെ നായന്മാർക്കു അനുവദിച്ചുകൊടുക്കണമെന്നു കഴിഞ്ഞ നൂറ്റാണ്ടിൽ പറവൂർ രാജാവു വിചാരിച്ചുവെങ്കിലും ക്രിസ്ത്യാനികൾ ഒരുമിച്ചു യുദ്ധത്തിനു ഒരുങ്ങുകയാൽ ആ വിധം ചെയ്യാതെ പൂർവ്വാചാരത്തെത്തന്നെ സ്ഥിരപ്പെടുത്തി." (പോർട്ടുഗീസുകാരുടെ വരവോടുകൂടി നസ്രാണിസമുദായത്തിന്റെ സ്ഥിതിനോട്ടു കണ്ടറിഞ്ഞ ലാക്രൂസ് എന്ന ചരിത്രകാരന്റെ വസ്തുതയെ അംഗീകരിച്ചു കണ്ണൽ മൻസോ മദിരാശിഗവർമ്മെന്റിലേക്കു ചെയ്തിട്ടുള്ള റിപ്പോർട്ട്. proceedings of the C. M. S 1819–1820–പു. 333).

2. "കൊച്ചിരാജാവിനെ അവർ പട്ടാളം കൊണ്ടു സഹായിച്ചു."(The life History of missionaries written by Bishop Middleton Vol. 3 p. 54, 55.)

"സുറിയാനിക്കാർ തങ്ങളുടെ ആൺകുട്ടികളെ എട്ടു വയസ്സുമുതൽ ഇരുപത്തഞ്ചു വയസ്സുവരെ ആയുധാഭ്യാസം പരിശീലിപ്പിക്കുന്നു. ഇരുനൂറ്റാണ്ടിൽ ചിലപ്പോൾ വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പു പെരുമ്പടപ്പിനു് അൻപതിനായിരം സുറിയാനിയോദ്ധാക്കൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇവർ നാടുവാഴ്ത്തിന്റെ രക്ഷാകർത്താക്കളുമായിരുന്നു." (ഡൽഹോയസ്സിന്റെ എഴുത്തുകൾക്കുള്ള ഹൌവിന്റെ മറുപടി പുറം–196).

"ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും ആയുധം ധരിക്കുന്നതിനു് അവകാശമുണ്ടായിരുന്നു. അവർ നായന്മാരോടൊന്നിച്ചു നിന്നു പൊരുതുകയും ചെയ്തിരുന്നു. അവർക്കും പാരമ്പര്യവഴിക്കുള്ള സ്വന്തം കളരിപ്പണിക്കരമ്മാരുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ നായന്മാരും ക്രിസ്ത്യാനികളും ഈ കാര്യത്തിൽ വലിയ അകൽച്ച ഒന്നും കാ

ണിച്ചിരുന്നില്ല. നായർ പണിക്കരന്മാർക്ക് ക്രിസ്ത്യാനി ശിഷ്യന്മാരും ക്രിസ്ത്യാനിപ്പണിക്കരന്മാർക്ക് നായർ ശിഷ്യന്മാരുമുണ്ടായിരുന്നു." (കൊച്ചി സ്റ്റേറ്റുമേനുവൽ. സി. അച്യുതമേനോൻ പുറം 84).

"കൊച്ചീരാജാവിന്റെ കല്പനയ്ക്ക് ഉദ്ദേശം അൻപതിനായിരം സുറിയാനിക്രിസ്ത്യാനികളോളം യുദ്ധ സന്നദ്ധരായി ആയുധങ്ങളോടുകൂടി പുറപ്പെട്ടുവാൻ സാധിച്ചിരുന്നു." (കൊച്ചി രാജ്യചരിത്രം ഒന്നാംഭാഗം. കെ. പി പത്മനാഭമേനോൻ ബി. ഏ. ബി. എൽ. പുറം. 85).

"മലയാളമെത്രാപ്പോലീത്തന്മാരുടെ വരവിനെ നിരോധിക്കുവാൻ മാപ്പിളപ്പായുടെ കല്പനയുണ്ടായിരുന്നു. അതനുസരിച്ച് അറബ്ബി എന്ന മെത്രാനെ പറങ്കികൾ വഴിക്കു വച്ചു തടഞ്ഞുപിടിച്ചു തടവിൽ പാർപ്പിച്ചപ്പോൾ ഇരുപത്തഞ്ചായിരം സുറിയാനിക്കാർ അന്നു കൊച്ചിരാജ്യം വാണിരുന്ന അമ്മതമ്പുരാന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി പറങ്കികളോടു യുദ്ധം ചെയ്തു." (അപ്പൻ തമ്പുരാന്റെ കൊച്ചി രാജ്യചരിത്രം).

"പുരാതനകാലത്തു ഹൈന്ദവരാജാക്കന്മാർ സുറിയാനിക്കാർക്കു കൊടുത്തിട്ടുള്ള സ്ഥാനമാനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചു നാം ഇതിനു മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. എന്നാൽ അവർ സാമൂഹ്യമായ നിലയിൽ ശ്രേഷ്ഠപദത്തെ പ്രാപിച്ചിരുന്നുവെന്നു മാത്രമല്ല രാജാക്കന്മാരുടെ അംഗരക്ഷകന്മാരുടെ ഒരംശം എന്നു ബഹുമതിയേയും സ്വഥാ അർഹിക്കുകൂടി ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. (ഷെഡ് ഗർതേഷ്ന്റെ ദക്ഷിണേന്ത്യയിലെ ജാതികളും വർണ്ണങ്ങളും വാല്യം. VI. p. p. 46,47) പുരാതനസ്യാനികളിൽ പലരും ആയുധവിദ്യപരിശീലിച്ചവരായിരുന്നു. കാലാന്തരത്തിൽ അവർ രാജാക്കന്മാരുടെ രക്ഷിവർഗ്ഗങ്ങളും രാജ്യത്തെ സൂക്ഷിക്കുന്ന സൈനികന്മാരുമായി നിയമിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു." [പി. ശങ്കുണ്ണിമേനവന്റെ തിരുവിതാംകൂർ ചരിത്രം പുറം 91].

"സുറിയാനിക്കാർ എട്ടുവയസ്സുമുതൽ ആയുധാഭ്യാസം ചെയ്യുന്നു. ഇതിനായി അവരുടെ ദേഹം എണ്ണതേച്ചു ഉഴിഞ്ഞു മയപ്പെടുത്തുന്നു. ഇങ്ങനെ ഇരുപത്തഞ്ചു വയസ്സുവരെ അഭ്യസിക്കുന്നുണ്ട്. സാധാരണ പുറത്തു സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ ഉറയില്ലാത്ത വാളും ഇടത്തുകൈയിൽ പരിചയുംപിടിച്ചിരിക്കും. ചിലർ തോ

ക്കുകളും കൊണ്ടു നടക്കാറുണ്ട്. എല്ലായ്പ്പോഴും ആയുധം ധരിച്ചു നടക്കുന്നു എങ്കിലും, അവർ ശാന്തശീലരാണ്". (History of Christianity in India Vol. 1 p. 317).

"മയോഗ്യന്മാരായ രാജാക്കന്മാർ തങ്ങളുടെ രാജ്യത്തു നിവസിക്കുന്നവരായ ഈ ക്രിസ്ത്യാനികളെ വളരെ മേന്മയായി കരുതിപ്പോരുന്നു. അവർ അന്യരാജ്യങ്ങളുമായുള്ള കച്ചവടം, നാട്ടിൽ സൈന്യസേവനം മുതലായ ഉൽകൃഷ്ടജീവിതവൃത്തികളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരുന്നു. Barretto Relatione Delle Missionei 1645—p. 20).

"കൊച്ചീരാജാവു യുദ്ധകാലങ്ങളിൽ പടവെടി മുപ്പിളക്രൂട്ടരോടും—
യുൾപ്പെടുന്നു യിശ്ശ്മോടേറ്റവധികമിരുപുറ
കാരുമോത്താത്തിട്ടുന്നു.
മെച്ചംകാട്ടുന്ന തിയപ്പടയൊട്ട പൊരുതിട്ടുനസ്രാണിവഷ്ം
കയ്യുംകൊണ്ടുവെട്ടപ്പടയൊട്ടപറവൂർക്കാരിരാ നേരിട്ടുന്നു."

[കൊച്ചീരാജാവും സാമൂതിരിയും തമ്മിൽ നടത്തിയ ഒരു വലിയ യുദ്ധത്തെ ആസ്പദമാക്കി കേരളചരിത്രപണ്ഡിതനായ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു രചിച്ചിട്ടുള്ള വിക്രമവിജയം നാടകം പുറം 73. ഇതിൽ കാണുന്ന യുദ്ധസമയത്തു നസ്രാണികളും കൊച്ചീരാജാവിന്റെ സൈന്യങ്ങളാണ്".]

പോർട്ടുഗീസുകാർ കേരളത്തിൽ കാൽവയ്ക്കുന്നതിനു മുമ്പു കേരളീയനസ്രാണികളുടെ സ്ഥിതിഗതികൾ എന്തൊക്കെയായിരുന്നുവെന്നുള്ളതിനെ തെളിയിക്കുന്ന ഒരു വിലയേറിയ ലക്ഷ്യമാണു പ്രസിദ്ധ ചരിത്രകാരനായ ഗിബ്ബണിന്റെ പ്രസ്താവന. ഗിബ്ബൺ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു:— "അയുധാഭ്യാസത്തിലും കലാവിദ്യകളിലും പക്ഷെ, സഞ്ചാരനിഷ്ണയിലും അവർ [സുറിയാനിക്രിസ്ത്യാനികൾ] ഹിന്ദുസ്ഥാനത്തിലെ സ്വദേശികളേക്കാൾ ഉൽകർഷം പ്രാപിച്ചവർ ആയിരുന്നു. അവരുടെ കൃഷിക്കാർ തെങ്ങുകൃഷി ചെയ്യുവാനും. അവരുടെ പടയാളികൾ കലിനന്മാരായ നായന്മാരേക്കാൾ മുമ്പന്മാരായിരുന്നു. കൊച്ചിരാജാവും സാമൂതിരിപ്പാടും ഭയംകൊണ്ടോ ഉപകാരസ്മരണകൊണ്ടോ അവരുടെ പാരമ്പര്യപദവികളെ ബഹുമാനിച്ചുപോന്നിരുന്നു." (Decline and fall Vol. 3 p 357, Standard British classics Edition)

"പടകികളുടെ കീഴിൽ ഏതാനും നായന്മാരും നാട്ടുപ്രമാണികളും ഭടന്മാരായിട്ടുണ്ടായിരുന്നു." (കൊച്ചി സ്റ്റേറ്റ് മാന്വൽ പുറം 108)

"അൽബുക്കർക്കിയോ ഫ്രണാണ്ടസ് ചാലി" എന്ന പേരായ (പറങ്കിനാട്ടിലെ പേരാണിയൂ) മാത്തോമ്മാ ക്രിസ്ത്യാനി പോർട്ടുഗീസുകാരുടെ കീഴിൽ വളരെ നാൾ ഉദ്യോഗം വഹിച്ചശേഷം പ്രധാന സേനാനായകനായിത്തീരുകയും നൈറ്റ് ഓഫ് ദി മിലിട്ടറി ഓർഡർ ഓഫ് ക്രൈസ്റ്റ് എന്ന ഉന്നതബിരുദം പോർട്ടുഗൽരാജാവിൽനിന്നു സ്വീകരിക്കയും 1571-ൽ നടന്നതായ ഒരു യുദ്ധത്തിൽ മരിച്ചുപോകയാൽ രാജകീയശവസംസ്കാരം അർഹിക്കയും ചെയ്തു. (Hist. of B. India by W. W. Hunter p' 163)

പീമെൻറോ എന്ന ജസ്വിട്ടുപാതി 1559-ൽ പോർട്ടുഗീസ് ജനറാലിനയച്ച ഒരു കത്തിൽ "മാത്തോമ്മാ ക്രിസ്ത്യാനികളിൽ നിന്ന് ഒരേസമയം മുപ്പതിനായിരം ഭടന്മാരെ എടുക്കാമെന്നു" പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. "മാത്തോമ്മാ ക്രിസ്ത്യാനികൾ മല്ലാളത്തേക്കും ധീരന്മാരും സമർത്ഥന്മാരുമായ യോദ്ധാക്കളാകുന്നു" എന്നു വേറൊരു ചരിത്രകാരൻ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഫ്രാൻസിസ് ഡേയ് എന്ന പ്രകാരം പ്രസ്താവിക്കുന്നു:—പ്രസ്തുത കാലത്തു ശൂദ്രരേയോ, നായന്മാരെയോ ഒരിക്കലും തൊട്ടു കൂടുന്നില്ല. അവരുടെ ശ്രേഷ്ഠതയെ അംഗീകരിക്കുന്നതിനു മേല്പറഞ്ഞ ജാതികളിൽ ആരെങ്കിലും വിസമ്മതിക്കുന്നപക്ഷം അവരെ തൽക്ഷണം കൊന്നുകളയുന്നതിനു ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കു അധികാരമുണ്ടായിരുന്നു. യുദ്ധന്മാരെ ഒഴിച്ചാൽ ബ്രാഹ്മണർക്കും സ്ത്രീയാനികൾക്കും മാത്രമേ അറവാതിലിനു നേരെ മേൽക്കൂടത്തു പടിപ്പുര പണി ചെയ്യിക്കുന്നതിനും ആനപ്പുറത്തു സവാരിചെയ്യുന്നതിനും രാജസന്നിധിയിൽ എന്നല്ല തൽപ്രതിപുരുഷന്മാരുടെ നിലയിൽ ഒരേ പരവതാനിയിൽതന്നെ ഇരിക്കുന്നതിനും അവകാശമുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ." (Land of the perumals ch vi p, p 219, 220) ഇതുപോലെ വളരെ രേഖകൾ ഉദ്ധരിപ്പാനുണ്ട്. തൽക്കാലം കൈക്കുള്ളവ മാത്രമാണ് മേൽ ചേർത്തിട്ടുള്ളതു.

പഞ്ചകല്യാണി മദ്ധ്യകേന്ദ്രത്തിൽ എത്തി പടിഞ്ഞാറോട്ടു തിരിയുന്നതായ സന്ദർഭത്തിൽ പെരുമ്പടപ്പു ഇളമ്പ്രൊമാടുടെ വെള്ളക്കുതിര (ഗൌണ്ഡറാം എന്നു ഗ്രൂപ്പർ) തുപ്പുന്നു

9926
ഗ്രന്ഥശാല

തൃക്കുറ വിഷ്ണുക്ഷേത്രത്തിന്റെ കിഴക്കേ ഗോപുരവാതിലിന്റെ കിഴക്കുവശത്തുനിന്നു കിഴക്കോട്ടു കനകക്കുന്നുബംഗ്ലാവിലേക്കു നീണ്ടുപോവുന്ന കോവിലകം കനകക്കുന്നുറോഡിൽ, ആറണാകുളം തൃപ്പൂണിത്തുററോഡ് സന്ധിക്കുന്ന നാൽക്കവലയ്ക്കലെത്തി നേരെ കിഴക്കോട്ടു നടയായി. സവാരി പുറപ്പെട്ട അവസരത്തിൽ ചില ദുർന്നിമിത്തങ്ങൾ ദർശിച്ചതായി തിരുമനസ്സിലേക്കു തോന്നിയെങ്കിലും, അവ ദുർന്നിമിത്തങ്ങളാണോ അല്ലയോ എന്നുള്ള സംശയത്തിൽ തൽക്ഷണം ഒരു തീരുമാനം ചെയ്യാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അശക്തനായി ഭവിച്ചു. അതിനാൽ കുറച്ചകലത്തിലായി നടക്കുന്ന വെള്ളിത്തടിക്കാരനോടു് റോഡിന്റെ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളിലും നല്ലതിൻവണ്ണം നോക്കി കരുതിപ്പോകുന്നതിനു് ആജ്ഞാപിച്ചിട്ടു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ഗൌണ്ഡറാമിനെ സാധാരണ നടയിൽ മുമ്പോട്ടു വിട്ടു. കുറച്ചു സമയത്തിനുള്ളിൽ സവാരിഎഴുന്നള്ളത്തു കിഴക്കേ കോട്ടവാതിൽ കടന്നു പടിഞ്ഞാറേ കമ്പോളത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറേ നാൽക്കവലയിൽ എത്തി. ദുർന്നിമിത്തശങ്കമൂലം കനകക്കുന്നുഭാഗത്തേക്കു പോകാതെ സവാരി നേരെ വടക്കേ കോട്ടയ്ക്കായ്ക്കലെത്താണെന്നു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഇതിനിടയ്ക്കു വിചാരിച്ചുവെങ്കിലും വെള്ളിത്തടിക്കാരൻ നാൽക്കവല വിട്ടു മുന്നോട്ടു കടന്നുപോയതിനാൽ ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ഗൌണ്ഡറാമിനെ മുന്നോട്ടേക്കു നയിച്ചു.

പെരുമ്പടപ്പുസ്വരൂപത്തിലേ കിരീടാവകാശിയുടെ വെള്ളക്കുതിര പടിഞ്ഞാറേ കമ്പോളത്തിലൂടെ ഒരു അർഥർലോംഗ് തികച്ചും കിഴക്കോട്ടു നടന്നപ്പോൾ, വില്വാർവട്ടംനസ്രാണിരാജസ്വരൂപത്തിലേ നൂപകിരീടത്തിനു് അവകാശം ഏല്പാനുള്ള മലങ്കരനസ്രാണിസമുദായാദ്ധ്യക്ഷൻ മാർ മത്തൂസ് അന്ത്യോസ്യോസുമെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സിലേ പഞ്ചകല്യാണിയുടെ ഉച്ചിയിൽ വിലസുന്നതായ ഒട്ടകപ്പക്ഷിത്തൂവൽ ആകാശമണ്ഡലത്തിൽ ഇളംകാറ്റേറ്റു് ആനന്ദനൃത്തം ചെയ്യുതുടങ്ങി. അങ്ങാടിനിളവേ കത്തിജ്വലിക്കുന്ന സുഗന്ധദീപനിരകളും അനന്യപുരാരാഹിതപുംഗവന്റെ തൃപ്പാദരക്ഷകളെ സ്വശിഖാപിഞ്ഛചലനത്താൽ ആരാധിച്ചു. കമ്പോളത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തു കണ്ടതായ ഈ അലങ്കാരവിശേഷങ്ങളെല്ലാം ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമേനിയുടെ ഹൃദയത്തിൽ ഒരു ചിന്താതന്തു

വിനെ ഓടിപ്പിച്ചു എങ്കിലും അതു നസ്രാണികളുടെ ഏതോ ഒരു വിശേഷതിവസത്തെ ലക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്ന ഒന്നായിരിക്കാമെന്നു സമാധാനിച്ചുകൊണ്ട് അവിടുന്നു ഗൌണ്ഡറാമിനെ അതേ നടയിൽതന്നെ മുന്നോട്ടു വിട്ടു.

അല്പസമയത്തിനുള്ളിൽ, മുഴലവും പറ നും ശോണമേഘവലികളാൽ സംവേഷ്ടിതനായ അസുമയാർജുനദേവൻ, ഏതോ ഒരു മഹേന്ദ്രജാലപ്രയത്നത്താൽ പശ്ചിമപഥം വിട്ടു പൂർവ്വഭൂതലത്തിൽ രഥാരൂഢനായി കൈക്കൊണ്ടതായി ശങ്കജനിക്കുമാറ്, ഇളവെയിൽ തട്ടി തത്തിത്തിളങ്ങുന്നതായ ചെന്നീരാളലോഹ (പുറംകുപ്പായം) യുടെയും വളപ്പടയെ ഒളിഞ്ഞു വിളങ്ങുന്നതായ പട്ടുമുത്തുക്കുടകളുടെയും ശോണദീപ്തിപ്രവാഹത്തിൽ ആപാദമസകം മുങ്ങിപ്പൊങ്ങി മാർ മത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസുത്രോപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സിലേ ധന്യകളേബരം കിഴക്കുഭാഗത്തു സുമാർ ഒരു ഫർലോംഗ് ദൂരത്തിലായി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. ഒന്നാംനോട്ടത്തിൽ അതു കനകക്കുന്നുബംഗ്ലാവിലെത്തീട്ടു കോവിലകത്തേക്കു മടങ്ങി എഴുന്നള്ളുന്ന കൊച്ചി വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ആയിരിക്കാമെന്നു് ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ആദ്യമായി ഊഹിച്ചു. എങ്കിലും ഏതാനും അടികൾ മുമ്പോട്ടു പോയപ്പോഴേക്കു് ആ ഊഹം കേവലം അസ്ഥാനത്താണെന്നു് അവിടേക്കു ബോദ്ധ്യമായി. എന്നാൽ പിന്നെ അതാരായിരിക്കാം. തൃപ്പൂണിത്തുറ രാജധാനിയുമായി ഏകദേശമായിട്ടെങ്കിലും പരിചയമുള്ള ആരൊരുവനായിരുന്നാൽതന്നെയും നാലുമണിക്കു ശേഷം, സവാരി പുറപ്പെട്ടന്നു, തടിച്ചുകൊഴുത്ത ഗൌണ്ഡറാമിന്റെ തുവെള്ളനിറം ദൂരേ കണ്ടുകൂട്ടുമ്പോൾതന്നെ അവർ കഥ ശരിക്കു മനസ്സിലാക്കി താഴത്തിറങ്ങി നിൽക്കുമെന്നുള്ളതു നിശ്ചയമാണെന്നിരിക്കെ, ഒരു മുക്കാൽ ഫർലോംഗ് അഭിമുഖമായി സമീപിച്ചിട്ടുകൂടിയും, വാട്ടാചാരം അനുസരിച്ചു് ഒഴിഞ്ഞുമാറി മറയുകയോ സവാരി നിറുത്തി താഴത്തിറങ്ങി ഓച്ഛാനിച്ചു നിൽക്കയോ ചെയ്യാതെ ലവലേശം ക്രുസലെന്യേ അഹംഭാവപൂർവ്വം കുതിരയെ മുന്നോട്ടു നയിക്കുന്ന ആ ഒരു മനുഷ്യൻ ആരുതന്നെയായിരിക്കണം. പാലിയത്തു വലിയച്ചൻ ആയിരിക്കുമോ? അതാവാൻ തരമില്ല. തൃപ്പേരൂർ വാധ്യാൻനമ്പൂരിയായിരിക്കുമോ? അതുമല്ല. ബ്രിട്ടിഷ് റസിഡെണ്ടു് ആയിരിക്കുമോ? അതുമായില്ല. അ

ദ്ദേഹത്തിന്റെ വേഷമേ ഇങ്ങനെയല്ലല്ലോ. എന്തിനു്; വ
ല്ല അപരാധികൾ അങ്ങനെയുമായിക്കൊള്ളട്ടെ. ശിക്ഷാർ
ഹന്മാരായ അവർ അങ്ങനെയായിരുന്നാലും അ ഉച്ചാർപില
ഷികൾ കൊച്ചീരാജ്യത്തിനു പുറത്തുള്ള വല്ല നികൃഷ്ടബുദ്ധിക
ളോ, അഥവാ രാജസ്ഥാനത്തെ മനഃപൂർവം നിന്ദിക്കുന്ന ഔചി
ത്യബോധം ഇല്ലാത്ത വല്ല ഡംഭികന്മാരോ ആയിരിക്കണമെ
ന്നു് അല്പനേരത്തെ വിചിന്തനത്തിനു ശേഷം തിരുമനസ്സുകൊ
ണ്ടു നിശ്ചയിച്ചു. പക്ഷേ ഗൌണ്ഡരും ഏതാനും അടികൾ മു
ന്നോട്ടു വച്ചപ്പോൾ അതു ഒരു നസ്രാണിവൈദികനായിരിക്കു
ണമെന്നു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു മിക്കവാറും ഊഹിച്ചുകഴിഞ്ഞു.
ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ നേത്രങ്ങൾ കോപകലുഷമായി
ചമഞ്ഞു. അമർഷാധിക്യത്താൽ അവിടുത്തെ പാദതലങ്ങൾ അ
കവടിയിൽ വല്ലാതെ ഉരുമ്മി അമർന്നു. ഏതാനും അടികൾകൂ
ടി ഗൌണ്ഡരും മുമ്പോട്ടു വച്ചപ്പോഴേക്കു് എതിരേ വരുന്ന
ആൾ തലേദിവസം നാട്ടുവഴിയിൽ മലക്കിച്ചു പട്ടണപ്രവേശം
ചെയ്ത ആ ഒരു നസ്രാണിപ്പെരുമ്പോലീത്താ ആയിരിക്കണമെ
ന്നു തിരുമനസ്സിലേക്കു് ഒരു ശങ്ക ജനിച്ചു. ഗൌണ്ഡരും ഒരടി
കൂടി മുമ്പോട്ടു വച്ചു. ഇളയതമ്പുരാൻ ദൃഷ്ടിയുറപ്പിച്ചുനോക്കി.
ഒരടികൂടി വച്ചു ഗൌണ്ഡരും. തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു
കുറേക്കൂടി സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. ലഘുനിൻറെ മനഃസ്വഭാവത്തി
നു വിധേയനായി ഉന്നിയെ കൈകൾ ഉരിക്കുത്തുന്നതിനുള്ള
ഭീരുതയോടുകൂടി അതെ ഉള്ളുകുതിര, നന്നേ അറച്ചറച്ചു് ഒര
ടി മുമ്പോട്ടു വച്ചു. ഒന്നുകൂടി വച്ചു. പിന്നെയും വച്ചു. പിന്നും
വച്ചു. അഞ്ചടിയായി. ആറടിയായി. ഏഴടിയായി. എട്ടാമത്തെ
തായി. തൽക്ഷണം അത്യഗാധമായ ഒരു അറുകഴിയുടെ വക്ക
ത്തു വച്ചു സ്വജീവനെ അപകടത്തിൽനിന്നു രക്ഷിക്കുന്നതിൽ
പ്രദർശിപ്പിക്കാറുള്ള ശീഘ്രസന്നദ്ധതയോടുകൂടി പെരുമ്പടപ്പു
യവരാജാവു * "ബസ്സ് ബസ്സ്" എന്നു ഉറക്കെ ഉച്ചരിച്ചുകൊ
ണ്ടു ഗൌണ്ഡരാമിന്റെ കടിഞ്ഞാൺ പിന്നോക്കം വലിച്ചു്
ആ അശ്വത്തിന്റെ പുരോഗതിയെ പ്രതിബന്ധിച്ചു. കുറേ ദൂര
ത്തിലായി എതിരേ വരുന്ന പഞ്ചകല്യാണിയുടെ ശിരസ്സിൽ
മിനുമിനുങ്ങി മിന്നുന്ന സ്വർണ്ണകിരീടം കണ്ടതോടെ ഇളയതമ്പു
രാൻ തിരുമനസ്സിലെ നേത്രപുടങ്ങൾ വല്ലാതെ പുകഞ്ഞുതുടങ്ങി.

യുവരാജാവു തിരുമനസ്സു കൊണ്ടായ ഈ അശങ്കകൾ എല്ലാംതന്നെ വെള്ളിത്തടിക്കാരനായി. എതിരേ വരുന്ന ആൾ കൊച്ചിരാജകുടുംബത്തിൽപ്പെട്ടവരോ ബ്രിട്ടീഷ് റസിഡണ്ടോ അല്ലെന്നു ഉറപ്പുവന്ന മാത്രയിൽ അയാൾ ആ വെള്ളിത്തടി ആകാശമണ്ഡലത്തിലേക്കു് ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു് അതിവേഗത്തിൽ മുന്നോട്ടു പാഞ്ഞു. ജനത്തിരക്കു കുറഞ്ഞതായ രാജവീഥിയിലൂടെ അത്യായസംഭ്രമത്തോടും അസഹിഷ്ണുതയോടുംകൂടി മുന്നോട്ടേക്കു പാഞ്ഞുവരുന്ന വെള്ളിത്തടിക്കാരനേയും, പടിഞ്ഞാറായി കുറച്ചകലത്തിൽ അശ്വാരൂഢനായി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട ശ്രേഷ്ഠാകാരത്തേയും കണ്ടപ്പോൾത്തന്നെ എതിരെ വരുന്ന ആൾ കൊച്ചിരാജകുടുംബത്തിൽപ്പെട്ട ആരെങ്കിലും ആയിരിക്കണമെന്നും, വെള്ളിത്തടിക്കാരൻ ആ മാന്യപുരുഷന്റെ നിർദ്ദേശാനുസാരം, തന്റെ പുരോഗമനത്തെ തടയുന്നതിനായി സമീപത്തേക്കു പാഞ്ഞുവരികയാണെന്നും, മെത്രാപ്പോലീത്തായ്ക്കു മനസ്സിലായി. പ്രകൃത്യാ ധീരനായ അദ്ദേഹം അരകാര്യമേ ശ്രദ്ധിക്കയുണ്ടായില്ല. തിരുമനസ്സുകൊണ്ടാവട്ടെ തിരുവിതാംകൂർ, കൊച്ചി, മലബാർ എന്നീ മൂന്നു മഹാസംസ്ഥാനങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ടതായ മലങ്കരനാട്ടിൽ, ആയിരത്തെണ്ണൂറിലധികം വർഷക്കാലമായി സ്വദേശചരിത്രകാരന്മാരുടേയും, അസംഖ്യം പാശ്ചാത്യചരിത്രകാരന്മാരുടേയും അനന്യസാധാരണമായ പ്രശംസാപരമ്പരകൾക്കും അഭ്യുദയാഭിനന്ദനങ്ങൾക്കും പാത്രീഭവിച്ചു യശസ്സുനേടിക്കൊണ്ടും, വാണിജ്യദൈവദഗ്ധ്യംകൊണ്ടും പരമൈശ്വര്യപ്രഭുതിമയോടുകൂടി പരന്നുവളർന്നുകിടക്കുന്ന ചരിത്രപ്രഖ്യാതമായ കേരളീയ പൌരസ്ത്യ സെന്തോമസ്സ് ക്രിസ്ത്യൻ മഹാസമുദായത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം നസ്രാണിസമുദായപരമാധ്യക്ഷൻ, സംസ്ഥാനവൈദികമഹാചാര്യൻ, എന്നീ പ്രശസ്തപദവികളിൽ കേവലം ലൌകികാധികാരിയായ ഒരു സാമന്തരാജാവിന്റെ വെള്ളിത്തടിയെയും ചെങ്കോലിനേയുംകാൾ ഭൂലോകചക്രവർത്തികളും സിംഹാസനസ്ഥരായ ചക്രവർത്തിനിമാരുമെന്നിയും തന്റെ അംശവടിയെ കൃതഹസ്തനായി ബഹുമാനിക്കുന്നതാണെന്നുള്ള ദൃഢവിശ്വാസത്തോടുകൂടി പഞ്ചകല്യാണിയുടെ ലഗാൻ ഇളകി ആ തുരഗവര്യയുടെ നടയെ അല്പമായിട്ടൊന്നു ത്വരിപ്പിച്ചു.

തന്റെ നേരിട്ടുള്ള ചെലവു കണ്ടശേഷവും, എതിർ സവാരിക്കാരൻ കുതിരയെ നിറുത്താതെ അതിന്റെ ഗതിവേഗം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതായിക്കണ്ടപ്പോൾ വെള്ളിത്തടിക്കാരന് എന്തെന്നില്ലാതെ അരിശം മുഴുത്തു. അയാൾ അതിവേഗത്തിൽ മുന്നോട്ടു കുതിച്ചു പഞ്ചകല്യാണിയുടെ സമീപത്തെത്തി അതിന്റെ വെള്ളിക്കടിവാളവയത്തിൽ കടന്നു പിടിച്ചുകൊണ്ട്, "ഉളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടെഴുന്നള്ളുന്നു. ക്ഷണം ഇറങ്ങി മാറിക്കൊള്ളു. വേഗം" എന്നു് അധികാരസ്വരത്തിൽ അരുളപ്പാടു ചെയ്തു. ഉന്നതമായ വൃക്ഷത്തിന്റെ ഉച്ചിയിൽനിന്നു് ഉതിരുന്ന കായ്കനികളിലും, കൊമ്പുകളിലും ശിഖരങ്ങളിലും തട്ടി, മുട്ടി തെറിത്തെറിച്ചു താഴെപ്പതിക്കുന്ന മാതിരി, വെള്ളിത്തടിക്കാരൻ ഈ അരുളപ്പാടു കേട്ടപ്പോൾ മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ കണ്ണുകളിലേക്കു ദൃഷ്ടി പതിച്ച മാത്രയിൽ, ആയുഷ്കാലത്തിൽ ഒരിക്കൽപോലും ഉണ്ടായിട്ടില്ലാത്തവിധം അഗ്നേയമായ ഒരു വിദ്യുൽപ്രവാഹം അയാളുടെ ധമനീസമൂഹത്തിനുള്ളിൽ തടഞ്ഞെന്നപോലെയും, കയറി ഉച്ചി മുതൽ ഉള്ളംകാൽ വരെയുള്ള സപ്തസ്രോതസ്സുകളേയും ഒന്നാകെ സ്തംഭിപ്പിച്ചതുപോലെയും തോന്നി.

അവയെ ആസകലം വല്ലാതെ കുരുക്കി തെറിതെറിപ്പിക്കുന്നതായി അയാൾക്കു് അനുഭവപ്പെടുകയാൽ, ഉളയതമ്പുരാൻ എന്ന മാത്രം ഉരിയാടിട്ടു് ഉത്തരക്ഷണത്തിൽ ഉള്ളുപിടപ്പോടുകൂടി ദൃഷ്ടികളെ ഉപസംഹരിച്ചു ബാക്കി ഭാഗം അമന്യാരുടെ മുഖത്തു നോക്കി ഉച്ചരിപ്പാനായി നാവു പൊന്തിക്കുമ്പോഴേക്കു്, അതു ഗംഭീരാസുരന്റെ സിംഹോഗ്രമുഖത്തു മുച്ചേറിയ രണ്ടു * വളഞ്ഞ വാൾ ഇരുവശത്തേക്കും നീട്ടിവച്ചു

× പുരാതന നസ്രാണികൾ വളഞ്ഞവാളും നായന്മാർ നീണ്ടവാളുമാണു് ഉപയോഗിച്ചു പോന്നതെന്നു് ഒരു പോർട്ടുഗീസുകാരി മദാമ്മ പതിമൂന്നാം ശതാബ്ദത്തിലെ കഥകൾ വിസ്തരിക്കുന്നതായ ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇരവികുത്തനെ കൊട്ടത്തെ ചെപ്പേട്ടിൽ കാണുന്നതായ "കടുത്തുവളഞ്ഞിയം" എന്നതിന്റെ അർത്ഥം വളഞ്ഞവാൾ എന്നാണെന്നു മിസ്റ്റർ സി. അച്യുതമേനവൻ കൊച്ചി സ്റ്റേറ്റുമാന്വലിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. വിചിത്രപ്പണികൾ ഉള്ളതായ വാൾ എന്നു ഹൈക്കോടതി വക്കീൽ മിസ്റ്റർ ഇട്ടിച്ചെറിയയും പ്രസ്താവിക്കു

തുയ ഭാവത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതും തറച്ചു നോട്ടിയിരിക്കുന്ന വിധം, ചുമരിലെഴുന്ന കാരുരുക്കാണി മേൽമീശയുടെ സാന്ദ്രശ്യാമളമായ രൌദ്രകഠോരദീപ്തിയാൽ കരൾപ്പരപ്പു കലങ്ങിമറിഞ്ഞുകുത്തുക ചങ്കു കിടുകിടുപ്പുമൂലം വീക്ഷണഗതി ഭ്രംശിച്ചുപോകുകൊണ്ടു ശേഷിച്ച വാക്യങ്ങൾ അയാൾ സമീപത്തു നിൽപുണ്ടായിരുന്ന വടക്കേത്തലയ്ക്കൽ വല്യിയ വികാരിയോടായി പറഞ്ഞവസാനിപ്പിക്കയാണു ചെയ്തത്.

മെത്രാ—ഉം—അതു്!

വെള്ളിത്തടി—(കടിവാളവളയത്തിൽ ദൃഷ്ടിപതിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു്) ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ വെള്ളിത്തടിക്കുരനാണു്. തിരുമനസ്സിലെ സമ്മതിയെഴുന്നള്ളത്താണെന്നു വിചാരിച്ചു കുതിരപ്പുറത്തുനിന്നിറങ്ങി അല്പനേരത്തേക്കൊന്നു് ഒതുങ്ങി മാറി നിൽക്കണം.

മെത്രാ—ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമേനിയോ, കൊള്ളാം കടന്നുപൊയ്ക്കോള്ളട്ടെ. നമുക്കു യാതൊരു വിരോധവും ഇല്ല.

അമനാദം—റോഡിനു ധാരാളം വീതിയുണ്ടല്ലോ. തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഒരു വശത്തുകൂടി എഴുന്നള്ളിപ്പൊയ്ക്കോള്ളട്ടെ, കുഴപ്പമെന്താണു്. അതിനു് അള്ളേഹത്തിനു വൈമനസ്യമുണ്ടെന്നോ?

വെള്ളിത്തടി—അതേ. ആചാരവും നടപ്പും അനുസരിച്ചു വല്യിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേയും ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമന

നും. "വളഞ്ഞവാൾ അഥവാ കടത്തിലെയും, അതിനുള്ള കച്ചവടക്കുത്തകയും. അവശ്യാചിതമായ യുദ്ധോപകരണങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനും അവയിൽ കച്ചവടം സ്ഥിരപ്പെടുത്തുന്നതിനുമുള്ള അധികാരം" എന്നാണു ഫാദർ ബെസ്സാർഡ് വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുള്ളതു്. എന്നാൽ വിവിധശാസ്ത്രപാരംഗതനായ മിസ്റ്റർ ടി. കെ. ജോസപ്പ് കടത്തുവള്ളിയും എന്നതിനു കടത്തുവാണിജ്യം എന്നാണു് അർത്ഥവിവരണം നൽകിയിരിക്കുന്നതു്. മിസ്റ്റർ ജോസപ്പിന്റെ ഈ പരിഭാഷ ശരിയാണോ എന്നു് അദ്ദേഹം തന്നെ ഒന്നുകൂടി പുനരാലോചന ചെയ്താൽ കൊള്ളാം. ബഥനി മെത്രാൻ മർ ഈവാനിയേസ്സു് എപ്പിസ്കോപ്പായുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വളഞ്ഞവാൾ ഇപ്പോഴും കിടപ്പുണ്ടു്.

സ്സിലേയും, വലിയ അമ്മൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേയും എഴുന്ന
ള്ളത്തിനെതിരായി മേനാവില്ല, പല്ലക്കില്ല, കുതിരപ്പുറത്തു
ആരുംതന്നെ വരിക പതിവില്ല. വരുവാൻ അനുവാദവുമില്ല.

അമനാദാ—അങ്ങനെ എതിരെ എഴുന്നള്ളുവാൻ അവകാ
ശവും അധികാരവും ഉള്ള ഒരാൾ ഇന്ന് ഈ കേരളത്തിലു
ണ്ട്. അദ്ദേഹം നസ്രാണിവർഗ്ഗത്തിന്റെ പുരോഹിതാധ്യക്ഷനാ
വുന്ന മലയാളത്തിന്റെ മെത്രാപ്പോലീത്തായാണ്. അതു് ഈ
തിരുമനസ്സുകൊണ്ടുമാണ്. തിരുമേനിയുടെ എഴുന്നള്ളത്തു,
സവാരിയേ, തങ്ങൾക്കു് അക്ഷേപകരമെന്നു വിചാരിക്കുന്ന
കിരീടാവകാശികളല്ല, രാജാക്കന്മാരല്ല, മഹാരാജാക്കന്മാരല്ല,
ചക്രവർത്തികൾകൂടിയും ഇന്ന് ഈ ഭൂമുഖത്തുണ്ടായിരിക്കയില്ല.
അതിനാൽ അമംഗളസംഭവങ്ങൾക്കൊന്നിനും ഇടയാക്കാതെ
കടിഞ്ഞാണം വിട്ട ക്ഷണം കടന്നു് പൊയ്ക്കൊള്ളണം എന്നു
തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അതാ അവിടെ എഴുന്നള്ളി
നിന്നു മൂക്ഷിയുന്നു.

"കടിഞ്ഞാണം വിട്ട" എന്ന വാക്കുകൾ അമനാദാരുടെ മുഖ
ത്തുനിന്നു പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ മുത്തുക്കുറപ്പൻ പിൻഭാഗത്തുനിന്നു്
ഒരു രണ്ടടി മുമ്പോട്ടു വച്ചതായിക്കണ്ടു മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരു
മനസ്സുകൊണ്ടു ഇടുപ്പാശ്വതലത്തിലേക്കു കടക്കണ്ണയച്ചു് എന്തു
കാട്ടുവാൻ പോവുന്നു എന്നു ശ്വാസനാരുദ്ധമായ ഒരു ഔത്സു
ക്യത്തോടുകൂടി "ഉം—ഠ ഠ ഠ ഠ ഠ ഠ" എന്നൊരു ഘോരഘോഷം
മുഴക്കി ആ കൈത്തരിപ്പെഴുന്ന വെള്ളിവില്ലാകാരനെ തൽക്ഷ
ണം മെയ്യമർച്ചു വരുത്തി.

ആ പൊക്കമേറിയ അശ്വത്തേയും, അതിന്മേൽ അത്യു
ന്നതനായിരിക്കുന്ന അജയ്യവിക്രമപ്രഭാവനും, സർവ്വകർമ്മസംഗ്രാഹി
യുമായ മെത്രാപ്പോലീത്തായേയും, പ്രാഗ്ഭാകാരന്മാരും മഹാപ്ര
ലശാലികളുമായ വില്ലാകാരേയും കമനീയഗാത്രന്മാരായ ശി
വായികളേയും സർവ്വലോകഭീകരവും രാക്ഷസീയഗംഭീരവും അ
ജ്ഞാധീരവും പ്രൗഢരൗദ്രാകൃതവുമായ മുഖസൗഭഗത്തോടു കൂടി
സമീപത്തു വർത്തിക്കുന്ന അമനാദാരേയും കണ്ടപ്പോൾ അന്നു
വെള്ളിഞ്ഞാടിക്കാരന്റെ ധൈര്യം മിക്കവാറും അസ്തമിച്ചുപോയെ
കിലും പെരുമ്പടപ്പുസ്വരൂപരാജാവിന്റെ തിരുമുമ്പിൽ നടപ്പാൻ
അധികാരമുള്ള വെള്ളിഞ്ഞാടിക്കാരനാണു താനെന്നും എതിരാ
ളികൾ ആരുതന്നെയായിരുന്നാലും തന്റെ അന്നദാതാവിന്റെ

MUL
95926

ബഹുമാനാർത്ഥം പ്രവർത്തിക്കുന്നവരാണ് തന്റെ കടമയെന്നു ഉള്ള ഉദ്ബോധനശ്രവണത്തോടുകൂടി അയാൾ വീണ്ടും ധൈര്യമവലംബിച്ചുകൊണ്ട് ആ വെള്ളിത്തടി ഒരിക്കൽക്കൂടി ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു.

"നാട്ടാചാരവും നടപ്പും അനുസരിച്ച് ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ എഴുന്നള്ളത്തിനെ ബഹുമാനിപ്പാൻ നിങ്ങൾ തീർച്ചയായിട്ടും മുമ്പോട്ടുപ്പെട്ടവരല്ലോ. ഇതിനെപ്രതിരോധിപ്പാൻ നിങ്ങൾക്കുള്ള ന്യായങ്ങൾ എന്തുതന്നെ ഉചിതവും യുക്തവുമായിരുന്നാലും അവ ഒന്നുതന്നെ എന്റെ മുതലാളിയും അധികാരത്തെയും നിവർത്തിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ ഒരിക്കലും ഒരു തടസ്സമായിരിപ്പാൻ പാടുള്ളതല്ലാത്തവണ്ണം. എഴുന്നള്ളത്തിനെതിരായി കടന്നുപോകുന്നതിനു പ്രത്യേകമായ മറ്റു അവകാശമുണ്ടെങ്കിൽ അതു രാജസന്നിധിയിൽ അറിയിച്ചു പോരുന്നതു ചെയ്തുകൊള്ളണം. അതിനുമുൻപ് എഴുന്നള്ളത്തിനു തടസ്സം ഉണ്ടാകാതെ തൽക്ഷണം ഇറങ്ങി മാറിക്കൊള്ളണമെന്നു ഞാൻ ഒരിക്കൽക്കൂടി പറയുന്നു."

വെള്ളിത്തടിക്കാരൻ സമീപത്തെത്തിച്ചേർന്നുകൂടിയും, എതിർ സവാരിക്കാരൻ നടപ്പനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിച്ചു കണ്ടതിനാൽ അവർതമ്മിൽ എന്തെങ്കിലും കഠിനമായി വാഗ്വാദം നടത്തുകയാണെന്ന് ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ഊഹിച്ചു പ്രബലതരമായ എന്തെങ്കിലും തടസ്സമാണെങ്കിൽ വെള്ളിത്തടിക്കാരൻ ഉടൻ തന്നെ സമീപിച്ചു മടങ്ങിപ്പോന്നു വിവരം അറിയിക്കേണ്ടതായിരിക്കെ അങ്ങനെ ചെയ്യാതെ സമയം നഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നതിനെപ്പറ്റി തിരുമനസ്സിലേക്ക് എതോന്നില്ലാതെ അരിശം ഉണ്ടായി. അത്യുത്സാഹത്തെപ്രദർശിപ്പിച്ചതിനാൽ അവിടുത്തെ രോഗാനുബന്ധത്തിൽ നിന്നുതിർന്നുപോയ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു പിന്നോട്ടു മുഖം തിരിച്ചു് അല്പം പൊക്കത്തിൽ "കോമി" എന്നു വിളിക്കുകയും "വാൻ" എന്നുരുച്ചുകൊണ്ടു പിമ്പിൽ നിന്നിരുന്ന ഹരിക്കാരിൽ ഒരാൾ ഹൈന്ധവാശ്വത്തിന്റെ പാർശ്വഭാഗത്തേക്കു സമീപിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇളയതമ്പുരാൻ—അവിടെ എന്തോ വിശേഷമുണ്ടു്. ആ അമ്മുണ്ണി, ആ 20പൻ, ആ കഴുത അവിടെനിന്നു പുറപ്പെടുകയായിരിക്കും. കോമി, ക്ഷണം അവിടേക്കു പോയി മെല്ലെ

നോ കത്തനാരോ അരുതെന്നയായിരുന്നാലും, ആ ദ്രോഹിയെ കതിരറപ്പുത്തു നിന്നു താഴത്തിറക്കി വഴി ഒഴിച്ചിട്ടുകൊണ്ടു മടങ്ങിവരും.

കോമി—റാൻ.

അമ്മുണ്ണിക്കു് അസാദ്ധ്യതരമായിത്തീർന്നകാര്യം ഏതുവിധേനയും നിർവ്വഹിച്ചു യുവരാജാവു തിരുമനസ്സിലേ തിരുവുള്ളത്തിനു പാത്രീഭവിക്കണമെന്നായിരുന്ന കോമിയുടെ അന്തരം. അയാൾ അസാമാന്യധീരതയോടുകൂടി അതിവേഗത്തിൽ പഞ്ചകല്യാണിയുടെ സമീപത്തെത്തി. ആ ചെറിയ സംഘത്തെ ഒന്നു നോക്കിച്ചു നോക്കിയതുമാത്രമേയുള്ളു, മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നിന്നു നിർഗ്ഗളമായി പുറപ്പെട്ട നിശിതവജ്രസൂചീസഹസ്രങ്ങൾ അയാൾ തെല്ലൊന്നമ്പരക്കുകയും, അമനാദാരുടെ ന്യസിംഹരൂപം കണ്ടു വല്ലാതെ ഞെട്ടിപ്പിടയുകയും ചെയ്തു. ആ ചെറിയ സംഘത്തെ സംബന്ധിച്ചു തന്റെ തിരുമേനിയുടെ തിരുമുഖത്തുനിന്നു് ഉത്ഗളിച്ചതായ ആജ്ഞാപനം മുഴുവൻ അക്ഷരംപ്രതി അനുഷ്ഠിക്കുമെന്നതു് അവർ ആരൊക്കെയാണെന്നു് അറിയുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കുതന്നെ സംതൃപ്തജനകവും, ബഹുമാനകരവുമായിരിക്കുമോ എന്നൊരു സംശയം, മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെയും പരിജനങ്ങളുടെയും വേഷഭ്രഷ്ടഭാവാദികൾ കണ്ടതോടെ ഹരിക്കുരന്റെ ഉള്ളിൽ കടന്നുകൂടി. മാത്രമല്ല, ഈതിർ യാത്രക്കാരേ റാറിശരിക്കു് അറിഞ്ഞുകൊണ്ടുതന്നെയാണോ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കല്പനയരുളിയതെന്നും അയാൾ ശങ്കിച്ചു. ഏതെങ്കിലും വിവരം ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേ തിരുമനസ്സണത്തിച്ചിട്ടു് അവിടുത്തേ കല്പന അനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്നതു് എല്ലാംകൊണ്ടും ഉത്തമമായിരിക്കും എന്നു് രാജഭൃത്യന്മാർ ഇരുവരും യോജിച്ചു നിശ്ചയിച്ച വിവരം അമനാദാരെ അറിയിച്ചു. "ഇപ്പോലെ ചെയ്യാം. പക്ഷേ ഇളയതമ്പുരാൻ അനുഗ്രഹിക്കുന്ന വിധത്തിൽ കാര്യം നടക്കുകയില്ലെന്നുമാത്രം അറിഞ്ഞിരിക്കണം" എന്നായിരുന്നു അമനാദാർ ഇതിനു പറഞ്ഞ മറുപടി. മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഇരുവശത്തുമുള്ള നസ്രാണിഗ്രഹങ്ങളുടെ മുൻതണ്ണകളിൽ നിരന്നു കത്തുന്ന ദിവസമൂഹത്തിന്റെ നേരെ അമനാദാരുടെ ദൃഷ്ടികളെ നേത്രജ്വലനിർദ്ദേശത്താൽ അനുയിച്ചിച്ചിട്ടു തൃക്കൈയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന ചൂര

ൽവടിപടിഞ്ഞാറോട്ട് അഭിമുഖീകരിക്കത്തക്കവണ്ണം പഞ്ചകല്യാണിയുടെ ഉച്ചിയിൽ നിവൃത്തിവിട്ടുള്ള സ്വർഗ്ഗരിശിന്റെ മുകളിലായി വച്ചു. മാർ തൊമ്മസ് അത്താനാസ്യോസും മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സിലെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള അത്മായപ്രമുഖരും അഗ്നിപരീക്ഷയിൽ നിന്നും അപ്പോസ്തലീയ വചനത്തിൽ നിന്നും അവിടുത്തെ അശയപ്രചാരകരെ വിശ്വാസപരിചരണികരണാർത്ഥം കൂടി ദീക്ഷിതരാക്കാൻ പാടവമുണ്ടായിരുന്ന അമനദാക്ക് അനിമിഷത്തിൽത്തന്നെ കാര്യം മുഴുവൻ മനസ്സിലായിക്കഴിഞ്ഞു. അദ്ദേഹം ഉടൻതന്നെ കുഴിച്ചു് അവർലഭ്യമായ കലത്തായി എഴുന്നള്ളിനിൽക്കുന്ന ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേ സന്നിധിയിലേക്കു വലിയവികാരിയോടുകൂടി പുറപ്പെട്ടു. പുറകെ വെള്ളിത്തടികാരനും എത്തി. കോമരം വട്ടെ പഞ്ചകല്യാണിയെ മുമ്പോട്ടുവിടാതെ അവളുടെ കടിവളയത്തിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടു് അവിടെത്തന്നെ നിലയുറപ്പിച്ചു.

മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു പരിജനങ്ങളോടൊത്തുമിച്ചു വഴിമദ്ധ്യത്തിൽ സവാരി നിവൃത്തിയായിക്കണ്ടു് ഇരുവശത്തുമുള്ള നസ്രാണിഗൃഹങ്ങളുടെ കോലാകളിൽ അവരുടെ തിരുമനസ്സിനെ ഒരു നോക്കുകണ്ടു സംതൃപ്തി അടയുവാൻ കാത്തുനിന്നിരുന്ന തിരുമനസ്സിലേ അമ്മിഷ്യസന്താനങ്ങൾ ഓരോത്തരായി തൃപ്പാദങ്ങളെ സമീപിച്ചു് അത്യാഹ്ലാദത്തോടുകൂടി തിരുവാഴി മുത്തുകയും, അവിടുന്നു് അവരെ അകാംക്ഷതി അനുഗ്രഹിക്കയും ചെയ്തശേഷം സവാരിക്കുണ്ടായ താമസം തിരുമനസ്സിലേക്കു് ഒരു വിധത്തിലും അസഹ്യഹേതുകമായി പരിണമിച്ചില്ല. പരിചിതന്മാരായ ചിലരോടെല്ലാം തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഇതിനിടയ്ക്കു കുശലപ്രശ്നങ്ങളും ചെയ്തുണ്ടായി. എന്നാൽ യുവരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ ശ്രദ്ധ ഇങ്ങനെ ആയിരുന്നില്ല. കോമരം, സഹായത്തിനെന്നുപറഞ്ഞുതന്നെയും വെള്ളിത്തടിക്കാരൻ അയാളെക്കുടി ഗൗനിയ്ക്കാതെ കാര്യം നിവർത്തിക്കാതെ മടങ്ങിവരികയെന്നായപ്പോൾ തിരുമനസ്സിലേക്കുണ്ടായ കോപം കേവലം അവാച്യമായിരുന്നു. അവിടുത്തെ ശരീരം വല്ലാതെ വിറച്ചു. ദന്തങ്ങൾ അന്യോന്യം ഉരുമ്മിത്തെരിഞ്ഞു. കണ്ണുകൾ രക്തവർണ്ണമായി. അമ്മുണ്ണി സമീപത്തെത്തിയപ്പോൾ അവളുടെ കൈക്കിട്ടു പുകയ്ക്കുന്നതിനായി തൃക്കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന ചുരുട്ടിൽ അവിടുന്നു് അപ്പോൾത്തന്നെ മുഴുവിയുറപ്പിച്ചു.

അമ്മുണ്ണിയും അമ്മാമ്മാരും ഗൌണ്ഡരാമിനെ ഒരു രണ്ടേ സന്ധ്യസമയം പിച്ചപ്പോഴേക്കു് ഇളയരമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേ കോപാഗ്നി ഭയങ്കരമാംവണ്ണം കത്തിക്കേറി. തിരുമേനിയോ രാജ്യാവകാശി. രാജ്യവും അരിലെ ഒരേ ചവിട്ടസ്ഥലവും തിരുമനസ്സിലേ സ്വന്തം. അവിടുത്തേ സവാരി എഴുന്നള്ളത്തിനു തടസ്സമുണ്ടാക്കുക എന്നുള്ളതു് ഒരു നിസ്സാരസംഗതിയല്ല. രാജ്ഞിയുടെ മരണത്തിൽ തിരുമേനിയെ ഒരു നിമിഷനേരമെങ്കിലും, നിറുത്തി രാമസിപ്പിക്കുകയെന്നതു് എന്തൊരു ഭയങ്കരാപരാധം. രക്ഷിക്കുന്നതിനും ശിക്ഷിക്കുന്നതിനും പരമധികാരമുള്ള പെരുമ്പടപ്പുരാജസ്ഥാനത്തുള്ള ന്യായവിധം ചെയ്യാൻ ഉദ്യമിക്കുകയെന്നോ. അർ അതിനു മടിക്കുപ്പുള്ള പ്രജാകിടാ! അർതന്നെ അതിനു തയ്യാർ! രോഷാകുലനായ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് തങ്കവടിയിൽ തൃക്കാൽ ഉറപ്പിച്ചു പെട്ടെന്നു് ഉത്ഥാനം ചെയ്തു. "ഉക്കണ്ടാ" എന്നു ഗൌരവസ്വരത്തിൽ വിളിച്ചു. "ദാൻ" എന്നു മിനുത്തസ്വരത്തിൽ ഉച്ചരിച്ചുകൊണ്ടു പിൻഭാഗത്തു നിന്നിരുന്ന ഹരിക്കാൻ തിരുമുമ്പിലേക്കു് അടുത്തുവന്നു.

ഇളയരമ്പു—ക്കണ്ടാ അവിടെ എത്തി ആ കുതിരയുടെ കടിഞ്ഞാൺ പറിച്ചെറിഞ്ഞു് അരുതെന്നായിരുന്നാലും, അയാളെ താഴെ തള്ളിക്കളയു. വേഗം. മുണകേട്ട കുട്ടിയാൽ ഉണ്ടല്ലാ നിന്നെ കഴുത്തു നാം—

ഉക്കണ്ടാ—കല്പനയുണ്ടെങ്കിൽ എന്തും ചെയ്യാം.

അഭ്യാസിയായ ഉക്കണ്ടമേനോൻ വായുവേഗത്തിൽ മുന്നോട്ടു പാഞ്ഞു. ഇളയരമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേ ഈ ഒരു കല്പനയാവട്ടെ വെള്ളിടിക്കുപോലെ ചങ്കിൽ ഒരു കഠാരി കുത്തി ഇറക്കിയ മട്ടായി. കൃത്യനിർവ്വഹണത്തിൽ അയാൾക്കുണ്ടായ അധൈര്യവും ഭീരുത്വവും എത്രമാത്രം ഗുരുതരവും ശിക്ഷാർഹവുമാണെന്നു തെറ്റാപ്പാലീത്തായുടെ സന്നിധിവിട്ടു് ഇളയരമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ സന്നിധിയിൽ എത്തിച്ചേർന്നു ശേഷം മാത്രമേ അയാൾക്കു ശരിക്കു മനസ്സിലായുള്ളൂ. അപരാധബോധവും പരിഭ്രമവും നിമിത്തം ഒരക്ഷരംപോലും ശബ്ദിപ്പാൻ അയാൾക്കു ശക്തിയില്ലെന്നായി. അമ്മുണ്ണിയുടെ വിശ്വസ്തനായ കൈത്തലത്തിൽനിന്നു് ആ അധികാരവടിക്കുടിയും രണ്ടു പ്രാവശ്യം നിലത്തുവീണുപോയി. എന്നാൽ വജ്രഹൃദയനായ അ

മനുഷ്യർക്കാവട്ടെ ഇതു കേട്ടിട്ടു യാതൊരു കുലുക്കവുമുണ്ടായില്ല. ഉകണ്ഡദേവനോടൊന്നിച്ചു പിന്നാലെ പാഞ്ഞതായ തിരുമനസ്സിലേ നേത്രേന്ദ്രിയം തൽക്ഷണം അമനുഷ്യരുടെ ഘോരവിഗ്രഹത്തിന്മേൽ പതിഞ്ഞു. മഹാരാഷ്ട്രവിദേശീയനായ ഒരു ക്ഷത്രിയപ്രഭവനാണ് അതെന്നായിരുന്ന തിരുമനസ്സിലേക്ക് ആദ്യം തോന്നിയതു്. അപൂർവ്വവും, അതിവിശാലവും, പ്രജ്ഞാവിഭവസൂചകവുമായ നേത്രമുകുരാസ്പോടങ്ങളുടെ അധോഭാഗത്തു, പരിസരവലയങ്ങളുടെ താഴത്തായി, ചുളുക്കമോ, ചളുക്കമോ ഇല്ലാതെ കൂർത്തുകൂർത്തു നിൽക്കുന്ന സപ്തസ്വവർണ്ണമായ വിസ്തൃതഗണ്ഡഭിത്തികളുടെ മുകളിൽ രക്തദ്യുതി ചിന്തുന്ന രൌദ്രരസസങ്കലിതമായ മാംസത്തുറിപ്പുകൾ; ഒത്ത മദ്ധ്യത്തിൽ ഒരു കുറുവരച്ചുചേർത്തുകുടി ഇരുവശവും തുടിച്ചു പൊന്തിയ കുറുന്താടിക്കുട്ടിയെ ഒരു ഉപദ്വീപിന്റെ മട്ടിൽ മൂന്നു വശവും വളഞ്ഞു, ഗണ്ഡഭിത്തികളുടെ അധോഭാഗങ്ങളിലൂടെ കണ്ണപ്രദേശത്തേക്ക് ഒരേ മട്ടിൽ താണൊഴുകി ഇറങ്ങിട്ടുള്ള മുഴമുഴപ്പേറിയ മാംസസോപാനവലയപരമ്പരകൾ; വിരിനെഞ്ചും, പുറവും, ഭുജശൈലവും, ഹസ്തമുസലങ്ങളും ഒന്നാകെ കരിനിഴൽ പടത്തി ശരീരമാസകലം മുനചിന്നത്തു ചിറഞ്ഞു തൂറിച്ചു നിൽക്കുന്ന നിൽക്കുന്ന എണ്ണമറ്റ കരിംകുർമ്പൻ രോമസമൂഹങ്ങൾ; കാണികളുടെ കൺമിഴികളിലൂടെ തലച്ചോറിലേക്കു തുളച്ചുപായുന്ന വീരരസപ്രവൃദ്ധതയോടുകൂടി തൊണ്ടിൽത്തൊട്ടുള്ള നിശിതാസ്രനിരപോലെ നിരന്തരം നിമ്നം നിഴലടിച്ചു നിലകൊണ്ട അതിവൃഷ്ടികരമായ ഉരുക്കുമൽമീശ; കണ്ണുകൾ വിദൂരവീക്ഷനിപുണം; കണ്ണം പ്രബുദ്ധദ്യോതകം; കർണ്ണം കുണ്ഡലമണ്ഡിതം. പൊരുമ്പടപ്പു കിരീടാവകാശി, പുരോഭാഗത്തു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട ആ ഭയങ്കരവിഗ്രഹത്തെ ഒന്നൊന്നോടുകിയുള്ളു. തൽക്ഷണം ഉരുക്കുപലകയിൽ തട്ടി താഴത്തുവീണ ഈയവെടിച്ചില്ലുപോലെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നേത്രയുഗളം പിന്നോക്കം തെറിച്ചു. അവിടത്തെ കോപകലശംതന്നെയും പകുതി വാരിത്തൊഴിഞ്ഞു. ഗൌരവാംകുടി വല്ലാതെ തെട്ടി നെടുകാലുകൾ നാലും മുന്നോട്ടു ചരിച്ചുന്നി പൃഷ്ഠഭാഗം പിമ്പോട്ടു കുപ്പിച്ചു തളർന്നു പോടിച്ചുറച്ചു നിലയായി. അത്രയും തിരുവയസ്സിനിടയിൽ ഇത്ര ഗംഭീരമായ ഒരു പുരുഷാകാരത്തെ അവിടുന്നു ദർശിച്ചിട്ടതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അമ്മൂണ്ണിയുടെയും കോമിയുടെ

യും നിർദ്ദോഷതയേക്കുറിച്ച് അപ്പോൾ മാത്രമേ തിരുമനസ്സിലേക്കു തികച്ചു മനസ്സിലായുള്ളൂ. തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് കടിഞ്ഞാണിൽ പിടിമുറുക്കിക്കൊണ്ട് "ആര്?" എന്ന് അത്യൽക്കണ്ണാപൂവ്വം കല്പിച്ചു. അമനാദർ അത്യന്തം വിനയപൂവ്വം മന്ദമായി ശിരസ്സു നമിച്ചു തൊഴുകൈക്കുപ്പി. "കായ്ക്കാർ" എന്ന് ഉണർത്തിച്ചു. ഉച്ചാരണത്തിന്റെ മധുരശബ്ദത്തിലും, വിധേയഭാവത്തിലും തെളിഞ്ഞുകാണായ പ്രകൃതിസഹജമായ അന്തസ്സുമൂലം അൽപ്പം അസാമാന്യനാണെന്നും അയാൾക്ക് എന്തോ കായ്മയായി അറിയിപ്പാനുണ്ടായിരിക്കുമെന്നും തിരുമനസ്സിലേക്കു തോന്നുകയുമായി.

ഇളയതമ്പു—എന്തു കായ്?

അമനാദർ—കുലയാളത്തിന്റെ മാർ മത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസുമെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സിലേ പ്രധാന കായ്ക്കാർ.

ഇളയതമ്പു—ആ മെത്രാപ്പോലീത്തായാണോ കുതിരപ്പുറത്തു്?

അമനാ—അടിയൻ; ഈ രാജ്യത്തും, തിരുവിതാംകൂറിലും, മലബാറിലും ഉള്ള സുറിയാനിക്രിസ്ത്യാനികളുടെ പുരോഹിതാദ്ധ്യക്ഷനും, സമുദായനാഥനുമാകുന്ന മലങ്കര മെത്രാപ്പോലീത്തായാണ്.

ഇളയതമ്പു—(ആശ്ചര്യത്തോടുകൂടി) എന്ത്? ഇവിടെ കോവിലകത്തു ശക്കരത്തട്ട വസ്സുന്ന സുറിയാനിമാപ്പിളമാരുടെ മെത്രാപ്പോലീത്തായാണോ?

അമനാ—അടിയൻ.

ഈ ശക്കരത്തട്ടയെ സംബന്ധിച്ച് ഇവിടെ അല്പം പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പെരുമ്പടപ്പു മൂപ്പു വാഴുന്ന മഹാരാജാക്കന്മാർ നാടുനീങ്ങിയാൽ, പള്ളിദഹനത്തിനായി മൃതശരീരം സവ്വാഭരണവിഭൂഷിതമായ പല്ലക്കിലേക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നതായ സന്ദർഭത്തിൽ രാജവംശത്തിലുള്ള സകലതമ്പുരാക്കന്മാരും കൊച്ചിരാജ്യത്തുള്ള പ്രധാനപ്പെട്ട സകലസർക്കാർഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും ശ്മശാനഭൂമിയിലേക്കു നിശ്ശബ്ദപൂവ്വം അനുയാത്ര ചെയ്യുന്നതാണ്. പട്ടാളക്കാർ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ നഗ്നശിരസ്കന്മാരായി തോക്കുകൾ തലതാഴ്ത്തിപ്പിടിച്ച മുമ്പിൽ അകമ്പടി സേവിക്കും. എല്ലാവരുടെയും പിമ്പിലായി മാത്രം

അനുഷ്ഠിപ്പാൻ, കോവിലകം അടിച്ചുതളി അച്ചിമാർ അർദ്ധനഗ്നകളായി തലമുടിയും അഴിച്ചിട്ട് ഉച്ചത്തിൽ കൂകിവിളിച്ചുകൊണ്ടു മന്ദമായി നടക്കുന്നുണ്ടാവും. പള്ളിദഹനം കഴിയുന്നതുവരെ എല്ലാവരും അവിടെത്തന്നെ കാത്തുനിൽക്കുന്നതാണു്. അനന്തരം ഉപ്പു കിട്ടിയ ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു നാടുനീങ്ങിയ മഹാരാജാവിന്റെ സ്മാനത്തു പച്ചകിൽ കയറിരാജകീയ ആഡംബരങ്ങളോടും ഉദ്യോഗസ്ഥവൃത്തിന്റെ അനുയാത്രയോടുംകൂടി കോവിലകത്തേക്കു് എഴുന്നള്ളുന്നു. പട്ടാളക്കാർ അപ്പോൾ മുൻഭാഗത്തു മാച്ച് ചെയ്യുന്നതായിരിക്കും. പുലകഴിയുന്ന പതിമൂന്നാമിവസമാണു് അടിയന്തിരം. അടിയന്തിരത്തിനു മുമ്പായി പതിനൊന്നാമിവസം രാവിലെ കൊച്ചി സംസ്ഥാനത്തുള്ള സപ്ത സുറിയാനിക്രിസ്ത്യാനികളുടെയും പ്രത്യക്ഷപ്രതിപുരുഷന്മാർ എന്ന നിലയിൽ തൃപ്പൂണിത്തുറെയുള്ള മലങ്കര സുറിയാനിക്കാർ, കത്തോലിക്ക സുറിയാനിക്കാർ എന്നീ രണ്ടു സഭാവിഭാഗങ്ങളിൽനിന്നും ഏതാനും പട്ടക്കാരും ജനപ്രമാണികളുംകൂടി ഏഴു പുന്നമൺകലത്തിൽ ഒന്നാംതരം ശർക്കര നിറച്ചു വാഴയില വാട്ടി അടച്ചുകെട്ടി കോവിലകത്തേക്കു കൊണ്ടുപോയി മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലേ തിരുസന്നിധിയിൽ പാരമ്പര്യാചാരം അനുസരിച്ചു തിരുമുൽക്കാഴ്ച വയ്ക്കുന്നു. അനന്തരം തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അവരുടെ പള്ളിക്കൂടങ്ങളേപ്പറ്റി ചിലതെല്ലാം ചോദിച്ചു ചോദിച്ചു ശേഷം പതിവിൻപടി "ഇരുപത്തൊന്നരയും കോപ്പും" കൊടുത്തു് അവരെ മടക്കി അയയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഈ ഇരുപതിരുപത്തൊന്നരയും കോപ്പും × രണ്ടായി ഭാഗിച്ചെടുത്തു ലേലംചെയ്തു രണ്ടുക്കൂട്ടരും പള്ളിക്കു മുതൽക്കൂട്ടുകയാണു ചെയ്യാറുള്ളതു്. ശർക്കരയുള്ള ചെലവും പള്ളിമുതൽക്കെട്ടിൽനിന്നാണു് നടത്തുന്നതു്. മൂപ്പു് ആൽക്കൂക സംബന്ധിച്ചു പ്രമുഖന്മാർ, ജന്മികൾ തുടങ്ങിയുള്ളവർ ഓരോ തിരുമുൽക്കാഴ്ച വ

× 999-മാണ്ടു നടമേൽപള്ളിയിൽനിന്നു് ഒരു ഭാഗം സുറിയാനിക്കാർ പിരിഞ്ഞു റോമൻകത്തോലിക്കസഭയിൽ ചേർന്നശേഷമുള്ള കഥയാണു് ഇവിടെ പറഞ്ഞതു്. പിരിച്ചിലിനു മുമ്പു മലങ്കര സുറിയാനിക്കാർ മാത്രമായിരുന്ന പ്രതിപുരുഷസ്ഥാനം വഹിച്ചു തിരുമുൽക്കാഴ്ച വയ്പാൻ പോയിരുന്നതു്.

ച്ചു മുഖം കാണിക്കാറുണ്ടെങ്കിലും, തിരുമുൽക്കാഴ്ച സ്വീകരിക്കുന്നതായ പതിനൊന്നാംദിവസം ആദ്യമായി കൊച്ചിരാജ്യനിവാസികളായ സുറിയാനിക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ശക്കരത്തും സ്വീകരിച്ചശേഷം മാത്രമേ ഇതരമതസ്ഥരുടെ കാഴ്ചകൾ സ്വീകരിക്കാറുള്ളൂ എന്നാണ് വയ്പ്. കൊച്ചിരാജകുടുംബവും, പെരുമ്പടപ്പുനസ്രാണികളും തമ്മിലുള്ള പുരാതനബന്ധത്തെ ലക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നതായ ഈ ആചാരം ഇന്നും നടപ്പിലിരിക്കുന്ന ഒന്നാണ്. നടമേൽപള്ളിവക കൊല്ലം 1089-ാമാണ്ടു കുംഭമാസം 7-ാംനു-യിലെ നൽപഴക്കണക്കിൽ മൂപ്പു കിട്ടിയ വലിയതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സിലേക്കു തിരുമുൽക്കാഴ്ച വച്ച വകയ്ക്കു പുത്തൻകലം, ശക്കര എന്നിവകൾ വാങ്ങിയതിനു ചെലവെഴുത്തുള്ളതും മാർ മത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസുമെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കണക്കു വായിച്ചു കേട്ട് ഓരോ ഓലയിലും ഇംഗ്ലീഷിൽ ഒപ്പുവച്ചിട്ടുള്ളതും ആണ്. ഈ കണക്കുകൾ നടമേൽപള്ളിയിൽ ഇന്നും സൂക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. നസ്രാണിസമുദായത്തിന്റെ അമൂല്യസ്വത്തു് എന്ന നിലയിൽ അതിന്റെ രാഷ്ട്രീയവും സാമുദായികവുമായ ഔൽകൃഷ്ട്യത്തെ ലക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നതായ അനേകം ആചാരങ്ങളിൽ എത്രയോ എണ്ണം, ശ്രീമക്കാരൻസായ്പിന്റെ ചുരുട്ടുകയെപ്പറ്റിയുള്ള മൂലം മറന്ന മതിപ്പുകൊണ്ടു നാം നഷ്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. "നല്ല ശമറിയാക്കാരനായ" ഈ സായ്പിനാകട്ടെ നസ്രാണിമാപ്പിളയ്ക്കുള്ളതിനേക്കാൾ പത്തിരട്ടിയുണ്ട സാമുദായികാചാരങ്ങൾ കൂട്ടത്തലുള്ളതു്; ഒന്നും രണ്ടുമല്ല. നസ്രാണികളുടെ വിവാഹമഹോത്സവം പ്രമാണിച്ചുള്ള പിർ ദ്ദോഷ്ടമണീയങ്ങളായ എത്രയോ ആചാരങ്ങളാണ് ഇന്നു് ഓരോരുത്തർ പിൻകാൽകൊണ്ടു ചവിട്ടിത്തള്ളുന്നതു്. ധാരയുടെയും ധാരശ്ശനിയുടെയും കസേരച്ചുവട്ടിലിരുന്നു നസ്രാണിമാപ്പിളയ്ക്കു മോക്ഷത്തിലേക്കു കോണിചാരി കൊടുക്കുന്ന ഇംഗ്ലീഷ് പരിഷ്കാരികൾ മേലിലെങ്കിലും പൂർവ്വന്മാരുടെ വിലയേറിയ സമ്പാദ്യം, അതിന്റെ അഗമനചരിത്രവും, സ്ഥാപനോദ്ദേശ്യവും അറിയാതെ പിൻകാൽകൊണ്ടു തട്ടിക്കളയുവാൻ ശ്രമിക്കരുതെന്നേ ഈ എഴുത്തുകാരനു പറവാനുള്ളൂ.

ഇളയതമ്പുരാൻ (അത്യന്തം കോപത്തോടുകൂടി) ആചാരമര്യാദകൾ അറിഞ്ഞുകൂടായ്കയോണ്ടോ അതോ അഹങ്കാരംകൊണ്ടോ

എന്താണെ മെത്രാപ്പോലീത്താ നമ്മുടെ വെള്ളിത്തടിക്കാരന്റെ നേരെ ഇത്ര അധികം ധിക്കാരം കാട്ടിയത്തു്.

അമനാ—രാജകുടുംബത്തേ സംബന്ധിച്ചും, സമുദായത്തേ സംബന്ധിച്ചും നിർദ്ദോഷമായ ആചാരമര്യാദകൾ എല്ലാംതന്നെ അനുഷ്ഠിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ ദൃഢനിഷ്ഠയുള്ള ഒരാളാണെ മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമേനിയെന്നുള്ള വാസ്തവം തിരുസന്നിധിയിൽ ഉണർത്തിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി മാത്രമാണു് അടിയൻ തിരുമുമ്പിൽ വിടകൊണ്ടിട്ടുള്ളതു്.

ഇളയതമ്പു—(ആശ്ചര്യഭാവത്തിൽ) എന്തു്? ആചാരമര്യാദകൾ നിലനിറുത്തിപ്പോരുന്നതിനെന്നോ? എന്താണെ പറഞ്ഞതു്. ക്ഷണം പറയു.

അമനാ—അതേ. ആചാരമര്യാദകൾ സംരക്ഷിച്ചുപോരേണ്ടതായ ആവശ്യത്തിനുതന്നെ. പുരാതനവും അതിപരിശുദ്ധവുമായ മാടത്തിൻകീഴ്രാജകുടുംബത്തേയും നിഷ്കളങ്കഭക്തിയും അതിവിശ്വസ്തതയുമുള്ള തിരുമനസ്സിലെ രാജദ്രോഹരായ നസ്രാണിപ്രജകളുടെ വാസഗൃഹങ്ങളാണെ തൃക്കൺമുമ്പിൽ ഇരുവശത്തുമായി ഈ കാണുന്നതു്. അവരുടെ ധീരയോദ്ധാക്കളായ പൂർവ്വന്മാർ നിരന്തരോപദ്രവിയായ നെടിയിരിപ്പുസത്രപത്തിലെ ശക്തിയേറിയ കൈകളിൽനിന്നും മറ്റു ഘോരശത്രുക്കളിൽനിന്നും കൊച്ചീരാജ്യത്തേയും, പെരുമ്പടപ്പുരാജകുടുംബത്തേയും നിലനിറുത്തി രക്ഷിക്കുന്നതിനായി തങ്ങളുടെ അന്നദാതാക്കളായ പൊന്നുതമ്പുരാക്കന്മാർക്കു വേണ്ടി തങ്ങളുടെ കണ്ണിരക്കുത്തെ അതു ധാരാളമായി ഒഴുക്കിക്കൊടുത്തിട്ടുള്ളവരാണു്. രണധീരന്മാരും, രാജ്യരക്ഷാപുരുഷന്മാരുമായിരുന്ന ആ നസ്രാണിയോദ്ധാക്കളുടെ ഹൃദയരക്തദ്രാവകത്താൽ ചുഴലവും മുദ്രകുത്തപ്പെട്ടതായ മാടരാജ്യത്തിലെ ഓരോ ചെറിയ ചെന്തരിമണൽക്കുടിയും ആ സിംഹവരാക്രമികളുടെ വീരരക്തശോണിമയേ സദാ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്നുവെന്നു ഹൃദയപൂർവ്വം വിശ്വസിക്കുന്നവരാണു തിരുമനസ്സിലെ ഈ നസ്രാണിപ്രജകൾ. അവരുടെ മതാദ്ധ്യക്ഷനും, സമുദായനേതാവും, ധർമ്മസ്ഥാപനത്തിനും, ലോകോദ്ധാരണത്തിനുമായി തിരുവവതാരംചെയ്ത ഭഗവാൻ ക്രിസ്തുയേശുവിന്റെ പ്രതിനിധിയുമായ ഈ മലങ്കരമെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സിലെ പരിശുദ്ധപാദതലങ്ങളെ ആരാധിച്ചു രാജ്യത്തിനും, രാജകുടുംബത്തിനും, സ്വകുടുംബങ്ങൾക്കും

തങ്ങൾ കച്ചവടം ചെയ്യുന്നതായ അങ്ങാടികൾക്കും അത്യന്താപേക്ഷിതമായ ഈശ്വരാനുഗ്രഹവും, ഈശ്വരപ്രസാദവും പ്രാപിക്കുന്നതിനായി നിന്തിരുവടിയുടെ വാത്സല്യപ്രജകൾ പൂർവ്വകാലം മുതൽക്കേ അചഞ്ചലഭക്തിയുള്ള മതാചാര്യപൂജനം എന്ന കർമ്മത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതായ ദീപവർത്തികളാണ് അങ്ങാടിനീളവേ ഇരുവശത്തുമായി നിന്തിരുമനസ്സിലെ തൃക്കണ്ണുകൾക്കു ലക്ഷ്യമായിരിക്കുന്നത്. തൃപ്പാദഭക്തരായ ഈ എളിയ പ്രജാവിഭാഗം—പെരുമ്പടപ്പുരാജകുടുംബത്തിന്റെ കനകസിംഹാസനത്തെ രണ്ടുതവണ ഹൃദയരക്തതീർത്ഥങ്ങളാൽ അഭിഷേകം ചെയ്ത് അതിനു് അടിയുറപ്പും നെടുവാഴ്ചയും നൽകിയ പൂർവ്വസ്ത്രീപുരുഷന്മാരുടെ ഈ അരുമസന്താനങ്ങൾതന്നെ അവരുടെ അന്നദാതാവായ തിരുമനസ്സിൽ നിന്നെന്നേയ്ക്കുമായി, അവരുടെ പുരോഹിതനുപനായുന്ന മെത്രാപ്പോലീത്തായിൽനിന്ന് ആശിർവ്വാദം പ്രാപിക്കുന്നതിലേക്ക് അതിപ്രശാന്തമായി അനുഷ്ഠിക്കുന്നതായ ഈ ഒരു സമുദായാചാരം നിന്തിരുവടിയുടെ ഒരു സവാരി എഴുന്നള്ളത്തിനു വേണ്ടി ലംഘിച്ചുകൊള്ളണമെന്നു കല്പിക്കയും അതു് അവരുടെ ആത്മീയവും ലൌകികവുമായ സർവ്വവിധാഭ്യുദയങ്ങളും ഒന്നുപോലെ കാംക്ഷിപ്പാൻ ചുമതലപ്പെട്ട പെരുമ്പടപ്പുസ്വരൂപത്തിലേക്കു—വിശേഷിച്ചു നസ്രാണിരാജസ്വരൂപമായ വില്വാർവട്ടംരാജകുടുംബം പെരുമ്പടപ്പുരാജസ്വരൂപത്തിൽ ലയിച്ചതിനു ശേഷം നസ്രാണിസമുദായത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയവും സാമുദായികവും മതവിഷയകവുമായ സംരക്ഷണഭാരം മുഴുവനായിക്കൈയേറിരിക്കുന്ന * പെരുമ്പടപ്പ് ഇളമസ്ഥാനത്തേക്ക്—അക്ഷോപകരമെന്നു വിചാരിക്കയും ചെ

---

* വില്വാർവട്ടം നസ്രാണിരാജസ്വരൂപത്തിൽ ഒടുവിൽ ശേഷിച്ച രാജകുമാരിയെ പാലിയത്തച്ചന്റെ ഉപദേശപ്രകാരം കൊച്ചിയിലെ ഇളയതമ്പുരാൻ വിവാഹംചെയ്ത വഴിക്കു വില്വാർവട്ടംരാജ്യം പെരുമ്പടപ്പിൽ ലയിച്ചുപോകയാൽ അന്നുമുതൽ നസ്രാണികളുടെ സംരക്ഷണഭാരം കൊച്ചിയിലെ ഇളയതമ്പുരാക്കന്മാർ വഹിച്ചുപോന്നിരുന്നുവെന്നുള്ള ഐതിഹ്യം ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായിട്ടുള്ളതാണ്. നസ്രാണിസമുദായസംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളിൽ ഇളയതമ്പുരാക്കന്മാർ പ്രവേശിച്ചിരുന്നതായി ലക്ഷ്യമുണ്ട്.

യുന്നിടത്തോളം അവമാനകരമായ ഒരു സംഗതി അവരുടെ ചരിത്രത്തിൽ വേറെ യാതൊന്നുംതന്നെ സംഭവിപ്പാനില്ലെന്നു് അടിയൻ വിനയപൂർവ്വം തിരുമനസ്സുണർത്തിച്ചുകൊള്ളുന്നു. തിരുമനസ്സിലെ ഈ ഒരു ഭാവനതന്നെ പെരുമ്പടപ്പുനമ്പ്രാണികൾക്കും, മാടരാജ്യസിംഹാസനത്തിനു വേണ്ടി ശത്രുചക്രത്തിന്റെ ഖഡ്ഗമൂർച്ചകളിൽ ത്യാഗബുദ്ധിയോടുകൂടി സ്വദേഹത്തെ വീരബലി അർപ്പിച്ചതായ അവരുടെ പൂർവ്വപിതാക്കന്മാരുടെ ആത്മാഭിമാനത്തിനും, നമ്പ്രാണിവർഗ്ഗത്തിനു പൊതുവേതന്നെയും ഏറ്റവും അവമാനകരവും വ്യസനഹേതുകവുമായിട്ടുള്ളതാണു്. അതിനാൽ രാജഭക്തന്മാരും വിശ്വസ്തന്മാരുമായ തിരുമനസ്സിലെ ഈ വിനീതപ്രജകളേ അവരുടെ മഹാധ്യക്ഷനായ അച്ചാര്യശ്രേഷ്ഠനു സന്ദർശിച്ചു് അനുഗ്രഹം അരുളുന്നതായ ഈ ശുഭാവസരത്തിൽ അവരുടെ അന്നദാതാവും സംരക്ഷകനുമായ തിരുമേനിക്കുടി അവരുടെ അങ്ങാടിയേ അനുഗ്രഹിച്ചു മുമ്പോട്ടു് എഴുന്നള്ളുന്നതു് ഏറ്റവും ഉചിതവും മംഗളകരവുമായിരിക്കും."

അമ്മാടന്മാരുടെ വിനയഗംഭീരമായ ശബ്ദവും നിവേദനരീതിയും തിരുമനസ്സിലെ കോപകലുഷ്യത്തെ ഏകദേശമായിട്ടൊന്നു ശമിപ്പിച്ചു. സവാരി എഴുന്നള്ളത്തു നിറുത്തി റോഡിൽ അല്പനേരം താമസിക്കേണ്ടിവന്നതിനാൽ തിരുമനസ്സിലേക്കുണ്ടായ മുഷിച്ചിലിനും ഏതാണ്ടൊരു ശാന്തതയുണ്ടായി. എന്നാൽ നാട്ടുനടപ്പിനേയും അചാരത്തേയും ലംഘിച്ചു കിരീടവകാശിയായ തന്റെ സവാരിക്കെതിരായി ഒരു നമ്പ്രാണി—അയൽ അരുതന്നെയുമായിക്കൊള്ളട്ടെ—കുതിരപ്പുറത്തു കയറി വരികയെന്നുള്ളതു് ഇളയരമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കു് ഒരുവിധത്തിലും ഹിതകരവും സഹികാര്യവുമായിരുന്നില്ല. സൂര്യാനിക്രിസ്ത്യാനികളുടെ മെത്രാപ്പോലീത്താ എന്നാൽ അരുണെന്നു് അല്പേഹത്തിന്റെ കാര്യക്കാരിൽനിന്നറിഞ്ഞിടത്തോളം അങ്ങനെയുള്ള ഒരു മഹാധ്യക്ഷന്റെ അനുഗ്രഹത്തിനായി സപ്രജകൾ അനുഷ്ഠിക്കുന്ന ഒരു കർമ്മത്തിനു വിഘാതം സംഭവിക്കുന്നതു നന്നല്ലെന്നിരുന്നാലും, സിംഹാസനാവകാശിയും യുവരാജാവുമായ തന്റെ സവാരിയേ നാട്ടുനടപ്പനുസരിച്ചു് ആദരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു മഹാധ്യക്ഷാനുഗ്രഹം നഷ്ടപ്പെട്ടുമെന്നുള്ള സംഗതിയിൽ അവിടത്തേക്കു് അത്രതന്നെ വിശ്വാസമുണ്ടായില്ല.

ഇളയതമ്പു—മെത്രാപ്പോലീത്താ അല്പനിമിഷനേരത്തെക്കു നാട്ടാചാരം അനുസരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു് അതു മതകർമ്മത്തിനു് എങ്ങനെ തടസ്ഥമായിരിക്കുന്നു?

അമനാ—കർമ്മാനുഷ്ഠാനത്തിൽ മഗ്നമായ ഹൃദയത്തെ നാട്ടാചാരം അനുസരിപ്പാൻവേണ്ടി വിവർത്തിപ്പിക്കുക എന്നുള്ളതു ഫലസിദ്ധിയേ നശിപ്പിക്കുന്നതായ ഒരു പ്രവൃത്തിയാണു്. മതകർമ്മാനുഷ്ഠാനത്തിനല്ലെന്നിരിക്കിൽത്തന്നെയും തിരുവിതാംകൂർ, കൊച്ചി, മലബാർ എന്നീ മഹാസംസ്ഥാനങ്ങളിൽ സംഖ്യയില്ലാതെ താമസിക്കുന്ന അനേകായിരം സുറിയാനിക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ആത്മീയ ഭരണാധികാരി എന്ന നിലയിൽ സാക്ഷാൽ രാജർഷിയും ഇന്ത്യാചക്രവർത്തിനിയായ ശീമമഹാറാണിയുടെ തിരുശിരസ്സിൽ തങ്കമുടി ചൂട്ടുന്ന കനകപുരി അച്ചുംബിഷോപ്പിനു തുല്യസ്ഥാനീയനുമായ മലങ്കരനാട്ടിന്റെ മാർ മത്തൂസ് അങ്ങനെയുള്ള മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സിലേക്കു് റാണിമഹാരാജാവിന്റെ അധികാരശക്തി വ്യാപിച്ചിട്ടുള്ളതായ ഒരു രാജവീഥിയിലൂടെ സ്ഥാനോചിതമായ നിലയിൽ യാത്ര ചെയ്യുന്നതിലേക്കുള്ള സഞ്ചാരസ്വാതന്ത്ര്യം, തങ്ങൾക്കു് അവമാനകരമെന്നു വിചാരിക്കുന്ന യാതൊരു സാമന്തരാജാക്കന്മാരും—കിരീടധാരികളുടെ കഥ പിടികൊള്ളുകയേ വേണ്ടല്ലോ—ആ ചക്രവർത്തിനിയുടെ ചെങ്കോലിൻകീഴിൽ ഇപ്പോൾ ജീവിച്ചിരിപ്പില്ലെന്നുകൂടി തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു വ്യക്തമായി ഗ്രഹിപ്പാറാവണമെന്നു് അടിയനു വിനയപൂർവ്വമായ അപേക്ഷയുണ്ടു്.

ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേ ശ്രദ്ധയേ ക്രമേണ സംഗതിയുടെ അവസാനഭാഗത്തേക്കു ശരിക്കു് ആകർഷിച്ചു. നസ്രാണിസമുദായ പരമാധ്യക്ഷനായ ഒരു മെത്രാപ്പോലീത്താ എന്നാൽ ആരാണെന്നും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്ഥാനം എന്താണെന്നും, അധികാരം എന്താണെന്നുമുള്ള വിഷയത്തിൽ തനിക്കു തിരുമനസ്സുണർത്തിപ്പാനുള്ള കാര്യത്തിന്റെ മർമ്മഭാഗം ഉചിതഘട്ടത്തിൽ തുറന്നുപറഞ്ഞുപൊന്നുള്ള കൃതാർത്ഥതയോടുകൂടി അമനാദാർ യുവരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ തിരുമുഖത്തു ദൃഷ്ടി ഉറപ്പിച്ചുനോക്കി. തിരുമനസ്സുകൊണ്ടാവട്ടെ അമനാദാരുടെ ഈ ഒടുവിലത്തെ വാക്കുകൾ കേട്ടു ക്ഷമവീഴ്ത്തുന്നായി, അല്പമൊന്നു ചൊടിച്ചുവെങ്കിലും, കോപരസം ഒട്ടുംതന്നെ പുറമെ പ്രകാശി

പ്പിക്കാതെ ശിരസ്സു മന്ദമായി ചലിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് "ഉം" എ
ന്നൊന്നു മൂളുക മാത്രം ചെയ്തു. ഈശ്വരാനുഗ്രഹപ്രപൂർണ്ണമായി
സംപ്രജകൾ പുരാതനമായ ഒരു സമുദായാചാരം അനുഷ്ഠിക്കു
ന്ന സന്ദർഭമാണെന്നുള്ള അറിവോട്ടുകൂടി കർമ്മഭാഗിയായ മതാ
ചാര്യനെ നാട്ടാചാരത്തിനു ബലാൽക്കാരേണ വിധേയനാക്കി
കർമ്മത്തിനു തടസ്സമുണ്ടാക്കുക എന്നുള്ളതു രാജസ്ഥാനത്തിനു
ബഹുമാനകരമായ ഒരു കൃത്യമല്ലായ്കയാൽ സവാരി മുന്നോട്ടു
തുടരുന്നതിലേക്കു ഗൌണ്ഡറാമിനെ മുന്നോട്ടുക്കു നയിക്കു
ന്നതിനോ, ചിക്കോറിയാ ചക്രവർത്തിനിയുടെ അധികാരത്തിൽ
പ്പെട്ടതായ ഒരു നാട്ടുരാജ്യമാണെന്നുള്ള കാരണത്താൽ നാട്ടു
വാഴുന്ന മഹാരാജാവിനേയും കിരീടധാരിയായ തന്നെയും
സംബന്ധിച്ചു നാട്ടാർ അനുചരിപ്പാൻ മുമ്പേ ഉപപ്പെട്ടതായ അനു
ചാരമര്യാദകൾ ഒന്നുംതന്നെ പ്രജകളിൽ ഒരു വിഭാഗത്തിന്റെ മ
താചാര്യനായ ഒരു മെത്രാപ്പോലീത്തായ്ക്കു് അനുഷ്ഠിപ്പാൻ ബാ
ദ്ധ്യതയില്ലെന്നുള്ള കാര്യക്കാരുടെ വെറും ഭീഷണി കേട്ട്, മട
ങ്ങിപ്പോകയെന്നുള്ളതു ക്ഷത്രിയോചിതമായ ഒരു പ്രവൃത്തിയ
ല്ലായ്കയാൽ സവാരി മതിയാക്കി തിരിച്ചുപോകുന്നതിനോ, സ
ന്ദർഭഗൌരവം ഒന്നുകൊണ്ടു മാത്രം, ഹിതത്തിനെതിരായി ഈ
തൃണനേരം താമസിക്കേണ്ടിവന്നതിലധികമായി ഗൌണ്ഡറാമി
നോട്ടുകൂടി വഴിമദ്ധ്യേ നിലകൊള്ളുന്നതിനോ നിവൃത്തിയി
ല്ലാതെ യുവരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ചിന്താക്രാന്തനായി
ത്തീർന്നു.

ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ കല്പന നിവർത്തിപ്പ നാ
യി അതിവേഗത്തിൽ മുന്നോട്ടേക്കു പാഞ്ഞ ഉക്കണ്ടമേനവൻ
പഞ്ചകല്യാണിയുടെ വായിൽനിന്നു കടിവാളം പറിച്ചെടുപ്പാ
നായി അവളുടെ മുഖപ്പട്ടയിൽ പിടിക്കുടി. തന്റെ വായിൽ
നിന്നു കടിഞ്ഞാൺ അകന്നറ്റി തന്റെ രക്ഷിതാവിനെ നിരാലം
ബനാക്കി താഴത്തിറക്കണമെന്നാണു ശത്രുവിന്റെ ഉദ്ദേശ്യമെ
ന്നു് ആ ബുദ്ധിശാലിനിയായ അറബിക്കുതിരയ്ക്കു് അപ്പോൾ ത
ന്നെ മനസ്സിലായി. അവൾ തൽക്ഷണം മുഖം ഉയരെ പൊന്തി
ച്ചു മേനവന്റെ പിടിയിൽനിന്നു തീരെ ഒഴിഞ്ഞുകളഞ്ഞു. ഉ
ക്കണ്ടമേനവൻ സഹായത്തിനുണ്ടെന്നുള്ള ധൈര്യത്തോട്ടുകൂടി
കോമിയും മേനവന്റെ ശ്രമത്തിൽ പങ്കുകൊണ്ടു. തങ്ങളു
ടെ കൺമുമ്പിൽ ഭുസ്സാമർത്ഥ്യം കാട്ടുന്ന എതിരാളികൾ രണ്ടുപേ

രെയും നല്ലവാഠം പഠിപ്പിച്ചുവിടുന്നതിലേക്കു മെത്രാപ്പോലീ ത്താ തിരുമനസ്സിലെ അനുവാദം കിട്ടാഞ്ഞതിനാൽ മുത്തുക്കുറപ്പനും ഹുറിയോയും ഈ സന്ദർഭത്തിൽ എന്തെന്നില്ലാതെ അസഹ്യത പ്രദർശിപ്പിച്ചു.

മുത്തുക്കുറപ്പൻ—കുതിര കുറേശ്ശ വിയർക്കുന്ന മട്ടാണു്. (ഇതിന്റെ അർത്ഥം ഉക്കണ്ടമേനവനും കോമിയും എന്തോ ചിലതു കാട്ടുവാൻ ഭാവമുണ്ടെന്നാണു്).

മെത്രാ—അതേ; നല്ലതിനല്ലാം വിയത്തിട്ടുവേണം കായം ചേത്ത കുബ്ബം കൊട്ടപ്പാൻ. (മേനവന്റെയും കോമിയുടെയും ദുസ്സാമർത്ഥ്യം അതിന്റെ മുഖ്യനുദ്ദേശ്യത്തിലെത്തിട്ടു മാത്രം മതി അവരെ പഠിപ്പിച്ചുവിടാൻ എന്നു സാരം)

ഉക്കണ്ടമേനവൻ മുണ്ടയോട്ടക്കുടി ശോമിയുടെ മുഖപ്പട്ടയിൽ പിടിക്കുടി, ആ കുതിരക്കോപ്പു് അവളുടെ ശിരസ്സിൽനിന്നു കഴറി എട്ടപ്പാൻ ഭാവിക്കുമ്പോലെത്രാ, അവിടത്തേക്കു നല്ലതിനല്ലാം പരിചയമുള്ള അറബി ഭാഷയിൽ "ലാ തഹഫ്, തിബ്ഇലൽ അഹലാ" (ഭയപ്പെടേണ്ടാ, ഉയരത്തിൽ ചാടിക്കൊള്ളാം) എന്നു് ഉച്ചരിക്കയും പഞ്ചകല്യാണി പിന്നോട്ടു് ആഞ്ഞു മേനവനെയുംകൊണ്ടു് ഒരൊറ്റക്കുതിയോട്ടക്കുടി ആകാശമണ്ഡലത്തിലേക്കു ചാടുകയും ചെയ്തു. മേനവൻ അതോട്ടക്കുടി പിടിവിട്ടു നിലംപതിച്ചു. അയാളുടെ കാൽമുട്ടു രണ്ടും പൊട്ടി. തന്റെ ഭാഗ്യസഹോദരനു പറ്റിയ അപകടം കണ്ടു കോമി വല്ലാതെ കോപിച്ചു പഞ്ചകല്യാണിയുടെ ചെകിട്ടിൽ അടിപ്പാനായി കൈ പിന്നോക്കം ആഞ്ഞുകുട്ടി വലിക്കയും "ചതീ കഴുതേ അതുസ്സുയോ" എന്നു രൂക്ഷസ്വരത്തിൽ അലറിക്കൊണ്ടു ഹുറിയോ മുമ്പോട്ടു കുതിച്ചു കോമിയെ പഞ്ചകല്യാണിയുടെ പിൻഭാഗത്തേക്കു വലിച്ചു് അയാളുടെ കഴുത്തും മുഖവും പിന്നോക്കം ലക്ഷ്യത്തക്കവണ്ണം നട്ടെല്ലോടുകുടി നക്ഷത്രപ്പൂട്ടിട്ടു് അമർത്തുകയും ചെയ്തു. കോമിയും വിട്ടില്ല. അയാൾ ഹുറിയോയുടെ നെഞ്ചിൽ കൈമുട്ടു് അമർത്തി ഊന്നി അയാളെ പിന്നോക്കം തള്ളുവാൻ അവനു ശ്രമിച്ചുവെങ്കിലും അല്പനിമിഷത്തിനുള്ളിൽ പ്രതിപക്ഷിയുടെ ശക്തിയേറിയ ഒരൊറ്റ തള്ളുകൊണ്ടു് ആ ഹരിക്കാരൻ റോഡിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തായി കമഴ്ന്നടിച്ചുവീഴുകയാണുണ്ടായതു്. അയാളുടെ ചുണ്ടു മുറിഞ്ഞു രക്തം മുടമടെ പ്രവഹിച്ചുതുടങ്ങി. കോമിയുടെ വീഴ്ച്ച ഉക്കണ്ടമേനവ

ന വല്ലാതെ വാശി പിടിപ്പിച്ചു. അയാൾ രണ്ടിലൊന്നു തീ
ച്ചുപ്പെടുത്തികൊണ്ടു സുശക്തിയോടുംകൂടി പഞ്ചകല്യാണിയു
ടെ മുഖപ്പട്ടയിൽ മൂന്നാംപ്രാവശ്യം കടന്നു പിടിച്ചു് അതു് ഉ
ച്ചിത്തൂരായിയോടുകൂടി ശിരസ്സിൽനിന്നു് അടർത്തികളഞ്ഞുവെ
ങ്കിലും കടിവാളം പഞ്ചകല്യാണിയുടെ വായിൽനിന്നു വേർ
പെടുത്തുന്നതിൽ അതു പറിച്ചെടുപ്പാനുള്ള ശ്രമത്തിൽ മേനവൻ
ഗുരിയോടുമായി പിടിയിടുകയും അയാളുടെ വലതുകൈപ്പത്തി
പഞ്ചകല്യാണിയുടെ വായ്ക്കുള്ളിൽ അവളുടെ ദന്തപംക്തികൾ
കൊള്ളുന്നിൽപെട്ടു ചതഞ്ഞു തകർന്നുപോകയും ചെയ്തു. കോമിയാ
വട്ടെ ഈ ബഹളങ്ങളിനുള്ളിൽ മുഖപ്പട്ടയിൽ തുങ്ങിക്കിടന്നിരു
ന്ന ഉച്ചിപ്പൂവു് പറിച്ചെടുത്തുകൊണ്ടു കഥകൾ ഉടയതമ്പുരാ
നെ ഉണർത്തിപ്പാനായി തിരുമുമ്പിലേക്കു ബാണവേഗത്തിൽ പാ
ഞ്ഞുകളഞ്ഞു. ആ ഭീരുവിന്റെ പിന്നാലെ ഓടുന്നതു പൊരു
ഷേയമല്ലായ്കയാൽ വെള്ളിവില്ലാകാരും ശിപായിമാരും സ്വ
സ്ഥാനത്തുതന്നെ നിലയുറപ്പിക്കയാണു ചെയ്തതു്. സമീപത്തു നി
ടക്കുന്നതായ ഈ ബഹളങ്ങൾ ഏതാണ്ടൊക്കെ കണ്ടുവെന്നിരി
കിലും മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ ദൃഷ്ടി മുഴുവൻ ഇളയതമ്പുരാൻ
എഴുന്നള്ളി നിന്നിരുന്ന സ്ഥലത്തായിരുന്നു.

കോമി ഈ സന്ദർഭത്തിൽ താടിയിലൂടെ രക്തം പ്രവഹി
പ്പിച്ചുകൊണ്ടു കൈയിൽ ഒരു കുറിശ്ശാട്ടുകുടിയ തുവൽതൊപ്പു
കളുമായി സമീപത്തണയുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ കഥ വല്ലാതെ പ
രിണമിച്ചുപോകുന്നു യുവരാജാവു തിരുമനസ്സിലേക്കു മനസ്സിലായി.
അവിടുന്നു് അമനാദാരുടെ കണ്ണുകളിൽ തീപ്രകോപത്തോടെ
ഒന്നു നോക്കിച്ചുനോക്കിട്ടു ഗൌണ്ഡറാമിനെ പിന്നാക്കം തിരിച്ചു
കോവിലകത്തേക്കുതന്നെ ഓടങ്ങി. ഉക്കണ്ടമേനവനും ചതഞ്ഞു
രക്തം വഴിയുന്നതായ കൈയും താങ്ങിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു് അദ്ദേ
ഹത്തെ അനുഗമിച്ചു. ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ തിരി
ച്ചുപോക്കു മനസ്സിലാക്കി മെത്രാപ്പോലീത്തും തിരുമനസ്സുകൊ
ണ്ടു പഞ്ചകല്യാണിയെ ഉടൻതന്നെ മുന്നോട്ടു നയിച്ചു് അമനാ
ദാർ മുതലായവരോടുകൂടി കിഴക്കേ കോട്ടവാതിലും, വടക്കേ
കോട്ടവാതിലും കടന്നു ചക്കംകുളങ്ങര വഴി നടമേൽപള്ളിയി
ലേക്കു തിരിച്ചു.

ചക്കംകുളങ്ങര ക്ഷേത്രത്തിന്റെ വടക്കുഭാഗം അ കാല
ത്തു് ഒരു വലിയ കുറിക്കാടായിരുന്നു. ഉള്ളിലേക്കു നീങ്ങി അ

വിടവിടെയായി ചില ഭാഗങ്ങൾ കേവലം വെളിമ്പ്രദേശമായും കിടന്നിരുന്നു. ദൂരസ്ഥലങ്ങളിൽനിന്നു തൃപ്പൂണിത്തുറപ്പട്ടണത്തിൽ വരുന്ന യാത്രക്കാരും, സമീപസ്ഥന്മാരും, മിക്കവാറും ഈ വെളിമ്പ്രദേശമായിരുന്ന മലവിസർജ്ജനത്തിനായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയിരുന്നതു്. മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ സവാരി ഈ സ്ഥലത്തെത്തിയപ്പോൾ മലവിസർജ്ജനം കഴിഞ്ഞു് ഉടുത്തിരുന്ന പാവുതോർത്തു കൂടവഡ്ഢിയുടെ പുറത്തു് ഒരു അരഞ്ഞാണിന്റെ മട്ടിൽ തെറുത്തു വച്ചുകെട്ടി ഇടത്തുകൈകൊണ്ടു കൌപീനമദ്ധ്യം നെഞ്ചിൽ ചേർത്തു പിടിച്ചു ശ്രുശ്രൂഷാവേഷത്തിൽ കേവലം നഗ്നന്മാരായി നാല നമ്പൂരിമാർ, ക്ഷേത്രത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറുവശമുള്ള കുളത്തിലേക്കു പോവുന്നതിനായി എതിരേ വന്നു. ചില നായർസ്ത്രീകൾ ദേവാരാധനസ്സായി ക്ഷേത്രത്തിലേക്കു പോകുവാൻ അതുവഴി വന്നിട്ടുകൂടിയും നമ്പൂരിമാക്കു സങ്കോചമോ, പുളിയോ ഉണ്ടാകായ്കയാൽ മെത്രാപ്പോലീത്താ ആശ്രയപരതന്ത്രനായി അവർ ആരാണെന്നും, ലജ്ജാവിഹീനരായി ഇപ്രകാരം നടക്കുന്നതിനുള്ള കാരണം എന്താണെന്നും, അതുവഴി വന്ന ഒരു നായരോടു ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കീട്ടു കുതിരയെ അതിവേഗത്തിൽ മുന്നോട്ടു നടത്തി. എതിരേ വരുന്ന ഒരു ചെറിയ സംഘത്തെ കണ്ടിട്ടുതന്നെയും നമ്പൂരിമാർ നാലുപേരും കൌപീനത്തിനു സ്ഥാനഭേദം വരുത്താതെ പിറന്നമേനിക്കു മുന്നോട്ടു വരികയാൽ അവരെ ആരെയും തന്നെ മുന്നോട്ടും പിന്നോട്ടും വിടരുതെന്നു മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു വെള്ളിവില്ലുകാരോടു് ആജ്ഞാപിച്ചു. നമ്പൂരിമാർ അടുത്തെത്തിയപ്പോൾ മെത്രാപ്പോലീത്താ ആ ഭാഗത്തേക്കു കുതിരയെ നടത്തീട്ടു കൈയിലുണ്ടായിരുന്ന ചൂരൽ വടിക്കു വച്ചുകൊടുത്താനെ നല്ല ഒന്നാംതരം പെരുങ്കിൽ ഒരു പതിനഞ്ചെണ്ണം. നമ്പൂരിമാർ നാലുപേരും പൊള്ളിത്തൊലിക്കളളിൽക്കൂടി പൊടിക്കുന്ന ചോരയും തുടച്ചുകൊണ്ടു പ്രാണവേദനയോടുകൂടി കുറിക്കാട്ടുകളിലേക്കു പാഞ്ഞു. നമ്പൂരിമാർ നഗ്നവേഷത്തിൽ മലവിസർജ്ജനത്തിനായി ചക്രംകുളങ്ങരക്ഷേത്രസമീപത്തേക്കു് എഴുന്നള്ളുന്ന പതിവു മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ ആ ഒരൊറ്റചൂരൽപ്രയോഗത്തോടുകൂടി അന്നുമുതൽക്കു അവസാനിച്ചു. തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഉടനെതന്നെ സവാരിതുടർന്നു സന്ധ്യാരാധനത്തിനു മുമ്പായി നടമേൽപള്ളിയിൽ എത്തിച്ചേർന്നു

അന്നത്തെ അർദ്ധരാത്രി സമയം പ്രകൃതി മുഴുവൻ നിശ്ശബ്ദം. ആകാശമണ്ഡലത്തിന്റെ നാട്ടുവെളിച്ചവും മങ്ങിപ്പരന്നിരിക്കുന്നു. കറുത്തിരുണ്ട ഒരു ഭയങ്കരസ്വരൂപം തലയിൽ എന്തോ ഒരു ചുമടുമായി എറണാകുളം—ഉദയമ്പേരൂർ റോഡിൽക്കൂടി മുന്നോട്ടേക്കു നീങ്ങുന്നുണ്ട്. നടമേൽപള്ളിയുടെ മുൻവശത്തു് എത്തിയപ്പോൾ ആ സ്വരൂപം എന്തോ ശ്രദ്ധിക്കുന്നുവെന്നമട്ടിൽ അവിടെനിന്നും അല്പനേരം കഴിഞ്ഞിട്ടു് അതു പള്ളിമേടയുടെ മുൻവശത്തുള്ള തിരുമുറ്റത്തുകൂടി കിഴക്കോട്ടേക്കു നടന്നു കിഴക്കുവശത്തുള്ള ഒരു ഓലപ്പുരയുടെ മുൻപിൽ എത്തി. അവിടെ എല്ലാ ഭാഗവും നന്നായി പരിശോധിച്ചു. അനന്തരം മുളയഴിയുടെ സമീപത്തേക്കു വന്നു. വല്ലവിധേനയും അതു ശബ്ദം കേൾക്കാതെ വലിച്ചുനീക്കുവാൻ സൌകര്യമുണ്ടോ എന്നു ചിന്തിച്ചുതുടങ്ങി. സാധാരണരീതിയിൽ കടിഞ്ഞാണും കടിവാളും ചേർന്തായ ഒരു മുഖപ്പട്ട മുളയഴിയിൽ തൂക്കിയിട്ടിരുന്നതു് ഈ സന്ദർഭത്തിൽ അയാളുടെ കൈവശം കിട്ടി. അതു പഞ്ചകല്യാണിയെ രാവിലെ വ്യായാമത്തിനായി വെളിക്കിറക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ ഹൈസിറോ അവളുടെ മുഖത്തു ഘടിപ്പിക്കുന്നതായിരുന്നു. അയാൾ അതു് എട്ടത്തു സമീപത്തു് ഒരിടത്തു സൂക്ഷിച്ചുവച്ചശേഷം പഞ്ചകല്യാണിയുടെ കാൽക്കുമ്പുകൾ കറുത്ത പിമ്പോട്ടു വലിച്ചുകെട്ടിയിരുന്നതായ കയറിൽ പിടിക്കുടി അതു പിമ്പോട്ടു വലിച്ചു കുമ്പുകൾ രണ്ടും മുളയഴിയുടെ സമീപത്തേക്കു് അടുപ്പിച്ചു. കുമ്പിൽനിന്നു കയർ സാവധാനത്തിൽ കഴറി. ഇതുമും കഴിഞ്ഞിട്ടു് അയാൾ കൈവശത്തുണ്ടായിരുന്ന കാലിച്ചാക്കുകൾ ഓരോന്നായി കുതിരപ്പുര മുതൽ റോഡുവക്കു വരെയ്ക്കു് ഒരേ വരിയായി നിരത്തി വിരിച്ചിട്ടു കുതിരപ്പുരയുടെ ഓരോ മുളയഴിയും വലിച്ചുനീക്കി അകത്തു കടന്നു പഞ്ചകല്യാണിയെ അത്യന്തം സൂക്ഷ്മതയോടെ പുറത്തിറക്കി ചാക്കുവിരിപ്പിന്മേലൂടെ കുമ്പടി കേൾക്കാൻ പാടില്ലാത്തവിധം മന്ദം മന്ദമായി റോഡിലേക്കു നടത്തി.

ഉക്കണ്ടമേനവന്റെ സഹോദരീഭർത്താവായ കോമിയായിരുന്ന ആ ഒരു സ്വരൂപം. തന്റെ ഭാര്യാസഹോദരന്റെ കൈ അത്യന്തം അപായകരമാംവണ്ണം കടിച്ചു ചതച്ചുകളഞ്ഞ ആ ഒരു അറബിക്കുതിരയേ അതിന്റെ കുതികാലുകൾ വെട്ടി എറണാകുളം കായലിൽ ഇറക്കുന്നതിനു തള്ളിക്കളയണമെന്നായിരുന്ന

അയാളുടെ ഉദ്ദേശ്യം. കോമി കൈവശം കിട്ടിയ മുഖപ്പട്ട ഇട്ട പഞ്ചകല്യാണിയുടെ കടിഞ്ഞാണിൽ പിടിച്ചു മുന്നോട്ടു നടത്തുവാൻ ശ്രമിച്ചതോടെ ആ കുതിരയുടെ ശാന്തസ്വഭാവം തീരെ മാറി ഒരുമാതിരി ഇണക്കമുള്ള മട്ടായിത്തീർന്നു. എന്തായിട്ടും കോമിയുടെ ഇംഗിതാനുസരണം കുതിര മുമ്പോട്ടു നടക്കുന്നില്ലെന്നായപ്പോൾ അയാൾ കൈവശത്തുണ്ടായിരുന്ന വെട്ടുകത്തികൊണ്ട് അതിന്റെ കുതികാൽ വെട്ടിക്കളവാനായി മുതിർന്നു എങ്കിലും ഉടനെ വെളുക്കുമ്പോൾ കുതിര ആ ഒരു നിലയിൽ കിടക്കുന്നതായ കാഴ്ച ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേ സൽക്കീർത്തിക്കു ഹാനികരമാണെന്നു വിചാരിച്ച് അയാൾ തൽക്കാലം ശാന്തചിത്തനായിത്തീർന്നു. വിഷം കൊടുത്തു കൊല്ലുക എന്നുള്ളസംഗതിയും വേണ്ടെന്നുവച്ചതു ഈ ഒരു കാരണംകൊണ്ടു തന്നെയായിരുന്നു. താൻ പുറത്തു കയറാതെ കടിഞ്ഞാൺ പിടിച്ചു നടന്നതുകൊണ്ടായിരിക്കും കുതിര മുന്നോട്ടു നടപ്പാൻ മടിക്കുന്നതെന്നു വിചാരിച്ചു കോമി അതിന്റെ കഴുത്തിരോമത്തിൽ പിടി മുറുക്കിക്കൊണ്ടു മേലോട്ടു കുതിച്ചു. ഒന്നാം പ്രാവശ്യം അയാളുടെ ശ്രമം തീരെ നിഷ്ഫലമായിത്തീർന്നു. അയാൾ ഒരിക്കൽപോലും കുതിരപ്പുറത്തു കയറീട്ടില്ലാത്ത ആ ഒരു ഹരിക്കാരൻ ആ പൊക്കമേറിയ അശ്വത്തിന്മേൽ ചാടിക്കയറുന്നതിനായി വീണ്ടും ഒരിക്കൽ കൂടി മേല്പോട്ടേക്കു കുതികൊണ്ടു. ഈ പ്രാവശ്യം അയാളുടെ വലങ്കാൽ, കുതിരപ്പുറത്തു് ഏതോണ്ടു മെന്നപോറുകയാൽ, കോമി കഴുത്തിരോമത്തിൽ ഞാന്നുചരിഞ്ഞു വലിഞ്ഞിഴഞ്ഞു് അത്യന്തം ധൈര്യത്തോടുകൂടി പഞ്ചകല്യാണിയുടെ പുറത്തു പറ്റിക്കൂടി, ഇരുവശത്തേക്കും കാൽ ചാഞ്ഞി.

തന്റെ രക്ഷിതാവിനേ അത്യന്തം ത്യാഗബുദ്ധിയോടുകൂടി രക്ഷിക്കയും, ശത്രുവിനേ ഏതുവിധത്തിലും അപകടത്തിൽ കൂടുക്കുകയും ചെയ്യുന്ന വിഷയത്തിൽ ആ അറബിക്കുതിരയ്ക്കുണ്ടായിരുന്ന മുൻകരുതൽ ഏറ്റവും അത്ഭുതകരമായിരുന്നു. മാർ മത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസുമെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു നിരണത്തുപള്ളിയിൽ എഴുന്നള്ളിത്താമസിക്കുന്ന കാലത്തു പതിവുപോലെ ഒരു ദിവസം അവിടുന്നു തനിച്ചു സവാരിക്കു പുറപ്പെട്ടു. വഴിക്കു് എട്ടുപത്തടി വീതിയുള്ള ഒരു തോട്ടു ചാടിക്കടന്നായിരുന്നു പഞ്ചകല്യാണി ഗതി തുടർന്നിരുന്നതു്. ആ തോട്ടിൽ അപ്പോൾ ഒന്നര ആൾ വെള്ളത്തിൽ കൂടുതൽ ആഴമുണ്ടായിരുന്നു.

പഞ്ചകല്യാണി തോട്ടവക്കത്തു് എത്തിയപ്പോൾ പതിവനുസരിച്ചു തോട്ടം ചാടിക്കടക്കാതെ എന്തോ ഒരുവല്ലായ്മയോടുകൂടി അവിടെത്തന്നെ പകച്ചുനിലയായി. മെത്രാപ്പോലീത്താ അതിനെ പിന്നോക്കം നടത്തി വീണ്ടും മുന്നോട്ടേക്കു് ആയം കൂട്ടിയതോടു വിലങ്ങെ ചാടുവാൻ ഉത്സാഹിപ്പിച്ചു. പക്ഷേ, തോട്ടവക്കത്തെത്തുമ്പോൾ അതു പിന്നെയും പഴയമട്ടിൽ അവിടെത്തന്നെ നിലകൊള്ളുകയായി. ഈ വിധത്തിൽ രണ്ടുമൂന്നു തവണ പിന്നോട്ടു നടത്തി മുന്നോട്ടേക്കു് ആയം കൂട്ടി കുതിപ്പിച്ചുവെങ്കിലും, തോട്ടവക്കത്തെത്തുമ്പോൾ കുതിര വീണ്ടും പകച്ചു നിന്നുപോകയാൽ മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അതിയായ കോപത്തോടുകൂടി ചൂരൽ കൊണ്ടു് അതിന്റെ തുടപ്പുറുപ്പിൽ നാലഞ്ചു പ്രഹരിച്ചു. അതുകൊണ്ടതോടെ അതിന്റെ ദുർബുദ്ധി നീങ്ങിയിരിക്കുമെന്നു വിചാരിച്ച തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു്, തോട്ടം ചാടുവാൻ വീണ്ടും അതിനെ മുന്നോട്ടേക്കു പരിപ്പിച്ചു. പക്ഷേ, മുമ്പു പലപ്പോഴും ആ തോട്ടത്തെയും, അതിലും വീതിക്കൂടിയ തോട്ടം നിഷ്പ്രയാസം ചാടിക്കടന്നിട്ടുള്ള പഞ്ചകല്യാണി, അപ്പോഴും തോട്ടവക്കത്തു് അറച്ചു നിലകൊള്ളുകയാൽ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അതിനെ വീണ്ടും വീണ്ടും പ്രഹരിക്കുകയും കണക്കിനു പ്രഹരിക്കുന്നതിനായി അവിടുന്നു താഴത്തേക്കു ചാടിഇറങ്ങുകയും ചെയ്തു. തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അങ്കവാടിയിൽ നിന്നു താഴത്തിറങ്ങിക്കഴിഞ്ഞപ്പോഴാണു് ജീനി ചേത്തു പള്ളപ്പാട്ടിൽ ബന്ധിച്ചിരുന്നതായ തോൽവാറുകളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട മരെണ്ണം പൊട്ടി വേർപെട്ടുകിടക്കുന്നതായി തിരുമനസ്സിലേക്കു കാണ്മാൻ ഇടയായതു്. അവിടുന്നു് ഉടനേ തന്നെ അതിയായ പശ്ചാത്താപത്തോടുകൂടി അതിന്റെ ശരീരത്തിൽ അവിടവിടെ തട്ടിതലോടി ഓമനിക്കുകയും "ശോമീ ശോമീ" എന്നു പലവുരു വാത്സല്യമധുരിമയോടുകൂടി ഉച്ചരിച്ചുകൊണ്ടു് അതിന്റെ കവിൾപ്പുരപ്പിൽ ചുംബിക്കുകയും ചെയ്തു. തോൽവാർ പൊട്ടിക്കിടന്നിരുന്നതായ ആ ഒരു നിലയിൽ പഞ്ചകല്യാണി തോട്ടം ചാടിക്കടപ്പാനായി മുന്നോട്ടേക്കു കുതിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ, മെത്രാപ്പോലീത്താ ആ തോട്ടിൽ വീണു് അവിടുത്തേ വാഴ്വു അവസാനിപ്പിക്കുമായിരുന്നുവെന്നു തിരുമേനിക്കു് അപ്പോഴത്തേ മനസ്സിലായതു്. അവിടുന്നു് ഉടനേ തന്നെ സമീപത്തു നില്പുണ്ടായിരുന്ന ഒരാളുടെ സഹായത്തോടുകൂടി പൊട്ടിക്കിടന്ന തോൽവാർ യഥാസ്ഥാ

നം ബന്ധിച്ചശേഷം പഞ്ചകല്യാണിയുടെ പുറത്തു കയറി അതിനെ വീണ്ടും മുന്നോട്ട വിട്ടു. എന്നാൽ ഈ പ്രാവശ്യമാകട്ടെ ആ കുതിര യാതൊരു ക്രച്ചവും ക്രടാതെ ഒരൊറ്റച്ചാട്ടത്തിനു തോടിന്റെ മറുകര പറ്റുകയാണു ചെയ്തത്. തന്റെ ജീവനെ അപകടത്തിൽ നിന്നു രക്ഷിച്ച പഞ്ചകല്യാണിയുടെ നേരെ മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സിലേക്കുള്ള അതിയായ നന്ദിയെ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനായി തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് അതിനു് ഒരു മാസത്തേക്ക് പാൽപ്പായസം മാത്രം കല്പിച്ചു കൊടുപ്പിക്കയാണു ചെയ്തത്.

കോമിയുടെ ഇരിപ്പു ശരിപ്പെട്ടതോടെ കുതിരയെ നയിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രയാസം മുഴുവൻ തീർന്നെന്നാണ് അയാൾ വിശ്വസിച്ചതു്. അയാൾ അത്യന്തം ഉന്മേഷത്തോടുകൂടി കാൽകൊണ്ടു പള്ളപ്പാട്ടിൽ ഒരടിയും ഒരു ലഗാൻവെട്ടിക്കലും കഴിച്ചു് അവളുടെ ഓട്ടം കാണുവാൻ സന്നദ്ധനായിച്ചമഞ്ഞു. ഏതാനും അടികൾ വടക്കോട്ടു പോയപ്പോഴേക്കു് പുറത്തിരിക്കുന്ന ആൾ, അദ്യമായി കുതിരപ്പുറം കണ്ട ഒരു കഴുതയാണെന്നു പഞ്ചകല്യാണിക്കു മനസ്സിലായി. അവൾ അതിശീഘ്രത്തിൽ മുന്നോട്ടു പാഞ്ഞു. കോമി ലഗാൻ പിന്നോക്കം വലിച്ചു കുതിരയെ നിറുത്തുന്നതിനായി ശ്രമിച്ചു. ലഗാൻ പിന്നോട്ടു വലിക്കുന്തോറും പഞ്ചകല്യാണിയുടെ പാച്ചിലിനു വേഗവും വർദ്ധിച്ചു. ദൂരെ തെറിച്ചുപോകാതിരിപ്പാനായി കോമി അത്യന്തം ഭീതിയോടുകൂടി അതിന്റെ പള്ളപ്പാട്ടിൽ കാലുകൾ രണ്ടും ചേർത്തു് ഇറുക്കി. കോമിയുടെ ഈ പ്രയോഗം, പഞ്ചകല്യാണിയുടെ ഗതിവേഗത്തെ കൂടുതൽക്രടി വർദ്ധിപ്പിക്കുകയാണു ചെയ്തതു്. കുറച്ചു ദൂരം മുന്നോട്ടു് ഓടിയ ശേഷം പഞ്ചകല്യാണി ഒന്നുരണ്ടു പ്രാവശ്യം പിൻകാലിൽ ഉയർന്നുചാടി. കുതിരപ്പുറത്തുനിന്നു തൽക്ഷണം താഴത്തിറങ്ങിയില്ലെങ്കിൽ പ്രാണൻ പണയത്തിലാവുമെന്നു് അഹരിക്കാരനു പൂർണ്ണബോദ്ധ്യമായി. ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ ശിഖരത്തിലടിച്ചു കോമിയുടെ തലയിൽ ഒരു മുറിവും പറ്റി.

പള്ളിമേടയുടെ താഴത്തെത്തട്ടിൽ കിടന്നിരുന്ന ഫ്രറിയോ മൃത്യുവിസജ്ജനത്തിനായി ഈ അവസരത്തിൽ പുറത്തിറങ്ങി കുതിരപ്പുരയുടെ സമീപത്തേക്കു പോയി. മുറ്റത്തു നെടുകെ വിരിച്ചിരുന്ന ചാക്കുകളിൽ കാൽ ചവുട്ടിയതോടെ അയാൾക്കു് എന്തോ ചില സംശയങ്ങൾ അങ്കുരിച്ചു. കുതിരപ്പുരയിൽ നോ

കിയതിൽ, പഞ്ചകല്യാണിയെ അവിടെ കാണ്മാനുമില്ല. വെ
ള്ളിവില്ലാകുരൻ ഉടൻ തന്നെ ഫെസിറോയുടെ സമീപത്തേ
ക്കു ചെന്നു് അയാളെ വിളിച്ചുണർത്തി വിവരം അറിയിച്ചു. ര
ണ്ടുപേരും കൂടി ഉടൻതന്നെ വിളക്കുമായി റോഡിലേക്കു പുറ
പ്പെട്ടു. കുളമ്പുപാട്ട നോക്കിയതിൽ, പഞ്ചകല്യാണിയെ വട
ക്കോട്ടേക്കു കൊണ്ടുപോയതായിട്ടാണു കണ്ടതു്. വിളക്കണച്ചു
യഥാസ്ഥാനം വച്ചശേഷം രണ്ടുപേരും കൂടി അതിശീഘ്രത്തിൽ
മുന്നോട്ടു പാഞ്ഞു. കുറേദൂരം വടക്കോട്ടു പോയശേഷം ഹരിയോ
നിലും പറെറ ചെവിയ്ക്കുച്ച കുളമ്പടി ശബ്ദം കേൾക്കുന്നതു ആ
ഉദ്യോഗത്തു് എത്ര ദൂരത്തിലായിരിക്കുമെന്നു ചിന്തിച്ചു തുടങ്ങി.

കോമിയേയും കൊണ്ടു മുന്നോട്ടു പാഞ്ഞ പഞ്ചകല്യാണി,
ജീവരക്ഷയ്ക്കായി ആ ഹരിക്കുരൻ പ്രയോഗിക്കുന്നതായ ഓരോ
വിക്രിയകൾമൂലം അത്യന്തം ക്രുദ്ധിച്ചു് അയാളെ ദൂരെ കൊണ്ടുകള
യുന്നതിനായി പിൻകാലിൽ രണ്ടുമൂന്നുപ്രാവശ്യം കുതിച്ചുയർന്നു
ചാടി. ഒന്നാമത്തെ ചാട്ടത്തിൽ അയാളുടെ ഇരിപ്പിടമകിപ്പോ
യി. രണ്ടാമത്തേ ചാട്ടത്തിൽ അയാളുടെ തൊപ്പിയെയും വഴുതി
പ്പോകയാൽ കോമി അത്യന്തം പരിഭ്രമത്തോടുകൂടി വലതുകാ
ൽ കുതിരപ്പുറത്തു കൊളുത്തി, ഇടത്തുകൈ കടിഞ്ഞാണിലും,
വലത്തുകൈ പെട്ടകത്തിയോടുകൂടി കുഞ്ചിരോമത്തിലും മുറുകി
പ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു പഞ്ചകല്യാണിയുടെ പാർശ്വതലത്തിൽ പാറി
ത്തുങ്ങിക്കിടന്നു. അപകടപൂർണ്ണമായ ആ ഒരു നിലയിൽനിന്നു ര
ക്ഷ പ്രാപിക്കുന്നതിനു കുതിര അല്പനേരത്തേക്കു് ഒന്നു നിൽ
ക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ലായിരുന്നു. പാർശ്വതലത്തിൽ തൂങ്ങുന്ന ആ
ഒരു ശത്രുവിനെ ദൂരെ തെറിപ്പിക്കണമെന്നുറച്ചു പഞ്ചകല്യാ
ണി മുൻകൈ ഉയർത്തി തിരിഞ്ഞും, ചരിഞ്ഞും വീണ്ടും വീണ്ടും
കുതിച്ചുചാടിത്തുടങ്ങി. ഒട്ടുവിലത്തെ ചാട്ടത്തോടുകൂടി ആ കു
തിര നേരെ തെക്കോട്ടു തിരിഞ്ഞു, തെക്കോട്ടുകുതന്നെ വച്ചു
പിടിച്ചു. താൻ കുതിരയുടെ പാർശ്വതലത്തിലാണെങ്കിലും ത
ന്റെ അവലംബം കാലപാശത്തിലാണെന്നതിനെ ആ ഹരിക്കു
രൻ വിശ്വസിച്ചു. പഞ്ചകല്യാണിയുടെ ഓരോ കുതിച്ചുചാട്ട
ത്തിലും അയാളുടെ പ്രാണൻ ആ മോഷ്ടാവിന്റെ ഉള്ളിൽ സം
ഭ്രമത്തോടുകൂടി പിടയുകയായിരുന്നു. പ്രാണഭീതി നിമിത്തം കു
തിരയുടെ ഗമനംതന്നെ എങ്ങോട്ടേക്കാണെന്നു് അയാൾക്കു നി
ശ്ചയമില്ലായിരുന്നു.

പഞ്ചകല്യാണി ഏകദേശം ഒരു ഫർലോംഗ് സമീപി
ച്ചപ്പോഴേക്കു ഹുറിയോയും ഹെസിറോയും വേഗം കുറഞ്ഞു
കൈത്തോട്ടുകളിലായി ഇരുട്ടിൽ നിലത്തോട്ടു ചേർന്നു പറന്നു
ടന്നു. സമീപത്തു് അടുത്തടുത്തായി കേൾക്കപ്പെടുന്ന ത്വരിതഗ
തിയിലുള്ള കുമ്പിടിയിൽ അതിരു കുറഞ്ഞപ്പോഴും ശത്രുവി
ന്റെ പിടിയിൽത്തന്നെയാണെന്നു് അവർ അനുമാനിച്ചു. പ
ഞ്ചകല്യാണി അതിശയമായ വേഗത്തോടുകൂടി സമീപത്തെത്തിയ
മാത്രയിൽ പടിഞ്ഞാറു കൈത്തോട്ടിൽ പതുങ്ങിക്കിടന്നിരുന്ന
ഹെസിറോ, പറന്നു പറ്റുന്ന മാതിരി ഒരു അറബിക്കുള്ള സാ
മർത്ഥ്യത്തോടുകൂടി ഒരൊറ്റക്കുതിക്കു് ആ അശ്വത്തിന്മേൽ ചാ
ടിക്കയറുകയും അതോടുകൂടി കോമി പിടിവിട്ടു നഷ്ടായുധനായി
നിലത്തു പതിക്കയും ഒപ്പം കഴിഞ്ഞു. രോഷാവേശഭരിതി ഉരു
ണ്ടുപെരണ്ടു് എഴുന്നേറ്റു് ഓടി ഒളിപ്പാനായി വടക്കോട്ടു പാ
യാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോഴേക്കു ഹുറിയോ ആ നാട്ടുവെളിച്ചത്തിൽ ഉരഗമേ
ണ്ടു് അയാളുടെ മേൽ ചാടി. അവർ തമ്മിൽ അതിഭയങ്കരമായ
ഒരു ദ്വന്ദയുദ്ധത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടു പിടി ഇട്ടപ്പോൾ തന്നെ ശ
ത്രു ആരാണെന്നു കോമിക്കു മനസ്സിലായെങ്കിലും താൻ ഇന്നാരാ
ണെന്നു വെളിപ്പെടുത്തരുതെന്നു കോമിക്കു് ഉദ്ദേശ്യമുണ്ടായിരു
ന്നു. തലേദിവസം തന്നെ നിർഭയമായി ഉപദ്രവിച്ച ശത്രുവി
നെ ഏതുവിധത്തിലെങ്കിലും അപായപ്പെടുത്തി അവിടെനിന്നു
കടക്കണമെന്നായിരുന്നു അയാളുടെ നിശ്ചയം. ഹുറിയോയേപ്പോ
ലെതന്നെ അയാൾ ബലവാനല്ലായിരുന്നുവെങ്കിലും, കോമി മൽ
പ്പിടുത്തമുറകളിലും അടിതടയിലും നല്ല പരിചയവും നല്ല മെ
യ്വഴക്കവുമുള്ള ഒരാളായിരുന്നു. ഹുറിയോ മുന്നോട്ടു ചാടിക്കു
ടന്നു പിടിച്ചു കഴുത്തിൽ പൂട്ടിടുവാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ, കോമി അ
ത്യന്തശീഘ്രമായി ശത്രുവിന്റെ മൂക്കിനുനേരെ ആഞ്ഞു് ഒരിടികൊടു
ത്തു. ഭാഗ്യവശാൽ ഇരുട്ടത്തു ലക്ഷ്യംതെറ്റി ആ ഇടി ശത്രുവി
ന്റെ കവിൾത്തടത്തിലാണു് ഏറ്റതു്. ഇടികൊണ്ട മാത്രയിൽ ഹുറിയോ ഇടംകാൽ ഉറപ്പിച്ചു ശ്വാസം പെരുക്കി ആഞ്ഞു
ട്ടി ശത്രുവിന്റെ വാരിക്കൊരു തട്ടുകൊടുത്തു. കോമിക്കു് ഇതു
കണക്കിനു പാഠമായി. അയാൾ വലംകാൽ ശത്രുവിന്റെ തുട നു
ടുവിൽ കടത്തി, കാൽ കാലിൽകെട്ടി, വലതുകൈ ഇടത്തുകക്ഷത്തിൽ അമർത്തി, ശത്രുവിന്റെ മെയ്വളച്ചു് ഇടംവാരി മ
ലർത്തി, തല കക്ഷത്തിൽ കുടുക്കി, തെരിച്ചുതുടങ്ങി. പിള്ളച്ച

ക്കിൽ തിരിയുന്ന കണത്തലപോലെ ഹറിയോയുടെ കഴുത്ത് അ
രഞ്ഞുപോകുമെന്നുള്ള മട്ടായി. ബലവാനായ വെള്ളിവില്ലുകാ
രൻ ആ കിടപ്പിൽ കിടന്നുകൊണ്ട് ശത്രുവിന്റെ കഴുത്തും ഇ
ടനെഞ്ചും ഒന്നായി ചേർത്തു പൂട്ടി പിടലിവച്ചു് ആയാളുടെ
മൂക്കിന്റെ പാലത്തിൽ "സന്തതി മുട്ടിപ്പോകുന്നതായ ഒരു പേ
ലത്തരം" പ്രയോഗിച്ചു. തൽക്ഷണം "ഹം! ഖാ!!" എന്നൊരല
ച്ചയോടുകൂടി കോമി കക്ഷം അയച്ചു മറുവാരി തിരിഞ്ഞു ചാ
ടി. ഹർക്കാരൻ കാൽ നിലത്തു് ഉറപ്പിക്കുമ്പോഴേക്കു, ഹറി
യോ ഇടമയ് വഴക്കി, ഉരം താഴ്ത്തി വലംകൈയ്യു കോമിയു
ടെ കഴുത്തിലടിച്ചു കാൽതട്ടി അയാളെ നിലത്തുവീഴ്ത്തി കാലി
ടുക്കിൽ നെഞ്ചു കുടുക്കി മലർത്തി കൈകൾ രണ്ടും ഒന്നായി ചേ
ർത്തു ശത്രുവിന്റെ വസ്ത്രംകൊണ്ടു മുറുകി ബന്ധിച്ചു. അനന്തരം
കോമിയെ ഉരത്തിലേറ്റി മലർത്തി, കാൽ ചേർത്തു പൂട്ടിക്കൊ
ണ്ടു ഹറിയോ നടമേൽപള്ളിയിലേക്കു തിരിച്ചു അവിടെ എ
ത്തിയ ശേഷം കുതിരപ്പുറത്തു ടങ്ങുണിൽ കോമിയെ കെട്ടിവരി
ഞ്ഞു നിറുത്തീട്ടു ഹറിയോ നിദ്രാരാധനത്തിനായി യഥാസ്ഥാനം
പ്രാപിച്ചു.

നേരം വെളുത്തു മെത്രാപ്പോലീത്താ താഴത്തേക്കെഴുന്നള്ളി
ഹറിയോ രാത്രിയിൽ നടന്ന സംഭവം മുഴുവൻ വഴിക്കുവഴി
യായി മെത്രാപ്പോലീത്തായെ ഉണർത്തിച്ചു; കല്പനപ്രകാരം മു
ത്തുക്കുറുപ്പൻ കോമിയെ കെട്ടഴിച്ചു തിരുമുമ്പിൽ ഹാജരാക്കി.
പഞ്ചകല്യാണിയേയും സമീപത്തേക്കു കൊണ്ടുവന്നു. കോമി
വെട്ടുകത്തിയോടുകൂടി കുഞ്ഞിരോമത്തിൽ പിടിച്ചു കിടന്നിരുന്ന
തിനാൽ പഞ്ചകല്യാണിയുടെ കഴുത്തിൽ ഒന്നു രണ്ടു വലിയ
പോറൽ പറ്റിയിരുന്നു. മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊ
ണ്ടു് ആ ഭാഗത്തു നല്ലതിരുണ്ണം സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി അവിടത്തെ
നാസാപുടപക്ഷങ്ങൾ പേടിയാവുംവണ്ണം ദ്രുതവിജൃംഭണം ചെ
യ്തു. കോമിയെ ആപാദമസ്തകം ദഹിപ്പിച്ചുകളയത്തക്കതായ ഒ
രു ഉഷ്ണമപ്രവാഹവും അവിടുത്തെ നേത്രാഗ്നികലശങ്ങളിൽ
നിന്നു പുറപ്പെട്ടു.

മെത്രാ—കോമിയുടെ കഴുത്തിൽ കാണുന്ന ഈ മുറിവുക
ൾ എങ്ങനെയുണ്ടായി സത്യം പറഞ്ഞേക്കു.

കോമി—എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.

മെത്രാ—എന്തു പറഞ്ഞു. ക്രൂടെന്നോ. ജീവൻ വേണമെങ്കിൽ സത്യം പറഞ്ഞേക്കു. തന്റെ കൈയിൽ കത്തി ഉണ്ടോയിരുന്നോ?

കോമി—ഇല്ലായിരുന്നു.

മെത്രാ—ഇല്ലായിരുന്നു അല്ലേ. (മുത്തുക്കുറുപ്പന്റെ നേരെ തിരിഞ്ഞ് ഏതോ ഒരു അന്യവിഷയത്തെപ്പറ്റി കല്പിച്ചു സംസാരിക്കുന്ന മട്ടിൽ) മുത്തു! ആലവട്ടം കണ്ടുവല്ലോ. (കോമിയുടെ മുഖം കാണുന്നുവല്ലോ എന്നർത്ഥം)

മുത്തു—കണ്ടു.

മെത്രാ—അഭ്രം തെളിഞ്ഞു കാണുന്നതിനായി അതിൽ പീലി പകുതിവച്ചു വേണം പണി പൂർത്തിയാക്കാൻ. (കോമി സത്യം പറയുന്നതിനായി അയാളുടെ ഒരു വശത്തെ മേൽമീശ പിഴുതുകളയണം എന്നർത്ഥം) (കോമിയുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞ്) —ഇവിടെ നമ്മുടെ മുമ്പിൽ സത്യം പറയുന്നോ വ്യാജം പറയുന്നതോ ഏതാണു നന്നെന്ന് അഞ്ചുമിനിട്ടിനകം ആലോചിച്ചു നിശ്ചയിച്ചോളൂ വേഗം.

മെത്രാപ്പോലീത്താ മുകളിലേക്കു പോയി. മുത്തുക്കുറുപ്പൻ കോമിയുടെ മുമ്പിലേക്ക് അടുത്തു ഗൌരവസ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞു. "സത്യം തിരുമനസ്സുണർത്തിപ്പാൻ തനിക്കു മടിയാണ് അല്ലേ. ഇതാ ഈ സമ്മാനം തനിക്ക് ഇരിക്കട്ടെ. അനങ്ങിപ്പോകരുത്" മുത്തുക്കുറുപ്പൻ ഒരൊറ്റ പിടിക്കു കോമിയുടെ ഇടത്തുവശത്തെ മേൽമീശയിൽ ഒട്ടുമുക്കാലും പിഴുതെടുത്തു. കോമി കോപതാപങ്ങൾ സഹിയാതെ വല്ലാതെ മുരണ്ടു. മെത്രാപ്പോലീത്താ വീണ്ടും പഞ്ചകല്യാണിയുടെ സമീപത്തേക്കു വന്നു.

മെത്രാ—(വാത്സല്യസ്വരത്തിൽ കോമിയോടായിട്ട്) എന്റെ മകനേ സത്യം പറയുന്നതു എത്രയോ ശ്രേഷ്ഠകരമാണ്. നാം നിന്നെ യാതൊന്നും ചെയ്യുകയില്ല. സംഗതികളുടെ യഥാർത്ഥ്യം അറിയണമെന്നേ നമുക്കു ആഗ്രഹമുള്ളൂ.

തിരുമനസ്സിലെ ദയാമസൃണമായ സ്വരം ഹരിക്കാരനെ ആകർഷിച്ചു. മഹാപുരുഷനായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാജകീയ സന്നിധിയിൽ സത്യം പറയുന്നതാണ് എല്ലാംകൊണ്ടും ഉത്തമമായിട്ടുള്ളതെന്നു കോമിക്കു തികച്ചും ബോധ്യമായി. അയാൾ സം

ഗതികൾ മുഴുവനായി തിരുമുമ്പിൽ വിനയപൂർവ്വം വിസ്തരിച്ചു ബോധിപ്പിച്ചു.

മെത്രാ—ഇതെല്ലാം ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ അറിവോടുകൂടി ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണോ!

കോമി—അല്ല, അദ്ദേഹം ഇക്കഥ അറിഞ്ഞിട്ടുകൂടിയില്ല. സത്യം.

ഫ്രിയോ—ഇന്നലെ പഞ്ചകല്യാണിയുടെ ഉച്ചീത്തുരായി പറിച്ചെടുത്തുകൊണ്ട് ഓടിപ്പോയതും ഈ ആൾ തന്നെയായിരുന്നു.

മെത്രാ—(കോമിയുടെ പുറത്തു വാത്സല്യസൂചകമായി പതുക്കെ കൊട്ടിക്കൊണ്ട്) മകനേ, നമ്മുടെ മുമ്പിൽ സത്യം പറഞ്ഞു എന്നുള്ള കാരണത്താൽ എല്ലാം നാം ക്ഷമിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരു മോഷണക്കേസിൽ നിന്നെ കുടുക്കുവാൻ നമുക്കിഷ്ടമില്ല. മേലിൽ മെത്രാച്ചനെ യാതൊരു വിധത്തിലും ഉപദ്രവിക്കരുത്. അങ്ങനെ ചെയ്യുവാൻ തുനിയുന്നതു നിനക്കുതന്നെ അപകടകരമായിരിക്കും.

"അരവിടെ, ഹരിക്കാരനെ കാപ്പികൊടുത്തയക്കട്ടെ."

മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു മുകളിലേക്കു എഴുന്നള്ളി, ശിപായിമാർ മധുരഭാഷണങ്ങളാൽ കോമിയേ സന്തോഷിപ്പിച്ചു, കാപ്പി കൊടുക്കുവാനായി അടുത്ത മുറിയിലേക്കു ക്ഷണിച്ചു കൊണ്ടുപോയി.

അന്നു നേരം വെളുത്തതോടുകൂടി സുറിയാനിക്രിസ്ത്യാനികളുടെ മെത്രാപ്പോലീത്താ ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കു വഴിമാറിക്കൊടുക്കാതെ പുത്തനങ്ങാടി റോഡിൽ തടഞ്ഞു നിറുത്തി അദ്ദേഹത്തെ ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചുവെന്നും, ഹരിക്കാരെ ദേഹോപദ്രവമേല്പിച്ചുവെന്നും തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു സവാരി മതിയാക്കി കോവിലകത്തേക്കു മടങ്ങിപ്പോയെന്നും ഒരു വർത്തമാനം തുപ്പുണിത്തുറയും എറണാകുളത്തും സമീപസ്ഥലങ്ങളിലും ഒന്നാകെ പരന്നു. കേട്ടവർ കേട്ടവർ പലതരത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിച്ചു തുടങ്ങി. എവിടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെ സംസാരവിഷയം ഇതു മാത്രമായി തീർന്നു. വൃത്താന്തം അമ്മത്തമ്പുരാക്കന്മാർ കോവിലകത്തും, ഇളമുറക്കോവിലകങ്ങളിലും അറിവാറായി. പള്ളിനീരാട്ടു കഴിഞ്ഞു വലിയ കോവിലകത്തേക്കു എഴുന്നള്ളുന്ന പെരുമ്പടപ്പു ഗംഗാധരതീരുകോവിലധികാരിയായ വലിയ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സി

ലെ തിരുസന്നിധിയിലും വർത്തമാനം എത്തി. നാട്ടുവഴക്കായ് മ
ലംഘിച്ചു പട്ടണപ്രവേശം ചെയ്യു എന്ന സംഗതികൊണ്ടു മുമ്പു
തന്നേ രാജകുടുംബത്തിൻറേയും പ്രധാനപ്പെട്ട സർക്കാരുദ്യോഗസ്ഥ
ന്മാരുടേയും അതൃപ്തിക്കും ദ്വേഷത്തിനും പാത്രീഭവിച്ചിട്ടുള്ള മെ
ത്രാപ്പോലീത്തായേ സംബന്ധിച്ചു് ഈ പുതിയ വർത്തമാനം കൂടി
അയപ്പോൾ വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കുണ്ടായ കോപ
വും തിരുവുള്ളക്കേടും കേവലം അതിരറ്റതായിരുന്നു. തിരുമന
സ്സുകൊണ്ടു് ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമേനിയേ അപ്പോൾത്തന്നെ
തിരുമുമ്പിൽ വരുത്തി കഥകളെല്ലാം ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കീ
ട്ടു്, ദിവാൻജി ഉടൻ തന്നെ തിരുമുമ്പിൽ എത്തിക്കൊള്ളുന്നതി
നായി എറണാകുളത്തേക്കു് അടിയന്തിരക്കല്പന അയച്ചു. സുല്ത്ത
സിയായിരുന്ന തോട്ടയ്ക്കാട്ടു ശങ്കുണ്ണിമേനോനായിരുന്നു അന്ന
ത്തെ കൊച്ചിദിവാൻ. കല്പന കൈയിൽ കിട്ടിയപ്പോൾത്തന്നെ
കഥ മേനോനു മനസ്സിലായി. അദ്ദേഹം ഉച്ചയ്ക്കു മുമ്പു് വലിയത
മ്പുരാൻ കോവിലകത്തെത്തി മുഖം കാണിച്ചു. ദിവാൻജിയേ
കണ്ടക്ഷണമ്പോൾത്തന്നെ വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു്
അത്യന്തം ക്രോധാവേശനായി ചാടി എഴുന്നേറ്റു, ദിവാൻജി
യുടേയും മറ്റു ചില പ്രധാനപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടേയും ഉദാ
സീനതയേയും പിടിപ്പില്ലായ്മയേയും പറ്റി അത്യന്തം പൌരു
ഷസ്വരത്തിൽ ചിലതെല്ലാം കല്പിച്ചു. ശങ്കുണ്ണിമേനോൻ വല്ലാ
തെ കിടുങ്ങിപ്പോയി. വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ത
ലേ ദിവസം സായാഹ്നത്തിൽ പുത്തനങ്ങാടിറോഡിൽ വെച്ചു
നടന്ന സംഭവത്തെപ്പറ്റി ചുരുക്കമായി കല്പിച്ചിട്ടു കേസുകൾ ര
ണ്ടും എതൃയും കർശനമായ നടപടി നടത്തി, ഉടൻ തന്നെ ശി
ക്ഷയിൽ വരുത്തിക്കൊള്ളണമെന്നു് കല്പനയരുളി ദിവാൻജി
യേ മടക്കി അയച്ചു. അക്കാലത്തു് ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട കേസു
കൾ ദിവാൻജിതന്നെയായിരുന്നു വിചാരണചെയ്തു തീർപ്പു
ചെയ്തിരുന്നതു്.

കൃത്യം ഒരുമണി സമയത്തു നാട്ടുവഴക്കായ് മ ലംഘിച്ചതാ
യ ഒന്നാമത്തെ കുറ്റത്തിനു സമാധാനം ബോധിപ്പിക്കുന്നതിനാ
യി മെത്രാപ്പോലീത്താ കായ്ക്കാരോടുകൂടി അടുത്ത ദിവസം രാ
വിലെ പത്തുമണിക്കു് എറണാകുളം ദിവാൻ കച്ചേരിയിൽ ഹാ
ജരായിക്കൊള്ളണമെന്നു് കാണിച്ചു ദിവാൻജിയുടെ ഒരു കല്പ
ന മെത്രാപ്പോലീത്തായ്ക്കു കിട്ടി. ജ്യോതിർഗോളങ്ങളൊന്നാകെ

പൊട്ടിത്തെറിച്ച ഭൂചക്രത്തെ അതിന്റെ അക്ഷകീലത്തിൽ നിന്ന് അധ:പതിപ്പിച്ച സ്വപ്നവും അഗ്നിമയമാകിയാൽക്രൂടി ലവലേശം ചുളുങ്ങുകയോ ചലിക്കുകയോ ചെയ്യാത്ത കട്ടവജ്രഹൃദയനായ മെത്രാപ്പോലീത്താ ഉടൻതന്നെ തന്റെ സന്ധനകാര്യസ്ഥനേ വിളിച്ചു നോൻപുസംബന്ധിച്ച തനിക്കു വ്രതമായതിനാൽ അടുത്ത ദിവസം വന്നുകാണുന്നതിനു സൌകര്യമില്ലെന്നും "യൽദോ" (ക്രൂസമസ്സ്) കഴിഞ്ഞിട്ടു ദിവസം നിശ്ചയിച്ചു വിവരം അറിയിക്കാമെന്നും ഒരു മറുപടി എഴുതിച്ചയച്ചു. ദിവാൻ ശങ്കുണ്ണിമേനോൻ അവർകളേ ഈ മറുപടി വല്ലാതെ ക്ഷോഭിപ്പിച്ചു. അളേഹമായട്ടെ. അപ്പോൾത്തന്നെ, അടുത്തദിവസം മൂന്നുമണിസമയത്തു മെത്രാപ്പോലീത്തായേയും അളേഹത്തിന്റെ കാര്യക്കാരേയും ബഹളത്തിനൊന്നും ഇടകൊടുക്കാതെ തന്റെ മുമ്പിൽ ഹാജരാക്കിക്കൊള്ളണമെന്നു കാണിച്ചു അന്നത്തേ കൊച്ചീപോലീസുകാര്യക്കാരായ തുപ്പുണിത്തുറെ പടിഞ്ഞാറെക്കരയിൽ, പുണിത്തുറെ മാങ്കായിമഠത്തിൽ രാമപ്പുണിക്കർ കല്പന അയച്ചു. കൊച്ചിരാജ്യത്തു അക്കാലത്തുണ്ടായിവരുന്നുള്ള പ്രധാനപ്പെട്ട കവച്ചുകൾ, മോഷണങ്ങൾ, കൊലപാതകങ്ങൾ മുതലായി തെളിവിൽപ്പെടാതെ കിടക്കുന്ന വമ്പിച്ച കുറ്റങ്ങൾക്കു തുമ്പുണ്ടാക്കുന്നതിനായി കൊച്ചീസർക്കാരിൽനിന്നു പ്രത്യേകം നിയമിച്ചിരുന്ന ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനായിരുന്ന പോലീസുകാര്യക്കാർ രാമപ്പുണിക്കർ. കൊച്ചീസംസ്ഥാനത്തിന്റെ കിഴക്കുഭാഗത്തു് അയിടയ്ക്കു നടന്നതായ ഒരു വലിയ കവച്ചുകേസ്സു് അന്വേഷിപ്പാൻ പോയി ഏതാനും ദിവസങ്ങൾ അവിടെ താമസിച്ചശേഷം പുണിക്കർ അന്നരാത്രിയിലെ തുപ്പുണിത്തുറെ മടങ്ങി എത്തിയതാണ്. ആൽ വലിയോരു ഉദ്യോഗവും അജാനുബാഹുവും ധനാഢ്യനും വലിയതമ്പുരാന്റെ സേവകന്മാരിൽ ഒരാളുമായിരുന്നു. കൊച്ചിരാജ്യത്തുള്ള സജ്ജനങ്ങൾക്കും അളേഹത്തെ വലിയ ഭയവുമായിരുന്നു. ബഹുമാനവും അങ്ങനെതന്നെ. അളുടെ നേത്രതീക്ഷ്ണതയും മുഖഗാംഭീര്യവും ബുദ്ധിശക്തിയും നിമിത്തം അളേഹത്തിന്റെ പിടിയിൽ പെട്ടിട്ടുള്ളമിക്കവാറും എല്ലാ കുറ്റക്കാരും കുറ്റം സമ്മതിക്കുതന്നെയാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. പുരാതനത്വം കൊണ്ടും ജനസമ്പാധീനം കൊണ്ടും അളേഹത്തിന്റെ കുടുംബവും അതിപ്രസിദ്ധമായ ഒന്നായിരുന്നു. പ്രധാനപ്പെട്ട എല്ലാസർക്കാരുദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെയും സ്നേഹാദരങ്ങൾക്കു പാത്രീഭൂതനും അവരുടെ വി

ശാസ്ത്രമിത്രവും പൂജ്യനും രാജ്യസേവകനും ആയിരുന്ന മൂക്കേരിൽ ചെറിയ എന്നദ്ദേഹം രാമപ്പണിക്കരുടെ ഒരുറ്റമിത്രമായിരുന്നു. ബുദ്ധിമാനായ ചെറിയ അവർകളുടെ അഭിപ്രായങ്ങളെ അവഗണിച്ചു പണിക്കർ യാതൊന്നും തന്നെ ചെയ്യുമായിരുന്നില്ല.

അടുത്ത ദിവസം രാവിലെ ഒൻപതുമണിസമയത്തു മെത്രാപ്പോലീത്തായേയും കായ്ക്കാരേയും ദിവാൻകച്ചേരിയിൽ ഹാജരാക്കുന്നതിനായി മാങ്കായിമഠം പോലീസുകാരോട്ടുകൂടി വരുന്നുവെന്നു പള്ളിമേൽത്തട്ടിൽ വർത്തമാനമെത്തി. അങ്ങനെതന്നെ ആയിരുന്നാലും അനുവാദം ക്ഷണത്തെ അകത്തു കടത്തിവിടരുതെന്നുള്ള മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സിലേ കല്പന അക്ഷരംപ്രതി അനുഷ്ഠിപ്പാനായി മുത്തുക്കറപ്പൻ, ചെട്ടകുഴി മാമൻ എന്നിവർ ഉദ്യോഗവേഷത്തിൽ, വാളും ധരിച്ചു നടമേൽപള്ളിയുടെ പടിഞ്ഞാറേ അനവാതിൽക്കൽ കാവലുമായി. ഹറിയോയും, അഴിക്കകത്തു വറുഗീസും അതേ വേഷത്തിൽത്തന്നെ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് എഴുന്നള്ളിയിരിക്കുന്ന ചാരുപടിയുടെ പിമ്പിൽ വാളും ധരിച്ചു് ഇരുവശത്തുമായി നിലകൊണ്ടു. പുത്തൻതെരുവിൽ കുറത്തിയാട്ട തിരിയാൻ തുടങ്ങിയുള്ള ശിപായിമാർ ഉദ്യോഗവേഷത്തിൽതന്നെ സമീപത്തും തയ്യാറായിട്ടുണ്ടു്. ഏകദേശം ഒരു അരനാഴിക കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മുപ്പത്താറു പോലീസുശിപായിമാർ, മൂന്നു പോലീസുനായ്ക്കന്മാർ എന്നിവരോട്ടുകൂടി രാമപ്പണിക്കർ കിഴക്കേ കോട്ടവാതിൽ കടന്നതായി മെത്രാപ്പോലീത്തായ്ക്കു് അറിവുകിട്ടി. പണിക്കരുടെയും പോലീസുകാരുടെയും പുറപ്പാട് കണ്ടു് അങ്ങാടിയിലുള്ള നസ്രാണികൾ കൂട്ടംകൂട്ടമായി പള്ളിയിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. നടമേൽപള്ളിയുടെ ഉൾക്കൻമതിൽക്കെട്ടിനുള്ളിലുള്ള വിശാലമായ പരിസരപ്രദേശവും പള്ളിയും പൊടിമണ്ണടങ്ങുവാൻ പോലുമിടയില്ലാത്തവണ്ണം ഒരു വമ്പിച്ച ജനസമൂഹത്തേക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

രാമപ്പണിക്കർ ഉദ്യോഗവേഷത്തിൽ അനുചരസംഘത്തോടൊരുമിച്ചു പള്ളിമതിൽക്കെട്ടിന്റെ അനവാതിൽക്കലെത്തി "ഉം; അൽമാറട്ടെ" എന്നു് അധികാരസ്വരത്തിൽ ആജ്ഞാപിച്ചു. തൽക്ഷണം മുത്തുക്കറപ്പൻ കൈയിലുണ്ടായിരുന്ന വളഞ്ഞ വാൾ പുലിത്തോലുറയോട്ടുകൂടി ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:—

"അവിടുന്ന് അരുതന്നെയായിരുന്നാലും മലയാളത്തിന്റെ മെത്രാപ്പോലീത്തായാകുന്ന എന്റെ തിരുമേനിയുടെ കല്പനയില്ലാതെ നിങ്ങളെ ആരെയുംതന്നെ അകത്തുവിടാൻ നിവൃത്തിയില്ല. നിങ്ങളെല്ലാവരും ഏതൊരു ചോറിനു് ഉചിതം കൂട്ടുന്നുവോ ഞാനും അതേവിധത്തിൽതന്നെ ഉചിതം കാണിക്കുന്നു. മുലകുടി മാറിയതു മുതൽ ഈ നിമിഷംവരെയും ഈ ശരീരം ആ ഒരു കുടുംബത്തിന്റെ—അതേ എന്റെ തിരുമേനിയുടെ ചോറുകൊണ്ടു മാത്രം സംരക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണു്. ഈ ദേഹത്തിലുള്ള ഓരോ തുള്ളി രക്തവും അവിടത്തെ വക മാത്രമാണു്. അതിനെ അവിടത്തേക്കു വേണ്ടി അവസാനത്തുള്ളിവരെയും വാർത്തുകളയുന്നതിനും ഞാൻ സദാ സന്നദ്ധനാണു്. ദീക്ഷണികൊണ്ടോ ബലപ്രയോഗംകൊണ്ടോ ഇവിടെ എന്തെങ്കിലും സാധിക്കാമെന്നു വിചാരിക്കുന്നപക്ഷം ഈ മുപ്പത്തൊൻപതുപേരുടെ ശവശരീരങ്ങളുടെ പുറത്തു് അവസാനമായി അവിടത്തേയും എന്റേയും ശവങ്ങൾ ഒരുമിച്ചുവീഴുക എന്നുള്ളതിൽ കൂട്ടുതലായി യാതൊരു സംഗതിയും നടക്കുന്നതല്ല അടിതടകൊണ്ടോ, ആയുധപ്രയോഗംകൊണ്ടോ, സുഭനവിദ്യകൊണ്ടോ, വടമമ്പ്രപ്രയോഗംകൊണ്ടോ എന്തുകൊണ്ടുതന്നെയും ഒരു നാഞ്ഞിനാട്ടുവെള്ളാളനേ അതു ക്ഷണത്തിൽ തോല്പിക്കാമെന്നു് അരുംതന്നെ വിചാരിച്ചുപോകേണ്ട. മുത്തുക്കുറുപ്പൻ മരിക്കാൻ വേണ്ടി ജീവിക്കുന്നവനാണെന്നു് ഈ ഞരമ്പുകളിലുള്ള ഓരോ തുള്ളി രക്തവും എന്റെ തിരുമേനിയുടെ തിരുവായ്മൊഴിയിലെ ഓരോ അക്ഷരങ്ങളുടെ പിന്നാലെ ഒഴുകിപ്പോകുന്നതിനായി കാത്തുകിടക്കുന്നവയാണെന്നും ഇതാ കണ്ടുകൊള്ളുക തന്നെ. "ഉം ജൽദി".

വെള്ളിവില്ലാക്കാരൻ തന്റെ ഇടങ്കൈ മുന്നോട്ടു മലർത്തിനീട്ടി ചൂണ്ടുവിരൽ മേലോട്ടുയർത്തുന്നതും, വലംകൈയിലുണ്ടായിരുന്ന മൂർച്ചയേറിയ ഖഡ്ഗം മിന്നിത്തുള്ളി കീഴ്പ്പോട്ടു താഴുന്നതും കണ്ടു. അതാ അയാളുടെ ചൂണ്ടുവിരലിന്റെ അഗ്രം അകവശം ഒരിഞ്ചുനീളത്തിൽ നഖം ഒഴിച്ചു നടുവേ പിളർന്നു, കൂട്ടുപോലപ്പുച്ചിൽപോലെ രക്തം മട്ടമട്ടെ പ്രവഹിക്കുന്നു. മുത്തുക്കുറുപ്പനാകട്ടെ യാതൊരു ഭാവഭേദവും കൂടാതെ വാൾ ഉറയിലിട്ടിട്ടു കസവുകിന്നരി വച്ചതായ ഇടക്കെട്ടിനുള്ളിൽനിന്നു് ഒരു ചെറിയ ഡപ്പിയെടുത്തു തുറന്നു് അതിൽനിന്നു മഹാ

മേദ എന്ന ഒരു ഔഷധമെടുത്തു മുറിവിൽ പുരട്ടി, പിളർപ്പുക
ൽ ഒന്നായി ചേർത്തു് ഇടത്തുകൈകൊണ്ടതന്നെ അമർത്തിപ്പിടി
ച്ചു. അല്പനിമിഷത്തിനുള്ളിൽ മുറി ഒന്നുചേർന്നു വിരൽ പൂഴ്ത്തി
യിലായി.

ആ വെള്ളിവില്ലാംകാരന്റെ ശരീരദാർഢ്യവും, കായശ
ക്തിയും, രാക്ഷസീയസ്നേഹവും, ധീരതയും, നിർഭയത്വവും രാമ
പ്പണിക്കരെ ക്രമത്തിലധികം അത്ഭുതപരതന്ത്രനാക്കി. സാഹച
ര്യങ്ങളേപ്പറ്റി ആലോചിച്ചിടത്തോളവും, ഒരു ലഹളയുണ്ടാ
ക്കീട്ട് അകത്തു കയറുന്നതു് അവസരോചിതമല്ലെന്നും അദ്ദേ
ഹത്തിനു തോന്നി. ഒരു വെള്ളിവില്ലാംകാരന്റെ തടസ്സംകൊ
ണ്ടു് അകത്തു കടക്കാതിരിക്കുന്നതും ചീത്തതന്നെ. എന്തുവേണ്ടു
വെന്നു പണിക്കർ കുറേനേരം ആലോചനയിലായി. ഒടുവിൽ
പൂജ്യസ്വഭാവനായ മൂക്കഞ്ചേരിൽ ചെറിയ അവർകളെ അവി
ടേക്കു വരുത്തി വിവരം മെത്രാപ്പോലീത്തായെ അറിയിക്കുന്ന
തിനായി പള്ളിമേടയിലേക്കയച്ചു.

പ്രസിദ്ധനായ മൂക്കഞ്ചേരിൽ ചെറിയ അവർകൾ മേൽ
ത്തട്ടിലെത്തിയപ്പോൾ മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു
വിശേഷമായ ഒരു ചാരുപടിയോടു ചേർത്തു പട്ടുവില്ലുചാവട്ട
യിൽ ചാരിയിരുന്നുകൊണ്ടു മുമ്പിൽ ഇരുശത്രുമായി ഇട്ടിട്ടു
ള്ള ഓരോ ചെറിയ മേശപ്പുറത്തുകളോടു ചേർന്നിരിക്കുന്ന എട്ടു
സാധനമെഴുത്തുകാ(രായനക്കാ)ർക്കു് ഏതോ പള്ളികൾക്കുള്ള
ന അയപ്പാനായി വാചകങ്ങൾ പറഞ്ഞുകൊടുക്കുകയായിരുന്നു.
എട്ടു സാധനമെഴുത്തുകാർക്കു് ഒരേസമയം എട്ടു വിഷയങ്ങളേപ്പ
റ്റി എട്ടുതരത്തിൽ വിവിധങ്ങളായ അനവധി കാര്യങ്ങളെ മ
നസ്സിൽവച്ചുകൊണ്ടു ലേശവും പൂർവ്വാപരവൈരുദ്ധ്യം കൂടാതെ
വാചകങ്ങൾ പറഞ്ഞുകൊടുക്കുന്നതായ ആ ഒരു കാഴ്ച കൊച്ചീ
രാജ്യത്തെ അതിബുദ്ധിമാന്മാരായ പല വമ്പിച്ച സർക്കാരുദ്യോ
ഗസ്ഥന്മാരുമായി നിരന്തരപരിചയം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള ചെറിയ
യെ എന്തെന്നില്ലാതെ അത്ഭുതപ്പെടുത്തി. ഓരോ സാധനമെഴ
ുത്തുകാരനും മറ്റുള്ളവർക്കു മുമ്പായോ പിമ്പായോ കൈപൂർക്കൊ
പ്പിച്ചു് ഓരോ വാചകവും എഴുതിത്തീർത്തു് അതു രേഖപ്പെട്ട
ത്തിക്കഴിഞ്ഞു എന്നുള്ളതിന്റെ ലക്ഷ്യമായി അവസാനഭാഗ
ത്തേ രണ്ടുമൂന്നു പദങ്ങൾ വായിച്ചുകഴിയുമ്പോഴേക്കു് — അവർ
ആരാരോ അങ്ങനെ മുമ്പുകൂട്ടി എഴുതിത്തീർത്തു വായിക്കുമ്പോ

—അവർ ഓരോരുത്തക്കും അതായതു മുഹൂർത്തത്തിൽ പൂർവ്വസംഗതികളോടും, പൂർവ്വവാചകങ്ങളോടും ശരിക്കു് അനുബന്ധിച്ചു വാചകങ്ങൾ തുടരെത്തുടരെ പറഞ്ഞുകൊടുക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ മെത്രാപ്പോലീത്താ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതായ ആ ഒരു സ്മൃതിബന്ധത്തെർഷ്യത്തേയും വാണീവിലാസത്തേയുംപറ്റി ഉണ്ടായ അസാമാന്യബഹുമാനത്തോടുകൂടി ചെറിയ തിരുസന്നിധിയെ സമീപിച്ചു തുംക്കെ മുഖമിട്ടു് അല്പം പിമ്പോട്ടു വാങ്ങി ഒതുങ്ങിനിന്നു. ബുദ്ധിമാനും സാത്വികനുമായ ചെറിയയേക്കുറിച്ചു മെത്രാപ്പോലീത്തായ്ക്കും വളരെ ബഹുമാനമായിരുന്നു. ചെറിയ വളരെ വിനയസ്വരത്തിൽ പോലീസുകാര്യക്കാരുടെ ആഗമനത്തേയും ഉദ്ദേശ്യത്തേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാനാവിധയോഗ്യതകളേയുംപറ്റി വിശദമായി തിരുമനസ്സുണർത്തിച്ചു.

മെത്രാ—അവർ സക്കാർ ആളുകളല്ലേ. പോരെങ്കിൽ പണിക്കർ ചെറിയയുടെ ഒരു പരിചിതനും. അവരെ നാം അവഗണിച്ചെന്നവരരുതല്ലോ. പണിക്കർ മാത്രം ഇങ്ങോട്ടു വരുന്നതിനു നാം അനുവദിച്ചിരിക്കുന്നതായി മുത്തുക്കുറുപ്പനോട്ടു പറഞ്ഞേക്കു. ചെറിയക്കുടി ഉണ്ടായാലല്ലോ.

ചെറിയ—അടിയൻ.

ചെറിയ താഴ്ന്നിറങ്ങി മുത്തുക്കുറുപ്പന്റെ സമീപത്തേക്കു ചെന്നു മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ കല്പന അയാളെ മനസ്സിലാക്കി. വിവരം പണിക്കരെയും ഗ്രഹിപ്പിച്ചു. തന്റെ അനുചരസംഘത്തെ പുറത്തു നിറുത്തിട്ടു താൻ മാത്രം കയറിച്ചെല്ലുക എന്നുള്ളതു തന്റെ ഉദ്യോഗവലിപ്പത്തിനും സ്ഥിതിക്കും പോരെന്നു പണിക്കർക്കു തോന്നിയെങ്കിലും വിശ്വസ്തമിത്രമായ ചെറിയയുടെ നിർബന്ധം നിമിത്തം മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ ഇഷ്ടാനുസരണം തൽക്കാലം പ്രവർത്തിക്കാമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു.

മുത്തു—(പോലീസുകാര്യക്കാരോടായി) അവിടുന്നു് അകത്തേക്കു പോകയാണു്. നാസ്സുമാർ, ശിപായിമാർ മുതലായവർ ഇവിടെത്തന്നെ നിൽക്കയുമാണു്. അനുവാദംകൂടാതെയോ ബലാൽക്കാരമായിട്ടോ ഇവർ അകത്തു കടക്കുവാൻ തുനിഞ്ഞു് ഇവിടെ എന്തെങ്കിലും കലാപം ഉണ്ടായി എന്നു വരുന്നപക്ഷം അതിനൊന്നിനും ഞാൻ ഉത്തരവാദിയായിരിക്കയില്ലെന്നു് അ

വിട്ടതു മുമ്പുകൂട്ടി അറിഞ്ഞിരുന്നാൽകൊള്ളാമെന്നു് എനിക്കു് അപേക്ഷയുണ്ടു്.

രാമപ്പണി—ശരിതന്നെ. (അനുചരസംഘത്തോടു) ഞാൻ വരുന്നതുവരെയ്ക്കു നിങ്ങൾ ആരുംതന്നെ അകത്തു കടക്കുവാൻ ശ്രമിക്കയോ ബഹളമുണ്ടാക്കയോ ചെയ്യരുതു്. വലിയൊരു ജനക്കൂട്ടമാണെന്നും കായ്ം ഗൗരവമേറിയതാണെന്നും ഓർമ്മ വേണം. എല്ലാം ശ്രദ്ധയായിരിക്കണം കേട്ടോ! കസ്തൂരിഅയ്യൻ!

കസ്തൂരി—നോക്കിക്കൊള്ളാം.

രാമപ്പണിക്കർ ചെറിയയോടൊരുമിച്ചു പള്ളിമേടയുടെ മേൽത്തട്ടിലെത്തി. സുറിയാനിക്രിസ്ത്യാനികളുടെ മെത്രാപ്പോലീത്താ എന്നു പറഞ്ഞാൽ ഏതാണ്ടൊക്കെ ഒരു അന്തസ്സുള്ള മനുഷ്യനായിരിക്കണമെന്നായിരുന്നു പണിക്കർക്കുണ്ടായിരുന്ന ധാരണ. എന്നാൽ മേൽത്തട്ടിൽ എത്തി മെത്രാപ്പോലീത്തായേ ഒരൊറ്റ നോക്കു കണ്ടതോടെ രാമപ്പണിക്കരുടെ ഈ ധാരണ പാടെ മാറിപ്പോയി. എന്നു മാത്രമല്ലാ പണിക്കരുടെ ബുദ്ധിമനശ്ശാസ്ത്രികളേതികച്ചു കീഴ്പ്പെട്ടത്തക്ക നിലയിൽ ചക്രവർത്തിസ്ഥാനോചിതമായ അതിമഹത്തരമായ ഒരു പ്രഭാവഗാംഭീര്യം മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ മുഖബിംബത്തിൽ പ്രകാശിക്കുന്നതായും, പ്രബലങ്ങളായ ഏതു പ്രതികൂലസാഹചര്യങ്ങളേയും അപഗ്രഥനം ചെയ്യ വസ്തുസ്ഥിതികളുടെ വിദൂരാന്തർഭാഗത്തേക്കു് അഗാധചൈതന്യത്തോടുകൂടി പാഞ്ഞെത്തുന്നതായ ഒരു വൈദ്യുതകിരണകൂടം അദ്ദേഹത്തിന്റെ നേത്രമണികളിൽ ഒളി ചിതറുന്നതായും പണിക്കർക്കു തോന്നി.

മെത്രാ—പോലീസുകാര്യക്കാരുടെ വരവു് അല്പം താമസിച്ചുപോയി. ഇപ്പോൾ നോൺപുസംബന്ധിച്ചു പ്രത്യേകാലമാണു്. നമുക്കു ധ്യാനനമസ്കാരത്തിനുള്ള സമയമായിരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾക്കു പറവാനുള്ള സംഗതികളേ സംബന്ധിച്ചു നമ്മുടെ കായ്ക്കാരുമായി അല്പനേരം സംസാരിക്കാം. എന്തെങ്കിലും പറവാനുള്ളതായി നമുക്കു തോന്നുന്നപക്ഷം നാം മടങ്ങിവന്നിട്ടു് അതിനെ സംബന്ധിച്ചു് സംസാരിക്കാം. (സമീപത്തു നിൽക്കുന്ന കിഴക്കേത്തലയ്ക്കൽ വികാരിക്കുത്തനാരോടു്) കത്തനാച്ചാ, ഇദ്ദേഹത്തെ അമനാദാരുടെ മുറിയിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകണം.

കല്പന അനുസരിച്ചു വികാരിക്കുത്തനൂർ ചെറിയയേയും രാമപ്പണിക്കരേയും അമനാദാരുടെ മുറിയിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോയി. മങ്കായിമഠം രാമപ്പണിക്കർ കൊച്ചിരാജ്യത്തെ അതി പ്രസിദ്ധനായ ഒരു വീരപരാക്രമി ആയിരുന്നെങ്കിലും, അമനാദാരുടെ അമാനുഷികമായ ശരീരസ്ഥിതിയും തേജസ്സും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിൽ വിവിധവിചാരങ്ങളെ അങ്കുരിപ്പിച്ചു. തന്റെ ജീവിതകാലത്തിൽ ഇത്രസിംഹഗംഭീരനായ ഒരു പുരുഷപുംഗവനേ കണ്ടിട്ടില്ലെന്നു രാമപ്പണിക്കരുടെ ഹൃദയം തന്നെ നിശ്ശബ്ദമായി ഉച്ചരിച്ചു. അമനാദാർ ശിരസ്സ് അല്പമൊന്നു നമിച്ചു് ഒരു അറമുളക്കണ്ണാടിയിൽ നോക്കി മേൽമീശയ്ക്കു കൊഴുപ്പിട്ടു് മയം വരുത്തുകയായിരുന്നു. ആ മുറിക്കുള്ളിൽ വന്നകയറിയ ആളുകൾ മൂവരേയും, ആ കണ്ണാടിയിൽ പ്രതിഫലിപ്പിച്ചു നോക്കിക്കണ്ടശേഷം അദ്ദേഹം സമീപത്തു നില്പുണ്ടായിരുന്ന ശിപായിയോടു് "ആ രത്നകംബളം വിരിച്ചു ചാവട്ടകൾ വയ്ക്കുടോ" എന്നു് ആജ്ഞാപിച്ചു. അനന്തരം അദ്ദേഹം രാമപ്പണിക്കരുടെനേരെ തിരിഞ്ഞു മധുരസ്വരത്തിൽ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:—

ഇരിക്കാം മങ്കായിമഠം. പ്രസിദ്ധമല്ലേ പേർ. മടങ്ങിഎഴുന്നള്ളുന്നതിനു മുമ്പായി അവസരംപോലെ ഒന്നു കണ്ടുപോകണമെന്നുവിചാരിച്ചിരിക്കയായിരുന്നു. ചില അസൌകര്യങ്ങൾ മൂലം ഇതേവരെയ്ക്കു തരപ്പെട്ടില്ല. ഈശ്വരകൃപയാൽ ഇവിടെ വച്ചെങ്കിലും കാണ്മാൻ സംഗതി ആയല്ലോ. സന്തോഷം വളരെ സന്തോഷം തന്നെ. (കഥകൾ ഒന്നും അറിയാത്ത ഭാവത്തിൽ) ഇപ്പോൾ ഇങ്ങോട്ടു പുറപ്പെട്ടതു വിശേഷിച്ചായിരിക്കയില്ലല്ലോ.

രാമപ്പ—അല്പം ഇല്ലാതില്ലാ.

അമനാ—പറയാമല്ലോ.

രാമപ്പണിക്കർ തന്റെ കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന ദിവാൻജിയുടെ ഉത്തരവു് അമനാദാരുടെ മുമ്പിലായി ആ രത്നകംബളത്തിൽ വച്ചിട്ടു തന്റെ വരവിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം ഇന്നതാണെന്നു് അദ്ദേഹത്തെ ധരിപ്പിച്ചു.

അമനാ—ഒരു മലങ്കര മെത്രാപ്പോലീത്താ എന്നാൽ ആരാണെന്നും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ നില എന്താണെന്നും, അറിഞ്ഞുകൂടാത്ത ഒരു സാധാരണ മനുഷ്യനോ ഉത്തരവാദിത്വബോധമുള്ള ദിവാൻശങ്കുണ്ണിമേനവൻ. കൊച്ചി ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേ

പേരിലാണു് ഇങ്ങനെ ഒരു കേസു് എങ്കിൽ അദ്ദേഹം ദിവാൻകച്ചേരിയിൽ ഹാജരാവുമോ?

രാമപ്പ—ഇല്ലെന്നാണു് ഊഹിക്കേണ്ടതു്.

അമനാ—കൊച്ചിരാജ്യത്തുള്ള സുറിയാനിക്രിസ്ത്യാനികളെ ഒഴിച്ചു് ഈ രാജ്യത്തെ ജനസംഖ്യ കണക്കാക്കുന്നതായാൽ അതിൽ ഇരട്ടിപേരാവുന്ന ഒരു വമ്പിച്ച ജനസമൂഹത്തെ ഭരിക്കുന്ന ഒരു സമുദായാധ്യക്ഷനേ വിസ്തരിക്കുന്നതിനു് ഇവിടത്തെ ദിവാൻജിക്കുള്ള അധികാരാവകാശങ്ങൾ എത്രമാത്രമാണെന്നു നിശ്ചയപ്പെടുത്തുന്നതിനു മുമ്പായി ഒരു ക്രിമിനൽ കേസ്സിലെന്നതിനുമപ്പുറം ഇങ്ങനെയൊരു കല്പന എഴുതാൻ ശങ്കുണ്ണിമേനവൻ ഉദ്യമിച്ചതു് ഏറ്റവും അത്യുത്തകരമായിരിക്കുന്നു.

രാമപ്പ—കാര്യക്കാർ എന്താണു പറയുന്നതു്. ദിവാൻജിക്കു് ഇങ്ങനെയൊരു കല്പന എഴുതാൻ അധികാരമില്ലെന്നോ.

അമനാ—എന്താണു സംശയം. തുപ്പാപ്പുർ കുലശേഖരപ്പെരുമാൾ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഒരു മഹാസമുദായത്തിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷനും നേതാവുമായി തിരുവെഴുത്തുവിളംബരം മൂലം അവരോധിച്ചിരിക്കുന്ന ഭരണാധികാരിയായ ഒരു മതാചാര്യനെ, വെമിമഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലേ അറിവോ സമ്മതമോ ക്ഷണമെ ഒരു കൊച്ചിദിവാൻജിക്കു വിസ്തരിക്കാമെന്നോ അവിടത്തെ അഭിപ്രായം. ഇരിങ്ങാലക്കുട തച്ചുടയക്കയ്മളേ അവരോധിക്കുന്നതു് ആരാണെന്നു് അങ്ങേക്കു് അറിയാമോ?

രാമപ്പ—അറിയാം. തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടാണല്ലോ.

അമനാ—കൊച്ചിരാജ്യത്തെ ഒരു ക്ഷേത്രാധികാരിമാത്രമായ തച്ചുടയക്കയ്മളേ മതസംബന്ധമായ ഒരു കാര്യംപ്രമാണിച്ചു തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവിന്റെയും, കൊച്ചി വലിയതമ്പുരാന്റെയും അനുവാദകല്പനകൂടാതെ ഒരു വിസ്താരം നടത്താൻ ദിവാൻജിക്കു് അവകാശമില്ലാതിരിക്കെ; പുരാതനകാലം മുതൽക്കേ സിറിയൻക്രിസ്ത്യൻ മഹാസമുദായത്തിന്റെ പരമസംരക്ഷാധികാരിത്വം അത്യാധുനികാലം അവരോധവിളംബരങ്ങൾ മൂലം വഹിച്ചുപോരുന്ന തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലേ അറിവും അനുമതിയും ക്ഷണമെ മതാചാരവിഷയകമായ ഒരു സംഗതിയേ സംബന്ധിച്ചു ദിവാൻജിയുടെ മുമ്പിൽ വിസ്താരം നട

ത്തുന്നതിനു നടപ്പും നിയമവും അനുവദിക്കായ്കയാൽ ദിവാൻജി യുടെ ഒരു കല്പന അനുസരിച്ചു് ഈ കായ്ത്തിൽ യാതൊന്നും തന്നെ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനു് ഇവിടെ നിവൃത്തിയില്ലെന്നുള്ള വിവരം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണു്.

രാമപ്പ—(സഗൗരവം) ഈവക ന്യായങ്ങൾ നിങ്ങൾ ദിവാൻജിയുടെ സന്നിധിയിൽ ബോധിപ്പിക്കേണ്ടതാണു്.

അമനാ—ദിവാൻ ശംകണ്ണിമേനവൻ ഒരു മഹാസമുദായത്തിന്റെ നേതാവോ ഒരു മതാദ്ധ്യക്ഷനോ ഭരണരംഗത്തു് അവരോധിക്കുന്ന ഒരു മഹാരാജാവോ അല്ല. മതാചാരസംബന്ധമായ ഒരു സംഗതിയെപ്പറ്റി വിചാരണ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അധികാരം നാടുവാഴുന്ന മഹാരാജാക്കന്മാർക്കു മാത്രമുള്ളതാണു്. അതിനാൽ ദിവാൻജിക്കു് ഈ കായ്ത്തിൽ ഒരു വിധാരം നടത്തേണ്ടതായ ആവശ്യമുള്ളപക്ഷം അതിലേക്കു കലാശഖരപ്പെരുമാൾ തിരുമനസ്സിലേ അനുമതി മുമ്പുകൂട്ടി വാങ്ങിച്ചിരിക്കേണ്ടതാണു്. കൊച്ചിയിലെ സ്വാതന്ത്ര്യവിചാരണകേസുകൾ വിചാരണചെയ്യുന്നതിനും തീർപ്പുകല്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള അധികാരം അക്കാണെന്നറിവുണ്ടോ?

രാമപ്പ—അതു കൊച്ചി വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കു മാത്രമുള്ളതാണു്.

അമനാ—അതേ ആ ഒരധികാരം മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലേക്കു മാത്രമുള്ളതാണു്.

രാമപ്പ—ഈ വക അധികാരാവകാശങ്ങളേ സംബന്ധിച്ചു നിങ്ങൾ ദിവാൻജിയുമായി സംസാരിക്കേണ്ടതാണു്. മെത്രാപ്പോലീത്തായേയും നിങ്ങളേയും ദിവാൻ കച്ചേരിയിൽ ഹാജരാക്കേണ്ട ചുമതലയേ ഇനിക്കുള്ളു.

അമനാ—അങ്ങനെയല്ല. അധികാരാവകാശങ്ങളേ സംബന്ധിച്ചു കൊച്ചി ഗവൺമെൻറും തിരുവിതാംകൂർ ഗവൺമെൻറുമായിട്ടാണു സംസാരിക്കേണ്ടതു്. ഈ സംഗതി നിങ്ങളേ അറിയിക്കേണ്ട ചുമതലയേ ഇവിടെയുള്ളു.

രാമപ്പ—കായ്ക്കാർ മുസ്ലീത്തിനു പുറപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണെങ്കിൽ അതു് ഇവിടെ നടപ്പില്ലെന്നു് അറിഞ്ഞിരിക്കണം.

അമനാ—അതേ, ഇതൊന്നും ഇവിടെ നടപ്പില്ലെന്നു ഞാൻ മുമ്പുതന്നെ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞതാണു്.

രാമപ്പ—നടപ്പില്ലെന്നോ? നടപ്പുണ്ടെന്നു് എനിക്കല്പം നിശ്ചയമുള്ളതു്.

അമ്മാ—ശരി; അന്നു ശ്രീപരശുരാമൻ ഒരിക്കൽ കൂടി തെക്കോട്ടു കോടാലി വലിച്ചെറിയുന്നതിനായി ഗോകർണ്ണത്തെത്തിയിരുന്നു.

മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ കായ്ക്കാരും, മങ്കായിമഠം പോലീസുകായ്ക്കാരുമായി മേൽത്തട്ടിൽ ഉഗ്രമായ വാഗ്വാദം നടക്കുന്നുവെന്നു് ഒരു വർത്തമാനം ഇതിനിടയിൽ ജനസംഘം ഒട്ടുക്കു വ്യാപിച്ചു. മതിൽക്കെട്ടിനുള്ളിൽ വലിയ ബഹളമായി. ആരവം വർദ്ധിച്ചു. എന്തുതന്നെ സംഭവിച്ചാലും തങ്ങളുടെ മതാദ്ധ്യക്ഷന്റെ ആത്മാഭിമാനം സംരക്ഷിക്കണമെന്നുള്ള ദൃഢവ്രതത്തോടുകൂടി ധീരന്മാരായ പലർ ജനസംഘത്തിനിടയിൽക്കൂടി തിക്കിത്തിരക്കി പള്ളിമേടയിലേക്കു പ്രവേശിച്ചു. കോവണിപ്പടിവാതിൽക്കൽ കാവൽ നിന്നിരുന്ന ശിപായി ആരെയുംതന്നെ അകത്തുകടത്തായ്കയാൽ ആ സ്ഥലത്തു ബഹളം അല്പം അധികമായി.

ജനക്കൂട്ടത്തിൽ വ്യാപിച്ചതായ ഈ ബഹളവും തിക്കും അനവധിതിരക്കൽ നിന്നിരുന്ന പോലീസുകാരുടെ മനസ്സിൽ പല സംശയങ്ങളേയും ഉല്പാദിപ്പിച്ചു. രാമപ്പണിക്കരും, മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ വെള്ളിവില്ലുകാരുമായി അതികഠിനമായ ബാഹ്യയുദ്ധം നടക്കുന്നുണ്ടെന്നും, പണിക്കർ രക്ഷപ്പെട്ടപോരുന്നകായ്ം സംശയമാണെന്നും, അദ്ദേഹത്തെ സഹായിപ്പാൻ തൽക്കാലം അവിടെയുള്ള പോലീസുസംഘം മുഴുപ്പൻ മേൽത്തട്ടിൽ എത്താത്തപക്ഷം പോലീസുകായ്ക്കാരുടെ മൃതദേഹംകൂടി കാണ്മാൻ കിട്ടുകയില്ലെന്നും കസ്തൂരിനായ്ക്കൻ പോലീസുസംഘത്തെ ധരിപ്പിച്ചു. സാഹചര്യങ്ങളേപ്പറ്റി ആലോചിച്ചിടത്തോളം കസ്തൂരിനായ്ക്കന്റെ അഭിപ്രായം വാസ്തവമായിരിക്കുമെന്നു കൂട്ടനായ്ക്കന്മാർക്കും സമ്മതമായി. അവർ ഉടനെ തങ്ങൾക്കു് അകത്തേക്കു പോകേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടെന്നു മുത്തുകറുപ്പനേ ധരിപ്പിച്ചു. മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ ആജ്ഞാപനം കൂടാതെ അകത്തു കടത്താൻ നിവൃത്തിയില്ലെന്നും അവരുടെ ഈ അപേക്ഷതന്നെ രാമപ്പണിക്കരുടെ ഹിതത്തിനെതിരാണെന്നും മുത്തുകറുപ്പൻ മറുപടി നൽകി. വെള്ളിവില്ലുകാരൻ എന്തുതന്നെ പറഞ്ഞിരുന്നാലും പോലീസുകാരുടെ രക്ഷയ്ക്കായി ഏതുവിധേനയും മേൽ

അട്ടിൽ കടന്നുകൂടണമെന്നും കസ്തൂരിഅയ്യനോട് യോജിച്ചു പോലീസുസംഘവും നിശ്ചയിച്ചു. തന്നെ ഒരിക്കൽ മേൽത്തട്ടിൽ ഇട്ട ദേഹോപദ്രവം ഓർമ്മിച്ച വെള്ളിവില്ലുകാരനോട് പക വീട്ടുന്നതിനു് ഈ ഒരവസരത്തെ വിനിയോഗിക്കണമെന്നു കസ്തൂരിഅയ്യനും തീർച്ചയാക്കി.

മെത്രാപ്പോലീത്താ ധ്യാനനമസ്കാരം കഴിഞ്ഞു മേൽത്തട്ടവരാന്തയിലേക്കു വന്നു ചാരുപടിയിൽ പൂർവ്വൽ ആസനസ്ഥനായി. രാമപ്പണിക്കരും മറിവിട്ടു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമീപത്തേക്കു വന്നു. പിന്നാലെ അമനാദാരും ചെറിയയും അവിടെ എത്തി. പോലീസുകാര്യക്കാർ, താൻ അമനാദാരായി നടത്തിയ സംഭാഷണങ്ങളുടെ ന്യായാന്യായത്തെപ്പറ്റി മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ സന്നിധിയിൽ ചിലതെല്ലാം പ്രസ്താവിച്ചു രാമപ്പണിക്കർ ഇതിനിടയിൽ താഴെ നിൽക്കുന്ന ആ വമ്പിച്ച ജനസമൂഹത്തിലേക്കു കൂടക്കൂടെ ദൃഷ്ടി പായിക്കയാൽ മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ചാരുപടിയിൽനിന്നു് എഴുന്നേറ്റു ജനക്കൂട്ടത്തെ തുക്കൻപാർത്തുകൊണ്ടു് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:— "ശാന്തശീലന്മാരായ ഈ നമ്മുടെ ജനങ്ങൾ അവരുടെ അഭിമാനത്തെ മുറിവേല്പിക്കുന്നതായ സംഗതിയിൽ അത്യന്തം ക്ഷുബ്ധന്മാരും ശൂരന്മാരുമാണു്. ഇവരുടെ ഈ സാന്നിദ്ധ്യംപോലീസുകാര്യക്കാരേ ഭയപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഇവരെ തൽക്ഷണം ഇവിടെനിന്നു പിരിച്ചുകളയാം." തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അവിടത്തെ തിരുമേനി എല്ലാവർക്കും കാണത്തക്കവണ്ണം ജനൽവാതിലിനോടു് അടുത്തുനിന്ന തൂക്കെയിലുള്ള സ്ഥിതി ഉയർത്തി ജനക്കൂട്ടത്തെ സന്തോഷപൂർവ്വം വാഴ്ത്തി അനുഗ്രഹിച്ചു. വിട്ടത്തേ കല്പനപ്രകാരം സമീപത്തു നിന്നിരുന്ന വെള്ളിവില്ലുകാരൻ അപ്പോൾ ഇങ്ങനെ ഉച്ചത്തിൽ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു:—"നിങ്ങളുടെയും നമ്മുടെ സമുദായത്തിന്റെയും അഭിമാനത്തിനു ഭംഗംവരത്തക്ക യാതൊരു സംഗതിയും ഇവിടെ നടക്കുന്നതല്ല. അതിനാൽ നമ്മുടെ പ്രിയപ്പെട്ട മക്കൾ എല്ലാവരും സമാധാനത്തോടും ധൈര്യത്തോടുംകൂടി അവരവരുടെ വീടുകളിലേക്കു പൊയ്ക്കൊള്ളട്ടെ. ഇവിടെ ആരുംതന്നെ നിൽക്കണമെന്നില്ല". കല്പന ശ്രവിച്ച മാത്രയിൽ ജനക്കൂട്ടം ഒന്നാകെ അനവാതിൽക്കലേക്കു നീങ്ങി. മുത്തുക്കുറുപ്പനും പോലീസുസൈന്യങ്ങളുമായി പോരാട്ടം നടക്കുന്നതായ സന്ദർഭമായിരുന്നു അപ്പോൾ.

അദ്യം വാഗ്വാദവും, അനന്തരം ഭീഷണിയും, അതിന്റെ ശേഷം ഉന്തും തള്ളും, ഒടുവിൽ അടിതടപ്രയോഗവുമായി പരിവർത്തനം ചെയ്ത ആ മല്ലയുദ്ധത്തിൽ മരണത്തെ കേവലം തൃണതുല്യമായി ഗണിച്ചു മുന്നുകൂറപ്പൻ പ്രയോഗിക്കുന്നതായ മാറിലംതിരം, മാറിക്കുടകം, മാറിനീട്ടി, ക്രൂടെനീട്ടി, നീട്ടുതട്ടുക എന്നിത്യാദി അഭ്യാസകൃത്യങ്ങൾമൂലം പോലീസുസൈന്യങ്ങൾ വല്ലാതെ പീഡിതമായി വലയുകയായിരുന്നു. തൽക്ഷണം മടമുറിച്ചു ഊക്കിൽ ചാട്ടുന്ന പെരുവെള്ളപ്പൊരപ്പുകണക്കു അയ്യായിരത്തോളം വരുന്ന ആ ജനസംഘം പടിഞ്ഞാറോട്ടു പായുകയും, പോലീസുസൈന്യങ്ങൾ തിക്കിൽപ്പെട്ടു വശംകെട്ടു പ്രാണരക്ഷാർത്ഥം പല വഴിക്കും ഓടിപ്പോകയും ചെയ്തു.

രാമപ്പ—എനിക്കു പറവാനുള്ളതെല്ലാം ഞാൻ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. ദിവാൻജിയുടെ കല്പനയനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുക എന്നുള്ളതല്ലാതെ ഇക്കാര്യത്തിൽ മറ്റു യാതൊരു ചുമതലയും എനിക്കില്ല. ഒരു വമ്പിച്ച കലാപത്തിന്റെയും, ഭയങ്കരമായ രക്തപ്രവാഹത്തിന്റെയും ഫലമായിട്ടു മാത്രമേ അവിടുന്നു ദിവാൻകച്ചേരിയിൽ ഹാജരാവുകയുള്ളു എന്നാണെങ്കിൽ കൊച്ചീദിവാൻജിയുടെ അധീനതയിൽ, കൊച്ചീ വലിയതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സിലെ ഉപ്പും ചോറും തിന്നുന്നവരായി ഒരു വലിയ സംഘം പോലീസുസൈന്യവും പട്ടാളവും ഈ സങ്കേതത്തിനുള്ളിൽത്തന്നെയുണ്ടെന്നുള്ള കഥ അവിടുന്നു ഓർമ്മവച്ചാൽ നന്നായിരിക്കും.

മെത്രാ—കൊള്ളാം കാര്യക്കാർ. സ്വാതന്ത്ര്യജകൾക്കും മതസ്വാതന്ത്ര്യം അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള വിക്ടോറിയാമഹാറാണിയുടെ അധികാരത്തിൽപ്പെട്ടതായ ഇന്ത്യാസാമ്രാജ്യത്തിലെ ഒരു നാട്ടുരാജ്യമായ ഈ കൊച്ചീസംസ്ഥാനത്തിൽ ഇവിടത്തെ ഒരു മതാദ്ധ്യക്ഷനു മതകർമ്മസംബന്ധമായിട്ടതന്നെയും സഞ്ചാരസ്വാതന്ത്ര്യം അനുവദിച്ചിട്ടില്ലെന്നും അങ്ങനെയുള്ള സഞ്ചാരസ്വാതന്ത്ര്യംതന്നെ ശിക്ഷാർഹമാക്കാൻ കൊച്ചീവലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേ ഗവർമ്മെൻറു് ഉത്സാഹിക്കുന്നുവെന്നുമുള്ള സംഗതിക്കു ചക്രവർത്തിനി മഹാറാണിയുടെ സന്നിധിയിൽ കൊച്ചീ ദിവാനും നാമും ഒരുമിച്ചു വിസ്തരിക്കപ്പെടണമെന്നതന്നെയാണു നമ്മുടെ നിശ്ചയം. അതിനാൽ തൽക്കാലം മദിരാശി ഗവർണ്മെൻസ്യൂ് അവർകളുടെ മുമ്പിൽവച്ചു ദിവാൻജിയുമായി ക

ണ്ടുകൊള്ളാമെന്നു നാം പറഞ്ഞതായി മാത്രം കാര്യക്കാർ ദിവാൻജിയെ അറിയിച്ചേക്കൂ. എന്നാൽ അവട്ടെ, ഇപ്പോൾ പോകാം.

മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ അനിതരസാധാരണമായ മനക്കരുത്തും, ഒന്നുകൊണ്ടും ചലിക്കാത്തതായ ആ ഒരു ധീരതയും പോലീസുകാര്യക്കാരുടെ മനസ്സൈര്യത്തെ തികച്ചും ശിഥിലമാക്കി. തോട്ടയ്ക്കാട്ട ശങ്കുണ്ണിമേനവന്റെ ഒരൊറ്റ കൈയൊപ്പിന്റെ മുമ്പിൽ നിലവിട്ട തല കുനിക്കുന്ന അളല്ല മെത്രാപ്പോലീത്താ എന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മറുപടികൊണ്ടുതന്നെ കാര്യക്കാർ നിശ്ചയിച്ചു. ദിവാൻജിതന്നെയും കേസിന്റെ ഗൌരവത്തെക്കുറിച്ചു വേണ്ടതിനുള്ളും ആലോചിച്ചിട്ടുതന്നെയാണോ തനിക്കു കല്പന നൽകീട്ടുള്ളതെന്നുകൂടി രാമപ്പണിക്കർക്കു സംശയമായി. ഏതായാലും ഈ കേസു സംബന്ധിച്ചു മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ മനോഗതിയും സ്ഥിരനിശ്ചയവും ഇന്നവിധത്തിലാണെന്നു ദിവാൻജിയെ അറിയിക്കുന്നതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിനു വേണ്ട കരുതലോടുകൂടി അനന്തരകൃത്യം ചെയ്യാൻ സാധിക്കുന്നതാണെന്നുള്ള ഉറപ്പോടും, തന്റെ വരവു പരാജയത്തിൽ കലാശിച്ചതിലുള്ള ഇച്ഛാഭംഗത്തോടും നിരസത്തോടുംകൂടി രാമപ്പണിക്കർ അവിടെനിന്നു മടങ്ങിപ്പോയി.

അന്നു മൂന്നുമണിയോടുകൂടി പോലീസുകാര്യക്കാർ നേരെ ദിവാൻജിയുടെ സന്നിധിയിലെത്തി മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെയും അമനാമരുടെയും പ്രസ്താവനകൾ മുഴുവൻ അദ്ദേഹത്തെ ധരിപ്പിച്ചു. കേസിന്റെ ഗതി താൻ ഉൗഹിക്കാത്തതായ വേറൊരു പന്ഥാവിലേക്കാണെന്നു ശങ്കുണ്ണിമേനവനു് അപ്പോൾ മാത്രമാണു മനസ്സിലായതു്. അതിനാൽ അനന്തരനടപടികൾ തുടരുന്നതു വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ അഭിപ്രായംകൂടി അറിഞ്ഞിട്ടു വേണ്ടതാണെന്നു വിചാരിച്ചു ദിവാൻജി ഉടൻതന്നെ തുപ്പണിത്തുറയ്ക്കു തിരിച്ചു. വലിയതമ്പുരാൻകോവിലകത്തെത്തി കഥകൾ മുഴുവൻ വഴിയാംവണ്ണം തിരുമനസ്സുണർത്തിച്ചു. മെത്രാപ്പോലീത്തായേ സംബന്ധിച്ചു് ഈ ഒരു വർത്തമാനംകൂടി കേട്ടുകഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കു വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്ഷമ മുഴുവൻ അസ്തമിച്ചു. എന്തുതന്നെ സംഭവിച്ചാലും മറ്റുള്ള സാധുജനങ്ങൾക്കും എന്നെന്നേക്കും ഒരു പാഠമായിരിക്കത്തക്കവണ്ണം മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ ധാർഷ്ട്യത്തിനു തക്കതായ

ശിക്ഷ ഉടനടി നൽകണമെന്നും, ദിവാൻറെ ഉത്തരവനുസരിച്ചു കച്ചേരിയിൽ ഹാജരാവുകയില്ലെങ്കിൽ ഗവൺമെൻറിൻറെ ശക്തി മുഴുവൻ പ്രയോഗിച്ചു പ്രതികളെ കച്ചേരിയിൽ ഹാജരാക്കി ജാമ്യം സ്വീകരിക്കുന്നതിനു നിലയിൽ വിസ്താരം നടത്തണമെന്നും, തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവിനോടോ മേൽക്കോയ്മയോടോ ഗവൺമെൻറിൻറെ ഈ പ്രവൃത്തിയെപ്പറ്റി സമാധാനം പറയേണ്ടിവരുന്നപക്ഷം കാര്യങ്ങളുടെ സ്ഥിതിഗതികൾ അനുസരിച്ചു് അപ്പോൾ വേണ്ടതു പ്രവർത്തിച്ചുകൊള്ളാമെന്നും, അതിനാൽ ഗവൺമെൻറിൻറെ ശക്തി മുഴുവൻ പ്രയോഗിച്ചു ധീരതയോടുകൂടി കാര്യം നടത്തുന്ന വിഷയത്തിൽ യാതൊന്നുകൊണ്ടും ഭയപ്പെടേണ്ടെന്നും വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അത്യന്തം സ്ഥൈര്യത്തോടുകൂടി കല്പനയായിട്ടുണ്ടു്. ദിവാൻജിയവർകളുടെ വിനയപൂർവത്തിൽ ഇപ്രകാരം മറുപടി ഉണർത്തിച്ചു:—സർക്കാരിൻറെ ശക്തിയെ എപ്പോഴും ഏതവസരത്തിലും പ്രയോഗിപ്പാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കു കഴിയുന്നതാണു്. എന്നാൽ മെത്രാപ്പോലീത്തായെ വാദിയെപ്പിടിച്ചു തടവിലാക്കുകയും ശിക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സംഗതിയിൽ കൊച്ചിസർക്കാരിൻറെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതോ പെടാത്തതോ ആയ എന്തെങ്കിലും സംഗതികൾ നിമിത്തം മേൽക്കോയ്മയോടും തിരുവിതാംകൂർ ഗവൺമെൻറിനോടും എന്തെങ്കിലും ഒരു സമാധാനം പറവാൻ നമ്മുടെ സർക്കാർ നിർബന്ധിക്കപ്പെടുകയും ഒടുവിൽ അതു തൃപ്തികരമല്ലാതെ വരികയും ചെയ്യുന്നപക്ഷം അതു കൊച്ചി സർക്കാരിൻറെ നീതിന്യായനടത്തിപ്പിനും, സൽക്കീർത്തിക്കും, തിരുമനസ്സിലെ ഭരണത്തിനും തീരാക്കളങ്കമായി പരിണമിപ്പാൻ ഇടയുള്ളതാണു്. മെത്രാപ്പോലീത്തായും അദ്ദേഹത്തിൻറെ കാര്യക്കാരും പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതായ ഈ ഒരു ധീരത തന്നെ പക്ഷെ നമ്മുടെ സർക്കാരിൻറെ ദൃഷ്ടിയിൽപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത വല്ല ന്യായങ്ങളെയോ അഥവാ പിൻബലത്തെയോ അസ്പഷ്ടമാക്കീട്ടായിരിപ്പാനും പാടില്ലാത്തതല്ല. അതിനാൽ കൊച്ചിയിൽ വച്ചു നടന്നതായ ഈ കേസിൽ ഇവിടത്തെ നിയമം അനുസരിച്ചു വിസ്തരിക്കപ്പെടുന്നതിനു് ഇന്നിന്ന കാരണങ്ങളാൽ മെത്രാപ്പോലീത്താ ബാദ്ധ്യസ്ഥനല്ലെന്നു പറഞ്ഞു നീതിന്യായനടത്തിപ്പിനു തടസ്ഥമുണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നതിനാൽ, ഈ രാജ്യത്തെ നീതിനിയമം അനുസരിച്ചു വിസ്തരിക്കപ്പെടുന്ന വിഷയത്തിൽ തിരുവി

താക്കർ സൂക്കാരിന്റെ അവരോധ വിളംബരത്തിനു് എന്തെങ്കിലും ബാധകശക്തിയോ, മേൽക്കോയ്മയ്ക്കോ തിരുവിതാംകൂർ സർക്കാരിനോ നിയമസംബന്ധമായി എന്തെങ്കിലും അവകാശമോ ഉണ്ടെങ്കിൽ കൊച്ചിസർക്കാരിന്റെ നീതിന്യായനടത്തിപ്പിന്റെ സുഗമത്വത്തിനായി അതു് ഉടൻതന്നെ അറിയിച്ചുതരുവാറാകണമെന്നു റസിഡണ്ടിനു് ഒരു റെപ്രസന്റേഷൻ അയയ്ക്കുന്നപക്ഷം മേൽക്കോയ്മയ്ക്കും തിരുവിതാംകൂർ സർക്കാരിനും ഈ വിഷയത്തിലുള്ള അധികാരാവകാശങ്ങൾ ഏതുതോതുമുണ്ടെന്നു് അറിയുന്നതിനും, ബാദ്ധ്യത യാതൊന്നുമില്ലെന്നു വരുന്നപക്ഷം ഈ കേസു് ഇവിടെ നിർദ്ദോഷമായും നിർദ്ദാക്ഷിണ്യമായും നടത്തുന്നതിനും, മറിച്ചാണെന്നിരിക്കിൽ, മേലിൽ കൊച്ചിരാജകുടുംബത്തിന്റെ അഭിമാനത്തെ രക്ഷിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ ഈവക കാര്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം മേൽക്കോയ്മയ്ക്കും തിരുവിതാംകൂർ ഗവർമ്മെൻറിനും ഉണ്ടെന്നു പറയുന്നതായ അധികാരാവകാശങ്ങൾക്കു് ഒരുതീർത്തി നിശ്ചയിക്കുന്നതിലേക്കു വേണ്ടതെല്ലാം പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനും നമുക്കു സൌകര്യം ലഭിക്കുന്നതാണു്. അയതുകൊണ്ടു മുമ്പു പല അവസരങ്ങളിലും ചെയ്തിട്ടുള്ളതിനുമണ്ണം ഈ ഒരു അവസരത്തിലും മേൽക്കോയ്മയുടെ ഉപദേശാനുസരണം പ്രവർത്തിക്കുന്നതു തൽക്കാലസ്ഥിതിക്കു് ഏറ്റവും ഉചിതമായിരിക്കുമെന്നാണു് അടിയനു തിരുമനസ്സുണർത്തിപ്പാനുള്ളതു്. ചേർ ചവുട്ടിട്ടു കാൽ കഴുകുന്നതിനെക്കാൾ ചവുട്ടാതിരിക്കുന്നതു് ഏറ്റവും ഉത്തമമാണല്ലോ".

സിറിയൻക്രിസ്ത്യൻ മഹാസമുദായത്തിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷനേതാവെന്ന നിലയിൽ മെത്രാപ്പോലീത്താ അതിശക്തനായ ഒരാളായതിനാൽ അദ്ദേഹത്തെ വിസ്തരിക്കയും ശിക്ഷിക്കയും ചെയ്യുന്ന സംഗതിയിൽ ഏറ്റവും ബുദ്ധിപൂർവ്വമായ ആലോചന ആവശ്യമാണെന്നു വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കു ബോദ്ധ്യമായി. അതിനാൽ ദിവാൻജിയുടെ അഭിപ്രായത്തെ അവിടുന്നു സർവ്വപ്രകാരേണയും ആദരിക്കുതന്നെ ചെയ്തു. ഏതാനും ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ദിവാൻ ശങ്കുണ്ണിമേനവൻ അവർകൾ ഈ സംബന്ധിച്ചു് ഒരു "റെപ്രസന്റേഷൻ" തയ്യാറാക്കി അന്നത്തെ തിരുവിതാംകൂർ കൊച്ചി ബ്രിട്ടീഷ് റസിഡണ്ടായ ഹെൻറി സുവൽസായ്പ് അവർകൾക്കു പോഞ്ഞിക്കരയ്ക്കു് അയച്ചു. റിപ്പോർട്ടു കിട്ടുന്നതിനു മുൻപായിത്തന്നെ അതുവരെ നടന്ന

കഥകൾ മുഴവൻ ഗ്രഹിച്ചിരുന്ന ഫെൻറിസ്യുവൽ അവർകൾ, ഒരാഗ്രഹം വ്യക്തമായ ഒരു മറുപടി ദിവാൻജിക്ക് അയച്ചു കൊടുത്തു. മറുപടിയുടെ ഏകദേശമായ ഒരു ചുരുക്കം ഇങ്ങനെയാണ്:—മലബാറിലെ പുരാതനവും അതിപ്രശസ്തവുമായ സുറിയാനിസമുദായത്തിൻെറ ബഹുമാന്യനും, പൂജ്യനും, പരമാദ്ധ്യക്ഷനുമായ മെത്രാപ്പോലീത്താ അവർകൾക്കു പൂർവ്വകാലം മുതൽക്കേ സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള അത്യന്തം ശ്രേഷ്ഠവും ഉന്നതവുമായ സ്ഥാനോചിത പദവികൾ നടപ്പുകൊണ്ടും, ഇതിഹാസപൂർവ്വവും പൂർവ്വലേഖാധിഷ്ഠിതവുമായ ആചാരമര്യാദകൾകൊണ്ടും സുസ്ഥാപിതമായിട്ടുള്ളതാണെങ്കിലും, സിറിയൻ സമുദായത്തിൻെറ സാമുദായികവും, സാമ്പത്തികവും, മതവിഷയവുമായ പ്രത്യേക കാര്യങ്ങളെയും, പൊതുകാര്യങ്ങളെയും അവരുടെ ഇടയിൽ നടക്കുവാറുള്ള ക്രിമിനൽ സംബന്ധമായ ചില്വറക്കാര്യങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ചല്ലാതെ, ചരിത്രാതീതകാലം മുതൽ പാലിക്കപ്പെട്ടു പോരുന്നതും, രാജ്യരക്ഷാപരങ്ങളായ ചാരിത്രിക കൃത്യങ്ങൾ മൂലം മലബാറിലെ സാമന്തരാജാക്കന്മാർ അത്യന്തം ബഹുമാനപൂർവ്വം ആദരിച്ചുപോരുന്നതും, ഐതിഹ്യസമ്പത്തിയോടുകൂടിയ ഒരു പുരാതന ജനസമുദായം എന്ന നിലയിൽ സിറിയൻക്രിസ്ത്യാൻ സമുദായം അതിൻെറ ജീവിതഗതിയിൽ അതിൻെറ സഞ്ചിത മഹാശക്തി ഒന്നുകൊണ്ടുമാത്രം സ്വായത്തമാക്കിട്ടുള്ളതുമായ അവക അചാരമര്യാദകളും തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവിൻെറ അവരോധവിളംബരവും, രാജ്യത്തെ പൊതുവെ ബാധിക്കുന്നതായ ക്രിമിനൽ നിയമസാരങ്ങളിലോ, ക്രിമിനൽ സംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളുടെ പ്രയോഗവിഷയങ്ങളിലോ, എന്തെങ്കിലും പ്രത്യേകമായ വല്ല അവകാശങ്ങളെയോ, അധികാരത്തെയോ, ജനിപ്പിക്കുന്നതായോ, ബാധിക്കുന്നതായോ ബ്രിട്ടീഷ് ഗവർമ്മെൻറു വിചാരിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ ഇതാവട്ടെ അത്യന്തം പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു കേസായതിനാൽ നാം തിരുവനന്തപുരത്തു നിന്നു മടങ്ങിയെത്തിയശേഷം മൻക്രട്ടി വിവരം അറിയിച്ചു നമ്മുടെ മുമ്പിൽ വച്ചു ദിവാൻതന്നെ കേസു വിസ്തരിക്കേണ്ടതാണെന്നു നാം അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. റസിഡണ്ടിൻെറ ഈ മറുപടി ദിവാൻജിക്കും വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കും അത്യന്തം സന്തോഷപ്രദമായ ഒന്നായിരുന്നുവെന്നു വിശേഷിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

എന്നാൽ ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസിലെ മെത്രാപ്പോലീത്താ കുതിരപ്പുറത്തുനിന്നിറങ്ങി വഴി ഒഴിഞ്ഞുകൊടുത്തില്ലെന്നുള്ള സംഗതി, കൊച്ചിയിലെ പബ്ലിക്ക് രാജവീഥിയിൽകൂടി ക്രിസ്തുമതാദ്ധ്യക്ഷനായ ഒരു മെത്രാപ്പോലീത്തായ്ക്കു യാത്രചെയ്യാൻ പാടില്ലാതവണ്ണം സ്വൈരസ്വാതന്ത്ര്യം തടയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവെന്നും, അതു ശിക്ഷാർഹമായ ഒരു കുറ്റമാക്കിത്തീർക്കുവാൻ കൊച്ചീസർക്കാർ ഉത്സാഹിക്കുന്നുവെന്നും, ഒരു പുതിയ കേസ്സാക്കി ഗവണ്മെന്റ് സായ്പിന്റെയോ ഗവണ്മെന്റ്ജനറാലിന്റെ (ഫൈസ്രോയി) യോ വിക്ടോറിയാ ചക്രവർത്തിനിയുടെയോ സന്നിധിയിൽ തൊട്ടതി കൊച്ചിരാജ്യഭരണത്തിനു തീരാത്ത മാനഹാനി വരുത്താൻ മെത്രാപ്പോലീത്താ യത്നം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ടുവെന്നും വിചാരിച്ചു വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കു ദിവാൻജിക്കും അതിയായ മനോവിഷമമുണ്ടായി.

മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ പേരിലുള്ള കേസു ക്രിമിനൽ സംബന്ധമായിട്ടുള്ള ഒന്നാണെന്നും, തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവിന്റെയോ റസിഡണ്ടിന്റെയോ അറിവും സമ്മതവും കൂടാതെ തന്നെ ദിവാൻജിക്കു കേസു വിസ്തരിപ്പാൻ അധികാരമുണ്ടെന്നും, മിസ്റ്റർ ഫൊൻറിനൂവൽ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതായി മാർ മത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസ് മെത്രാപ്പോലീത്തായ്ക്ക് ഇതിനിടയ്ക്കു രഹസ്യമായി അറിവു കിട്ടി. തിരുമനസ്സുകൊണ്ടാവട്ടെ, ഇന്ത്യയിലെ വിശേഷിച്ചു നാട്ടുരാജ്യങ്ങളിലെ പ്രജാവലിയുടെ മതസ്വാതന്ത്ര്യത്തേയും മതാചാരാനുഷ്ഠാനങ്ങളേയും യഥാസ്ഥിതിയിൽ സംരക്ഷിച്ചുകൊള്ളാമെന്നുള്ള വിക്ടോറിയാ മഹാറാണിയുടെ വിളംബരസാരത്തിന്റെ പ്രായോഗികതയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇൻഡ്യാഗവർമ്മെൻറിന്റെ നയം എന്താണെന്നു റസിഡണ്ടു ഫൊൻറിനൂവൽ അവർകളോടു നേരിട്ടു ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കിയശേഷം സ്വാതന്ത്ര്യസംരക്ഷണാർത്ഥം എന്തെങ്കിലും ചിലതു പ്രവർത്തിക്കണമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ഇംഗ്ലണ്ടിലെ അംഗ്ലിക്കൻ എപ്പിസ്കോപ്പൽസഭയിലെ ഒരു അംഗമായ ഫൊൻറിനൂവൽ മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സിലേ അസാധാരണ ബുദ്ധിശക്തിയെപ്പറ്റിയും, പുരുഷത്വത്തെപ്പറ്റിയും, ധീരോദാത്തതയെപ്പറ്റിയും അത്യന്തം ബഹുമാനമുള്ള ഒരാൾ ആയിരുന്നു. സൌകര്യമുള്ള ചില പ്രത്യേക സന്ദർഭങ്ങളിൽ രണ്ടുപേരുംകൂടി രാജ്യഭരണസംബന്ധമായും സഭാസംബന്ധമാ

യുമുള്ള പല കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റിയും നമ്മസംഭാഷണം ചെയ്യുകയും സാധാരണമായിരുന്നു. അതിനാൽ ഈ വിഷയത്തെ സംബന്ധിച്ചു റസിഡണ്ടുമായി വേണ്ടിവന്നാൽ ഒരു വാദപ്രതിവാദം നടത്തുന്നതിനുകൂടിയും മെത്രാപ്പോലീത്താ സന്നദ്ധനായിരുന്നു.

കൊച്ചി വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേ രാജ്യഭരണ സമ്പ്രദായത്തെപ്പറ്റി ഇന്ത്യാഗവൺമെൻറിനു് അതിയായ അതൃപ്തി ജനിപ്പിക്കുന്നതിലേക്കു മെത്രാപ്പോലീത്താ അവർകൾ എന്തൊക്കെയോ ചില ഗൂഢശ്രമങ്ങൾ ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നുള്ള വിശ്വാസം വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേയ്ക്കു അനുവസ്ഥാചിത്തനാക്കിത്തീർത്തു. റസിഡണ്ടു ഫെൻറിസ്സുവൽ അവർകൾ തിരുവനന്തപുരത്തുനിന്നു മടങ്ങിയെത്തിയാലുടൻ ഇതിനു തക്കതായ ഒരു മറുകൈ പ്രയോഗിക്കണമെന്നു വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ദിവാൻജിയുമായി ആലോചിച്ചു തീർച്ചയാക്കി. സുറിയനിക്രിസ്ത്യാനികളുടെ മെത്രാപ്പോലീത്തായായ മാർ മത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസു കൊച്ചി രാജകുടുംബത്തിലെ സിംഹാസനാവകാശിയായ ഇളമുറത്തമ്പുരാനേ തൃപ്പൂണിത്തുറ പുത്തനങ്ങാടി റോഡിൽ വച്ചു പട്ടാപ്പകൽ, യാത്രാഭടസ്സംചെയ്തു മനപ്പൂർവ്വം അവമാനിച്ചു മടക്കിഅയച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നും, കൊച്ചി രാജകുടുംബത്തിനും മാടരാജ്യ സിംഹാസനത്തിനും ഇതിലധികമായ ഒരു അവമാനം സംഭവിപ്പാനില്ലെന്നും, ബ്രിട്ടീഷ് ഗവൺമെൻറു കൊച്ചിരാജകുടുംബവുമായി ചെയ്തിട്ടുള്ള ഉടമ്പടിയിൽ കൊച്ചിരാജകുടുംബത്തേയും, രാജകുടുംബത്തിനും രാജാക്കന്മാർക്കും പുരാതനകാലം മുതൽക്കേ സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള സർവ്വവിധ രാജകീയപദവികളെയും രാജകുടുംബത്തിൻെറ അന്തസ്സിനേയും അഭംഗുരം സംരക്ഷിച്ചുകൊള്ളുമെന്നു രേഖപ്പെടുത്തി ഒപ്പുകൊടുത്തിട്ടുള്ള വ്യവസ്ഥ അനുസരിച്ചു രാജകുടുംബത്തിനു് അത്യധികമായ മാനഹാനി നേരിട്ടിരിക്കുന്നതായ ഈ കാര്യത്തിൽ ബ്രിട്ടീഷ് ഗവൺമെൻറുതന്നെ നേരിട്ടു വാദിയായി മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ പേരിൽ കേസ് എടുത്തു് എത്രയും വേഗത്തിൽ ഊർജ്ജിതമായ നടപടി നടത്തി ഉടമ്പടിയുടെ വിശ്വാസ്യതയെ ഉറപ്പിക്കണമെന്നു മദ്രാസ് ഗവൺമെൻറിനോടു് അപേക്ഷിക്കണമെന്നുമായിരുന്നു ഈ ആലോചനയുടെ ചുരുക്കം. തൽക്കാലം ഈ സംഗതി റസിഡണ്ടിൻെറ മുമ്പിൽ വാഗ്രൂപേണ അവതരിപ്പിക്കുവാണ് ഉചിതമെന്നും റസിഡണ്ടു് ഈ വിഷയ

ത്തിൽ എന്തെങ്കിലും ഒരുദാസീന്യം ഭാവിക്കുന്നപക്ഷം മാത്രം സംഗതി മദ്ദാസ് ഗവണ്മെന്റേ രേഖാപൂർവ്വം തെളിപ്പെടുത്തിയാൽ മതിയെന്നും കരുതി വലിയരസ്സുവാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു റസിഡണ്ടു് അവർകളുടെ വരവു പ്രതീക്ഷിച്ചിരിപ്പായി.

മാർ മത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസ് മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും ഇതിനിടയ്ക്കു നടമേൽപള്ളിവക വരവു ചെലവു കണക്കുകൾ മുതലായവ പരിശോധിച്ചു പള്ളി ഭരണത്തിനാവശ്യമായ പുതിയ ചട്ടങ്ങളെല്ലാം ഏർപ്പെടുത്തിയശേഷം ധനുമാസം ഇരുപത്തിഒന്നാംതീയതി നാലുമണിയോടുകൂടി കരിങ്ങാശ്ശേരിപള്ളിക്കാരുടെ അപേക്ഷാനുസരണം അവരുടെ അഭ്യർത്ഥനപൂർവ്വമായ ഏതിരേല്പോടുകൂടി കരിങ്ങാശ്ശേരിപള്ളിയിലെത്തി താമസമായി. റസിഡണ്ടു ഹെൻറി സൂവൽ അവർകളും തിരുവനന്തപുരംസ്കീട്ടു കഴിഞ്ഞു പോന്നിക്കര റസിഡൻസിയിൽ മടങ്ങിയെത്തി. കൊച്ചു ദിവാൻജിയും മെത്രാപ്പോലീത്തായും തമ്മിൽ നടത്തുന്ന ഈ ഒരു പോരിന്റെ അവസാനം എന്തായിരിക്കുമെന്നു കണ്ടറിവാൻ തിരുവിതാംകൂറിലും കൊച്ചിയിലും മലബാറിലുള്ള ജനസമൂഹം ഉൽകണ്ഠാപൂർവ്വം കാത്തിരിപ്പായി. നാട്ടുവാലായ്മ ലംഘിച്ചുവെന്നുള്ള ഒന്നാമത്തെ ഒറ്റക്കേസിനോടുകൂടിത്തന്നെ മെത്രാപ്പോലീത്താ കൊമ്പുകുത്തിപ്പോവുമെന്നു് ഒരു കൂട്ടരും, കേസിന്റെ അവസാനത്തിൽ വലിയരസ്സുവാനും ദിവാൻജിയും, കണക്കുപറഞ്ഞുപോകുമെന്നു മറെറാരു കൂട്ടരും അവരവരുടെ വാഗ്വിലാസംപോലെ ഓരോന്നു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി.

രണ്ടാഴ്ചകഴിഞ്ഞ് — അതായതു മകരമാസം അഞ്ചാംതീയതി ഉച്ചയ്ക്കു കൊച്ചി ദിവാൻജിയുടെ ഒപ്പം മുദ്രയും വച്ച ഒരു നോട്ടീസു മെത്രാപ്പോലീത്തായ്ക്കു കിട്ടി. അതിൽ നാട്ടുവാലായ്മ സംബന്ധിച്ചു മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ പേരിൽ ആരോപിച്ചിട്ടുള്ളതായ കുറ്റത്തെ സംബന്ധിച്ചു തിരുവിതാംകൂർ കൊച്ചി ബ്രിട്ടിഷ് റസിഡണ്ടു സായ്പവർകളുടെ ബഹുമാനസാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ കുംഭമാസം നാലാംതീയതി വിസ്താരം നടത്തുന്നതിനു നിശ്ചയിച്ചിരിക്കയാൽ പ്രതികൾ രണ്ടു പേരും അന്നേദിവസം രണ്ടു മണി സമയം എറണാകുളം ദിവാൻകച്ചേരിയിൽ ദിവാൻജിയുടെ മുമ്പാകെ ഹാജരായിക്കൊള്ളണമെന്നു വിവരിച്ചിരുന്നു.

ദിവസങ്ങൾ ഒന്നൊരണ്ടു കഴിഞ്ഞു. ഒരു വ്യാഴാഴ്ച മൂന്നുമണി സമയമായി. മുൻകൂട്ടി അറിയിച്ചിരുന്നതനുസരിച്ച് ഒരു സൌഹാർദ്ദസന്ദർശനം എന്ന നിലയിൽ കൊച്ചീവലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ചില സേവകപ്രധാനന്മാരോടൊരുമിച്ചു പോഞ്ഞിക്കര റസിഡൻസിബംഗ്ലാവിൽ എത്തിച്ചേർന്നു. റസിഡണ്ടു മിസ്റ്റർ ഫെൻറി സ്യൂവൽ തിരുമേനിയെ അത്യന്തം ബഹുമാനപൂർവ്വം സ്വീകരിച്ചു മേൽത്തട്ടിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. അവിടെ പാശ്ചാത്യസമ്പ്രദായത്തിൽ നേത്രാനന്ദകരങ്ങളായ വിവിധവസ്തുക്കളേക്കൊണ്ടും പട്ടോപബർഹങ്ങളോടുകൂടിയ വിചിത്രാസനങ്ങളെക്കൊണ്ടും അത്യന്തം കമനീയമായി അലങ്കരിച്ചിരുന്ന അതിവിശാലമായ സന്ദർശനഹാളിൽ രണ്ടാളും രണ്ടു മാന്യസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഉപവിഷ്ടരായി. ആദ്യമായി രണ്ടുപേരും ഔപചാരികമായി അല്പനേരം കുശലപ്രശ്നം ചെയ്തശേഷം രാജ്യകാര്യങ്ങളേപ്പറ്റി സംഭാഷണം ആരംഭിച്ചു.

തന്റെ വരവ് ഒരു പ്രത്യേക സംഗതിക്കു വേണ്ടിയാണെന്നു റസിഡണ്ടിനു യാതൊരുവിധത്തിലും ഒരു പ്രതീതി ഉണ്ടാവാൻ ഇടയാകരുതെന്നു വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്ക് ഉദ്ദേശ്യമുണ്ടായിരുന്നു. മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ പേരിലുള്ള കേസുകളേപ്പറ്റി സംസാരിക്കേണ്ടതായി വരുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ ഇളയതമ്പുരാനെ അവമാനിച്ചുപോന്നുള്ളതായ കാര്യത്തിൽ ഉടമ്പടി അനുസരിച്ചു ബ്രിട്ടീഷുഗവർമ്മെൻറിനുള്ള ചുമതലയെ സംബന്ധിച്ച് ഒരൊറ്റ വാക്കിൽ ഒരു സൂചന നൽകിയാൽ മാത്രം മതിയെന്നായിരുന്നു അവിടത്തെ അഭിപ്രായം. ഇളയതമ്പുരാനെ സംബന്ധിച്ചതായ ഈ ഒരു സംഗതിക്കു റസിഡണ്ടു വേണ്ടത്ര ഗൌരവം കൊടുക്കുവാൻ സന്നദ്ധനാണെങ്കിൽ അങ്ങനെ ഒരു സൂചന മാത്രം ചെയ്യാൽ മതിയാവുന്നതുമാണല്ലോ. മാത്രമല്ല, ബ്രിട്ടീഷ് ഗവർമ്മെൻറു, തന്റെ അപേക്ഷകൊണ്ടു മാത്രം ഉടമ്പടി അനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിച്ചുപോന്നുവരുന്നതുമേൽക്കോയ്മയ്ക്കു യാതൊരുവിധത്തിലും അഭിമാനകരമല്ലായ്കയാൽ താനായിട്ട് അങ്ങനെ ഒരു അപേക്ഷ ചെയ്യേണ്ടിവരുകയില്ലെന്നും തിരുമനസ്സിലേക്കു നിർബന്ധമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ താൻ സൂചന നൽകിയിട്ടുകൂടി റസിഡണ്ടു വേണ്ടവിധം പ്രവർത്തിപ്പാൻ ഭാവമില്ലെന്നിരിക്കിൽ ഒരു അന്തിമകൃത്യം എന്ന

നിലയിൽ മദ്രാസുഗവമെൻറുമായി എഴുത്തുകുത്തു നടത്തി
ക്കൊള്ളാമെന്നുപറഞ്ഞു തിച്ചുപോരുകയായിരുന്നു.

രാജ്യത്തെ മുതലെടുപ്പിനേയും കച്ചവടത്തേയും സംബന്ധിച്ചു് ആരംഭിച്ചതായ ഈ സംഭാഷണം കുറേ മുമ്പോട്ടു പോയപ്പോൾ സുറിയാനിക്രിസ്ത്യാനികളുടെ മെത്രാപ്പോലീത്താ മുഖാന്തരം കൊച്ചിരാജ്യമൊട്ടുക്കു് അകപ്പാടെ ഒരു വലിയ കലാപത്തിനു വഴി തുറന്നിരിക്കുന്നുവെന്നു വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഒരു ഉചിതഘട്ടത്തിൽ റസിഡണ്ടവർകളുടെ ശ്രദ്ധയെ ഹഠാൽ ആകർഷിച്ചുകൊണ്ടു നാട്ടുവാലായ്മ ലംഘിച്ചതായ ഒന്നാമത്തെ സംഗതി സംബന്ധിച്ചും ഇളയതമ്പുരാനെ അവമാനിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നുള്ളതായ രണ്ടാമത്തെ സംഗതി സംബന്ധിച്ചും ശാന്തമായും വിശദമായും വിവരിച്ചുതുടങ്ങി. എന്നാൽ രണ്ടാമത്തെ സംഗതി മുഴുവനായി പറഞ്ഞവസാനിപ്പിക്കുന്നതിനു മുമ്പായി സന്ദർശനഹാളിൻറെ ഒരു ഭാഗത്തുള്ളതായ വാതിൽ തുറന്നു റസിഡണ്ടു് അവർകളുടെ പത്നി മിസ്സസ് ഫെൻറി നൂവൽ സന്ദർശനഹാളിലേക്കു ഝടിതിയായി പ്രവേശിച്ചു സിറിയൻമെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ മോട്ടോർ ഗെയിറ്റുകടവിൽ എത്തിയിരിക്കുന്നുവെന്നു റസിഡണ്ടിനെ അറിയിച്ചു.

റസി—എൻറെ മൂത്ത മകൾ ഡോങ്കിക്കു സുഖമില്ലെന്നു കേട്ടതുകൊണ്ടായിരിക്കും മെത്രാപ്പോലീത്താ അവർകൾ ഇങ്ങോട്ടേക്കു് എഴുന്നള്ളിയിരിക്കുന്നതെന്നു തോന്നുന്നു. (കുറച്ചു നേരം ആലോചിച്ചിട്ടു്) അദ്ദേഹത്തെ ഇങ്ങോട്ടേക്കു ക്ഷണിക്കുന്നതിൽ തിരുമനസ്സിലേക്കു വിരോധമില്ലെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കട്ടെയോ!

വ—ത—ക്ഷണിക്കാം, ക്ഷണിക്കാം. ഈ ഹാളിലേക്കതന്നെ ക്ഷണിക്കാം.. യാതൊരു വിരോധവുമില്ല.

റസിഡണ്ടും താനുമായി നടത്തുന്ന സംഭാഷണം അനൌദ്യോഗികനിലയിലുള്ള ഒന്നായതിനാൽ റസിഡണ്ടിൻറെ അഭിമതത്തെ അറിക്കുവാൻ വിഷയത്തിൽ വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കു യാതൊരു അരോചകവുമുണ്ടായില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല, ആ ചക്രവർത്തിയുള്ള മെത്രാപ്പോലീത്തായെ ഒരു നോക്കുകണ്ടിരിക്കണമെന്നു തിരുമനസ്സിലേക്കു് അഗ്രഹവുമുണ്ടായിരുന്നു. റസിഡണ്ടവർകൾ ആജ്ഞാപിച്ചതനുസരിച്ചു . മിസ്സസ് ഫെൻ

റിസുവൽ തങ്ങളുടെ വന്ദ്യനായ അതിഥിയെ കൂട്ടികൊണ്ടുവരുന്നതിനായി റസിഡൻസികാവൽക്കാരായ ചില പട്ടാളക്കാരോടൊരുമിച്ചു ഗൊയിറ്റുകടവിലേക്കു പോയി. ഗൊയിറ്റുകടവിന്റെ സ്ഥാനം സന്ദർശനഹാളിനു് എതിരേയായിരുന്നതിനാൽ മദാമ്മയുടെ സ്വീകരണകൃത്യം വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കു ശരിക്കു കാണാമായിരുന്നു.

മതാദ്ധ്യക്ഷഭക്തയായ മിസ്സസ് ഹെൻറിസുവൽ കായൽനിരപ്പിൽനിന്നു് ഏകദേശം ഒന്നേകാൽ കോൽ പൊക്കത്തിലായി കായലിലേക്കു നീട്ടിപ്പിടിച്ച കടവു തട്ടപടിയോടു ചേർത്തു നിറുത്തിയിട്ടുള്ള ബോട്ടിൽനിന്നു വലകപ്പടിയിലേക്കു കാൽ വയ്ക്കുന്ന മലയാളത്തിന്റെ മെത്രാപ്പോലീത്തായാകുന്ന മാർ മത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസു തിരുമേനിയെ സബഹുമാനം സ്വീകരിച്ചു് ആ ആചാര്യമഹാഗുരുവിന്റെ തിരുമുമ്പിൽ ആ തട്ടുവലകയിലായി അത്യന്തം വിനയപൂർവ്വം മുട്ടുകുത്തി വജ്രരത്നഖചിതമായ ഒരു തങ്കത്തിരുവാഴി ചേന്നിണങ്ങിയ അവിടുത്തെ മൃദുലമായ ദക്ഷിണകരപങ്കജത്തെ തന്റെ രണ്ടു കൈകൾകൊണ്ടും പിടിച്ചു് ആനന്ദനിർവൃതിയോടുകൂടി വീണ്ടും വീണ്ടും ചുംബിച്ചു. അനന്തരം മുമ്പിൽ പട്ടാളങ്ങൾ, പിമ്പിൽ മെത്രാപ്പോലീത്താ, പിന്നാലെ മലങ്കര വികാരി, മദാമ്മ, എന്നിവർ അവരുടെ പിന്നിലായി അമനാദർ, ഒട്ടുവിൽ വെള്ളിവില്ലുകാർ എന്നീ ക്രമത്തിനു് എല്ലാവരുംകൂടി റസിഡൻസിയുടെ താഴത്തെ നിലയിലെത്തിയ ശേഷം മെത്രാപ്പോലീത്തായും മദാമ്മയുംകൂടി മുകളിൽ സന്ദർശനഹാളിലേക്കും മറ്റുള്ളവർ താഴെ സമീപത്തുണ്ടായിരുന്ന വിശ്രമമുറിയിലേക്കും പോയി.

അതിവിശാലമായി നെടുനീളത്തിൽ കിടക്കുന്ന കമനീയമായ ആ സന്ദർശനഹാളിന്റെ ഒരറ്റത്തു മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സിലേ ശോണകാന്തി ചിന്തുന്നതായ വിശിഷ്ടവിഗ്രഹം പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട മാത്രയിൽ ഹെൻറി സുവൽ അവർകൾ തന്റെ ശിരസ്സിൽനിന്നു തൊപ്പി ഊരി ആസനത്തിൽനിന്നു സമുത്ഥാനം ചെയ്തു് അടുത്തു കിടന്നിരുന്നതായ ഒരു വിചിത്രാസനം സ്വാസമീപത്തേക്കു സ്വന്തം കൈകൊണ്ടുതന്നെ വലിച്ചിട്ടു മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ സാമീപ്യത്തെ ഭക്തിപൂർവ്വം കൈക്കൊണ്ടു നിലയായി. റസിഡണ്ടവർകൾ ശിരസ്സിൽനിന്നു തൊപ്പി ഊരി ഇരിപ്പിടത്തിൽനിന്നു് എഴുനേറ്റ നിമിഷത്തിൽ പെരുമ്പടപ്പുപ്പു

ടയ ഗംഗാധര തിരുകോവിലധികാരിയായ വലിയതമ്പുരാൻതി
രുമനസ്സുകൊണ്ട് അവിടത്തെ ഉള്ളുംകൊൽ മുതൽ മൂർദ്ധാവു
രെ വ്യാപിച്ചതായ ഒരു ക്ഷിപ്രപ്രകമ്പനത്തോടും ഉള്ളുനിററ
ലോടുംകൂടി ആസനത്തിൽനിന്നെഴുന്നേറു കാൽ ഉറപ്പിച്ചു നി
ന്നു. അവിടത്തെ മുഖത്തു് അതേനിമിഷം വരെയുണ്ടായിരുന്ന
ക്ഷാത്രതേജസ്സൊന്നാകെ മങ്ങി. മുഖം വിവർണ്ണമായി. മെത്രാ
പ്പോലീത്താ റാവധാനം മുന്നോട്ടു നടന്നു റസിഡണ്ടിനെ സ
മീപിച്ചപ്പോൾ ഇൻഡ്യാചക്രവർത്തിതിരുമനസ്സിലെ നാട്ടുരാജ്യ
പ്രതിനിധിയായ ഫൊൻറി നൂവൽ അവർകൾ ലോകോദ്ധാര
നായ തിരുവവതാരം ചെയ്തരുളിയ ഭഗവാൻ ശ്രീയേശുക്രി
സ്തുവിന്റെ ദൃശ്യപ്രതിനിധിയായ മാർ മത്തായൂസ് അത്താനാ
സ്യോസുമെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സിലെ സന്നിധിയിൽ മുഴ
ങ്കാൽ മടക്കി മുട്ടുകുത്തി ആ നിതാന്തവന്ദ്യ ദിവ്യശ്രീമാനായ
പുരോഹിതവര്യന്റെ തൃക്കൈത്തളിരിനെ ഇരുകൈകൾകൊ
ണ്ടും അത്യന്തം ഭയഭക്തിബഹുമാനപൂർവ്വം പിടിച്ചു സ്വന്തം അധ
രപുടത്തോടു ചേർത്തണച്ചു മുംബിച്ചു. തുടർന്നിത്തിരുഹൃക്ഷേ
ത്രത്തിലെ ഗർഭഗൃഹത്തിനുള്ളിൽ അചഞ്ചലപ്രശക്തമായ
പ്രാണപ്രതിഷ്ഠാമന്ത്രകർമ്മത്തോടുകൂടി ഏകീഭവിച്ചു
റപ്പിച്ചിട്ടുള്ള മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ കനകവിഗ്രഹം, പ്രതിഷ്ഠാ
പീഠത്തിൽ നിന്നു കൊടുംകോപാകുലനായി തുള്ളി പിറകോ
ട്ടുകിഴക്കു എഴുന്നേറു അർദ്ധരാത്രിയിലെ അത്യന്ത നിശ്ശബ്ദത
യിൽ അഗ്നികുണ്ഡത്തിനോടു കൂടി വലിയ തമ്പുരാൻ
കോവിലകത്തെ പള്ളിയറയ്ക്കുള്ളിലേക്കു സർവ്വനാശകമായ സുദ
ർശനചക്രവുമായി കടന്നുചെന്നു എന്നാൽ ഉണ്ടായിരുന്നു എ
ധത്തിലുള്ള ഒരു സംഭ്രമാശ്ചര്യഭയവികാരത്താൽ വലിയതമ്പുരാ
ൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു നഷ്ടചൈതന്യനായി അവിടത്തെ ശ
രീരബലം മുഴുവൻ പിൻവശത്തുണ്ടായിരുന്ന കസേരയുടെ നി
രുള്ളമെത്ത പച്ച കൈത്തണ്ടിൽ ഉറപ്പിച്ചു പോയി. ചക്രവ
ർത്തിനി മഹാറാണിയുടെ പ്രതിനിധി കൂടി മുട്ടുകുത്തി അടരി
കത്തുകയും ഒരു മഹനീയസ്ഥാനിയാണു തന്റെ മുൻപിൽ നിൽ
ക്കുന്നതെന്നുള്ള കഥ വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കു അ
പ്പോൾ മാത്രമാണു മനസ്സിലായതു്.

മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ മുഖത്തു സ്ഫുരിക്കുന്ന അ ഒരു രാജ
കീയ തേജസ്സും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മൈക്കണ്ണുകളിൽ നിന്നു

പരിത: പ്രവഹിക്കുന്ന ആ ഒരു വൈദ്യുതമഹാചൈതന്യവും, മ
ഹാകാര്യങ്ങളെ സാധിക്കുന്നതിനും, ഒരു മഹാസമുദായത്തെ ഭരി
ക്കുന്നതിനും, ഭരണീയജനങ്ങളിൽ ഒരു ചെറിയ വ്യക്തിയുടെ
മനോവികാരത്തെപ്പോലും ഗാഢവീക്ഷണം ചെയ്യു നിയന്ത്രിക്കു
ന്നതിനുമായി പ്രകൃതി അതിന്റെ മഹാശക്തിയോടു മഹാർഹ
മായ ദാനപുരുഷന്മാരിൽ മാത്രം കണ്ടിട്ടുള്ളതായ ആ ഒരു അ
മാനുഷികശക്തിപ്രഭാവവും മെത്രാപ്പോലീത്തായ്ക്കും തനിക്കും ത
മ്മിലുള്ളതായ വാസ്തവമായ അന്തരത്തെ വലിയതമ്പുരാനെ തി
കച്ചും ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തി.

റസിഡണ്ട് അവർകൾ വലിയ തമ്പുരാൻ തിരുമേനിയെ
ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ട് മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമേനിയോടായി
ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:—"ഇദ്ദേഹം കൊച്ചി വലിയതമ്പുരാൻ തി
രുമനസ്സുകൊണ്ടാണ്. ഈ തിരുമനസ്സിലെ സ്വഭാവമഹിമയെപ്പ
റ്റിയും, രാജ്യഭരണകലാശതയെ സംബന്ധിച്ചും ഞാൻ വിശേ
ഷവിധിയായി യാതൊന്നും തിരുമനസ്സറിയിക്കേണ്ടതായിട്ടില്ല."
അനന്തരം മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ നേരെ ഉള്ളംകൈ മലർത്തി
നീട്ടി റസിഡണ്ട് അവർകൾ വലിയ തമ്പുരാനോടായി ഇപ്ര
കാരം പറഞ്ഞു:—"തിരുവിതാംകൂർ, കൊച്ചി, മലബാർ എന്നി
മൂന്നുസംസ്ഥാനങ്ങളിലുള്ള സുറിയാനിക്രിസ്ത്യാനികളുടെ മതാ
ദ്ധ്യക്ഷനും പുരോഹിതനേതാവുമാകുന്ന മാർ മത്തൈസ് അത്താനാ
സ്യോസ് മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടാണ് ഇദ്ദേ
ഹം. ഈ കേരളത്തിൽ മുൻപ് ആരും തന്നെ ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത
വിധം ക്രൂരന്മാരായ കുഡികളേയും, നിഷ്ഠുരന്മാരും, ഘാതകന്മാ
രും ആകുന്ന അറബികൊള്ളക്കാരേയും വഴിയുടെ ഉർഘടതപത്തേ
യും ലവലേശം ഭയപ്പെടാതെ ഏഷ്യാറ്റിക് ടർക്കിയിലേ ഒരു
ഒരു പ്രധാന നഗരമാകുന്ന മർട്ടീൻ പട്ടണത്തിലെത്തി അറബി
കളുടെ ഇടയിൽ വളരെനാൾ കഴിച്ചുകൂട്ടിയ ശേഷം അന്ത്യോ
ഖ്യാപാത്രിയർക്കീസിൽ നിന്നു മെത്രാൻ സ്ഥാനാഭിഷേകം പ്രാപി
ച്ചു മടങ്ങി എത്തിയിരിക്കുന്ന ഈ തിരുമേനി, ഇംഗ്ലീഷ്, ലത്തീ
ൻ, അറബി, ഹിന്ദുസ്ഥാനി എന്നീ ഭാഷകളിൽ അതിയായ പ
രിചയം സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വലിയ ഭരണകുശലനും ദക്ഷി
ണേന്ത്യയിലെ മഹാന്മാരിൽ ഒരാളുമാണെന്നുള്ള കഥ തിരുമ
നസ്സുകൊണ്ട് അറിഞ്ഞിരിപ്പാൻ ഇടയുള്ളതാണ്." "ഞാൻ,
കേട്ടിട്ടുണ്ട്, ഇപ്പോൾ കാണാനും ഇടയായതിൽ അതിയായ സ

ന്തോഷം ഉണ്ടു്" എന്നായിരുന്ന വലിയതമ്പുരാൻ ഇതിനു കല്പിച്ച മറുപടി. മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് തന്റെ ദക്ഷിണഹസ്തം സൌഹാർദ്ദഭൃത്യം മുന്നോട്ടു നീട്ടി വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ തൃക്കൈ ഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടു് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:—"കൊച്ചീരാജ്യത്തുള്ള എന്റെ അരുമീയപ്രജകളാകുന്ന സുറിയാനിമഹാജനങ്ങൾ അവരുടെ മഹാരാജാവാകുന്ന തിരുമേനിയെപ്പറ്റി അത്യന്തം അഭിമാനത്തോടും ആഹ്ലാദത്തോടും കൂടി പലതും സംസാരിച്ചിട്ടുള്ളതായി ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഇന്നാൽ പുതുതായി സ്ഥാനാരോഹണം ചെയ്ത തിരുമനസ്സിലെ ഈ നിലയിൽ മാത്രം കാണ്മാൻ ഇടയായതിൽ എനിക്കു് അല്പം കണ്ണിതമില്ലാതേയുമില്ല. അതതു കാലം പെരുമ്പടപ്പു മൂപ്പിൽസ്ഥാനം പ്രാപിക്കുന്ന വലിയതമ്പുരാക്കന്മാരെ അതതു കാലം സ്ഥാനാഭിഷേകം ഏൽക്കുന്ന മലങ്കര സുറിയാനിമെത്രാപ്പോലീത്തന്മാർ, കൊട്ടാരത്തിൽ ചെന്നുകണ്ടു രാജകുടുംബത്തേയും രാജാക്കന്മാരേയും, അവരുടെ വാഴ്ചയേയും അനുഗ്രഹിച്ചു്. ആശീർവദിക്കുന്നതായ പൂർവ്വമതാചാരം അനുക്രമിപ്പാനായിട്ടാണു പ്രധാനമായി നാം കൊച്ചീരാജ്യത്തേക്കു പ്രവേശിച്ചതു്. പക്ഷേ തിരുമനസ്സിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ എനിക്കു കൊട്ടാരത്തിലേക്കു വരുന്നതിനോ, കൊച്ചീരാജ്യത്തിന്റെ വല്ല ഭാഗത്തും സ്വതന്ത്ര്യമായി സഞ്ചരിക്കുന്നതിനോ തിരുമനസ്സിലെ നസ്രാണിപ്രജകളേയും, അവരുടെ അങ്ങാടികളേയും പൂർവ്വാചാരം അനുസരിച്ചു് അനുഗ്രഹിക്കുന്നതിനായി വൈദികയാത്ര ചെയ്യുന്നതിനോ കഴിയാതവണ്ണം എന്റെ മുൻപിലുള്ള രാജപാതയിൽ ഒരു മുള്ളുവേലി തന്നെ കെട്ടിയിരിക്കുന്നു." മെത്രാപ്പോലീത്താ അവർകൾ ഒരു മന്ദഹാസത്തോടുകൂടി തുടർന്നുപറഞ്ഞു. "വിക്ടോറിയാ മഹാറാണിയുടെ ഭരണകാലത്തു് ഈ മുള്ളുവേലിക്കു കൊച്ചീരാജ്യത്തു് വേരോടുമോ എന്നു കണ്ടറിയേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്"

മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ ഹൃദയധീരതയും അഭിപ്രായദാർഢ്യവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണുകളിൽ പാറുന്നതായ നീലദീപ്തിയും നാസാപുടസ്പന്ദങ്ങളുടെ ഘോരവിജൃംഭണതയും, ഉച്ചാരണരീതിയുടെ ഒരു അജ്ഞാപനഗാംഭീര്യവും, വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമേനിയുടെ രസനേന്ദ്രിയ ശക്തിയെ ഏതാണ്ടു സുംഭിപ്പിച്ചതുപോലെകാണപ്പെട്ടു. എന്താണു്, എങ്ങനെയാണു്, ഈ സ്ഥലത്തിൽ പറയേണ്ടതെന്നുള്ള സംഗതിയിൽ അവിടുന്നു വിവിധചിന്താ

വിവശനായിത്തീർന്നുപോയി. മെത്രാപ്പോലീത്താ അവർകൾ പ
ലിയരമ്പുരാൻതിരുമനസ്സിലേ പ്രത്യുത്തരം പോലും പ്രതീക്ഷിക്കാ
തെ റസിഡണ്ടിന്റെ നേരെ തിരിഞ്ഞു് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:—
"ഭൂമുഖത്തു മനുഷ്യൻ അവിർഭവിച്ചതു് എന്നുമുതൽക്കാണോ മ
തവും അന്നുമുതൽക്കുതന്നെ അവനോടുകൂടി ജീവിതം ആരംഭി
ച്ചിട്ടുള്ളതാണു്". മറ്റു് എല്ലാറ്റിനേയുംകാൾ അധികമായി അ
വനെ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുകയും നമസ്കരിക്കയും, അവനെ സാ
ക്ഷാൽ മനുഷ്യനാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനു് അവസ്സ മാ
ത്രമേ വാസ്തവമായ ശക്തിയുള്ളു. രാജ്യമെന്നോ രാജാധിപത്യ
മെന്നോ ഉള്ള പദങ്ങൾ ഭാഷയിൽ ഉണ്ടാവുന്നതിനു് എത്രയോ
മുമ്പുതന്നെ മതമെന്നും മതാധിപത്യം എന്നുമുള്ള പദങ്ങൾ വ്യ
വഹാരത്തിലിരുന്നിരുന്നു. രാജ്യഭരണം മനുഷ്യന്റെ ബാഹ്യജീ
വിതത്തെ ഉൽകൃഷ്ടപ്പെടുത്തുമ്പോൾ മതം അവന്റെ ആത്മീയ
ജീവിതത്തെ സംസ്കരിക്കയും ഉന്നയിക്കയും മോക്ഷസമ്പാദനത്തി
നു് അവനെ ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒന്നു് അവന്റെ
ജനനത്തോടുകൂടി അവനിൽ അങ്കുരിച്ചു വളരുന്നതു്. മറ്റതു്
അവൻ ജീവിതസൗകര്യത്തിനായി സ്വയം സമ്മതിക്കുന്നതു്. ര
ണ്ടും രണ്ടുനിലയിൽ ആദരണീയമായിട്ടുള്ളതാണു്. ഇതുനിമി
ത്തം രാജ്യഭരണം ചെയ്യുന്ന ഒരു ചക്രവർത്തിയെ സംബന്ധിച്ചി
ടത്തോളം പ്രജകൾക്കുണ്ടാവുന്ന ഭക്തിബഹുമാനങ്ങൾ തന്നെ അ
വരുടെ ആത്മാവിനെയും പരലോകജീവിതത്തെയും സംബന്ധി
ച്ചു് ഉത്തരവാദിത്വവും അധികാരവുമുള്ള അവരുടെ മതാദ്ധ്യ
ക്ഷന്റെ നേരെ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനും ജനസമുദായം സന്ന
ദ്ധമാവുന്നു. അതിനാൽ ഒരു രാജാവിന്റെ ജനനമോ, പ്രതാപ
മോ, ചരമമോ ഒരു ജനസമുദായത്തിനു് അവരുടെ മതാദ്ധ്യക്ഷ
നോടുള്ള ഭക്തിബഹുമാനാദരങ്ങളെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിനു ഒ
രിക്കലും ഒരു തടസ്സമായിരിപ്പാൻ പാടില്ലാത്തതാണു്. അങ്ങനെ
തന്നെ ജനസമുദായത്തിനുള്ള മതാദ്ധ്യക്ഷഭക്തി രാജസ്ഥാനത്തേ
ക്കു് അപമാനകരമെന്നു വിചാരിക്കുന്നതും ആക്ഷേപാർഹമായി
ട്ടുള്ളതാണു്. ഈശ്വരാനുഗ്രഹത്തിനുവേണ്ടി ഏതെങ്കിലും ഒരു
ജനസമുദായം അനുഷ്ഠിക്കുന്ന മതാദ്ധ്യക്ഷപൂജാകർമ്മത്തിൽ നി
ന്നു് അവരെ പിന്തിരിപ്പിക്കുക എന്നുള്ളതു് രാജസിംഹാസന
ത്തെ സംബന്ധിച്ചുതന്നെയും അവർ പ്രകാശിപ്പിക്കേണ്ടതായ അ
ശ്രദ്ധയുള്ള മനഃസ്ഥിതിയേത്തന്നെ വാസ്തവത്തിൽ നാം ദീർഘ

ദുഷ്ടിക്കുടാതെ നശിപ്പിച്ചുകളയുകയാണ്. ഈ ഒരു സംഗതി ഇ
ക്കാലത്തെ ചില നാടുരാജാക്കന്മാർക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടെന്നു വന്നിട്ടു
ള്ളതു് അവരുടെ പ്രജകളുടെ ഭാഗ്യദോഷം എന്നല്ലാതെ മറെറാ
ന്നും പറവാനില്ല. അനന്തരം മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊ
ണ്ടുവലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ നേരെ മുഖം തിരിച്ചു പ്ര
ശാന്തവിനയസ്വരത്തിൽ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:—"വന്ദ്യനായ തി
രുമേനി, കൊച്ചിരാജസിംഹാസനത്തെ അലങ്കരിച്ചിട്ടുള്ള തിരു
മനസ്സിലേ പൂർവ്വപുരാതനന്മാരായ രാജാക്കന്മാരും, കൊച്ചിരാജ്യ
ത്തിനും രാജകുടുംബത്തിനും പെരുമ്പടപ്പുരാജസിംഹാസനത്തി
നും വേണ്ടി ശത്രുസൈന്യങ്ങളുടെ മുന്നണിയിൽ ധീരതയോടുകൂ
ടി തങ്ങളുടെ വീരരക്തം ചൊരിഞ്ഞു് ഇവിടുത്തെ മണ്ണിൽ മറ
ഞ്ഞുകിടപ്പുള്ള രാജകുമാരന്മാരായ പുരാതന നസ്രാണിഭടന്മാരും
തമ്മിലുള്ള ഗാഢബന്ധത്തേയും, വില്ലാർവട്ടം നസ്രാണിരാജകു
ടുംബത്തിന്റെ പരിവർത്തനത്തേയും ലക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നതിനായി
നസ്രാണിസമുദായമതാദ്ധ്യക്ഷന്മാർ, സ്ഥാനാരോഹണം ചെയ്യുന്ന
പെരുമ്പടപ്പു രാജാക്കന്മാരെയും അവരുടെ ഭരണത്തേയും അനു
ഗ്രഹിക്കുന്നതായ ആ പുരാതന നടപടിയെ അനുസ്മരിപ്പാനായി
ഇവിടെ എത്തിച്ചേർന്ന നമുക്കു തിരുമനസ്സിലെ ഗവർമ്മെൻറുമൂലം
വലുതായ അസഹ്യതനേരിട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, ആ കൃത്യം അനുസ്മ
രിക്കാതെ മടങ്ങിപ്പോകുക എന്നുള്ളതു തിരുമനസ്സിലേക്കാൾ അത്യ
ന്തം പ്രതാപത്തോടുകൂടി രാജസിംഹാസനത്തെ അലങ്കരിച്ചി
രുന്ന തിരുമനസ്സിലെ പൂർവ്വന്മാരായ രാജാക്കന്മാരെ അവ
മാനിക്കുന്ന ഒരു കൃത്യമായി പരിണമിക്കാവുന്നതാണ്. അതിനാൽ തിരുമനസ്സിലെ ഗവർമ്മെൻറിന്റെ എപ്പിധമായ ദ്രോഹകൃത്യങ്ങളേയും സഹിച്ചുകൊണ്ടു രാജകുമാരന്മാരും അതിവിശ്വസ്തന്മാരുമായ തിരുമനസ്സിലെ നസ്രാണിപ്രജകളുടെ നാമത്തിൽ ഈ കൃത്യം നിവൃത്തിക്കേണ്ടതു നമ്മുടെ ധർമ്മമാണെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. അയതിലേക്ക് ഇതുതോളം ഉചിതമായ ഒരു സന്ദർഭം ഇപ്പോഴത്തേ സ്ഥിതിക്കു വേറെ ലഭിപ്പാനും വ
ഴിയില്ല." മെത്രാപ്പോലീത്താ അവർകൾ വലിയതമ്പുരാൻതി
രുമേനിയെ സമീപിച്ചു നേരുള്ള ജഗൽപിതാവിന്റെ തൃ
പ്പാദങ്ങളിലേക്ക് ഉന്നയിച്ചുകൊണ്ടു തൃക്കൈയിലുണ്ടായിരുന്ന
സ്ലീബാ ഉയർത്തി അദ്ദേഹത്തെ കുരിശാകൃതിയിൽ വാഴ്ത്തി
ക്കൊണ്ട് ഇപ്രകാരം തുടർന്ന് ഉച്ചരിച്ചു:—"ലോകരക്ഷകായി

കന്യകയിൽനിന്നു പരിപൂർണ്ണമനുഷ്യത്വം സ്വീകരിച്ചു മരക്കുരിശിൽ തന്നത്താൻ പരമയാഗമർപ്പണം ചെയ്ത പരിപൂർണ്ണദൈവവും തന്നിൽ വിശ്വസിക്കുന്ന സകലലോകത്തിനും മോക്ഷസൌഭാഗ്യത്തെ വാഗ്ദാനം ചെയ്തിട്ടുള്ള സ്നേഹമാതൃസമ്പൂർണ്ണനും, രാജാധിരാജാവും, കർത്താധികർത്തനുമായ യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ കൃപയും, ദിവ്യസമാധാനവും, സകലചരാചരസൃഷ്ടാവായ പിതാവായ ദൈവത്തിന്റെ അനുഗ്രഹവും പാവനമൂർത്തിയായ പരിശുദ്ധാത്മാവിന്റെ നിരന്തരവാസവും കൊച്ചിരാജകുടുംബത്തിന്മേലും രാജസിംഹാസനത്തിന്മേലും, രാജ്യഭാരം ചെയ്യുന്ന ഈ തിരുമനസ്സിലെ ശിരസ്സിലും ഇന്നും എന്നും എന്നെന്നേക്കും ഉണ്ടായിരിക്കുമാറാകട്ടെ. അനുഗ്രഹഭണ്ഡാഗാരമായ സർവ്വശക്തൻ ആയുരാരോഗ്യങ്ങളാൽ അവിടുത്തേ കടാക്ഷിക്കയും, ഫലപുഷ്ടികൊണ്ടും ഐശ്വര്യംകൊണ്ടും സമാധാനംകൊണ്ടും ഈ രാജ്യത്തെ അലങ്കരിക്കയും ചെയ്യട്ടെ. അവിടുത്തെ പ്രജകൾ അനുഗ്രഹീതന്മാരും അവിടുത്തേ പിൻഗാമികൾ യശോധനന്മാരുമായിത്തീരട്ടെ. ശത്രുകൾ അവിടുത്തേ പാദധൂളിയെ ഭയപ്പെടട്ടെ. പിൻഗാമികൾ അവിടുത്തെ സിംഹാസനത്തിന്റെ മഹിമയെ വർദ്ധിപ്പിക്കട്ടെ. പിതാവും പുത്രനും പരിശുദ്ധാത്മാവുമായ ത്രിയേകദൈവം ഈലോകത്തിലും പരലോകത്തിലും അക്ഷയമായ ഐശ്വര്യവും ശാശ്വതമായ ശാന്തിയും യുഗാവസാനത്തോളം തിരുമനസ്സിലേക്കും രാജകുടുംബത്തിനും നൽകിത്തരുമാറാകട്ടെ. ഇവ ദൈവമാതാവായ വിശുദ്ധ മറിയാമിന്റെയും, പരമസാത്വികന്മാരായ സർവ്വപുണ്യാത്മാക്കളുടെയും മദ്ധ്യസ്ഥപ്രാർത്ഥനകളോടുകൂടി സ്വർഗ്ഗസ്ഥപിതാവിന്റെ ദിവ്യസന്നിധിയിലേക്ക് ഉയരുമാറാകട്ടെ."

നമ്രശിരസ്കനായി നിന്നിരുന്ന രസിഡണ്ട് ഫൊൻറിനൂവൽ അവർകളുടെ അധരത്തിൽനിന്നു * ആമ്മീൻ എന്ന് ഒരു ശബ്ദം പുറപ്പെട്ടു. മാടമ്പ്രപതിയും നിമീലിതാക്ഷനായി ഈശ്വരസ്മരണയോടുകൂടി നിന്നു. കർമ്മാനുഷ്ഠാനാനന്തരം മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് അല്ലേഹത്തിനായി നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട കൂസേയുടെ സമീപത്തേക്കു പോയി. സന്ദർശനഹാളിൽ പ്രവേശിച്ചതു മുതൽ അല്ലേഹം ആ കസേരയോടു ചേർന്ന

---

* പ്രത്നാസന്ദർഭത്തിൽ അവൈദികന്മാർ ഉച്ചരിക്കുന്ന ഒരു പദമാണിതു്. 'അങ്ങനെതന്നെ ഭവിക്കട്ടെ' എന്നർത്ഥം.

നിൽക്കുമാത്രമായിരുന്നു. ഈ ഒരു നിലയിൽ അദ്ദേഹം കുറഞ്ഞപക്ഷം ഒരു ഇരുപത്തഞ്ചു മിനിട്ടുനേരം കഴിച്ചുകൂട്ടിയിരിക്കുന്നു. ഈ സമയമത്രയും റസിഡണ്ടും വലിയതമ്പുരാനും നിൽക്കുകതന്നെയായിരുന്നു. മതാദ്ധ്യക്ഷനും മെത്രാപ്പോലീത്തായുമായ ആ പുരോഹിതശ്രേഷ്ഠൻ ഇരിക്കാതെ സ്വന്തം ഇരിപ്പിടത്തിൽ ആസനസ്ഥനാവുന്നതിനു റസിഡണ്ടിനു് അശേഷം നിവൃത്തിയില്ലായിരുന്നു. ഇൻഡ്യാചക്രവർത്തിനിയുടെ നാട്ടരാജ്യപ്രതിനിധിയായ റസിഡണ്ടു് ഇരിക്കാതെ ഇരിപ്പിടത്തിൽ ആസനസ്ഥനാവുന്നതിനോ റസിഡണ്ടു നിൽക്കാതെതന്നെ ഇരിപ്പുറപ്പിക്കുന്നതിനോ വലിയതമ്പുരാനും നിവൃത്തിയുണ്ടായിരുന്നില്ല. രണ്ടുപേരും യഥാസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിലകൊള്ളുക മാത്രമാണു് ചെയ്തതു്. പ്രലോഭനീയമായ പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരം അതിന്റെ മേലുകീഴില്ലാത്ത അതിസ്വാതന്ത്ര്യഭാവനയോടുകൂടി, പൌരസ്ത്യാചാരമര്യാദകളുടെ നിർദ്ദോഷരമണീയതത്ത്വത്തെ നിഃശ്ശേഷം വിഴുങ്ങിക്കളഞ്ഞിട്ടില്ലാതിരുന്ന ആ പഴയ കാലത്തു ഭരണാധികാരികളും ഭരണീയജനങ്ങളും തമ്മിലും, രാജാക്കന്മാരും പുരോഹിതന്മാരും ജനങ്ങളും തമ്മിലും അത്യധികം ബഹുമാനപൂർവ്വമായിട്ടു വർത്തിച്ചുപോന്നിരുന്നു. വിശേഷിച്ചു റസിഡണ്ടന്മാരേപ്പറ്റി മഹാരാജാക്കന്മാർക്കു അത്യന്തം ഭയഭക്തിബഹുമാനങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. അതിനാൽ വിക്ടോറിയാചക്രവർത്തിനിക്കുടിയും ബഹുമാനപൂർവ്വം വന്ദിക്കത്തക്ക ശ്രേഷ്ഠസ്ഥാനിയായ ആ മതാദ്ധ്യക്ഷന്റെ പുരോഹിതന്റെ മുമ്പിൽ അദ്ദേഹവും റസിഡണ്ടും ഇരിക്കാതെ തനിച്ചു് ഇരിപ്പുറപ്പിക്കുന്നതിനു റസിഡണ്ടിന്റെ നില മാത്രമല്ല, വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ മനസ്സുക്ഷിതന്നെയും അദ്ദേഹത്തെ സമ്മതിക്കുമുണ്ടായില്ല. അനുഗ്രഹമഭ്യർത്ഥിക്കുന്നതിനു ശേഷവും മെത്രാപ്പോലീത്താ ഇരിപ്പിടത്തിൽ ഇരിക്കാതെ സംഭാഷണം തുടർന്നുപോകുകയും അത്യസമയംകൂടിയും റസിഡണ്ടു നിൽക്കേണ്ടിവന്നതായ ആ ഒരു കാര്യം വലിയതമ്പുരാൻതിരുമേനിയെ അത്യന്തം ചിന്താകുലചേതനാക്കിത്തീർത്തു. മലങ്കര സുറിയാനിക്രിസ്ത്യാനികളുടെ മതാദ്ധ്യക്ഷൻ എന്ന നിലയിൽ മാർ മത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസിന്റെ സ്ഥാനമാഹാത്മ്യവും നിലയും വിലയും ഇത്ര മേന്മയേറിയതാണെന്നു വലിയതമ്പുരാനു് അപ്പോഴേക്കു മനസ്സിലായിക്കഴിഞ്ഞു. റസിഡണ്ടു് അവർകൾക്കു തന്നെ ഇത്രവളരെ ഭയഭക്തിബഹുമാനവും രാജ

കുടുംബത്തിന്റെ നേരെ ഇത്ര അധികം ഭക്ത്യാദരവു, ഉള്ള ഒരു പുരോഹിതാദ്ധ്യക്ഷനുമായി ഈ വിധമൊക്കെ ഇടയുന്നതിനും ഇടപെടുന്നതിനും ഇടയായതിൽ മാടഭ്രപാലനു് അതിയായ സന്താപമുണ്ടായി.

മാർ മത്യൂ—മിസ്സ് ഡോങ്കിക്കു സുഖമുണ്ടല്ലോ.

റസി—വളരെ സുഖമുണ്ടു്. കേവലം ഒരു ജലദോഷം മാത്രമായിരുന്നു.

മിസ്സസ് ഫെൻറിനുവൽ ഈ സമയം പുത്രിയോടൊരുമിച്ചു സന്ദർശനഹാളിലേക്കു വന്നു. പന്ത്രണ്ടു വയസ്സു പ്രായമുണ്ടായിരുന്ന ആ പെൺകുട്ടി പ്രകൃത്യാതന്നെ വളരെ കോമളയായിരുന്നു. ഡോങ്കി മുട്ടുകുത്തി മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ തൃക്കൈ ചുംബിച്ചു ശേഷം മാതാവിന്റെ പാർശ്വഭാഗത്തായി നിന്നു. തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ആ പെൺകുട്ടിയെ അനുഗ്രഹിച്ചശേഷം ആ സുകുമാരിയുടെ മൂർദ്ധാവിൽ വാത്സല്യപൂർവം തലോടി. അനന്തരം ആ ഹാളിൽ ഉള്ളവരോടായി "ഇരിക്കാമല്ലോ; വളരെ നേരമായല്ലോ നിൽക്കുന്നു" എന്നു് അരുളിച്ചെയ്തിട്ടു് അവിടുന്നു കസേരയിൽ ഉപവിഷ്ടനായി. റസിഡണ്ടും വലിയതമ്പുരാൻതിരുമേനിയും സ്ത്രീജനങ്ങളും അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം ആസനസ്ഥരായി. പിന്നീടു കുറച്ചുനേരത്തേക്കു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു യൂറോപ്യൻരാജ്യകാര്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും രാജ്യത്തു വിദ്യാഭ്യാസം പൊതുവേ പ്രചരിപ്പിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയെപ്പറ്റിയും വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമേനിയോടും റസിഡണ്ടിനോടും സംഭാഷണം നടത്തിയ ശേഷം സ്ഥിതി ഉയർത്തി ആ ഹാളിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന എല്ലാവരെയും ഒരിക്കൽക്കൂടി അനുഗ്രഹിച്ചിട്ടു കരിങ്ങാശ്ശേരി മടങ്ങിപ്പോയി. വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമേനിയും അവിടുന്നു് എന്തിനായിട്ടു റസിഡണ്ടിനെ കാണ്മാൻ വന്നുവോ ആ കഥകളെ സംബന്ധിച്ചു യാതൊന്നും സംസാരിക്കാതെ അല്പം കഴിഞ്ഞിട്ടു തൃപ്പൂണിത്തുറക്കോവിലകത്തേക്കു് എഴുന്നള്ളി.

പോഞ്ഞിക്കര റസിഡൻസിയിൽ വച്ചു നടന്നതായ മേൽപ്രസ്താവിച്ച സംഭവങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു രണ്ടാഴ്ച തികഞ്ഞപ്പോൾ കൊച്ചീസർക്കാരിന്റെ സമാധാനമറുപടി സ്വീകരിച്ചു റിപ്പോർട്ടു ചെയ്യാനായി മന്ത്രിശ്രീ ഗവർണ്ണർ അവർകൾ, മാർ മത്തൂസ്

അത്താനാസ്യോസു മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സിലെ ഒരു ഹ
ജ്ജി റസിഡണ്ടു് അവർകൾക്കു് അയച്ചുകൊടുത്തു. റസിഡണ്ടു
മിസ്റ്റർ ഫെൻറി നൂയൽ അതു് അന്നുതന്നെ കൊച്ചീദിവാൻ
ജിക്കും അയച്ചു. അതിൽ കൊച്ചീരാജ്യത്തിൻെറ നാനാമുഖമാ
യ ശ്രേയസ്സിനുവേണ്ടി അക്ഷീണയത്നം ചെയ്തുപോരുന്ന പ്രജാ
ക്ഷേമതല്പരനും പരിഷ്കൃതമാനസനുമായ കൊച്ചീരാജാവിൻെറ
യും, ബുദ്ധിമാനും, ഭരണകുശലനുമായ ദിവാൻ മിസ്റ്റർ ശങ്കുണ്ണി
മേനവൻെറയും, രാജ്യരക്ഷാപരങ്ങളായ വിവിധകൃത്യങ്ങൾ മൂ
ലം രാജ്യം പൂർവ്വാധികം അഭിവൃദ്ധിയെ പ്രാപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കു
ന്നു എന്നും, എന്നാൽ ഇന്ത്യയിലെ സർവ്വജനങ്ങൾക്കും മതസ്വാ
തന്ത്ര്യവും മതകർമ്മാനുഷ്ഠാനസ്വാതന്ത്ര്യവും, തിരുവെഴുത്തുവിള
ംബരംമൂലം അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള വിക്ടോറിയാ മഹാറാണിയുടെ അ
ധികാരത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട ഒരു ചെറിയ നാട്ടരാജ്യമായ കൊ
ച്ചീസംസ്ഥാനത്തു പബ്ലിക്ക രാജവീഥിയിൽ, ഇവിടത്തെ പു
രാതനസമുദായമാകുന്ന മലങ്കര സിറിയൻക്രിസ്ത്യാൻമഹാസമു
ദായത്തിൻെറ മേലദ്ധ്യക്ഷനും മെത്രാപ്പോലീത്തായുമായ തനി
ക്കു കൊച്ചീസർക്കാർ പൂർവ്വനടപ്പിനെതിരായി സഞ്ചാരസ്വാത
ന്ത്ര്യം തടഞ്ഞിരിക്കുന്നു എന്നും, സ്ഥാനാരോഹണം ചെയ്യുന്ന
കൊച്ചീരാജാക്കന്മാരേയും അതാതുകാലം സ്ഥാനാഭിഷേകംപ്രാപി
ക്കുന്ന മലങ്കര മെത്രാപ്പോലീത്തന്മാർ കൊട്ടാരത്തിലെത്തി സ
ന്ദർശിച്ചു് അവരേയും, അവരുടെ വാഴ്ചയേയും, രാജകുടുംബത്തേ
യും അനുഗ്രഹിച്ചു മടങ്ങുന്നതായ പുരാതനമായ സിറിയൻക്രി
സ്ത്യാൻ സമുദായാചാരം അനുഷ്ഠിപ്പാനായി കൊച്ചീരാജ്യത്തു പ്ര
വേശിച്ച തന്നെ, ദിവാൻ ശങ്കുണ്ണിമേനവൻ പലതരത്തിൽ
ദ്രോഹിക്കയും തൻെറ പേരിൽ ഓരോരോ കേസുകൾ ചമച്ചുതു
ടങ്ങുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു എന്നും, തന്മൂലം കൊച്ചീരാജാവി
നേയും അദ്ദേഹത്തിൻെറ വാഴ്ചയേയും അനുഗ്രഹിക്കു എന്നുള്ള
തായ ആ ഗൌരവമേറിയ കൃത്യം പോഞ്ഞിക്കര റസിഡൻസി
യിൽ റസിഡണ്ടു മിസ്റ്റർ ഫെൻറിനൂയലിൻെറ മുമ്പിൽ വച്ചു
മാത്രമേ തനിക്കു് അനുഷ്ഠിപ്പാൻ സംഗതിയായുള്ളു എന്നും, കാ
ന്തർപുരി അഭിഷിക്തപ്പെട്ട വിക്ടോറിയാമഹാരാജ്ഞിയുടെ തിരു
ശിരസ്സിൽ കിരീടം അണിയുന്നതിനോളംതന്നെ പ്രാധാന്യമുള്ള
തായ ഈ ഒരു കൃത്യം ആ മഹാറാണിയുടെ ഭരണകാലത്തു്
ഈ വിധത്തിൽ മാത്രം നിർവ്വഹിപ്പാൻ തനിക്കു് ഇടയായതിൽ

അത്യധികമായ സങ്കടമുണ്ടെന്നും, സ്വപ്രജകളേ പുത്രനിർവ്വിശേഷം സ്നേഹിക്കുന്ന മഹാമനസ്സനും, ഭയാലുവുമായ കൊച്ചി വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ സൽക്കീർത്തിയേയും, പ്രജകളുടെ വിശേഷിച്ച പൂവ്വകാലം മുതൽക്കേ പരിപൂർണ്ണ സ്വാതന്ത്ര്യം അനുഭവിച്ചുപോരുന്ന മലബാർതീരത്തെ പുരാതന സ്വറിയാനിക്രിസ്ത്യാനികളുടെ—സ്വൈരസ്വാതന്ത്ര്യാവകാശത്തേയും നശിപ്പിപ്പാൻ കൊച്ചിദിവാൻജി ചെയ്യുപോരുന്നതായ കൃത്രിമപ്രവൃത്തികളേ നിരോധിക്കുന്നതിലേക്കു മതിരാശി ഗവർമ്മെൻറ് എത്രയും ക്ഷണത്തിൽ വേണ്ട നടപടികൾ നടത്തിക്കുമെൻ തനിക്ക് അപേക്ഷയുണ്ടെന്നും പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നു.

പോഞ്ഞിക്കര റസിഡൻസിയിൽ വച്ച മിസ്സസ് ഹെൻറിനൂവൽ മെത്രാപ്പോലീത്തായേ മുട്ടുകുത്തി വന്ദിച്ച സ്വീകരിച്ചതുമുതൽ അദ്ദേഹം റസിഡൻസി വിട്ട പോകുന്നതുവരെയുള്ള സംഭവങ്ങൾ മുഴുവൻ വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമേനിയിൽ നിന്നു ശരിക്ക് അറിഞ്ഞ വല്ലാതെ ഭയപ്പെട്ടിരുന്ന ദിവാൻജിക്ക് ഈ ഹജ്ജിക്കുടി കണ്ടുപ്പോഴേക്കുണ്ടായ പരിഭ്രമം കേവലം ചെറുതൊന്നുമായിരുന്നില്ല. കായ്വും കൊപ്പുടെ അങ്ങേത്തറുവരെ കേട്ട കേൾപ്പിച്ച വല്ലാതെ വശളാക്കി ഒട്ടവിൽ മതിരാശി ഗവർമ്മെൻറിന്റെ വലുതായ അപ്രീതിത്തിനും, തജ്ജന്നത്തിനും, തന്മൂലം ഒരു ചീത്തപ്പേരിനും പാത്രീഭവിക്കുകയെന്നുള്ളതു വലിയോരു പോരായ്മയും ഭീഷത്തവുമായിരിക്കുമെന്നും, അതിനാൽ എങ്ങനെയെങ്കിലും മെത്രാപ്പോലീത്തായുമായി രമ്യപ്പെട്ടുപോകയാണെന്ന തൽക്കാലം നിലനിൽക്കുന്ന ചീത്തയായിട്ടുള്ളതെന്നും വിചാരിച്ചു ദിവാൻ മിസ്റ്റർ ശങ്കുണ്ണിമേനവൻ ഹജ്ജിയുമായി വലിയതമ്പുരാൻ കോവിലകത്തെത്തി വൃത്താന്തം മുഴുവൻതിരുമനസ്സറിയിച്ചു. ഹജ്ജി വായിച്ച കേട്ടുകഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കു പെരുമ്പടപ്പു മൂപ്പിലേക്കു മെത്രാപ്പോലീത്തായെപ്പറ്റി സീമാതീതമായ ബഹുമാനവും പൂവ്വാധികം ഭയവും ഉണ്ടായിത്തീർന്നു. ഇതു വളരെ യോഗ്യനും ധീരനും ശക്തനുമായ ഒരു മഹാനേ കൊച്ചി രാജകുടുംബത്തിന്റെ ശത്രുവാക്കിത്തീർക്കുയെന്നുള്ളതു് ഒട്ടുംതന്നെ ബുദ്ധിപൂവ്വകമായ ഒരു കൃത്യമല്ലെന്നും, അതിനാൽ കേസും, വഴക്കും, ശത്രുതാവുമൊന്നും ഇനി മുമ്പോട്ടു വളത്തിക്കൊണ്ടുപോകാതെ മെത്രാപ്പോലീത്തായുമായി ഒരുവിധേനയും രമ്യപ്പെട്ട കായ്ങ്ങൾ ഇവിടെവച്ചുതന്നെ ഒതുക്കി

ത്തിക്കയാണ വേണ്ടതെന്നും, മതിരാശിഗവമ്മെൻറിൻെറ പ
യ്യുലോചനസ്സു സംഗതികൾ കൂട്ടതലായി വിഷയമാവുന്നതും
കൊച്ചീഗവമ്മെൻറിനു് അഭിമാനകരമല്ലാത്ത വിധം കാര്യ
ങ്ങളൊക്കെ വഷളായിത്തീരുവാനാണ് എളുപ്പമുള്ളതെന്നും, തി
രുമനസ്സുകൊണ്ടു് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. "ഗവമ്മെൻറിനു് അഭിമാ
നഭംഗം നേരിടാത്തവിധത്തിൽ എങ്ങനെയെങ്കിലും രഞ്ജിപ്പെട്ട
കൊള്ളാമെന്ന മറുപടി ഉണർത്തിച്ചിട്ടു ദിവാൻ തിരുമുമ്പിൽ
നിന്നു മടങ്ങിപ്പോയി. പിറേറദിവസം രാവിലെ ഏഴുമണിയോ
ടുകൂടി ദിവാൻ ശങ്കുണ്ണിമേനവൻ രണ്ടു വെള്ളിവില്ലുകാ
രേ കരിങ്ങാശ്ശുപ്പള്ളിയിലേക്കയച്ചിട്ടു നാലു വെള്ളിവില്ലുകാ
രുടെ അകമ്പടിയോടുകൂടി ഒരു മേനാവിൽ കയറി കരിങ്ങാ
ശ്ശുപ്പള്ളിയുടെ മുനവാതിൽക്കലെത്തി.

ദിവാൻ ശങ്കുണ്ണിമേനവൻ അവർകൾ മുനവാതിൽക്ക
ൽ എത്തിയ വർത്തമാനം അറിഞ്ഞു് അദ്ദേഹത്തെ സ്വീകരിച്ചു
മേൽത്തട്ടിലേക്കു കൂട്ടികൊണ്ടുവരുന്നതിനായി മെത്രാപ്പോലീ
ത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു വടക്കേത്തലസ്സൽ വലിയവികാരിയേ
യും അമ്മനാടാരേയും താഴത്തേക്കു് അയച്ചു. അമ്മനാടാരെ കണ്ടു
കൂട്ടുമ്പോൾതന്നെ—ആ ഘോരവിഗ്രഹത്തിൻെറ—ആ നരസിം
ഹമൂർത്തിയുടെ—ശരീരപ്രകൃതിയും, കൊച്ചീസകാരിൻെറ നേ
രേ പായുന്നതിനു സന്നദ്ധമായിരിക്കുന്നുവോ എന്നു തോന്നുമാ
റു വദനതുണീരത്തിൽ സംഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്ന കന്താസ്ത്രമേൽശീ
ഷും മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ സന്നിധിപ്രഭാവത്തെപ്പറ്റി ഭയ
സങ്കലിതമായ ഒരു വിഭാവനാപരമ്പരയേ ദിവാൻജിയുടെ
ഹൃദയത്തിൽ ഉദിപ്പിച്ചു. ദിവാൻജി അവർകൾ സാവധാനം
നടന്നു മേൽത്തട്ടിലെത്തുപ്പോൾ സ്നേഹരസദ്യോതകമായ ഒ
രു മധുരന്ദഹാസവഷ്ടത്തോടുകൂടി മെത്രാപ്പോലീത്താ അവർ
കൾ അത്യന്തം ബഹുമാനപൂർവ്വം അദ്ദേഹത്തെ കൈകൊടുത്തു
സ്വീകരിച്ചു സമീപത്തുണ്ടായിരുന്ന ഒരു ഭംഗിയുള്ള ആസന
ത്തിൽ ഇരുത്തി. മെത്രാപ്പോലീത്തായേ ഒരൊറ്റ നോക്കു കാ
ണുന്നതോടെ അദ്ദേഹം അസാമാന്യനും അത്യന്തം പൂജനീയനുമാ
യ ഒരു പുരുഷസിംഹമാണെന്ന ദിവാൻജിക്കു ബോദ്ധ്യമായി.
പോഞ്ഞിക്കര റസിഡൻസിയിൽ വച്ചു നടന്നതുപോലെ ഇവി
ടെയും സംഭാഷണം മുഴുവൻ ഇംഗ്ലീഷിലായിരുന്നു.

മെത്രാ—(പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി) മഹാനും, അതിസമർത്ഥനും ഭരണതന്ത്രജ്ഞനുമായ കൊച്ചീദിവാൻജിയുടെ യോഗ്യതയും ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യവും, പൌരുഷവും ഈ ഒരു ചെറിയ ശരീരത്തിൽ ജഗദീശ്വരൻ ഒളിച്ചുവച്ചിരിക്കുന്നതിൽ അത്ഭുതപ്പെടാതെ നിവൃത്തിയില്ല.

ദിവാൻ—(മന്ദഹാസത്തോടുകൂടി) ഈ പ്രസ്താവന തിരുമനസ്സിലെപ്പറ്റിത്തന്നെയായിരുന്നെങ്കിൽ അതു് ഏറ്റവും യഥാർത്ഥമായ ഒന്നായിരിക്കുമായിരുന്നു. എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളമാവട്ടെ ഇതു തിരുമനസ്സിലേ ഒരു വാത്സല്യഭോജനമായിട്ടു മാത്രമേ ഞാൻ കരുതുന്നുള്ളൂ.

മെത്രാ—ഈശ്വരധ്യാനവും ഉപവാസവും മറ്റുമായി പള്ളിമേൽക്കെട്ടിനുള്ളിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടേണ്ടിവരുന്ന ഞങ്ങൾക്കു വാസ്തവത്തിൽ എന്തൊരു യോഗ്യത ഉണ്ടോവാനാണു്. ഒന്നുമില്ല; ഒരുവസ്തുവില്ല. പുറമേ കാണുന്ന വെറും പകിട്ടു മാത്രം.

ദിവാൻ—തിരുമനസ്സിലേ ഈ അതിവിനയം വിവേകബുദ്ധിയുള്ള ഏവരെയും അത്യന്തം ഭയപ്പെടുത്തുന്നതാക്കുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതിനു യാതൊരു സംശയവുമില്ല. ഇവയുടെ മൂച്ചു വജ്രസൂചിയേക്കാൾ കട്ടിപ്പമേറിയതാണു്.

മെത്രാ—കൊച്ചീദിവാൻജിയുടെ വിവിധ യോഗ്യതകളെപ്പറ്റി നമ്മുടെ ജനങ്ങൾതന്നേ പലപ്പോഴും പലതും നമ്മോടുതന്നെ പറകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. അപ്പോഴൊക്കെയും ഒന്നു കണ്ടുമുട്ടുന്നതിനു സൌകര്യമുണ്ടായാൽ കൊള്ളാമെന്നു നാം തന്നെ അഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളതാണു്. ഇപ്പോഴെങ്കിലും അതിനു് ഇടയായതിൽ നമുക്കു് അത്യധികമായ സന്തോഷമുണ്ടു്.

ദിവാൻ—തിരുമനസ്സിലേക്കുറിച്ചു കേൾപ്പാൻ ഇടയായതുമുതൽ അവിടുത്തേയും ഒന്നു കണ്ടാൽ കൊള്ളാമെന്നു ഞാനും വളരെ അഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളതാണു്. പരസ്പരം കാണുക എന്നുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കുണ്ടായിരുന്ന അഭിലാഷവും ഈയിടയ്ക്കു് ഏതാണ്ടു സാധിക്കയുണ്ടായല്ലോ.

മെത്രാ—അതേ; കൊച്ചിരാജകുടുംബത്തിന്റെ പരമശത്രുവെന്ന സങ്കല്പത്തോടുകൂടി തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു നമ്മെ വീക്ഷിൻപാത്രമെന്നു സമ്മതിക്കണം.

ദിവാ—രാജകുടുംബത്തിന്റെ ശത്രുവെന്നോ. ഇതു തിരുമനസ്സിലേ ഒരു സംശയം മാത്രമാണ്. വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്ക് ഇങ്ങനെയൊരു സങ്കല്പം ഇതേവരെയുണ്ടായിട്ടില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു രാജകുടുംബത്തിന്റെ ഒരു ഉറ്റ മിത്രമായി അവിടുത്തെ പരിഗണിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഈ വാസ്തവം അവിടുത്തേക്കു ദൃഢമായി വിശ്വസിക്കാവുന്നതാണ്. പരസ്പരം കാണാതിരിക്കുക എന്നുള്ള ഘട്ടത്തിൽ അന്യോന്യം ചില തെറ്റിദ്ധാരണകൾ ഉണ്ടായെന്നു വരാം. അതു മനുഷ്യസഹജമാണുതാനും. അതൊക്കെ തിരുമേനിയെപ്പോലെയുള്ള മഹാമനസ്കന്മാരായ സാത്വികന്മാർക്ക് ക്ഷന്തവ്യമായിട്ടുള്ളതാണ്.

മെത്രാ—ശരി. തെറ്റിദ്ധാരണ വന്നുകൂടാവുന്നതാണെന്നു നാമും സമ്മതിക്കുന്നു. എന്നാൽ തെറ്റിദ്ധാരണ, തെറ്റിദ്ധാരണമാത്രമാണെന്നുള്ള അറിവോടുകൂടി ക്രിമിനൽ കേസുകൾക്കു വിഷയമാക്കുക എന്നുള്ളതു് എന്തൊരു തെറ്റാണെന്നു ദിവാൻ ആലോചിക്കുന്നുണ്ടോ?

ദിവാ—തെറ്റിദ്ധാരണയാണെന്നു സമ്മതിക്കുമ്പോൾ കേസിന്റെ പര്യവസാനത്തെപ്പറ്റി വിശേഷിച്ചു് എന്തെങ്കിലും പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതായിട്ടില്ലല്ലോ.

മെത്രാ—ന്യായത്തെയല്ലാതെ ദാക്ഷിണ്യത്തെ കാംക്ഷിക്കുന്ന ഒരാളല്ല നാം എന്നുള്ളതു ദിവാൻ ഓർമ്മവച്ചാൽ കൊള്ളാം.

ദിവാ—ന്യായത്തെ മാത്രം തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു സസന്തോഷം പ്രതീക്ഷിച്ചാൽ മതി.

അനന്തരം കൊച്ചീരാജ്യത്തു വിദ്യാഭ്യാസം പ്രചരിപ്പിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ, ഗവർമ്മെൻറിന്റെ പ്രവൃത്തികളെപ്പറ്റി മെത്രാപ്പോലീത്താ ഗാഢമായി വിമർശനംചെയ്യുകയും, ചില നിർദ്ദേശങ്ങൾ മിസ്റ്റർ ശങ്കുണ്ണിമേനോവനു നൽകുകയുമുണ്ടായി.

ഇതിനെ തുടർന്നു കൊച്ചീരാജകുടുംബത്തിലെ ഇളമുറത്തമ്പുരാക്കന്മാരുടെ വിദ്യാഭ്യാസത്തെപ്പറ്റിയും, ദിവാൻജിയുടെ പിതാവായ ശങ്കരവാര്യരേ സംബന്ധിച്ചും, തോട്ടയ്ക്കാട്ടമറവാടിനെപ്പറ്റിയും ചിലതെല്ലാം സംഭാഷിച്ചശേഷം മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ദിവാൻജിയേ അനുഗ്രഹിച്ചു മടക്കിഅയച്ചു.

അന്നവൈകിട്ട് ദിവാൻജിയുടെ ആൾക്കാർ കല്പനപ്രകാരം തുപ്പുണിത്തുറ എത്തി വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ മുമ്പിൽ കാണിച്ചു. മെത്രാപ്പോലീത്തായുമായി നടത്തിയ സന്ദർശനത്തെക്കുറിച്ചു വിശദമായി തിരുമനസ്സുണർത്തിച്ചു. സംഭാഷണം അവസാനിപ്പിക്കുന്നതിനു മുമ്പായി മിസ്റ്റർ ശങ്കുണ്ണിമേനവൻ ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിച്ചു. 'ഇംഗ്ലീഷ്' വിദ്യാഭ്യാസവും, മഹാന്മാരുമായിട്ടുള്ള പരിചയവും സംസർഗ്ഗവും ദേശസഞ്ചാരവും കൊണ്ടു ഇക്കാലത്തു ഒരു മനുഷ്യനു് എത്രമാത്രം മനഃപരിഷ്കാരവും മനോവികാസവും, ലോകജ്ഞാനവും സിദ്ധിക്കാമോ അതിന്റെ പരമാവധിയിൽ എത്തിട്ടുള്ള മഹാബുദ്ധിമാനും ധീരനുമായ ഒരു നേതാവാണു മെത്രാപ്പോലീത്താ എന്നുള്ള കാര്യത്തിൽ അടിയനും വേണ്ടതിലധികം വിശ്വാസം ഉണ്ടായിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. രാഷ്ട്രീയസംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളിൽ ഇന്നത്തെക്കാൾ ഡ്യയിൽ ജീവിച്ചിരിക്കുള്ള പുരുഷന്മാരിൽ ചില ഭരണതന്ത്രജ്ഞന്മാരോടൊപ്പം തന്നെ പാണ്ഡിത്യവും ദൂരവീക്ഷണശക്തിയും അഗാധചിന്തയുമുള്ള ഒരാൾ തന്നെയാണു് അദ്ദേഹം. തിരുമനസ്സിലേ നന്മയ്ക്കുപ്രജകളുടെ അത്മീയഗുരു ഇങ്ങനെയുള്ള ഒരു മഹാനാണെന്നുള്ളതു തിരുമനസ്സിലേക്കും രാജ്യത്തിനും പൊതുവേയും അഭിമാനകരമായിട്ടുള്ളതാണ്. തിരുമനസ്സിലേപ്പറ്റിയും രാജകുടുംബത്തെപ്പറ്റിയും അദ്ദേഹത്തിനു് അത്യധികമായ ബഹുമാനവും ഭക്തിയുമുണ്ടെന്നു മാത്രമല്ല, ഇളമുറത്തിരുമേനികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസകാര്യങ്ങളിൽ മെത്രാപ്പോലീത്തായ്ക്കു് അതിയായ ശ്രദ്ധയും താല്പര്യവുമുണ്ടെന്നുകൂടി വിശ്വസിപ്പാൻ അടിയൻ നിർബന്ധിതനായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങനെയുള്ള ഒരു മഹാനായി രഹസ്യമായി വർത്തിക്കുക എന്നുള്ളതു പൊതുക്ഷേമത്തിനും, തിരുമനസ്സിലെ ഭരണപ്രശസ്തിക്കും വലുപ്രകാരേണയും അവശ്യമായിട്ടുള്ളതാണെന്നാണു് അടിയന്റെ ബോധം. ഇതിനു വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഇങ്ങനെ കല്പിച്ചു മറുപടി അരുളി. "മെത്രാപ്പോലീത്തായെ കാണുന്നതിനും, ബ്രിട്ടീഷ് ഗവൺമെന്റിനെ വാദിസ്ഥാനത്തു നിന്നു ഒരു പുതിയ കേസ് കൊടുക്കുന്ന സംഗതിയിൽ നിന്നും പിന്തിരിയുന്നതിനും ഇടയായതു് ഈശ്വരാനുകൂല്യം തന്നെയാണെന്നു വേണം വിചാരിപ്പാൻ. നാടുവാഴായ്മ ലംഘിച്ചു എന്നുള്ളതായ കേസ് വിസ്തരിച്ചുതന്നെ തീർക്കണമെന്നാണു മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ അ

ഗ്രഹം എങ്കിൽ സൌഹാർദ്ദത്തിനു ഭംഗം വരാത്തനിലയിൽ കേസ് വിഷയം അവസാനിപ്പിച്ചു സന്തോഷത്തോടു കൂടി പരസ്പരം വീണ്ടും കാണ്മാൻ തക്കവണ്ണം എല്ലാം ശരിപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളണം.

കേസിന്റെ തെളിവിലേക്കു ഹാജരാക്കുന്നതിനായി മലങ്കര ഭദ്രാസനസിമ്മനാരി (കോട്ടയം സിമ്മനാരി)യുടെ ഈടുവസ്തുവിൽ ഇരിപ്പുള്ള ചെമ്പുപട്ടയങ്ങൾ എടുത്തുകൊണ്ടു വരുവാൻ മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ഇതിനിടയ്ക്കു തുപ്പണിത്തുറ വള്ളിയിൽ കുഞ്ഞിപ്പൈലി, വടക്കേത്തലയ്ക്കൽ വലിയവികാരി, കുഞ്ഞേരിൽ ചെറിയ എന്നിവരെ കോട്ടയത്തേക്കു് അയച്ചിരുന്നു.

തീയതി 4-ാം നു- ഒന്നരമണി സമയത്തു വടക്കേത്തലയ്ക്കൽ വലിയവികാരി, ഇടത്വാ കിഴക്കേത്തലയ്ക്കൽ വികാരി, കരിങ്ങശ്ശേരിൽ വികാരി, കുറിച്ചിക്കാട്ടു വറുഗീസുകത്തനാർ, നടമേൽ പള്ളിവികാരി, കളരിക്കൽ പൌലോസുകത്തനാർ, മൂക്കഞ്ചേരിൽ ഗീവറുഗീസുകത്തനാർ (ചിന്നീട്ടു റമ്പാൻ), തുമ്പമൺ (തെക്കേവീട്ടിൽ) അമനാദാർ, ഒന്നരണ്ടു ശിപായിമാർ, രണ്ടു വെള്ളിവില്ലാക്കാർ എന്നിതുയും പേർ ഏറ്റുമാനൂർ ദിവാൻകച്ചേരിയുടെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. അല്പസമയം കഴിഞ്ഞു ദിവാൻ ശങ്കുണ്ണിമേനവനും കച്ചേരിയിൽ എത്തി. മെത്രാപ്പോലീത്താ കച്ചേരിവരാന്തയിൽകൂടി എത്തിയാലുടൻ അദ്ദേഹത്തെ സബഹുമാനം മുകളിലേക്കു ക്ഷണിക്കുന്നതിനു് ഒന്നരണ്ടു കീഴുദ്യോഗസ്ഥന്മാരും കല്പനപ്രകാരം ഗേറ്റുകൽ കാത്തുനിന്നിരുന്നു. കൃത്യം രണ്ടുമണിസമയത്തു മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ * വെള്ളിമേനാവു കച്ചേരിവരാന്തയിൽകൂടി എത്തി. മാർ മത്തായിസ് അത്താനാസ്യോസുമെത്രാപ്പോലീത്താ കച്ചേരിയിൽ അഗതനായ വർത്തമാനം അറിഞ്ഞു് അദ്ദേഹത്തെ ഒരു നോക്കു കാണ്മാനായി അനവധി ആളുകളും അവിടെ എത്തിക്കൂടി. മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സിലെ അംശസ്വാസ്ഥ്യവടി പിടിച്ചിട്ടുള്ള വലിയവികാരി മുമ്പിലും, മെത്രാപ്പോലീത്താ പിന്നിലും, കമനീയമായ ഒരു സഞ്ചിച്ചെല്ലമെടുത്തു ശിപായി തേക്കേഅറ്റത്തു തരണി

---

* ഈ മേനാവും മെത്രാപ്പോലീത്താ ലേലത്തിൽ വിളിച്ചെടുത്തായിരുന്നു.

യോഹന്നാൻ അതിനു പിമ്പിലായും അമനാദാർ, വൈദികന്മാർ മുതലായവർ പിറകിലായും മുകളിലെക്കു കയറി. ദിവാൻ ശങ്കണ്ണിമേനവൻ തൽക്ഷണം ഇരിപ്പിടത്തിൽ നിന്നു് എഴുന്നേറ്റു് ഏതാനും അടികൾ മുമ്പോട്ടുവച്ചു മെത്രാപ്പോലീത്തായെ സബഹുമാനം സ്വീകരിച്ചും സമീപത്തുണ്ടായിരുന്ന ഒരു മനോഹരമായ ആസനത്തിലിരുത്തി, അരമണിക്കൂർ കഴിയുന്നതിനു മുമ്പായി റസിഡണ്ടു ഫെൻറിനുവൽ അവർകളും സ്വസ്സാന്നിധ്യത്താൽ ആ സദസ്സിനെ അലങ്കരിച്ചു.

മണി മൂന്നടിച്ചു. ഏറണാകുളം ദിവാൻകച്ചേരിയുടെ മുകളിലത്തെ നിലയിൽ രണ്ടു പ്രധാന പീഠങ്ങളിലായി ന്യായാധിപതിയായ ദിവാൻജിയും റസിഡണ്ടും ഉപവിഷ്ടരായിരിക്കുന്നു. അവക്കു് അഭിമുഖമായി മെത്രാപ്പോലീത്തായും ഒരു കസേരയിൽ ആസനസ്ഥനായിട്ടുണ്ടു്. സമീപത്തായി അമനാദാരും നിൽക്കുന്നു. അടുത്തുതന്നെ മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ പരിജനങ്ങളും ഒതുങ്ങിനിൽക്കുന്നുണ്ടു്. ദിവാൻജി ആദ്യമായിട്ടു നാട്ടുവാലായ്മ സംബന്ധിച്ചു മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ പേരിലുണ്ടായിട്ടുള്ള കേസിനെപ്പറ്റി ചുരുക്കമായി വിവരിച്ചശേഷം റിക്കാർട്ടുകൾ റസിഡണ്ടിന്റെ മുമ്പിലായി വച്ചു. അനന്തരം കോടതിയുടെ ആവശ്യപ്രകാരം മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു സ്വതസ്സിദ്ധമായ ഗൌരവത്തോടും ഉജ്ജിതഭാവത്തോടും കൂടി ഇംഗ്ലീഷിൽ ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിച്ചു:—

"ആരുടേ കല്പനയെ നാം ലംഘിച്ചുവെന്നു കോടതി വിചാരിക്കുന്നുവോ അവരുടെ പൊന്മപൊറ്റ പൂർവ്വന്മാർ, എന്റെ പൂർവ്വികന്മാരായ ക്രിസ്തീത്തോമ്മായിക്കും ഇരവികർത്തനും, നസ്രാണിസമുദായം രാജ്യത്തിനും രാജകുടുംബത്തിനും ചെയ്തിട്ടുള്ള വിലയേറിയ സഹായങ്ങൾക്കു് അചഞ്ചലതാരം അനുഭവിച്ചുകൊള്ളുന്നതിനു ഒരു പ്രതിഫലമായി തിരുവുള്ളമലിഞ്ഞു നിറനാഴി രത്നം കൂടി തിരുമുൽക്കാഴ്ച സ്വീകരിച്ചു് അദിത്യചന്ദ്രന്മാരും കേരളത്തിലെ സാമന്തരാജാക്കന്മാരും സാക്ഷിയാകെ എഴുതി തുല്യം ചാർത്തി പൂവും നീരും വീഴ്ത്തിത്തന്നിട്ടുള്ളതായ എഴുപത്തിരണ്ടു രാജകീയ പദവികൾ അടങ്ങിയ ചെപ്പേടുകളിൽ ചിലതു നമ്മുടെ കൈവശമിരിക്കുമ്പോൾ വിശുദ്ധ കുരിശിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യം ഒന്നുകൊണ്ടുമാത്രം ഒരു മതാചാരം എന്നു നിശ്ചയിക്കത്തക്കതായ ഒരു വൈദികയാത്ര ചെയ്യാൻ നമുക്കു് അവകാശമില്ല

ന്നോ, ശ്രേഷ്ഠാവകാശങ്ങളും സഞ്ചാരസ്വാതന്ത്ര്യവും തടയപ്പെട്ട കേവലം അടിമത്വത്തിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടുന്ന അധ:കൃതഹിന്ദുക്കളേപ്പോലെ കഴിച്ചുകൂട്ടിക്കൊള്ളണമെന്നോ പറയുന്ന വല്ലഭോഷന്മാരും ഇക്കാലത്തുണ്ടാകുമെന്നു കോടതി വിചാരിക്കുന്നുണ്ടോ. ദിവാൻജിക്ക് എന്തോന്നുന്നു." മെത്രാപ്പോലീത്താ അവർകൾ സമീപത്തു വച്ചിരുന്ന സഞ്ചിച്ചെല്ലം തുറന്ന് അതിൽനിന്നു പട്ടിൽ പൊതിഞ്ഞുവച്ചിരുന്നതായ ചെപ്പേട്ടകൾ എടുത്തു കോടതികാൺകെ വെള്ളത്തെഴുകുപലകയിൽ പതിച്ചു പകർപ്പെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ദിവാന്റെ പരിശോധനയ്ക്കായി അവയെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പിലായി മേശപ്പുറത്തു വച്ചു. മിസ്റ്റർ ശങ്കണ്ണിമേനവൻ ആസനത്തിൽ നിന്നെഴുന്നേറ്റു ആ ചെപ്പേട്ടകൾ വളരെ ആദരപൂർവ്വം സ്വീകരിച്ച് അവയിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതു് എന്താണെന്നറിയുവാനായി തിരിച്ചും മറിച്ചും നോക്കിയതിൽ, യാതൊന്നുംതന്നെ മനസ്സിലാകായ്കയാൽ ചെപ്പേട്ടകൾ വിദഗ്ദ്ധന്മാരേക്കൊണ്ടു വായിപ്പിച്ച് അർത്ഥം ഗ്രഹിച്ചശേഷം ഒരാഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ മടക്കി ഏല്പിച്ചുകൊള്ളാമെന്നു പറഞ്ഞ് അവയെ റസിഡണ്ടിന്റെ മുമ്പിലേക്കു സ്ഥാനമാറ്റം ചെയ്തു. മിസ്റ്റർ ഫെൻറിനൂവൽ ചെപ്പേട്ടകൾ കൈയിലെടുത്തുകൊണ്ട് ഇവയും മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ കൈവശത്തിലുള്ള വേറെ ചില ചെപ്പേട്ടകളും താൻ മുമ്പുതന്നെ കണ്ടിട്ടുള്ളതാണെന്നും, ഇവയുടെ പകർപ്പുകളും വ്യാഖ്യാനങ്ങളും മദിരാശി ഗവർമ്മെൻറിന്റെ പുരാതനസഞ്ചയത്തിൽ സൂക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും പ്രസ്താവിച്ച് അവയെ ദിവാൻജിയേത്തന്നെ മടക്കി ഏല്പിച്ചു. ദിവാൻജി കേസുവിചാരണ ഈ നിലയിൽ അവസാനിപ്പിച്ചിട്ടു മെത്രാപ്പോലീത്തായെ ബഹുമാനപൂർവ്വം മടക്കി അയച്ചു അല്പനേരം കഴിഞ്ഞു റസിഡണ്ടും ദിവാൻകച്ചേരി വിട്ടു പോയി.

കോടതി പിരിഞ്ഞു ദിവാൻജി നേരെ തുപ്പൂണിത്തുറയ്ക്കു തിരിച്ചു. വലിയതമ്പുരാൻകോവിലകത്തെത്തി തൃക്കൺപാർക്കുന്നതിനായി ആ ചെപ്പേട്ടകൾ തിരുമുമ്പിൽ സമർപ്പിച്ചു കഥകൾ തിരുമനസ്സുണർത്തിച്ചു. തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്, അക്കാലത്തെ പുരാതന ലിഖിതങ്ങൾ വായിക്കുന്നതിൽ അതിസമർത്ഥനായിരുന്ന ഹജൂർ ഹെഡ്രായസം ഉഴത്തൂർ വായ്പൂർ അവർകളെ അടുത്ത ദിവസം കൊട്ടാരത്തിൽ വരുത്തി ചെപ്പേട്ടകളുടെ

ഇലകൾ ഓരോന്നായി പരിഭാഷപ്പെടുത്തിച്ചു കയ്യും ഗ്രഹിക്കയും അവയുടെ പകർപ്പുകൾ റിക്കാർട്ടിൽ സൂക്ഷിക്കണമെന്ന് കല്പനയയക്കുകയും ചെയ്തു.

വലിയതമ്പുരാൻ—നമ്മുടെ പൂർവ്വന്മാർ നൽകിയതായ ഈ ശാസനത്തിൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്ന പദവികൾ നസ്രാണി സമുദായത്തിനു് എല്ലാക്കാലത്തും ഉപയോഗിപ്പാൻ അവകാശം നൽകിയിരിക്കുന്നതായി രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്കു നാടുവാഴിയായ് മക്കാലത്തു മാത്രം അവ ഉപയോഗിപ്പാൻ പാടില്ലെന്നു പറയുന്നതു യുക്തമായിരിക്കയില്ല.

ദിവാൻ—അല്ലെങ്കിൽതന്നെയും രാജ്യത്തുള്ള ക്ഷേത്രങ്ങളിലും പള്ളികളിലും കാവുകളിലും പതിവിൻപ്രകാരം ആഡംബരപൂർവ്വം നടത്തപ്പെടുന്നതായ എല്ലാ വൈദികകർമ്മങ്ങളെയും നാടുവാഴിയായ് മകയ്ത്തിൽനിന്നു തിരെ ഒഴിവാക്കിയിരിക്കയാണു്. മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ യാത്ര പള്ളിയിലേക്കുള്ള ഒന്നാണെങ്കിലും അതിൽ മതചിഹ്നമായ കുരിശുകൂടി എഴുന്നള്ളിച്ചിരുന്നതിനാൽ അതൊരു വൈദികയാത്രയായിട്ടുതന്നെ പരിഗണനം ചെയ്യേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. മതവിഷയകമായ കാര്യങ്ങളും ആചാരങ്ങളും സംബന്ധിച്ചല്ലാതെ ഭൂലോകത്തിൽ യാതൊരിടത്തും ക്രിസ്ത്യാനികൾ രഹസ്യമായും പരസ്യമായും കുരിശു് എഴുന്നള്ളിക്കു പതിവില്ല. ഇവിടെത്തന്നെയും നസ്രാണികൾ കേവലം സാമുദായികമായി യാതൊരു ഘോഷയാത്രകളിലും കുരിശു് ഉപയോഗിക്കുന്നില്ലെന്നുള്ളതു് അടിയനുതന്നെ ബോദ്ധ്യമുള്ള ഒരു സംഗതിയാണു്.

വലിയതമ്പു—കുറേക്കൂടി ക്ഷമാപൂർവ്വം പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ ഈ വഴക്കും ബഹളവും സൊല്ലയും ഒന്നും കൂടാതെ കഴിക്കാമായിരുന്നു. ഇനി പറഞ്ഞിട്ടു യാതൊരു ഫലവുമില്ല.

ദിവാൻ ശങ്കുണ്ണിമേനവൻ തുപ്പുണിത്തുറ വിട്ടുന്നതിനു മുമ്പായി പെരുമ്പടപ്പു കിരീടവകാശിയുടെ കല്പനപ്രകാരം 'ഇളയതമ്പുരാൻകോവിലകം'ത്തെത്തി ചെപ്പേടുകൾ അദ്ദേഹത്തെ കാണിക്കയും അതിന്റെ പരിഭാഷയും കേസു സംബന്ധിച്ചു് അതുവരെയുണ്ടായ കഥകളും തിരുമേനിയെ വ്യക്തമായി ധരിപ്പിക്കയും ചെയ്തു.

ഇളയതമ്പു—നസ്രാണികൾക്കും അവരുടെ മെത്രാപ്പോലീത്തായ്ക്കും ഇങ്ങനെയുള്ള ശ്രേഷ്ഠപദവികൾക്കും മേന്മസ്സും അവകാശമുണ്ടെന്നു മുമ്പുകൂട്ടി അറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ ആ മഹായോഗ്യനായ മെത്രാപ്പോലീത്തായുമായി എത്രയോ ലോഹ്യത്തിൽ വർത്തിക്കാമായിരുന്നു. ഇക്കഥകളൊക്കെ ശരിക്കു് അറിഞ്ഞിരുന്നുകൊണ്ടതന്നെയാണോ മേനവൻ ഇതെല്ലാം ഇത്രത്തോളം പുണ്ണാക്കിയതു്.

ദിവാൻ—(ലജ്ജയോടും സങ്കോചത്തോടുംകൂടി) അടിയനു് ഇതിനെപ്പറ്റി ശരിയായ യാതൊരു അറിവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു വിടകൊള്ളുവാൻ അടിയൻ ഒട്ടുംതന്നെ മടിക്കുന്നില്ല. കേസു് ഒരുമാതിരി കൊണ്ടുമുറുകിയശേഷമാണു മെത്രാപ്പോലീത്താ ആൾ ആരാണെന്നതിനെ സംബന്ധിച്ചു മനസ്സിലായതു്.

ഏതാനും ദിവസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു ദിവാൻജി ആ ചെപ്പേടുകൾ ഉഴത്തൂർ വായ്പൂർ വശം കരിങ്ങാശ്രസ്സു കൊട്ടത്തയസ്സുകയും നാട്ടുവാലായ്മ ലംഘിച്ചതായി തെളിവില്ലായ്മകൊണ്ടു കേസു തള്ളിയിരിക്കുന്നതായി മെത്രാപ്പോലീത്തായേ അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു. മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ചെപ്പേടുകൾ ഏറ്റുവാങ്ങിയശേഷം ഒന്നാംതരത്തിൽ നാല്പുള്ളിയിലക്കരയൻ നേരിയതു വായ്ക്കു സമ്മാനിച്ചു് അദ്ദേഹത്തെ മടക്കി അയച്ചു. അന്നു തുപ്പുണിത്തുറയും സമീപസ്ഥലങ്ങളിലുമുണ്ടായിരുന്ന നസ്രാണികൾക്കു് ഒരു ഉത്സവദിനംതന്നെയായിരുന്നു. മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ പേരിലുണ്ടായിരുന്ന കേസു തള്ളിയെന്നു് അറിവു കിട്ടിയതോടെ പള്ളികളിൽ കൂട്ടമണിയടിച്ചും സാധുക്കൾക്കു് അന്നദാനംചെയ്തും മറ്റും ജനങ്ങൾ അവരുടെ സന്തോഷത്തെ പലപ്രകാരത്തിൽ പ്രകാശിപ്പിച്ചു.

ഒന്നരണ്ടാഴ്ച കഴിഞ്ഞു് ഒരു ദിവസം സായാഹ്നത്തിൽ മെത്രാപ്പോലീത്താ പതിവുപോലെ പടിഞ്ഞാറോട്ടു സവാരി എഴുന്നള്ളി. ഒന്നരണ്ടു ഫർലോംഗു ദൂരം പോയപ്പോൾ ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ഗൗണ്ഡാമിന്റെ പുറത്തു് എതിർസവാരി ചെയ്യുവരുന്നതായി മെത്രാപ്പോലീത്താ കണ്ടു. പണ്ടത്തെ സവാരിവഴക്കിനുശേഷം അവർ തമ്മിൽ അന്നാണു് ആദ്യമായി കണ്ടുമുട്ടിയതു്. അതിനാൽ ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ മനോഗതിക്കു് ഉണ്ടായിട്ടുള്ള മാറ്റങ്ങളേ നാ

രിക്ഷണംചെയ്യുന്നതിനായിട്ട മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സു കൊണ്ടു പഞ്ചകല്യാണിയുടെ കടിഞ്ഞാൺ പിന്നോക്കം വലിച്ചു് അതു അറബിക്കുതിരയേ റോഡിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തായി നിറുത്തി. ഒരു വലിയ സമുദായത്തിന്റെ നായകനും, അതിബുദ്ധിമാനും, പ്രബലനും, ധീരനുമായ മെത്രാപ്പോലീത്തായേ ശരിക്കു മനസ്സിലാക്കാതെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നേരെ അവജ്ഞ പ്രദർശിപ്പിക്കാൻ ഇടയായതിൽ ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കു് അതിയായ പശ്ചാത്താപമുണ്ടായി. അതിനാൽ മെത്രാപ്പോലീത്തായുമായി ഏതുവിധത്തിലും രഞ്ജിക്കേണ്ടതു ധർമ്മരക്ഷയ്ക്കു് അവശ്യമാണെന്നുള്ള സാത്വികബുദ്ധിയോടേ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ഗൌണ്ഡറാമിനെ വേഗത്തിൽ മുന്നോട്ടു കുതിപ്പിച്ചു മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ സമീപത്തെത്തി. ഇളയതമ്പുരാൻ ഗൌണ്ഡറാമിനെ പഞ്ചകല്യാണിയുടെ പാർശ്വഭാഗത്തായി നിറുത്തിയിട്ടു മന്ദഹാസപൂർവ്വമായ ഒരു മധുരസ്വരത്തിൽ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:—

"സൌഖ്യംതന്നെയാണല്ലോ. വിരോധമില്ലെങ്കിൽ രണ്ടു കുതിരകളേയുംകൂടി നമുക്കു് ഒരുമിച്ചു വിടാം. അതു നമുക്കെന്നതുപോലെ അവക്കും ഏറ്റവും സന്തോഷകരമായിരിക്കും. എങ്ങോട്ടേക്കെന്നാണു സങ്കല്പം."

മെത്രാ—ഇന്നിടത്തേക്കെന്നില്ല. എങ്ങോട്ടേക്കായാലും സന്തോഷമാണു്.

ഇളയതമ്പു—എന്നാൽ കനകക്കുന്നു ഭാഗത്തേക്കാകട്ടെ. അവിടെ വിശ്രമിക്കുന്നതിനും സൈരമായി സംഭാഷിക്കുന്നതിനും ധാരാളം സൌകര്യമുണ്ടു്.

രണ്ടു തിരുമനികളുംകൂടി കുതിരകളേ പെട്ടെന്നു് അടുപ്പിച്ചു നിറുത്തി കിഴക്കോട്ടായി ലഗാൻ ഇളക്കി.

ഇളയ—പഞ്ചകല്യാണിയെന്നല്ലേ ഇവളുടെ പേർ?

മെത്രാ—അതേ. (ഗൌണ്ഡറാമിനെ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ടു്) ഇവന്റെ പേർ?

ഇളയ—ഗൌണ്ഡറാം. (പഞ്ചകല്യാണിയുടെ കഴുത്തിൽ ഇണക്കം കൊടുത്തിക്കൊണ്ടു്) ഇവൾ ലക്ഷണമൊത്ത ഒരു ഓമനക്കുതിരയാണു്. ഉടമസ്ഥനു വിജയത്തേയും ഐശ്വര്യത്തേയും

പ്രദാനംചെയ്യുന്നതായ ചില വിശിഷ്ടങ്ങളായ ചുഴികൾ ഇതാ കുഴത്തിൽ കാണുന്നു.

മെത്രാ—ഗൌണ്ഡറാമും ഒരു ഉയന്തരം കുതിരയാണെന്നു തോന്നുന്നു. പക്ഷേ മെയ്യഴകും അതുകണ്ടില്ലായിരിക്കും.

ഇളയ—മെയ്യഴകും വേണ്ടതുപോലെ ഇല്ലെന്നു മാത്രമല്ല അതുപുകരങ്ങളായ ചില ചുഴികളും ഇതിനുണ്ട്. എന്നാൽ ഇവൻ ഒരിക്കലും പിണകുമുള്ള കൂട്ടത്തിലല്ല. നടയും അത്ര മോശമല്ല. ലായംവക കുതിരകളിൽ ഇവനോളം വിശ്വസ്തനായ ഒരു കുതിര ഇല്ലെന്നുള്ളതാണു ഗൌണ്ഡറാമിനുള്ള ഒരു മെച്ചം.

മെത്രാ—ചുഴിയെപ്പറ്റി അത്രതന്നെ പഴിക്കേണ്ടതുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. ഇതാ ഇക്കാണുന്നതു് അതിവിശിഷ്ടമായ ഒരു ചുഴിയാണ്.

ഇളയ—അത്തരത്തിൽ ഒന്നോ രണ്ടോ ഉണ്ട്. എന്നാൽ പഞ്ചകല്യാണികളുടെ ശ്രേഷ്ഠലക്ഷണങ്ങളിൽ ഒന്നുംതന്നെ ഇവനുള്ളതായി തോന്നുന്നില്ല. ഞാൻ കണ്ടിട്ടുള്ള ഒട്ടനവധി കുതിരകളിൽ പഞ്ചകല്യാണിയോളം ലക്ഷണവും ഓമനത്തവും തികഞ്ഞ ഒരു കുതിര ഇല്ല. ഇവളുടെ ഗതിവേഗത്തേക്കുറിച്ചും സാമർത്ഥ്യത്തേക്കുറിച്ചും പലരും പലതും ഇതിനകം പറഞ്ഞു കേൾക്കയുണ്ടായി. കൊച്ചുതമ്പുരാക്കന്മാർ കാൺകെ ഇവൾ ഒരു അത്ഭുതകർമ്മംകൂടി ഇതിനിടയ്ക്കു നിർവ്വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവളെ ശരിക്കു കണ്ടതു് ഇപ്പോൾ മാത്രമാണ്. ഇവൾക്ക് എന്തു വിലയുണ്ട്. എവിടെനിന്നു വാങ്ങിയതാണ്?

മെത്രാ—മിസ്റ്റർ കല്ലൻധരയോട്ടു വാങ്ങിയതാണ്. വിലയും അത്ര അധികമില്ല.

ഇളയതമ്പു—ഓഹോ! മിസ്റ്റർ കല്ലന്റെ വകയാണോ? ഇതിനെ വാങ്ങുന്നതിനായി നാട്ടുനീങ്ങിയ വലിയഅമ്മാവൻ ബോംബെയ്ക്ക് അൽ വിട്ടതാണ്. പക്ഷേ അമ്മാവന്റെ അൽക്കാരെ സൂത്രത്തിൽ പറഞ്ഞുവിച്ചു കല്ലൻസായ്പ് ഇവളെ കുറഞ്ഞ വിലയ്ക്കു തട്ടി എടുക്കയാണു ചെയ്തതു്. അമ്മാവനു് അതുമൂലം വളരെ ഇശ്വാഭംഗവുമുണ്ടായിരുന്നു. ഒന്നാംതരത്തിൽ ഒരു കുതിരയേയും എഴുനൂറു രൂപയുംകൂടി അവിടുന്നു പട്ടാളം മേജർ

ധാരയേക്കൊണ്ട മിസ്റ്റർ കല്ലനോട്ട പറയിപ്പിച്ചതാണ്. എന്തായിട്ടും മിസ്റ്റർ കല്ലൻ വഴിപ്പെട്ടകയുണ്ടായില്ല.

ഇളയതമ്പു—അതുകൊണ്ടു സന്തോഷത്തോടുകൂടി വീണ്ടും വീണ്ടും പഞ്ചകല്യാണിയുടെ കഴുത്തിൽ ഇണക്കം തലോടി. അവളുടെ ഗാത്രലാവണ്യവും, സുകുമാരചലനവും മനോഹരമായ നടയും തിരുമനസ്സിലെ കൌതുകത്തെ അത്യധികമായി വർദ്ധിപ്പിച്ചു.

ഇളയതമ്പു—നടയിൽ ഗൌണ്ഡരാമിനെ ജയിക്കുകയും കുതിര ഈ നാട്ടിൽ ഇല്ലെന്നായിരുന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നതു്. എന്നാൽ വാസ്തവത്തിൽ പഞ്ചകല്യാണിയാണു് ആ സ്ഥാനത്തെ അർഹിക്കുന്നതു്.

മെത്രാ—കല്പിച്ചതു പരമാർത്ഥമാണു്.

മെത്രാപ്പോലീത്താ പഞ്ചകല്യാണിയുടെ ലഗാൻ പിടിച്ചു നിറുത്തിക്കൊണ്ടു ഹർഷമായ സ്വരത്തിൽ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു: —"തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഇവളുടെ പുറത്തേക്കു് ഏഴന്നള്ളിയിരിക്കാം. ഗൌണ്ഡരാമിനെ ഞാനും വിട്ടുനോക്കാം." മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു തൽക്ഷണം തഴത്തിറങ്ങിനിന്നു് സ്നേഹത്തിന്റെ ഉചിതജ്ഞതയും വിനയാധികൃവും കിരീടവകാശിയുടെ അത്ഭുതബഹുമാനത്തെ കൈവളർത്തി.

അല്പസമയത്തിനുള്ളിൽ ഇളയതമ്പുരാൻതിരുമേനി പഞ്ചകല്യാണിയുടെ പുറത്തും, മെത്രാപ്പോലീത്താതിരുമേനി ഗൌണ്ഡരാമിന്റെ പുറത്തുമായി സവാരി തുടങ്ങി കനകക്കുന്നുവംശാവലിയെത്തി. യുവരാജാവു് അത്യന്തം ആനന്ദകുതൂഹലനായിച്ചമഞ്ഞു. അവിടത്തെ ആഗ്രഹം നിഷ്പ്രയാസം സാധിച്ചതിൽ തിരുമനസ്സിലേക്കു് അത്യധികമായ കൃതാർത്ഥതയുണ്ടായി. രണ്ടുപേരും കുതിരകളെ ശിപായിമാരെ ഏല്പിച്ചിട്ടു ബംഗ്ലാവിന്റെ കിഴക്കുവശത്തുള്ള മാർബിൾകൽലതാമണ്ഡപത്തിൽ എത്തി വിശ്രമിച്ചു. കൊച്ചീരാജ്യത്തു വിദ്യാഭ്യാസം പ്രചരിപ്പിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യം, വിധം, രാജ്യഭരണപരിഷ്കാരം, രാജ്യത്തെ മരുമക്കത്തായസംപ്രദായം മുതലായവയെപ്പറ്റി രണ്ടു തിരുമേനികളുംകൂടി ഇംഗ്ലിഷിൽ കുറേനേരം സംഭാഷിക്കയുണ്ടായി. ദിവസക്രമത്തെപ്പറ്റി ചർച്ചചെയ്തുവെ, മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു, തിരുവിതാംകൂർ കൊച്ചീ രാജ്യങ്ങളും

ബങ്ങൾ രണ്ടും, അവയുടെ അധികാരശക്തിയും, സ്ഥാനവും കൈവിട്ട്, ആനവിഴുങ്ങിയ വിളാമ്പഴംപോലെ അന്തർഗ്ഗതമായ ക്ഷീണം തോടായി പരിശോഷിക്കരുതെന്നുണ്ടെങ്കിൽ രാജ്യഭരണത്തിലും രാജകുടുംബത്തിലും എന്തെങ്കിലും ക്ഷണത്തിൽ മഹത്തായ നടപ്പാക്കിക്കൊള്ളേണ്ടതു രാജകുടുംബത്തിന്റെ രക്ഷയ്ക്ക് എന്നതിനെക്കാൾ തന്നെ രാജരക്ഷയ്ക്ക്, രാജ്യത്തെ പൊതുസമാധാനജീവിതത്തിനും, അപരിത്യാജ്യമായിട്ടുള്ള ഒന്നാണെന്നും, രാജകുടുംബം ഇക്കാര്യത്തിൽ അനാസ്ഥ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നപക്ഷം ഏതാനുവർഷത്തിനുള്ളിൽ, കാര്യങ്ങൾ എങ്ങനെയെല്ലാമിരുന്നാലും കായ്പത്തിൽ തിരുവിതാംകൂർ കൊച്ചി രാജകുടുംബങ്ങൾ രണ്ടും കഥാവശേഷമായി പറിണമിക്കുന്നതാണെന്നും പ്രസ്താവിക്കയുണ്ടായി. സംഭാഷണാനന്തരം തിരുമേനികൾ രണ്ടുപേരും മടങ്ങി എഴുന്നള്ളത്തിനായി എഴുന്നേറ്റു. കുതിരകൾ രണ്ടും അവിടേക്കു കൊണ്ടുവരപ്പെട്ടു. മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഗൌണ്ഡറാമിന്റെ സമ്പത്തെത്തി, അതിന്റെ ലഗാൻവാർ തൂക്കിയെടുത്തു.

ഇളയതമ്പു—അവിടുന്നു പഞ്ചകല്യാണിയുടെ പുറത്തുതന്നെ ആയിക്കൊള്ളണം. അവളെ ഇനി ഒരാൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതു ഭവ്യമായിരിക്കയില്ലല്ലോ.

മെത്രാ—(മന്ദഹാസമാധുര്യം വർഷിച്ചുകൊണ്ടു) തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് എഴുന്നള്ളിയിരുന്ന ഈ ജീനിപ്പുറത്ത് ഇനി ഞാൻ ഇരിക്കയെന്നോ അതുണ്ടാവില്ല. തിരുമനസ്സിലേ ശരീരസ്പർശം ഒന്നുകൊണ്ടുമാത്രം അവൾ ഇപ്പോൾ മുതൽ തിരുമനസ്സിലെ സ്വന്തം ആയിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. അതേ; പഞ്ചകല്യാണി ഇനിയും ഇനിമേലിലും തിരുമനസ്സിലെ വകതന്നെ ആയിരിക്കുന്നതാണു. ഇനിയും അതിന്റെ രക്ഷിതാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടായിരിക്കട്ടെ തിരുമേനിയേയും എന്നെയും സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇക്കഴിഞ്ഞ കഥകളിലെല്ലാം പഞ്ചകല്യാണിക്കും ഒരു തുല്യസ്ഥാനംതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നല്ലോ. തിരുമേനിയുമായി പരിചയപ്പെടുന്നതിനും മിത്രത്വത്തിൽ വർത്തിക്കുന്നതിനും പ്രധാനകാരണഭൂതയായി പരിണമിച്ച പഞ്ചകല്യാണിയുടെ മേന്മയ്ക്കും, നന്ദിയുടെ സമുദായത്തിനും, എനിക്കും തിരുമനസ്സിലേ നേരെയുള്ള നിഷ്കളങ്കസ്നേഹബഹുമാനങ്ങളുടെ യാഥാർത്ഥ്യത്തിനും, കഴിഞ്ഞ സംഭവങ്ങളുടെ എല്ലാം നിത്യസ്മരണയ്ക്കുമായി എനിക്ക്

ഏറ്റവും പ്രിയവും വിശ്വാസവും മതിപ്പും ഉള്ള ഇവളെ ഞാൻ ഗൌണ്ഡരാമിനോടൊരുമിച്ചു തിരുമനസ്സിലെ പരിരക്ഷയിൽ സമർപ്പിക്കുന്നു.

ഇളയതമ്പു—(ആശ്ചര്യപരതന്ത്രനായി) എന്താണു കല്പിച്ചത്! പഞ്ചകല്യാണിയെ എനിക്കായിട്ടെന്നോ! അങ്ങനെയല്ല. അവളെ വാസുവത്തിൽ അലങ്കരിപ്പാൻ സപ്ത്നീകാരേണയും യോഗ്യൻ അവിടുന്നുതന്നെയാണു്.

മെത്രാ—ഒരിക്കലുമല്ല. കിരീടാവകാശിയും കൊച്ചിരാജാവുമാകുന്ന അവിടുന്നുതന്നെയാണു ശ്രേഷ്ഠമായ ഈ അശ്വത്തെ അലങ്കരിപ്പാൻ യോഗ്യൻ.

ഇളയതമ്പു—ലക്ഷണമൊത്ത ഈ കുതിരയുടെ ഉടമസ്ഥത ഒരു രാജാവിനായിരിക്കേണ്ടതാണെങ്കിൽ നിശ്ചയമായി അവിടുന്നും ഒരു രാജാവുതന്നെയാണു്. സമുദായനാഥനും മഹാദ്ധ്യക്ഷപുരോഹിനും എന്ന നിലയിൽ അവിടുത്തെ രാജത്വം കൂടെക്കൂടി ശ്രേഷ്ഠമായിട്ടുള്ളതാണു്. എങ്കിലും ഞാൻ ഇവളെ സ്വീകരിക്കണമെന്നു് അവിടുത്തേക്കു കഠിനനിർബന്ധമാണെങ്കിൽ ആറുമാസത്തേക്കു മാത്രം ഇവൾ കോവിലകത്തു നിന്നുകൊള്ളട്ടെ. പിന്നീടു് ഇവളെ തിരിച്ചു് അയച്ചുകൊള്ളാം. എന്നാൽ ഗൌണ്ഡരാം എന്നെ അവിടുത്തെ സ്വന്തമായിരിക്കട്ടെ. അവൻ എന്റെ വകയായിരിക്കുന്നതിൽ കൂടുതൽ സന്തോഷം അവിടുത്തെ വകയായിരിക്കുന്നതിലാണു്.

മെത്രാ—തിരുമനസ്സിലെ മഹാമനസ്കതയെ ഞാൻ വളരെ അഭിനന്ദിക്കുന്നു. എനിക്കു × വേറൊരു നല്ല കുതിരയുള്ളതിനാൽ പഞ്ചകല്യാണിയുടെ ഉത്സാഹത്തിനായി ഗൌണ്ഡരാമിനേക്കൂടി കൂടുമിച്ചു ലായത്തിൽ നിറുത്തുന്നതാണു് എനിക്കു് ഏറ്റവും സന്തോഷം. പള്ളിയിൽ എത്തിയാൽ ഉടൻ ഇവനെ മടക്കി അയച്ചുകൊള്ളാം.

× ഈ കുതിരയെ മെത്രാപ്പോലീത്താ, അളേഹത്തിന്റെ ഉറ്റമിത്രമായിരുന്ന മാവേലിക്കര കറത്തികാട്ട നാടാലിൽ യജമാനൻ എന്ന പ്രസിദ്ധനായ നായർപ്രമുഖനു കൊടുത്തു.

കെ. എം. വി.

ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു വളരെ നേരം നിർ
ബന്ധിച്ചിട്ടും ഗൌണ്ഡറാമിനെ സ്വീകരിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ
മെത്രാപ്പോലീത്താ ഒട്ടുംതന്നെ അനുകൂല്യം പ്രദർശിപ്പിക്കായ്ക
യാൽ മെത്രാപ്പോലീത്താ കൊച്ചീസംസ്ഥാനത്തുനിന്നും മടങ്ങി
എത്തുന്നതു വരെയ്ക്കു ഗൌണ്ഡറാമിനെ സത്കരിക്കു് ഉപ
യോഗിക്കണമെന്നു് അദ്ദേഹം വളരെ കാര്യമായി രാജ്ഞി
പ്പെട്ടകയാൽ കിരീടാവകാശിയുടെ സംതൃപ്തിക്കു വേണ്ടി
മാത്രം അങ്ങനെ ചെയ്യാമെന്നു് ഒടുവിൽ സമ്മതിച്ചു.
യുവരാജാവു സന്തോഷവിവശനായി പങ്കജകല്യാണിയുടെ നി
തംബമണ്ഡലങ്ങളിൽ മൂടുവായി കരതാഡനം ചെയ്തു. അവിട
ത്തെ പരേതനായ മാതുലൻ എത്രതന്നെ ആഗ്രഹിച്ചിട്ടും ലഭി
ക്കാത്തതായ ഒന്നിനെ അവിടത്തേക്കു നിഷ്പ്രയാസം ലഭി
പ്പാൻ ഇടയായതിൽ യുവരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അവിട
ത്തെ ഭാഗ്യത്തിൽ ദൃഢമായി വിശ്വസിച്ചു. അവിടുന്നു പങ്കജക
ല്യാണിയുടെ പുറത്തു ചാടിക്കയറുവാൻ ഭാവിക്കവെ മെത്രാപ്പോ
ലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അവളുടെ സമീപത്തേക്കു് അടു
ത്തുചെന്നു് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:—"ശോമീ, പങ്കജകല്യാണി, നീ
ഇനിമേൽ, ആറുമാസത്തേക്കല്ല, നിന്റെ ജീവിതകാലം മുഴുവ
ൻ അതിയോഗ്യനും മഹാനുമായ ഒരു രാജാവിന്റെ സ്വന്തമാ
ണെന്നു വിശ്വസിച്ചുകൊൾക. നിനക്കു നന്നായിരിക്കട്ടെ" "ശ
രി; ആറുമാസം കഴിയുമ്പോൾ ആ നാമവിശേഷണങ്ങൾക്കുള്ള
സ്ഥിരാവകാശം ഇപ്പോഴത്തേപ്പോലെ തന്നെ മേലിലും പങ്കജക
ല്യാണി അവിടത്തേ പേരിനോടു കൂടി ചേർത്തുകൊള്ളും" എ
ന്നു് ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു നല്ലതിരണ്ണം ചിരിച്ചു
കൊണ്ടു മറുപടി പറഞ്ഞു. മാർ മത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസ്
തിരുമേനി കരിങ്ങാശ്ശപ്പള്ളിയിൽ ഏതാനും അഴ്ചവട്ടങ്ങൾ താ
മസിച്ചശേഷം കോട്ടയത്തേക്കു മടങ്ങി എഴുന്നള്ളി. തിരുമന
സ്സുകൊണ്ടു് ഇതിനിടയ്ക്കു വടക്കുദിക്കുണ്ടു്, വലിയതമ്പുരാൻ മുതലാ
യവരുമായി സന്ദർശനം നടത്തിയിരുന്നു. ചിലപ്പോഴെല്ലാം
അവിടുന്നു് ഇളയതമ്പുരാൻ കോവിലകത്തും പോകാറുണ്ടായിരു
ന്നു. രണ്ടുതിരുമേനികളും മിക്കവാറും ഒരുമിച്ചു തന്നെയായിരു
ന്നു സവാരി ചെയ്തിരുന്നതും. തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു നടമേൽ പ
ള്ളിയിൽ താമസിച്ചതായ പന്ത്രണ്ടു ദിവസത്തേക്കു തിരുമന
സ്സിലേക്കുവേണ്ടി നാലായിരത്തി ഇരുനൂറ്റെഴുപത്തേഴുകാ

ൽ പുത്തൻ (222 ക. 11 ണ. ഒന്നര സ.) പള്ളിക്കാർ, ചെല വാക്കീട്ടുള്ളതായി പള്ളിക്കണക്കിൽ കാണുന്നുണ്ട്. കരിങ്ങാ ത്രാമസത്തിനിടയിൽ ഒരു ദിവസം ഒരു സാധുവായ ബ്രാഹ്മണൻ മുമ്പിലെത്തി അവരുടെ ഏകസമ്പാദ്യമായ ഒരു തിനെ റസിഡണ്ടിന്റെ ആവശ്യത്തിനായി പാവ്വ്യകാർ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയി എന്നു പറഞ്ഞു സങ്കടപ്പെട്ടു നിലവിളിച്ചു. തിരുമനസ്സു കൊണ്ടു അഗതികളോടു വളരെ ദയാലുവായിരുന്നതിനാൽ ഉടനിന്റെ വില തൃക്കൈയിൽ നിന്നുതന്നെ കൊടുത്തിട്ടു പുതിയ സമാധാനപ്പെടുത്തി അയച്ചു. റസിഡണ്ടന്മാർക്ക് ആവശ്യമുള്ള ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ അക്കാലത്തു് എല്ലിക്കേണ്ടതു സഹസിൽദാരന്മാരുടെ മുതലായിരുന്നു. അവർ പാവ്വ്യകാരന്മാർ മുഖേന അരട്ട്, കോഴി, താറാവു് മുതലായവയെ സംഭരിച്ചു റസിഡൻസിക്കു് അയക്കയും മാസാവസാനത്തിൽ കണക്കയച്ചു പണം കൈപ്പറ്റിവാങ്ങുകയുമാണു ചെയ്തിരുന്നതു്. പാവ്വ്യകാരന്മാർ ആവട്ടെ, റസിഡണ്ടുസായ്പിന്റെ ആവശ്യത്തിനെന്നും പറഞ്ഞു കുടികളിൽ നിന്നും കണ്ണിൽ കണ്ട അടുക്കളയേയും കോഴികളേയും മറ്റും ബലാൽക്കാരേണ പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോവുകയായിരുന്നു പതിവു്. റസിഡണ്ടു പോഞ്ഞിക്കരെ എത്തിയതിൽ ഈ ആവശ്യം നടത്തേണ്ട മുതല കൊച്ചി, കണ്ണനൂർ, ഈ രണ്ടു "കായിലകത്തും വാളുകൾ" പെട്ട പാവ്വ്യകാരന്മാർക്കായിരുന്നതിനാൽ കരിങ്ങാശ്ശു സമീപമുള്ള, ചിത്രപ്പുഴ, തിരുവങ്കുളം, ഇരിമ്പനം മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിൽ ഇവരുടെ ഉപദ്രവം അസഹനീയമാംവണ്ണം വർദ്ധിച്ചുവശായി. റസിഡണ്ടിന്റെ ആവശ്യം പ്രമാണിച്ചു തഹസിൽദാരന്മാർ എടപ്പെട്ടു സംഗതിയായതുകൊണ്ടു പാവ്വ്യകാരന്മാരുടെ ഉപദ്രവങ്ങളിൽ നിന്നു രക്ഷ പ്രാപിക്കുന്നതിനു കുടികൾക്കു യാതൊരു നിവൃത്തിയുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. റസിഡൻസിയിലെ നിത്യാവശ്യത്തിനുവേണ്ട ഭക്ഷണസാധനശേഖരമായിരുന്നതിനാൽ കുടികൾക്കു ദിവസംതോറും പാവ്വ്യകാരന്മാരുടെ ഈവക ഉപദ്രവങ്ങൾ സഹിക്കേണ്ടതായും തീർന്നു. ഇവരുടെ ഈ അഴിമതികളെപ്പറ്റി മറ്റൊരുപ്രാവശ്യം തിരുമനസ്സിലേക്കു അറിവു കിട്ടിയതായി കേട്ട സമീപസ്ഥലങ്ങളിലുള്ള അനവധി ആളുകൾ ജാതിഭേദമെന്യേ തിരുമുമ്പിലെത്തി സങ്കടം ഉണർത്തിച്ചു. മേലിൽ ഈ വിധത്തിലുള്ള ഉപദ്രവങ്ങൾ ഉണ്ടാവുന്നതല്ലെന്നു പറഞ്ഞു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അവരെ എല്ലാവരെ

യും മടക്കി അയച്ചു. അടുത്ത ഒരു ദിവസം റസിഡണ്ടിനെ കാണുന്നതായി തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് പോഞ്ഞിക്കരയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടു. മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ വരവിനേപ്പറ്റി മുമ്പുകൂട്ടി അറിഞ്ഞിരുന്ന തിനാൽ അദ്ദേഹത്തെ സ്വീകരിപ്പാനായി മിസ്റ്റർ ഫെൻറിനൂവലും മദാമ്മയും കൂടി ഗെയിറ്റുകടവിൽ കാത്തുനിൽപ്പുണ്ടായിരുന്നു. മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമേനിയെ കൈകൊടുത്തു സ്വീകരിച്ചു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ തിരുവാഴി മുത്താൻ മദാമ്മയ്ക്കു മാത്രമേ, മെത്രാപ്പോലീത്താ അല്പം ഒരു ഗൌരവത്തോടുകൂടി മദാമ്മയുടെ കൈയിൽ അമർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട് "ദരിദ്രന്മാരായ സാധുക്കളുടെ അടുക്കളയും കോഴികളെയും തിന്ന കൈ വല്ലാതെ കൊഴുത്തു തടിച്ചിരിക്കുന്നു"വെന്നു പറഞ്ഞു. മദാമ്മ ഒരു വല്ലാത്ത പരുങ്ങലോടുകൂടി മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ കൈയിൽ മുറുകിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട് കല്പിച്ചതിന്റെ അർത്ഥം പറയാതെ താൻ കൈ വിടുന്നതല്ലെന്നു തീർത്തുപറഞ്ഞു.

അവർ കൈവിടുകയുമില്ല, സായ്പിനു കൈകൊടുപ്പാൻ സമ്മതിക്കയുമില്ലെന്നായി. സായ്പ് ഇതെല്ലാം കണ്ടു സംഭ്രമത്തിനിന്നു പുഞ്ചിരി തൂകുകയാൽ ഇതിലൊന്നും കാര്യമുണ്ട് എന്നു് മദാമ്മയും ധരിച്ചു. ഒടുവിൽ മദാമ്മയുടെ ഉപദ്രവം വർദ്ധിച്ചപ്പോൾ മെത്രാപ്പോലീത്താ ശാന്തമായി കാര്യങ്ങൾ ഗ്രഹിപ്പിച്ചു. താൻ എവിടെ പോയിരുന്നാലും എല്ലാസാമാനങ്ങളും വിലകൊടുത്തുമാത്രം വാങ്ങാറുള്ളസ്ഥിതിക്കു് ഈ വിധത്തിലുള്ള ദുഷ്കേൾവികൾക്കു കാരണമായതിൽ തനിക്കു് അതിയായ കണ്ണിതമുള്ളതായി സായ്പ് പ്രസ്താവിക്കയും, മെത്രാപ്പോലീത്താ പാശ്ചാത്യകാരന്മാരുടെ തോന്ന്യാസങ്ങൾക്കു കണക്കിൽ ഒരു അവസാനം ഉണ്ടാകേണ്ടതാണെന്നു് അദ്ദേഹത്തോടു പറകയും ചെയ്തു. ഇതുകേട്ടപ്പോൾ മദാമ്മ സായ്പിന്റെ നേരെ എടുത്തുചാടി. മിസ്സസ് ഫെൻറിനൂവൽ അപ്പോൾത്തന്നെ റസിഡണ്ടിനെക്കൊണ്ടു രണ്ടുരാജ്യത്തെയും ദിവാൻജിമാർക്കു കർശനമായ വിധം എഴുതി അയപ്പിക്കയും അതോടുകൂടി പാശ്ചാത്യകാരന്മാരുടെ അഴിമതികൾ അവസാനിക്കയും ചെയ്തു. ഏതാനും ദിവസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു സായ്പും മദാമ്മയും കൂടി മെത്രാപ്പോലീത്തായെ കാണുവാനായി കരിങ്ങാശ്ശേരി എത്തി. തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് അതിഥികളെ വളരെയധികം സൽക്കരിച്ചുകൊണ്ടുപോയി എല്ലാഭാഗങ്ങളും കാണിക്കയുണ്ടായി. ഇക്കൂട്ടത്തിൽ ഒരു വലിയ ചലകയി

ൽ എഴുതി മലബാറിൽ വച്ചിരുന്ന ഗിവറുഗീസ് സഹദാ
യുടെ ഒരു വലിയ പടം കണ്ടു് അതിന്റെ പഴക്കത്തെപ്പററി
യും ഭംഗിയേപ്പററിയും റസിഡണ്ടും മദാമ്മയും വള
ച്ചുകെട്ടി
ച്ചുപറഞ്ഞു. ബിലാത്തിയിൽ റോമൻകത്തോലിക്കരുടെ ഒരു പ
ള്ളിയിൽ ഇതേമാതുകയിൽ ഒരു പടം ഇരിപ്പുള്ളതു താൻ കണ്ടി
ട്ടുണ്ടെന്നും, എന്നാൽ അതിനു് ഇതുത്തോളം പഴക്കമുള്ളതായി
തനിക്കു് അഭിപ്രായമില്ലെന്നുംകൂടി റസിഡണ്ടു മെത്രാപ്പോലീ
ത്തായെ ധരിപ്പിച്ചു. അനന്തരം മിസ്റ്റർ ഫെൻറിനൂവൽ മല
ബാർ തീരത്തെ സുറിയാനിക്കാരുടെ പുരാതനത്വത്തെപ്പററിയും
അവരുടെ വിശ്വാസനൈർമ്മല്യത്തെപ്പററിയും മററും അഭിനന്ദി
ച്ചുവരുന്നതും സംസാരിച്ചശേഷം കാപ്പികുടിയും കഴിഞ്ഞു പോ
ത്തിക്കാരസ്സു മടങ്ങിപ്പോയി.

മേടമാസാർത്തിലെ ഒരു നല്ല ചന്ദ്രികയുള്ള രാത്രിയിൽ
ഉഷ്ണാധിക്യം നിമിത്തം മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു
കോട്ടയം പഴയസിമ്മനാരിയുടെ പടിഞ്ഞാറെ അങ്കണത്തിൽ
ഒരു ചാരുമെത്തക്കസേരയിൽ പശ്ചിമാഭിമുഖനായികൊടിനു കാ
റ്റേറ്റു് അശ്വസിക്കയായിരുന്നു. കസേരയുടെ പിൻഭാഗത്തു
യി കുറച്ചകലത്തിൽ സിമ്മനാരിയുടെ പടിഞ്ഞാറുവശത്തെ വ
രാന്തത്തുണ്ടു ചാരി മുത്തുക്കുറപ്പനും നിലകൊള്ളുന്നു. സമയം കു
റച്ചധികമായി. സിമ്മനാരിയിലെ വിദ്യാർത്ഥികളായ ശെമ്മാ
ശ്ശന്മാരും, ഭൃത്യന്മാരും നിദ്രാവശംഗരായിരിക്കുന്നു. തിരുമേനിയും
ചാരുകസേരയിൽ കിടന്നു മുട്ടുവായി മയങ്ങുന്നുണ്ടു്. മുത്തുക്കു
റപ്പനും ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു് ഉണർന്നും മയങ്ങിയും, തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു മു
കളിലേക്കു് എഴുന്നള്ളുന്ന അവസരം പാർത്തു ശ്രദ്ധിതശ്രദ്ധനി
ൽക്കയാണു്. തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു മുകളിലേക്കു എഴുന്നള്ളീട്ടു
വേണം അയാൾക്കൊന്നു തലചായിപ്പാൻ. ഈ നിലയിൽ കു
റച്ചുനേരം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വെള്ളിയില്ലാക്കാരൻ ഉണ്ണീന്റെ മ
റവിൽ ചാരിയിരുന്നു നിദ്രാസേവ ആരംഭിച്ചു. "മുത്തുക്കുറപ്പൻ"
എന്നു തിരുമനസ്സിലെ താണസ്വരത്തിലുള്ള ഒരൊററ വിളികേ
ൾക്കുന്ന നിമിഷത്തിൽത്തന്നെ അയാൾ ഉണർന്നു പതിവായി
രുന്നതിനാൽ ചെറുതരം മയക്കങ്ങളെ ഒന്നും അയാൾ അത്ര കാ
ര്യമായി ഗണിച്ചിരുന്നില്ല. അതിഗുരുതരമായ ഏതോ ഒരു സ്വാ
ത്ത മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ നേരെ അതിയായ കൃതജ്ഞതയോ
ടെ വഞ്ചിക്കുന്ന മറ്റൊരു ജീവിയുടെയും സ്മരണാജന്യമായ നി

ശ്വാസോച്ഛ്വാസകർ പോലെ, പടിഞ്ഞാറുവശത്തുകൂടി ഒഴുകുന്ന മിനമ്പിലാറിലെ കല്ലോലസമേളനത്തിൽ സുരവനിതാനന്ദനം അടക്കിയിച്ചു കിഴക്കോട്ട വീശുന്ന കുളിർകാറ്റു, സിമ്മനാരിത്തോപ്പിലെ അതിനമുങ്ങളായ ഓലത്തുഞ്ചാണികളിൽ മന്ദഗാനം മീട്ടി, മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമേനിയുടെ അയത്നമായമാന്ന നീരാട്ടുകുപ്പായത്തിന്റെ കമനീയങ്ങളായ ചെറുതടങ്ങളിൽ ചുളിഞ്ഞൊറിപ്പാട്ടുകൾ കൊണ്ടു വിവിധങ്ങളായ മനോഹരാകൃതികളെ നിർമ്മിച്ചും അഴിച്ചും തിരുമേനിയുടെ മുട്ടുമേനിയേ അരുമിക്കുന്നു. ഈളിയിട്ടു വിളക്കി ഒളിവളർത്തിയ വെള്ളിക്കുമ്പികൾക്കു തുല്യം വെണ്മയേറിയതായ തിരുമനസ്സിലെ വെൺചാമര മിശ, തീക്കുപ്പൽത്തലമരത്തിന്റെ ഇരുവശത്തേക്കും ശീഘ്രഗമനവേളയിൽ വകഞ്ഞു പാറുന്ന പൈങ്കുളിപ്പതവര തിരണ്ടു പാൽത്തിരമാലകണക്കു് ഇരുതോളിലേക്കും രണ്ടായി വകഞ്ഞു നിങ്ങി ആ ഇളംകുളിർകാറ്റിൽ അങ്ങനെ ഇങ്ങനെ അലസമായി തുള്ളികളിക്കുന്നു. സിമ്മനാരിത്തോപ്പിന്റെ കിഴക്കുവശത്തുള്ള മാന്തോപ്പിൽ ഈ അവസരത്തിൽ ഒരു അസാധാരണ ശബ്ദം കേൾക്കയുണ്ടായി. നിലത്തു് അവിടവിടെ നിഴലും, വെളിച്ചവും പരന്നിരുന്ന ആ മാന്തോപ്പിലൂടെ ഒരു സത്വം പടിഞ്ഞാറോട്ടു നിങ്ങുന്നുണ്ടു്. അല്പനിമിഷത്തിനുള്ളിൽ അതു മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സിലെ തിരുമുമ്പിലെത്തി അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുപ്പായത്തിൽ സ്പർശിച്ചു. തിരുമേനി ഉറക്കമാണു്. ആ സത്വം വീണ്ടും മുഖം കുനിച്ചു തൃക്കൈയിൽ സാവധാനം ഉരുമ്മി. "ഒരുത്തു്" എന്നുള്ള ചോദ്യധ്വനിയോടുകൂടി തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു പ്രത്യുത്ഥാനായി നിവന്നെഴുനേറ്റു. "അല്ല പഞ്ചകല്യാണിയോ" എന്നു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അല്പം ആവേശത്തോടുകൂടി ചോദിച്ചു. മുത്തുക്കുറുപ്പനും ഞെട്ടിഉണർന്നെഴുന്നേറ്റു തിരുസന്നിധിയിലേക്കു് അടുത്തുചെന്നു. അത്യധികമായ ക്ഷീണത്തോടുകൂടി ആ അറബിക്കുതിര ശ്വാസോച്ഛ്വാസത്തിന്റെ രീതി അനുസരിച്ചു മുമ്പോട്ടും പിറകോട്ടും ആഞ്ഞാഞ്ഞു കുതയ്ക്കുകയാണു്. അതിന്റെ ശരീരമാസകലം വിയർത്തു് എല്ലു് എഴുന്ന വാരിടങ്ങളിലൂടെ സ്വേദജലംപ്രവഹിക്കുന്നു. അസ്ഥികൾ ഓരോന്നുംതന്നെ എണ്ണത്തക്ക നിലയിലായിരിക്കയാണു്. തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അപ്പോൾതന്നെ വിളക്കു വീശുവാൻ ആജ്ഞാപിച്ചു. അതിന്റെ ശരീരമാസകലം പരിശോധിച്ചു.

കാലിലും തുടയിലും അവിടവിടെയായി ചില തിണർപ്പുകൾ കാണ്മാനുണ്ട്. അവ ഏതോ തല്ലോ കൊണ്ടതിന്റെ ആയുമായിരുന്നു. തിരുമേനിയുടെ കണ്ണുകളിൽ അശ്രുകണങ്ങൾ കെട്ടി. അല്പനേരത്തേക്ക് അവിടത്തേക്കു യാതൊന്നും തന്നെ സംസാരിപ്പാൻ ശക്തിയുണ്ടായില്ല. അതിന്റെ കഴുത്തിൽ നീട്ടിക്കെട്ടിയിരുന്ന ഒരു ചരടിന്റെ അറ്റം പൊട്ടിയ മട്ടിൽ കിടക്കുന്നുണ്ട്. നിർമ്മനാരിയിലെ ഭൃത്യന്മാർ എല്ലാവരും ഉണർന്നെഴുന്നേറ്റു അവിടേക്കു വന്നു. കുറച്ചുനേരത്തെ ശുശ്രൂഷണംകൊണ്ട് അതിന്റെ യാത്രാക്ഷീണം ഒരുമാതിരി വിട്ടുമാറി. നേരം വെളുക്കുന്നതിനു മുമ്പായി തിരുമനസ്സിലെ രണ്ടു ഭൃത്യന്മാർ ഒരു തിരുവെഴുത്തുംകൊണ്ടു തൃപ്പൂണിത്തുറയ്ക്കു യാത്രയായി. വികൃതിക്കുട്ടികളുടെ ഏറേറു കൊണ്ടു തെക്കോട്ടേക്ക് അതിവേഗത്തിൽ പാഞ്ഞുപോയ ഒരു ചെമ്പോരൻകുതിരയെപ്പറ്റി വഴിനീളെ പലരും സംസാരിക്കുന്നതായി അവർ കേൾക്കയുണ്ടായി. ഭൃത്യന്മാർ രണ്ടുപേരും ഇളയതമ്പുരാൻ കോവിലകത്തെത്തി മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ തിരുവെഴുത്ത് ഇളയരാജാവിനെ ഏല്പിച്ചു. എഴുത്തു വായിച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കു തിരുമനസ്സിലേക്കുണ്ടായ അത്ഭുതവും വ്യസനവും കേവലം അവാച്യമായിരുന്നു. അവിടുന്ന് അപ്പോൾ തന്നെ, മെത്രാപ്പോലീത്താ കരിങ്ങാശ്ശേരിയിൽ പിന്നീടു പഞ്ചകല്യാണി നിരൂപിക്ഷയായി കാണപ്പെട്ടതെന്നും ഏതാനും ദിവസം അതു് ആഹാരം യാതൊന്നും കഴിക്കാതെ ലായത്തിൽത്തന്നെ നിൽക്കയായിരുന്നുവെന്നും, തിരുമുന്നതിനും കളിപ്പിക്കുന്നതിനും ഭൃത്യന്മാർ ശ്രമിക്കുമ്പോഴൊക്കെയും അതു വല്ലാതെ ശ്രുണ്ടി എടുത്തിരുന്നുവെന്നും, ലായവും കോവിലകവും ഒരു മാതിരി പരിചയപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞാൽ എല്ലാം നേരെ അവുമെന്നു വിചാരിച്ചിരിക്കുവേ പഞ്ചകല്യാണി ലായത്തിൽനിന്നു വെളിക്കു ചാടി ഒരു ദിവസം കരിങ്ങാശ്ശേപ്പള്ളിയിലെത്തിയെന്നും, അതിൽ പിന്നീടു് അതു് ആഹാരം യാതൊന്നും തൊടാതെ വെള്ളം മാത്രം കുടിച്ചുകൊണ്ടു ലായത്തിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടിയതെന്നും, പഞ്ചകല്യാണിയുടെ സ്വാമിഭക്തിയേയും കൃതജ്ഞതയേയും പറ്റി തനിക്കു് അതിയായ ബഹുമാനം തോന്നുന്നുണ്ടെന്നും, സാധാരണ മനുഷ്യർക്കുള്ളതിനെ ഇല്ലാത്ത ഈ വക വിശിഷ്ടഗുണങ്ങളോടുകൂടിയ ഒരു ഉത്തമമൃഗത്തെ അതു

ദ്ധമായി സ്നേഹിക്കുന്ന അതിന്റെ സംരക്ഷാൽ രക്ഷിതാവി
ന്റെ സമീപത്തുനിന്ന് അകറ്റിക്കളയുന്നതു് ഒരുതരത്തിൽ ഒ
ക്കുടിയാണെന്നും അതിനാൽ പഞ്ചകല്യാണി മെത്രാ
പ്പോലീത്തായുടെ കൈവശംതന്നെ നിൽക്കുന്നതാണു തനിക്കു
കൂടുതൽ സന്തോഷമെന്നും പഞ്ചകല്യാണിക്കു വേണ്ടി സ്വയ്യ
വലകൾ ചെയ്തു് ഉണ്ടാക്കിച്ചിട്ടുള്ള വിശേഷതരമായ ഒരു
വലപ്പട്ട എഴുതിക്കൊടുക്കുടി കൊടുത്തയയ്ക്കുന്നുവെന്നും, പഞ്ചകല്യാ
ണി പോയശേഷം ഒരുണ്ണാരും ഉത്സാഹരഹിതനായിത്ത
ന്നെ വർത്തിക്കുന്നുവെന്നും മറ്റും ഒരു മറുപടി എഴുതി മെത്രാ
പ്പോലീത്തായുടെ ഭൃത്യന്മാരെ ഏല്പിച്ചു. മാർ തൂമ്മാസ് അത്താ
നാസ്യോസുതിരുമേനി പഞ്ചകല്യാണിയുടെ സമീപത്തെത്തി
അവളെ തുക്കണ്ണുപാക്കുന്ന ഒരു സന്ദർഭത്തിലായിരുന്ന ഇളയത
ച്ചൻ തിരുമനസ്സിലെ തിരുവെഴുത്തുമായി ഭൃത്യന്മാർ സിംഹാ
സനസമ്മിനാരിയിൽ എത്തിച്ചേർന്നതു്. തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു്
എഴുത്തു വായിച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കു് അവിടത്തെ നേത്രങ്ങ
ളിൽ അശ്രുകണങ്ങൾ ഉയർന്നു. അരബിക്കുതിരയുടെ സ്വാമി
ഭക്തിയേപ്പറ്റിയും കൃതജ്ഞതയേപ്പറ്റിയും തിരുമനസ്സിലേക്കു്
അത്യധികമായ സന്തോഷവും ബഹുമാനവും ഉണ്ടായി. അവി
ടുന്നു വാത്സല്യപാരവശ്യത്തോടുകൂടി അവളുടെ മുഖത്തു ത
ന്റെ മാറിടത്തോടണച്ചു് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:—"ശോമീ,
ശോമീ, പഞ്ചകല്യാണീ നീ ഇനി എന്നും എന്റെ വകയും എ
ന്റെ സമീപത്തും മാത്രമായിരിക്കും. മരണം ഒന്നിനു മാത്രമേ
തെ ഇനി നിന്നെ എന്റെ സമീപത്തു നിന്നു വേർപെടുത്തു
വാൻ മറ്റൊന്നിനും കഴികയില്ല." മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരു
മനസ്സിലേ പ്രത്യേക കല്പനയനുസരിച്ചു ലായത്തിൽനിന്നു പു
ളിക്കിറക്കാതെ ഭൃത്യന്മാർ അവളെ മൂന്നുമാസം പ്രത്യേകം ശു
ശ്രൂഷിക്കയും പഞ്ചകല്യാണിയുടെ ശരീരം പൂർവ്വാധികം പുഷ്ടി
പ്പെടുകയും ചെയ്തു. അതിൽ പിന്നീടു മാത്രമാണു തിരുമനസ്സു
കൊണ്ടു് അവളെ സവാരിക്കായി പുറത്തിറക്കിയതു്.

ഏറെക്കാലം കഴിയുന്നതിനു മുമ്പായി തിരുമനസ്സിലെ ഈ
വരശംസ യഥാർത്ഥമായി പരിണമിച്ചു. തിരുമേനിയും പരിവാ
രങ്ങളുംകൂടി പുതുപ്പള്ളി സുറിയാനിപ്പള്ളിയിൽ എത്തിത്തുട
ങ്ങുന്ന കാലത്തു് ഒരു ദിവസം രാവിലെ അവിശിഷ്ടമുഖം
കൊച്ചിരാജകുടുംബവുമായി മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സി

ലേക്ക മൈത്രീബന്ധം ഉണ്ടാവാൻ ഇടയാകിയ അ സ്നേഹക്ഷണ
സംയുക്തയായ അശ്വം, കൃതജ്ഞതാസമ്പന്നയായ പഞ്ചകല്യാ
ണി—അവിടത്തെ കുതിരപ്പുരയിൽ മുത്തുമലൻ കിടക്കപ്പൊ
യി കാണപ്പെട്ടു. മൈത്രീപ്പോലിത്തായുടെ ശത്രുക്കളിൽ ചിലർ
ചേൻ ശ്രദ്ധാമായി വിഷഭക്ഷണം കൊടുത്തതുമൂലമാണ പഞ്ച
കല്യാണിക്ക് ഈ അകാലമരണം സംഭവിപ്പാൻ ഇടയായതെ
ന്നാണ പരക്കെ വിശ്വസിക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. പഞ്ചകല്യാണിയു
ടെ മരണത്തോടുകൂടി മഹാനും, അതിധീരനും, ഗംഭീരനുമാ
അ നസ്രാണിസമുദായനാഥന്റെയും ഭാഗ്യസൂര്യൻ ക്ഷീ
ക്ഷയോന്മുഖനായിത്തീർന്നു; എന്നിരിക്കിലും കേരളത്തിലെ സു
റിയാനിസമുദായത്തിന്റെ മതാചാര്യനുപായിരുന്ന അ ര
ജമേനിയുടെ മഹനീയനാമം പരിലസിക്കുന്ന മലങ്കര നാടു
ന്റെ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളിലും പഞ്ചകല്യാണിയുടെ പൊന്മയേറി
യ സ്മരണം ശുഭപ്രാപ്തിയായ പ്രശസ്തിയും ഇന്നും അക്ഷയമായി വി
ലസുകതന്നെ ചെയ്യുന്നു.

* * * *

മാർ മത്തൂസ് അത്താനാസ്യോസ്തിത്രമേനിയുടെ ബുദ്ധി
ശക്തിയേയും ധീരതയേയും പ്രസ്ഫുടമാക്കുന്ന നാല്പതിൽ അധി
കം അപ്രസിദ്ധങ്ങളായ ചെറിയ ചെറിയ സംഭവകഥകൾ
ഉള്ളത പിന്നാലെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളാം.

ശുഭം.